

අතිධම්මපිටකයෙහි

10 වන ග්‍රන්ථය

සමකප්‍රකරණ

දර්ශීය භාගය (I)

ලබ්‍ධා ඛෙඤ්ඤා මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
භික්‍ෂු මාකඩවර ශ්‍රී ජේවන පරිවෙණාධිපති
සතරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සභානායක රාජකීය පණ්ඩිත
ශ්‍රී ධම්මකාන්ධ ජේවන කරභම්මිපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර
සථවිරයන් වහන්සේ විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනය

ශ්‍රී බු: ව: 2550
රාජ්‍ය ව: 2006

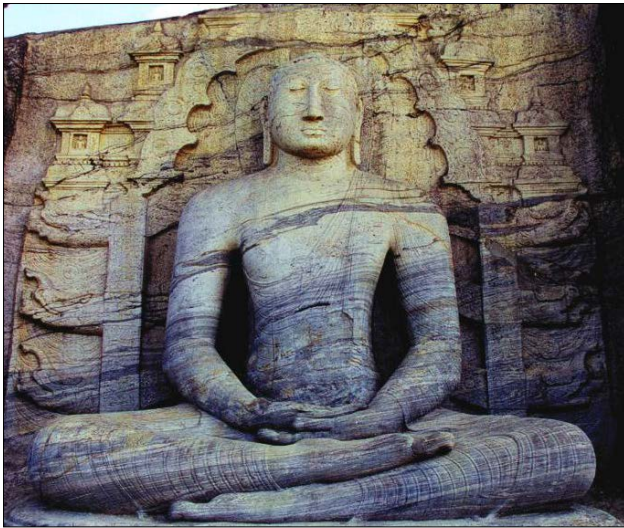
Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 49 (i)

The Tenth Book in the
Abhidhamma-Pitaka

10

YAMAKAPPAKARANA(II-1)

With the Sinhala translation by
Venerable Pandit Karahampitigoda
Sri Dhammakkhandha Rewata Sumanasāra Thera
The Chief High Priest of the Province of Four Korals
and
The Principal of Sri Rewata Pirivena, Makadawara Hingula

නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව,
 නිවනේ සැනසීම සොයන සෑම ලොවසියෙකුටම
 පරිහරණය කළහැකි ලෙස සැකසීමට නන් අයුරින් ආයතනවල දැක්වූ
 සෑම උතුමන්ටම පළමුව ස්තූතිය පුදකරන අතරම
 යමෙක් මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව පරිහරණයෙන්,
 යම් සත් කටයුත්තක් කරන්නේනම් එහි ද,
 නිවනේ සැනසීම ලබනම් එහි ද
 සියලු ආනිසංසයෝ මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව
 මේ අයුරින් සැකසීමට ආයතනවල දැක්වූ
 ඔවුන් සෑම දෙනාටම අනුමෝදන් වෙත්වා!!!
 නිවන් දකින තුරු අභිවුර්ධියක්ම වෙත්වා!!!
 පතනා බෝධියකින් වහා වහා නිවනේ සැනසීම ම අත්වේවා!!!

ඔබ සැමට යහපතක්ම වෙත්වා!!!

සැලකිය යුතුය :

මෙම පොතේ පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත. එහි පිටු මත ඇති මාතෘකා මත click කිරීම මගින් ඊට අදාළ පිටුව වෙතට යොමුවේ.

නැවත පිටු වෙතට යොමුවීමට Table of Contents හෝ පිටු අංකය (13) සටහන් කර යොමු වන්න.

අභිධම්ම පිටකෙ
යමකප්පකරණං.
දුතියො භාෂො (1)

අභිධම්මපිටකයෙහි
යමකප්පකරණං
ද්විතිය භාෂය (1)

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xvii
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xix
සංකීර්ණ නිරූපණය	xxi
සංඥාපනය	xxiii-xxiv
පාළි භෝගිය	xxv
විසය සූචි	xxvii-xxxii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-799
ලොඨාසාන දර්ශනය	801
බුද්ධිජයනී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	803

සංස්කාරක නිවේදනය

දෙදහස් පන්සිය වැනි බුද්ධාර්තිචාණ වර්ෂය අනුසමරණය සඳහා පුරබඩ සත්කායායන් කෙරෙහි අතීතයින් දුර්ඝටිත වූයේ බුදුරදුන්ගේ ආභව වචන වූ ත්‍රිපිටක පාළිය සංශෝධන කොට සියබසින් තබාලීම යැ. මේ කායභාරය නිර්වහණය පිණිස පත්කරන ලද පරිවෘත මණ්ඩල හා සංස්කාරක මණ්ඩල ගෙන කියැයුතු දැ සියල්ල මුලින් මුද්‍රණය වූ ග්‍රන්ථයන්හි සංස්කාරක නිවේදනවලදී පළකොට ඇත. තවද ත්‍රිපිටක සමාදාන මණ්ඩලය විසින් මුල් අවස්ථායෙහි ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සියල්ල කාණ්ඩ දෙපනස (52) කින් යුක්ත කොට මුද්‍රණය කළ මැනවැයි සලකා කරන ලද්දේය. ඇතැම් ග්‍රන්ථයෙක පරිවෘද්ධ ප්‍රමාණයද සැලකීමෙනි. යමනපාකරණයෙහි ප්‍රථම භාගය "මූල - බන්ධි - ආයතන ධාතු - සට්ඨ" යන යමක පණ්ඩිතය සංග්‍රහ කොට මුද්‍රිත විය. සංඛාරාදී ඉතිරි යමක පස ද්විතීය භාගය වශයෙන් සලකන ලද නමුදු මුද්‍රණ අවස්ථාවට පැමිණ එය ප්‍රමාණයෙන් විශාල වනබව පෙනුණු හෙයින් "සංඛාර - අනුශය - වික්ක - ධම්ම" යන යමක වතුකය ද්විතීය භාගයෙහි ප්‍රථම කාණ්ඩය වශයෙන් නිමැවැත්තට සිදුවිය. ඉන්ද්‍රිය යමකය මෙහි දෙවැනි කාණ්ඩය වශයෙන් මුද්‍රණය වන්නේය.

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි එකුත්පනස් (49) වැනි ග්‍රන්ථය වූ යමකපාකරණ ද්විතීය භාගය අභිධම්මපිටකයෙහි නව වැනි ග්‍රන්ථය වෙයි. එය සියබසට නඟාලීම සඳහා පවරා දෙන ලද්දේ රාජකීය පණ්ඩිත මිත්ස්සේ ගුණසිරි සච්චරියන් වහන්සේට යැ. එහෙත් පරිවෘත කායාය නිසි පරිදි සිදුවූයේ නැත. උන්වහන්සේගේ හදිසි අභාවය නිසා පෙළ සංස්කාරණය කිරීම හා සිංහල අනුවාදය ද ත්‍රිපිටක සමපාදක මණ්ඩලය වෙත පැවැරිණ. එහෙයින් සමාදාන මණ්ඩලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජිකයකු වන හිඟුල, මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිවෙණාධිපති සතරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සභානායක ධූරිණ ශ්‍රී ධම්සානධි රෙවත රාජකීය පණ්ඩිත කරහමපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර සච්චරියන් වහන්සේ විසින් සපුරා සියබසට නඟන ලද්දේය. ත්‍රිපිටකයෙහි හා විශේෂයෙන් අභිධම්මපිටකයෙහි ද පෙරදිග භාෂාශාස්ත්‍රානුකරයෙහි ද කළ පරිවය ඇති නායක සච්චරියන් වහන්සේ මෙහි පරිවෘත කායාය මැනවින් කර ඇතිබව පැවැසිය යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති තැන්පත් ශ්‍රීමත් ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ කාරුණික අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය ඩී. ඇල්. ඩී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් හා ගරු නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය ඩබ්ලිව්. ඇම්. ටී. බණ්ඩා මැතිතුමාණන් ඇතුළු සංස්කෘතික කායායාශය ද කිසර මුද්‍රණාධිකාරීහු ද මේ සඳහා උපසංහිත වූ හැම සුද්ධිහු ද මෙම ධම්මනාමය කුශලයෙන් සුඛභාගී වෙත්වා' යි ආශංසනය කරමිනි.

මේ වගට,

1987 නොවැම්බර් මස
10 වැනි දින
ප්‍රවචනොදය පිරිවෙන,
මොල්ලිගොඩ.

ලබ්‍රහ්ම ලඬකානඤ්ඤ
මහානායකසච්චරි
ත්‍රිපිටක සමපාදකමණ්ඩලයේ
ප්‍රධාන සංස්කාරක.

සංකේත නිරූපණය

- සී.මු. - සිහලකරවුණු යමකප්පකරණං
යතා - තායතනවර මුද්දිත යමකප්පකරණං
ම.ජ.සං - මරමුමච්චසංගිතියා සොධිත යමකප්පකරණං
අට්ඨකථා - පඤ්චප්පකරණට්ඨකථා
PTS - PALITEXT SOCIETY YAMAKAPPAKARANA

සංඥාපනය

යමක ප්‍රකරණයෙහි දැවීම් යමකයන් පිළිබඳ නයවිභාගාදී කිවයුතු දෑ ප්‍රථමභාග සංඥාපනයෙහි ලා කියන ලද්දේ යැ. මේ ග්‍රන්ථයෙහි සඬිගාහිත වූ සඬිඛාරයමක යැ අනුසය යමක යැ වික්‍රයමක යැ ධම්මියමක යැ යන වතුර්විධ යමකයන් පිළිබඳ විස්තර විභාග ද එය බලා දන්නා යැ. විශේෂ වූ කිහිප තැනක් මෙහි දක්වාලමහ.

ධ්‍යායමකාදියෙහි මෙන් ධම්මද්දෙසයට අනතුරු වැ පදසොධනය නො අරඹා පළමු වැ සඬිඛාර විභාග කොට දක්වා ඉක්බිති පදසොධන වාරය ඇරඹීම සඬිඛාර යමකයෙහි දක්නා විශේෂයෙකි. මෙහි 'සඬිඛාර' නම් කායසඬිඛාර යැ වච්ඡඬිඛාර යැ වික්‍රසඬිඛාර යැ යන මොහු යි. ඔවුනතුරෙහි:

'කායසඬිඛාර' යනු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වාතයට නම්. කරජකයින් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වාතය නිපදවනු ලබන හෙයින් ඒ කායසඬිඛාර නම් වෙයි. ඒ කීහ වූළවෙදලා සූත්‍රයෙහි: "අසසාසපසසාසා බො ආවුසො වීසාඛ කායිකා. එතෙ ධම්මා කායපට්ඨානා" යි. 'වච්ඡඬිඛාර' යනු විතර්ක විචාරයනට නම්. පළමු මැ විතර්කවිචාර කොට පසු වැ වාග්හෙද කරන හෙයින් විතර්කවිචාර 'වච්ඡඬිඛාර' යි කියනු ලැබෙයි. එය කීහ වූළවෙදලායෙහි "පුබ්බෙව බො ආවුසො වීසාඛ විතකෙකඤ්චා විචාරෙණා පච්ඡා වාචං භිත්තං තස්මා විතකකවිචාරා 'වච්ඡඬිඛාරො' යි. "වික්‍රසඬිඛාර" යනු සංඥා වෙදනා දෙකට ද විතර්කවිචාර හැර හැම විත්ත-සම්ප්‍රයුක්ත ධර්මයනට ද නම්. සංඥා හා වෙදනා හා මෙ දෙක චෛත-සිකයෝ යැ. ඔහු විත්තප්‍රතිබද්ධ හෙයින් 'වික්‍රසඬිඛාර' නම් වෙති. එය කීහ වූළවෙදලායෙහි: "ස ඤායා ව වෙදනා ව චෙතසිකා. එතෙ ධම්මා වික්‍රසපට්ඨානා තස්මා ස ඤායා ව වෙදනා ව වික්‍රසඬිඛාරො" යි "යපෙඤා විතකකවිචාරෙ සබ්බෙපි වික්‍රසමප්‍රසන්නා ධම්මා වික්‍රසඬිඛාරා" යනු සඬිඛාරයමක යි.

'අනුසය' යනු අප්‍රභිණ වැ සන්ධානගත වැ සිටුනා කාමරාග යැ පටිස යැ මාන යැ දිට්ඨි යැ විචිකිච්ඡා යැ භවරාග යැ අවිජ්ජා යැ යන සප්තවිධ ක්ලේශධර්මයනට නම්. අප්‍රභිණ වැ සන්ධානයෙහි සයනය කරන අඤ්ඤා මහු අනුසය නම් වෙති. අනුරූප කාරණ ලැබූ නැගී සිටීම අනුසය සචරූප යි. අනුසය ධර්මයෝ වික්‍රසමප්‍රයුක්තයෝ යැ. එකාන්ත අකුල ධර්ම වෙති. ඔවුනතුරෙහි දිට්ඨි විචිකිච්ඡා දෙක සෝචන් මහින් ද කාමරාග පටිස දෙක අනගුමි මහින් ද මාන භවරාග අවිජ්ජා තුන රහත් මහින් ද ප්‍රත්‍යාතචා වෙති.

අනුසය යමක පාළියෙහි අනුලෝමනයෙහි “දව්‍යකං පුග්ගලානං” යන තන්හි සොකාපනක සකදගාමී පුද්ගලයෝ දෙදෙනා ද “කිණ්ණං පුග්ගලානං” යන තන්හි පුපුර්ජන සොකාපනක සකදගාමී කිදෙනා ද “චතුක්කං පුග්ගලානං” යන තන්හි පුපුර්ජන සොකාපත්ත සකදගාමී අනාගාමී පුද්ගලයෝ සතර දෙනා ද ගතයුතු වෙති. පටිලෝමනයෙහි “දව්‍යකං පුග්ගලානං” යන තන්හි අනාගාමී අරහත්‍යා දෙදෙනා ගත යුක්තාහ. පච්ඡනවාරයෙහි “අට්ඨමකො”යි සොකාපනානි මාර්ගයෙහි සිටි පුද්ගලයා කියනු ලැබෙයි. අර්හත්ඵලස්ථ පුද්ගල අග්‍රදක්ෂිණාර්හ බැවින් ප්‍රථම පුද්ගල වේ.

උප්පන්නං: වික්‍යයමකයෙහි උප්පන්නාසුප්පජ්ජමාන වාරයෙහි “උප්පාදක්ෂණං උප්පන්නංකොච උප්පජ්ජමානංකො” යන තන්හි ‘උප්පාදානං’ යනු උත්පාදසම්බන්ධ සිතට ද උත්පාදයට පැමිණ නිරුද්ධ නො වූ සිතට ද නම්.

උප්පජ්ජමානං ඛණං: අනික්කන්තකාලවාරයෙහි “උප්පජ්ජමානං ඛණං” යනු උත්පාදක්ෂණය යි. එහි උත්පාදක්ෂණය උත්පද්‍යමාන නොවතුදු උත්පාදාමාන වික්තයාගේ ක්ෂණය වන බැවින් ‘උත්පාදක්ෂණය’ යි කියන ලදී.

“ඛණං විකික්කන්තං අනික්කන්තකාලං” යනු නොබෝකල්හි ඉක්ම ගිය යන අරුති. උපද්‍යා සිත උත්පාදක්ෂණය ඉක්මවා අනික්‍රාන්තකාල සංඛ්‍යාවට යෙයි.

ධම්මයමක පටිත්තිමහාවාරයෙහි “උප්පජ්ජන්ති නිරුප්පකිනති” යන මෙහි උත්පාදනිරෝධයෙහි කුශලාකුශල ධර්මයෝ එකාන්තයෙන් ප්‍රවෘත්ති කාලයෙහි මැ ලැබෙති. ව්‍යුති ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි නො ලැබෙත්. අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ප්‍රවෘත්තියෙහි ද ව්‍යුතියෙහි ද ප්‍රතිසන්ධියෙහි ද යි තුන් කල්හි මැ ලැබෙත්. ධම්මයමකයෙහි පරිඤ්ඤාවාරය භාවනාවාර නම් වේ.

කරහම්පිට්ඨොධි සුමනසාර
 හිඟුල, මාකඩවර, රෙවත පරිවෙණාධිපති,
 සතර කෝරළ මහදිසාවේ
 ප්‍රධාන සංඝනායක ස්ථවිර,

රෙවත පිරිවෙන,
 මාකඩවර.
 හිඟුල.
 1987. 11. 07.

THE PALI ALPHABET IN SINHALA CHARACTERS VOWELS

අ ා අං ඉ ඊ උ ඌ ඍ ඔ

CONSONANTS

ක	ඛ	ග	ඝ	ඞ			
ච	ඡ	ජ	ඣ	ඤ			
ට	ඨ	ඩ	ඪ	ණ			
ත	ථ	ද	ධ	න			
ප	ඵ	බ	භ	ම			
ය	ර	ල	ව	ස	හ	ළ	ආ
ක	ක	කි	කි	කු	කු	කෙ	කෙ
ඛ	ඛ	ඛි	ඛි	ඛු	ඛු	ඛෙ	ඛෙ
ග	ග	ගි	ගි	ගු	ගු	ගෙ	ගෙ

CONJUNCT-CONSONANTS

කක	කඞ	ත්‍ර	මම්ප
කඛ	භ	දද	ම, ම්
කය	ඤ	ඳද	මඞ
කි	ඤ	ද	මම්
කච	ඤ	ච, ච්	මඞ
කඡ	ඤ	ච්, ච්	මම්
කඨ	ඤ	ඨ	මම්
කඪ	ඤ	ඪ	මම්
කණ	ඤ	ඞ	මම්
කථ	ඤ	ඵ	මම්
කඵ	ඤ	භ	මම්
කබ	ඤ	බ	මම්
කභ	ඤ	භ	මම්
කම	ඤ	ම	මම්
කය	ඤ	ය	මම්
කර	ඤ	ර	මම්
කල	ඤ	ල	මම්
කව	ඤ	ව	මම්
කස	ඤ	ස	මම්
කහ	ඤ	හ	මම්
කළ	ඤ	ළ	මම්
කආ	ඤ	ආ	මම්
කඈ	ඤ	ඈ	මම්
කඉ	ඤ	ඉ	මම්
කඊ	ඤ	ඊ	මම්
කඋ	ඤ	උ	මම්
කඌ	ඤ	ඌ	මම්
කඍ	ඤ	ඍ	මම්
කඔ	ඤ	ඔ	මම්

අ ඉ ඊ උ ඌ ඍ ඔ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ගමකපපකරණ - ද්විතියා භාගයා

විසය සූචි

විකයානි

පිට්ඨකයා

6. සද්ධාරයමකා 2 - 117

1. පඤ්ඤානි උදෙසාවාරො	2-5
පදසොධනවාරො	3
පදසොධනමූලවකකවාරො	5
සුඤ්ඤානිවාරො	5
2. පඤ්ඤානි නිදෙසවාරො	6-13
පදසොධනවාරො	7
පදසොධනමූලවකකවාරො	11
සුඤ්ඤානිවාරො	15
3. පවති උපාදවාරො	14-55
පච්චුප්පනවාරො	21
අනාගතවාරො	33
අතීතවාරො	55
4. පවති නිරොධවාරො	56-93
පච්චුප්පනවාරො	61
අතීතවාරො	61
පච්චුප්පනනාතීතවාරො	77
පච්චුප්පනනානාගතවාරො	85
අතීතනානාගතවාරො	93
5. උපාදනිරොධවාරො	94-117
පච්චුප්පනවාරො	97
අතීතවාරො	99
අනාගතවාරො	105
පච්චුප්පනනාතීතවාරො	107
පච්චුප්පනනානාගතවාරො	115
අතීතනානාගතවාරො	117
පටි ඤාණවාරො	117

විසය සූචි

7. අනුසය යමකං 118 - 599

උපකක්ඛානවාරො .. 118 - 119

1. අනුසයවාරො	120 - 211
අනුලොමපුග්ගලොකාස	165
පටිලොමාවකාස	187
පටිලොමපුග්ගලොකාස	211
2. සානුසයවාරො	212 - 307
අනුලොමපුග්ගල	221
අනුලොමඛකාස	237
අනුලොමපුග්ගලොකාස	257
පටිලොමපුග්ගල	265
පටිලොමඛකාස	279
පටිලොමපුග්ගලොකාස	307
3. පජහනවාරො	308 - 393
අනුලොමපුග්ගල	313
අනුලොමාවකාස	325
අනුලොමපුග්ගලොකාස	337
පටිලොමපුග්ගල	349
පටිලොමඛකාස	363
පටිලොමපුග්ගලොකාස	393
4. පටිඤ්ඤවාරො	394 - 481
අනුලොමපුග්ගල	399
අනුලොමඛකාස	413
අනුලොමපුග්ගලොකාස	425
පටිලොමපුග්ගල	437
පටිලොමඛකාස	451
පටිලොමපුග්ගලොකාස	481
5. පභීනවාරො	482 - 561
අනුලොමපුග්ගල	489
අනුලොමඛකාස	503
අනුලොමපුග්ගලොකාස	521
පටිලොමපුග්ගල	529
පටිලොමඛකාස	543
පටිලොමපුග්ගලොකාස	561

විෂය සූචි

6. උපාස්තවාරො	..	..	582 - 583
7. ධාතුපුට්ඨවාරො	..	..	584 - 581
8. ධාතුච්ඡාස්තවාරො	..	..	582 - 599

8. විෂයමංක 600 - 667

1. උද්දසවාරො	..	..	600 - 631
--------------	----	----	-----------

සුගෙලවාරො

උපාදතිරොධකාලසමෙහදවාරො	..	601
උපාදුප්පනකවාරො	..	601
නිරොධුප්පනකවාරො	..	601
උපාදවාරො	..	603
නිරොධවාරො	..	605
උපාදතිරොධවාරො	..	605
උපාස්මාන න නිරොධවාරො	..	607
නිරුජ්ඣිමානුප්පනකවාරො	..	607
උපනනුපාදවාරො	..	609
අභිකානාගකවාරො	..	609
උපනනුපාස්මානවාරො	..	609
නිරුඤ්ඤ නිරුජ්ඣිමානවාරො	..	609
අභිකානාකාලවාරො	..	611

ධම්මවාරො

උපාද නිරොධකාලසමෙහදවාරො	..	611
උපාදුප්පනකවාරො	..	611
නිරොධුප්පනකවාරො	..	611
උපාදවාරො	..	613
නිරොධවාරො	..	615
උපාදතිරොධවාරො	..	615
උපාස්මාන නිරොධවාරො	..	615
උපාස්මානුප්පනකවාරො	..	617
නිරුජ්ඣිමානුප්පනකවාරො..	..	617
උපනනුපාදවාරො	..	617
අභිකානාගකවාරො	..	619
උපනනුපාස්මානවාරො	..	619
නිරුඤ්ඤ නිරුජ්ඣිමානවාරො	..	619

විසය සූචි

විසයානි

පිටුවක

අතීක්ෂණකාලවාරො	619
උපාදනිරොධකාලසමෙහදවාරො ..	621
උපාද්ධපානවාරො	621
නිරොධ්වපානවාරො	621
උදෙසවාරො	623
නිරොධවාරො	623
උපාදනිරොධවාරො	625
උපාජ්ජමාන න නිරොධවාරො ..	625
උපාජ්ජමානුපානවාරො	627
නිරුජ්ඣමානුපානවාරො	627
උපානුපාදවාරො	627
අතීක්ෂණාගතවාරො	629
උපානුපාජ්ජමානවාරො	629
නිරුද්ධ නිරුජ්ඣමානවාරො	629
සරාගාදිපදමිසසකවාරො	631
කුසලාදිපදමිසසකවාරො	631
 2. නිදෙසවාරො	 632 - 667

සුගතවාරො

උපාදනිරොධකාලසමෙහදවාරො ..	633
උපාද්ධපානවාරො	633
නිරොධ්වපානවාරො	635
උපාදවාරො	637
නිරොධවාරො	639
උපාදනිරොධවාරො	641
උපාජ්ජමාන න නිරොධවාරො	641
උපාජ්ජමානුපානවාරො	641
නිරුජ්ඣමානුපානවාරො	643
උපානුපාදවාරො	643
අතීක්ෂණාගතවාරො	645
උපානුපාජ්ජමානවාරො	645
නිරුද්ධ නිරුජ්ඣමානවාරො	645
අතීක්ෂණකාලවාරො	647

ධම්මවාරො

උපාදනිරොධකාලසමෙහදවාරො ..	647
උපාද්ධපානවාරො	649

විසය සූචි

විසයානි

පිටුවක

නිරෝධුප්පකතවාරො	649
උප්පාදවාරො	651
නිරොධවාරො	653
උප්පාදනිරොධවාරො	655
උප්පජ්ජමාන න නිරොධවාරො	655
උප්පජ්ජමානුප්පකතවාරො	655
නිරුජ්ඣිමානුප්පකතවාරො	657
උප්පනුප්පාදවාරො	657
අභිනානාගතවාරො	659
උප්පනුප්පජ්ජමානවාරො	659
නිරුද්ධ නිරුජ්ඣිමානවාරො	659
අතික්කන්තකාලවාරො	661

සුග්ගලබ්ධිවාරො

උප්පාදනිරොධකාලසමූහදවාරො	661
උප්පාදුප්පකතවාරො	661
නිරොධුප්පකතවාරො	663
උප්පාදවාරො	665
නිරොධවාරො	667
සරාගාදිපදමිසසකවාරො	667
කුසලාදිපදමිසසකවාරො	667

9. ධම්මයමකං 668 - 799

1. පණ්ණසකි උදෙසවාරො	668 - 673
පදසොධනවාරො	669
පදසොධනමූලවක්කවාරො	671
සුඤ්චිමෙවාරො	671
සුඤ්චිමෙමූලවක්කවාරො	673
2. පණ්ණසකි නිදෙසවාරො	674 - 681
පදසොධනවාරො	675
පදසොධනමූලවක්කවාරො	677
සුඤ්චිමෙවාරො	679
සුඤ්චිමෙමූලවක්කවාරො	681
3. උප්පාදවාරො	682 - 719
අභිතවාරො	695

විසය සූචි

විසයානි

පිටුව

අනාගතවාදය	..	703
පවුල්පානනානිකවාදය	..	707
පවුල්පානනානාගතවාදය	..	713
4. නිරෝධවාදය	..	720 - 759
පවුල්පානනවාදය	..	729
අනිකවාදය	..	735
අනාගතවාදය	..	741
පවුල්පානනානිකවාදය	..	747
පවුල්පානනානාගතවාදය	..	753
අනිකානාගතවාදය	..	759
5. උපාදානිරෝධවාදය	..	760 - 797
පවුල්පානනවාදය	..	767
අනිකවාදය	..	773
අනාගතවාදය	..	779
පවුල්පානනානිකවාදය	..	785
පවුල්පානනානාගතවාදය	..	793
අනිකානාගතවාදය	..	797
භාවනාවාදය	..	799

**අභිධම්මපිටකේ
සමක පඨකරණං.**

සමකප්පකරණං

නමො නසස භගවතො අර්භතො සමොසමුද්ධසස

6. සංඛාරයමකං

1. පඤ්ඤානභි උදෙදසවාතො

කයො සංඛාරා:- කායසංඛාරො, වච්ඡසංඛාරො, වික්කසංඛාරොති.
අස්සාසපස්සාසා කායසංඛාරො, වික්කකච්චාරො වච්ඡසංඛාරො, සංඤ්ඤා
ව චෙදනා ව වික්කසංඛාරො, යපෙසවා වික්කකච්චාරො සංඛේනපි
වික්කසමප්පුත්තකා ධම්මා වික්කසංඛාරො.

1. කායො කායසංඛාරො, කායසංඛාරො කායො.
2. වච්චි වච්ඡසංඛාරො, වච්ඡසංඛාරො වච්චි.
3. වික්කං වික්කසංඛාරො, වික්කසංඛාරො වික්කං (අනුලොමං).
4. න කායො න කායසංඛාරො, න කායසංඛාරො න කායො.
5. න වච්චි න වච්ඡසංඛාරො, න වච්ඡසංඛාරො න වච්චි.
6. න වික්කං න වික්කසංඛාරො, න වික්කසංඛාරො න වික්කං (පච්චනීකං).

පදසොධනවාතො.

7. කායො කායසංඛාරො, සංඛාරො වච්ඡසංඛාරො.
8. කායො කායසංඛාරො, සංඛාරො වික්කසංඛාරො.
9. වච්චි වච්ඡසංඛාරො, සංඛාරො කායසංඛාරො.

සමකප්‍රකරණය

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

6. සංස්කාරයමකය

1. ප්‍රඥප්ති උද්දේශවාරය

සංස්කාරයෝ තිදෙනෙකි: කායසංස්කාර යැ, වාක්සංස්කාර යැ, චිත්තසංස්කාර යි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයෝ කායසංස්කාර යැ. විතර්ක විචාරයෝ වාක්සංස්කාර යැ. සංඥාව ද වේදනාව ද චිත්තසංස්කාර යැ. විතර්කවිචාරයන් තබා සිත හා යෙදුණු සියලු මැ ධර්මයෝ චිත්ත සංස්කාර යි.

1. කාය කායසංස්කාර වේ ද, කායසංස්කාරය කාය වේ ද.
2. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, වාක්සංස්කාරය වාක් වේ ද.
3. චිත්ත චිත්තසංස්කාර වේ ද, චිත්තසංස්කාරය චිත්ත වේ ද.
(අනුලෝම යි)
4. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, කායසංස්කාර නො වූයේ කාය නො වේ ද.
5. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද, වාක්සංස්කාර නො වූයේ වාක් නො වේ ද.
6. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, චිත්ත සංස්කාර නො වූයේ චිත්ත නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යානික යි)

පදශෝධනවාර යි.

7. කාය කායසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වේ ද.
8. කාය කායසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වේ ද.
9. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වේ ද.

10. වච්චි වච්චසභ්ඛාමො, සභ්ඛාමො චිත්තසභ්ඛාමො.
11. චිත්තං චිත්තසභ්ඛාමො, සභ්ඛාමො කායසභ්ඛාමො.
12. චිත්තං චිත්තසභ්ඛාමො, සභ්ඛාමො වච්චසභ්ඛාමො (අනුලොමං).
13. න කායො න කායසභ්ඛාමො, න සභ්ඛාමො න වච්චසභ්ඛාමො.
14. න කායො න කායසභ්ඛාමො, න සභ්ඛාමො න චිත්තසභ්ඛාමො.
15. න වච්චි න වච්චසභ්ඛාමො, න සභ්ඛාමො න කායසභ්ඛාමො.
16. න වච්චි න වච්චසභ්ඛාමො, න සභ්ඛාමො න චිත්තසභ්ඛාමො.
17. න චිත්තං න චිත්තසභ්ඛාමො, න සභ්ඛාමො න කායසභ්ඛාමො.
18. න චිත්තං න චිත්තසභ්ඛාමො, න සභ්ඛාමො න වච්චසභ්ඛාමො (පච්චන්තිකං).

සද්දසොධනාමුලවික්කමාමො.

19. කායසභ්ඛාමො වච්චසභ්ඛාමො, වච්චසභ්ඛාමො කායසභ්ඛාමො.
20. කායසභ්ඛාමො චිත්තසභ්ඛාමො, චිත්තසභ්ඛාමො කායසභ්ඛාමො.
21. වච්චසභ්ඛාමො චිත්තසභ්ඛාමො, චිත්තසභ්ඛාමො වච්චසභ්ඛාමො (අනුලොමං).
22. න කායසභ්ඛාමො න වච්චසභ්ඛාමො, න වච්චසභ්ඛාමො න කායසභ්ඛාමො.
23. න කායසභ්ඛාමො න චිත්තසභ්ඛාමො, න චිත්තසභ්ඛාමො න කායසභ්ඛාමො.
24. න වච්චසභ්ඛාමො න චිත්තසභ්ඛාමො, න චිත්තසභ්ඛාමො න වච්චසභ්ඛාමො (පච්චන්තිකං).

සුඤ්ඤාසභ්ඛාමො.

පඤ්ඤානිලසෙසභ්ඛාමො නිට්ඨිකො.

10. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වේ ද.

11. චිත්ත චිත්තසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වේ ද.

12. චිත්ත චිත්තසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වේ ද. (අනුලොම යි)

13. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වේ ද.

14. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වේ ද.

15. වාක් නො වූයේ වාක් සංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වේ ද.

16. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වේ ද.

17. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වේ ද.

18. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යානීක යි)

පදශොධනමූලවක්‍රවාර යි.

19. කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වේ ද, වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර වේ ද.

20. කායසංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වේ ද, චිත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර වේ ද.

21. වාක්සංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වේ ද, චිත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වේ ද. (අනුලොම යි)

22. කායසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද, වාක්සංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද.

23. කායසංස්කාර නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, චිත්තසංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද.

24. වාක්සංස්කාර නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, චිත්තසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යානීක යි)

ඉද්ධසංස්කාරවාර යි.

ප්‍රඥප්ති උද්දෙශවාර නිමි.

2. පණ්ණාසක නිද්දසවාරො

1. කායො කායසංඛාරොති; නො. කායසංඛාරො කායොති; නො.

2. වච්චි වච්චසංඛාරොති; නො. වච්චසංඛාරො වච්චිති; නො.

3. වික්ඛං වික්ඛසංඛාරොති; නො. වික්ඛසංඛාරො වික්ඛනාති; නො. (අනුලොමං).

4. න කායො න කායසංඛාරොති; කායසංඛාරො න කායො, කායසංඛාරො. කායංඤ්ඤි කායසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච්චි කායො, න ච කායසංඛාරො. න කායසංඛාරො න කායොති; කායො න කායසංඛාරො, කායො. කායංඤ්ඤි කායසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච්චි කායො න ච කායසංඛාරො.

5. න වච්චි න වච්චසංඛාරොති; වච්චසංඛාරො න වච්චි, වච්චි සංඛාරො. වච්චංඤ්ඤි වච්චසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච්චි වච්චි. න ච වච්චසංඛාරො. න වච්චසංඛාරො න වච්චිති; වච්චි න වච්චි සංඛාරො, වච්චි. වච්චංඤ්ඤි වච්චසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච්චි වච්චි න ච වච්චසංඛාරො.

6. න වික්ඛං න වික්ඛසංඛාරොති; වික්ඛසංඛාරො න වික්ඛං, වික්ඛසංඛාරො. වික්ඛංඤ්ඤි වික්ඛසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච්චි වික්ඛං, න ච වික්ඛසංඛාරො. න වික්ඛසංඛාරො න වික්ඛනාති; වික්ඛං න වික්ඛසංඛාරො, වික්ඛං. වික්ඛංඤ්ඤි වික්ඛසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච්චි වික්ඛං, න ච වික්ඛසංඛාරො. (පච්චනිකං)

පදසොධනවාරො.

7. කායො කායසංඛාරොති; නො. සංඛාරො වච්චසංඛාරොති; වච්චසංඛාරො සංඛාරො වෙච්චි වච්චසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරො සංඛාරො, න වච්චසංඛාරො¹.

1. අවසෙසා සංඛාරො න වච්චසංඛාරො, - ඡෙසා.

2. ප්‍රඥප්ති නිර්දේශවාරය

1. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. කායසංස්කාරය කාය වෙයි යත්: නැති.

2. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත්: නැති. වාක්සංස්කාරය වාක් වෙයි යත්: නැති.

3. චිත්තය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. චිත්තසංස්කාරය චිත්ත වෙයි යත්: නැති. (අනුලොම යි)

4. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත්: කායසංස්කාරය කාය නො වේ, කායසංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්සේ කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. කායසංස්කාර නො වූයේ කාය නො වෙයි යත්: කාය කායසංස්කාර නො වේ, කාය යි, කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

5. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත්: වාක්සංස්කාරය වාක් නො වේ, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ. වාක්සංස්කාර නො වූයේ වාක් නො වෙයි යත්: වාක් වාක්සංස්කාර නො වේ, වාක් වෙයි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ.

6. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත්: චිත්තසංස්කාරය චිත්ත නො වේ. චිත්තසංස්කාර යි. චිත්ත ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. චිත්තසංස්කාර නො වූයේ චිත්ත නො වෙයි යත්: චිත්තය චිත්තසංස්කාර නො වේ, චිත්ත යි. චිත්ත ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. (ප්‍රත්‍යානීක යි)

පදශොධනවාර යි.

7. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වේ ද යත්: වාක්සංස්කාරය සංස්කාර වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද වෙයි, සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, වාක්සංස්කාර නො වේ.

8. කායො කායසංඛාරොති : ඉතා. සංඛාරා වික්ඛසංඛාරොති : වික්ඛසංඛාරො සංඛාරො චෙව වික්ඛසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න වික්ඛසංඛාරො.

9. වච්චි වච්චිසංඛාරොති : ඉතා. සංඛාරා කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො සංඛාරො චෙව කායසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න කායසංඛාරො.

10. වච්චි වච්චිසංඛාරොති : ඉතා. සංඛාරා වික්ඛසංඛාරොති : වික්ඛසංඛාරො සංඛාරො චෙව වික්ඛසංඛාරො ච අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න වික්ඛසංඛාරො.

11. වික්ඛසං වික්ඛසංඛාරොති : ඉතා. සංඛාරා කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො සංඛාරො චෙව කායසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා න කායසංඛාරො.

12. වික්ඛසං වික්ඛසංඛාරොති : ඉතා. සංඛාරා වච්චිසංඛාරොති : වච්චිසංඛාරො සංඛාරො චෙව වච්චිසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න වච්චිසංඛාරො. (අනුලොමං)

13. න කායො න කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො න කායො, කායසංඛාරො. කායංඤ්ඤි කායසංඛාරංඤ්ඤි ධ්වංසො අවසෙසා න චෙව කායො න ච කායසංඛාරො. න සංඛාරා න වච්චිසංඛාරොති ආමන්තා.

14. න කායො න කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො න කායො, කායසංඛාරො. කායංඤ්ඤි කායසංඛාරංඤ්ඤි ධ්වංසො අවසෙසා න චෙව කායො, න ච කායසංඛාරො න සංඛාරා න වික්ඛසංඛාරොති : ආමන්තා.

15. න වච්චි න වච්චිසංඛාරොති : වච්චිසංඛාරො න වච්චි, වච්චිසංඛාරො. වච්චිංඤ්ඤි වච්චිසංඛාරංඤ්ඤි ධ්වංසො අවසෙසා න චෙව වච්චි න වච්චිසංඛාරො. න සංඛාරා න කායසංඛාරොති : ආමන්තා.

8. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වේ ද යත් : චිත්තසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද වෙයි. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, චිත්තසංස්කාර නො වේ.

9. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වේ ද යත් : කායසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම කායසංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. කායසංස්කාර නො වේ.

10. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වෙයි යත් : චිත්තසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. චිත්තසංස්කාර නො වේ.

11. චිත්තය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වෙයි යත් : කායසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම කායසංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. කායසංස්කාර නො වේ.

12. චිත්තය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : වාක්සංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, වාක්සංස්කාර නො වේ. (අනුලොම යි)

13. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : කායසංස්කාරය කාය නො වේ, කාය සංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වෙයි යන : එසේ යි.

14. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : කායසංස්කාරය කාය නො වේ, කායසංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි.

15. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් : වාක්සංස්කාරය වාක් නො වෙයි, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වෙයි. සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි.

16. න වචී න වචීසඤ්ඤායොති: වචීසඤ්ඤායො න වචී, වචීසඤ්ඤායො, වචීසඤ්ඤා වචීසඤ්ඤායොරඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා න වෙව වචී, න ව වචීසඤ්ඤායො, න සඤ්ඤායො න වචීසඤ්ඤායොති: ආමන්තා.

17. න වච්ඤා න වච්ඤාසඤ්ඤායොති: වච්ඤාසඤ්ඤායො න වච්ඤා, වච්ඤාසඤ්ඤායො, වච්ඤාසඤ්ඤා වච්ඤාසඤ්ඤායොරඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා න වෙව වච්ඤා, න ව වච්ඤාසඤ්ඤායො, න සඤ්ඤායො න කායසඤ්ඤායොති: ආමන්තා.

18. න වච්ඤා න වච්ඤාසඤ්ඤායොති: වච්ඤාසඤ්ඤායො න වච්ඤා, වච්ඤාසඤ්ඤායො, වච්ඤාසඤ්ඤා වච්ඤාසඤ්ඤායොරඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා න වෙව වච්ඤා, න ව වච්ඤාසඤ්ඤායො, න සඤ්ඤායො න වචීසඤ්ඤායොති: ආමන්තා. (පච්චන්තිකං)

පදසොධන මූලවක්ඛායො.

19. කායසඤ්ඤායො වචීසඤ්ඤායොති: නො. වචීසඤ්ඤායො කායසඤ්ඤායොති: නො.

20. කායසඤ්ඤායො වච්ඤාසඤ්ඤායොති: නො. වච්ඤාසඤ්ඤායො කායසඤ්ඤායොති: නො.

21. වචීසඤ්ඤායො වච්ඤාසඤ්ඤායොති: නො. වච්ඤාසඤ්ඤායො වචීසඤ්ඤායොති: නො. (අනුලොමං)

22. න කායසඤ්ඤායො න වචීසඤ්ඤායොති: වචීසඤ්ඤායො න කායසඤ්ඤායො, වචීසඤ්ඤායො, කායසඤ්ඤායොරඤ්ඤා වචීසඤ්ඤායොරඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා න වෙව කායසඤ්ඤායො, න ව වචීසඤ්ඤායො, න වචීසඤ්ඤායො න කායසඤ්ඤායොති: කායසඤ්ඤායො න වචීසඤ්ඤායො, කායසඤ්ඤායො. වචීසඤ්ඤායොරඤ්ඤා කායසඤ්ඤායොරඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා න වෙව වචීසඤ්ඤායො, න ව කායසඤ්ඤායො.

23. න කායසඤ්ඤායො න වච්ඤාසඤ්ඤායොති: වච්ඤාසඤ්ඤායො න කායසඤ්ඤායො, වච්ඤාසඤ්ඤායො. කායසඤ්ඤායොරඤ්ඤා වච්ඤාසඤ්ඤායොරඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා න වෙව කායසඤ්ඤායො, න ව වච්ඤාසඤ්ඤායො. න වච්ඤාසඤ්ඤායො න කායසඤ්ඤායොති: කායසඤ්ඤායො න වච්ඤාසඤ්ඤායො, කායසඤ්ඤායො. වච්ඤාසඤ්ඤායොරඤ්ඤා කායසඤ්ඤායොරඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා න වෙව වච්ඤාසඤ්ඤායො, න ව කායසඤ්ඤායො.

16. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් ; වාක්සංස්කාරය වාක් නො වෙයි, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වෙයි. සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි.

17. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත් : චිත්තසංස්කාරය චිත්ත නො වේ, චිත්තසංස්කාර යි. චිත්ත ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි.

18. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත් : චිත්තසංස්කාරය චිත්ත නො වේ, චිත්තසංස්කාර යි. චිත්ත ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්ෂික යි)

පදශොධනමූලවක්‍රවාර යි.

19. කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : නැති. වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර වෙයි යත් : නැති.

20. කායසංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. චිත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර වෙයි යත් : නැති.

21. වාක්සංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. චිත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : නැති. (අනුලෝම යි)

22. කායසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් : වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර නො වේ, වාක්සංස්කාර යි. කායසංස්කාරය ද වාක්සංස්කාරය ද තබා සෙස්ස කායසංස්කාර ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ, වාක්සංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර නො වේ, කායසංස්කාර යි. වාක්සංස්කාර ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක්සංස්කාර ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

23. කායසංස්කාර නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද යත් : චිත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර නො වෙයි, චිත්තසංස්කාර යි. කායසංස්කාර ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කායසංස්කාර ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. චිත්තසංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද යත් : කායසංස්කාරය චිත්තසංස්කාර නො වෙයි, කායසංස්කාර යි. චිත්තසංස්කාර ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්තසංස්කාර ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

24. න වර්ෂභිබ්බරො න වීක්කසභිබ්බරොති : වීක්කසභිබ්බරො න වර්ෂභිබ්බරො, වීක්කසභිබ්බරො. වර්ෂභිබ්බරංඤ්ච වීක්කසභිබ්බරංඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න චෙව වර්ෂභිබ්බරො, න ච වීක්කසභිබ්බරො. න වීක්කසභිබ්බරො න වර්ෂභිබ්බරොති : වර්ෂභිබ්බරො න වීක්කසභිබ්බරො, වර්ෂභිබ්බරො. වීක්කසභිබ්බරංඤ්ච වර්ෂභිබ්බරංඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න චෙව වීක්කසභිබ්බරො, න ච වර්ෂභිබ්බරො. (පච්චනීකං)

සුද්ධසඤ්චාරවාරො.

පණ්ණාසකිනිදෙදසවාරො නිට්ඨිතො.

24. වාක්සංස්කාර නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද යත්: චිත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර නො වේ, චිත්තසංස්කාර යි. වාක්සංස්කාරය ද චිත්තසංස්කාරය ද තබා සෙස්ස වාක්සංස්කාර ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. චිත්තසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද යත්: වාක්සංස්කාරය චිත්තසංස්කාර නො වේ, වාක්සංස්කාර යි. චිත්තසංස්කාරය ද වාක්සංස්කාරය ද තබා සෙස්ස චිත්තසංස්කාර ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ. (ප්‍රත්‍යභික යි)

ශුද්ධසංස්කාරවාර යි.

ප්‍රඥප්තිනිර්දේශවාර යි.

3. පවතති උපපාදවාරෝ

1. යසස කායසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති තසස වච්ඡඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣතිති: චිතා චිතකක්ඛව්චාරෙහි අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං කායසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං කායසඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති.

යසස වා පන වච්ඡඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති තසස කායසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣතිති: චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිතකක්ඛව්චාරානං උපපාදකඛණේ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති.

2. යසස කායසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣතිති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති තසස කායසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣතිති: චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණේ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති.

3. යසස වච්ඡඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣතිති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති තසස වච්ඡඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣතිති: චිතා චිතකක්ඛව්චාරෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණේ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති. චිතකක්ඛව්චාරානං උපපාදකඛණේ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලං)

4. යස ඛායසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති තස ච වච්ඡඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣතිති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තස ඛායසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති, නො ච තස ච වච්ඡඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ තස ඛායසඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති.

යස වා පන වච්ඡඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති තස ඛායසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣතිති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස වච්ඡඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති, නො ච තස ඛායසඛ්ඛාරෝ උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ තස වච්ඡඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරෝ ච උපපජ්ඣති.

3. ප්‍රවෘත්ති උත්පාදවාරය

1. යම්කුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී.

තවද යම්කුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

2. යම්කුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම්කුට චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

3. යම්කුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම්කුට චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගල යි)

4. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය උපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී, එහි කාමාවචරභූමියෙහි වූ ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී.

තවද යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය උපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී, එහි කාමාවචරභූමියෙහි වූ ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි වාක්සංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

5. යත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති තත් චිත්තසංඛාරො උපපජ්ඣති: ආමන්තා.

යත් වා පන චිත්තසංඛාරො උපපජ්ඣති තත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති: චතුසුත්තංගො රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත් චිත්තසංඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානෙ දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ තත් චිත්තසංඛාරො ච උපපජ්ඣති, කායසංඛාරො ච උපපජ්ඣති.

6. යත් වච්ඡිසංඛාරො උපපජ්ඣති තත් චිත්තසංඛාරො උපපජ්ඣති: ආමන්තා.

යත් වා පන චිත්තසංඛාරො උපපජ්ඣති තත් වච්ඡිසංඛාරො උපපජ්ඣති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ චතුසුත්තංගො තත් චිත්තසංඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තත් වච්ඡිසංඛාරො උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත් චිත්තසංඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිසංඛාරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොම ඔක්කාස)

7-9. යස්ස යත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති -පෙ- අනුලොම-පුග්ගලොක්කාස

(යස්සකමිච්චි යස්සයත්තමිච්චි සදිසං)

10. යස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡිසංඛාරො නුපපජ්ඣති: චිත්තා අසස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්සච්චාරානං උපපාදකඛණෙ තෙසං කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡිසංඛාරො නුපපජ්ඣති. සංඛේධසං චිත්තස්ස භවගකඛණෙ චිත්තා අසස්සාසපස්සාසෙහි අචිත්තස්ස අච්චාරචිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං කායසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති, වච්ඡිසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

යස්ස වා පන වච්ඡිසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති: චිත්තා චිත්තස්සච්චාරෙහි අසස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං වච්ඡිසංඛාරො නුපපජ්ඣති. නො ච තෙසං කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති. සංඛේධසං චිත්තස්ස භවගකඛණෙ චිත්තා අසස්සාසපස්සාසෙහි අචිත්තස්ස අච්චාරචිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං වච්ඡිසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති, කායසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

5. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයෙහි රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. පුර්වධ්‍යානයෙහි ද්විතීයධ්‍යානයෙහි තෘතීයධ්‍යානයෙහි කාමාවචරභූමියෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

6. යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. පුර්වධ්‍යානයෙහි ද කාමාවචරයෙහි ද රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමාවකාශ යි)

7—9. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම්... (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයත්ථකය ද සමාන යි.)

10. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තකච්චාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භව්‍යසංස්කාරයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අචිත්තකච්චාරචිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඝස්සකයනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපදී ද යත්: චිත්තකච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භව්‍යසංස්කාරයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අචිත්තකච්චාර චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඝස්සකයනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, කායසංස්කාරය ද නූපදී.

11. යස්ස කායසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා නස්ස චිත්තසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා: චිත්තා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං කායසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා, සබ්බෙසං චිත්තස්ස භවගකඛණේ නිරොධසමාපත්තානං අසඤ්ඤා සත්තානං තෙසං කායසඤ්ඤායො ච භූතප්පඤ්ඤා, චිත්තසඤ්ඤායො ච භූතප්පඤ්ඤා.

යස්ස චා පන චිත්තසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා නස්ස කායසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා: ආමන්තා.

12. යස්ස වච්ඡිකායො භූතප්පඤ්ඤා නස්ස චිත්තසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා: චිත්තා චිත්තකච්චාරෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං වච්ඡිකායො භූතප්පඤ්ඤා, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා, සබ්බෙසං චිත්තස්ස භවගකඛණේ නිරොධසමාපත්තානං අසඤ්ඤා සත්තානං තෙසං වච්ඡිකායො ච භූතප්පඤ්ඤා, චිත්තසඤ්ඤායො ච භූතප්පඤ්ඤා.

යස්ස චා පන චිත්තසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා නස්ස වච්ඡිකායො භූතප්පඤ්ඤා: ආමන්තා. (පච්චනිකපුග්ගල)

13. යස්ස කායසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා තස්ස වච්ඡිකායො භූතප්පඤ්ඤා: රූපාවච්චරෙ අරූපාවච්චරෙ තස්ස කායසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා, නො ච තස්ස වච්ඡිකායො භූතප්පඤ්ඤා. චතුස්සකානෙ අසඤ්ඤා සත්තෙ තස්ස කායසඤ්ඤායො ච භූතප්පඤ්ඤා, වච්ඡිකායො ච භූතප්පඤ්ඤා.

යස්ස චා පන වච්ඡිකායො භූතප්පඤ්ඤා තස්ස කායසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා: දුඛියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තස්ස වච්ඡිකායො භූතප්පඤ්ඤා, නො ච තස්ස කායසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා. චතුස්සකානෙ අසඤ්ඤා සත්තෙ තස්ස වච්ඡිකායො ච භූතප්පඤ්ඤා, කායසඤ්ඤායො ච භූතප්පඤ්ඤා.

14. යස්ස කායසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා: චතුස්සකානෙ, රූපාවච්චරෙ අරූපාවච්චරෙ තස්ස කායසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා, නො ච තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා. අසඤ්ඤා සත්තෙ තස්ස කායසඤ්ඤායො ච භූතප්පඤ්ඤා, චිත්තසඤ්ඤායො ච භූතප්පඤ්ඤා.

යස්ස චා පන -පෙ- ආමන්තා.

15. යස්ස වච්ඡිකායො භූතප්පඤ්ඤා තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා: දුඛියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ චතුස්සකානෙ තස්ස වච්ඡිකායො භූතප්පඤ්ඤා, නො ච තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො භූතප්පඤ්ඤා. අසඤ්ඤා සත්තෙ තස්ස වච්ඡිකායො ච භූතප්පඤ්ඤා, චිත්තසඤ්ඤායො ච භූතප්පඤ්ඤා.

යස්ස චා පන -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනිකඛකාස)

11. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්බන්ධවුනට ද අසංඥසන්ධයනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපදී ද යත්: එසේ යි.

12. යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්බන්ධවුනට ද අසංඥසන්ධයනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි)

13. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නූපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදී. චතුර්ථධ්‍යානායෙහි ද අසංඥසන්ධයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් එහි කායසංස්කාරය නූපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානායෙහි ද තෘතීයධ්‍යානායෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද නූපදී. චතුර්ථධ්‍යානායෙහි ද අසංඥසන්ධයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, කායසංස්කාරය ද නූපදී.

14. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානායෙහි ද රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නූපදී, එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. අසංඥසන්ධි වූ එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක ... එසේ යි.

15. යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානායෙහි ද තෘතීයධ්‍යානායෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානායෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී, එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. අසංඥසන්ධි වූ එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි)

16-18. යසං යත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිසංඛාරො නුප්පජ්ඣති: විනා අසංසාපසංසාසෙඨි විතකකච්චාරානං උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් වච්ඡිසංඛාරො නුප්පජ්ඣති. සබ්බෙසං විතකසං භග්ගකඛණෙ විනා අසංසාපසංසාසෙඨි අවිතකකච්චාරවිතකසං උප්පාදකඛණෙ අසංඤ්ඤාසංඝාතං තෙසං තත් කායසංඛාරො ව නුප්පජ්ඣති, වච්ඡිසංඛාරො ව නුප්පජ්ඣති.

යසං වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා. (පච්චතීකපුඤ්ඤාකාස)

(යසංකම්පි යසංයත්කම්පි සද්ධිං චිත්ථාරොතබ්බං. යසංයත්තෙ නිරොධසමාපත්තානන්ති න ලබ්භති.)

පච්චුප්පත්තවාරො.

19. යසං කායසංඛාරො උප්පජ්ඣත් තස්ස වච්ඡිසංඛාරො උප්පජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යසං වා පන වච්ඡිසංඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

20. යසං කායසංඛාරො උප්පජ්ඣත් තස්ස විතකසංඛාරො උප්පජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යසං වා පන විතකසංඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

21. යසං වච්ඡිසංඛාරො උප්පජ්ඣත් තස්ස විතකසංඛාරො උප්පජ්ඣන්ති: ආමන්තා,

යසං වා පන -පෙ- ආමන්තා. (අනුලොමපුඤ්ඤ)

22-24. යත් කායසංඛාරො උප්පජ්ඣත් -පෙ- (අනුලොමඕකාස)

(යත්කම්පි සබ්බත් ඵකසද්ධිං)

16—18. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිවාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට විත්තයාගේ භවික්කාණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිවාරවිත්තයාගේ උත්පාදකාණයෙහි ද අසංඥ-සත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශයි)

(යස්සකය ද යස්සයත්ථකය ද සමාන වූ විස්තර කළ යුතු යි. යස්සයත්ථකයෙහි නිරෝධසමාපනනානං යනු නො ලැබේ.)

ප්‍රත්‍යක්ෂත්තවාර යි.

19. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය ... එසේ යි.

20. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය ... එසේ යි,

21. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

22—24. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

(යත්ථකය ද භූමිකන්ති එකසමාන යි.)

25. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති; දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්, වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්.

26. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති: චතුස්ඡ්ඣානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්.

27. යස්ස යත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්ති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුස්ඡ්ඣානං සමාපන්නානං, සුඤ්චාචාරානං දුතියෙ විනේන වික්ඛමානෙ තෙසං තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වික්ඛසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්, වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

28. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත් තස්ස වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත්ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත් තස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත්ති: නත්ථි.

25. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද සමවත් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේය. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

26. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

27. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි. (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ යි)

28. යමකුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

29. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපප්පේ තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපප්පේයාති: නස්සී.

යස්ස වා පන -පෙ- නස්සී.

30. යස්ස වච්ඡිකාරො නුපප්පේ තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපප්පේයාති: නස්සී.

යස්ස වා පන -පෙ- නස්සී. (පච්චිතිකපුග්ගල)

31—33. යත් කායසඛ්ඛාරො නුපප්පේ -පෙ- (පච්චිතිකමිකාස)

34. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නුපප්පේ තස්ස තත් වච්ඡිකාරො නුපප්පේයාති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නුපප්පේ, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිකාරො නුපප්පේ. චතුස්ථානං සමාපන්නානං, සුඤ්ඤාචාරානං දුතියෙ චිත්තෙ චක්ඛමානෙ අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච නුපප්පේ වච්ඡිකාරො ච නුපප්පේ.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡිකාරො නුපප්පේ තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො නුපප්පේයාති: දුතියථානං තතියථානං සමාපන්නානං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො නුපප්පේ, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නුපප්පේ. චතුස්ථානං සමාපන්නානං සුඤ්ඤාචාරානං දුතියෙ චිත්තෙ චක්ඛමානෙ අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො ච නුපප්පේ, කායසඛ්ඛාරො ච නුපප්පේ.

35. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නුපප්පේ තස්ස තත් චිත්තසඛ්ඛාරො නුපප්පේයාති: චතුස්ථානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නුපප්පේ. නො ච තෙසං තත් චිත්තසඛ්ඛාරො නුපප්පේ. සුඤ්ඤාචාරානං උපපජ්ජනානං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච නුපප්පේ, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපප්පේ.

යස්ස වා පන යත් -පෙ- ආමනා.

36. යස්ස යත් වච්ඡිකාරො නුපප්පේ තස්ස තත් චිත්තසඛ්ඛාරො නුපප්පේයාති: දුතියථානං, තතියථානං, චතුස්ථානං සමාපන්නානං, සුඤ්ඤාචාරානං දුතියෙ චිත්තෙ චක්ඛමානෙ තෙසං තත් වච්ඡිකාරො නුපප්පේ, නො ච තෙසං තත් චිත්තසඛ්ඛාරො නුපප්පේ. සුඤ්ඤාචාරානං උපපජ්ජනානං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො ච නුපප්පේ, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපප්පේ.

යස්ස වා පන යත් -පෙ- ආමනා. (පච්චිතිකපුග්ගලොකාස)

අතීතවාතො:

29. යමකුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැතී.

තවද යමකුට ... නැතී.

30. යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැතී.

තවද යමකුට ... නැතී. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල යි)

31—33. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි)

34. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ය. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

35. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි.

36. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශයි)

අතීතවාර යි.

37. යස්ස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතිති: ආමනනා.

යස්ස වා පන වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතිති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-
චිත්තං උපපජ්ඣස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං,
යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති කෙසං
වචනනානං තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං කාය-
සඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ව උප-
ජ්ඣස්සති, කායසඛ්ඛාරො ව උපපජ්ඣස්සති.

38. යස්ස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතිති: ආමනනා.

යස්ස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතිති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-
චිත්තං උපපජ්ඣස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ
ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං
වචනනානං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං
කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ව
උපපජ්ඣස්සති, කායසඛ්ඛාරො ව උපපජ්ඣස්සති.

39. යස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතිති: ආමනනා.

යස්ස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතිති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකභවිචාරං
පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣස්සති තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති, නො
ච තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්ත-
සඛ්ඛාරො ව උපපජ්ඣස්සති, වච්ඡඛ්ඛාරො ව උපපජ්ඣස්සති. (අනුලොම-
සුඤ්ඤ)

40-42. යස්ස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සති -පෙ- (අනුලොම
ඕකාස)

37. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත වන්නාවූනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

38. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත වන්නාවූනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

39. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ විතර්ක විචාර රහිත පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමසුද්ගල යි)

40 - 42. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

43. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: යස්ස විඤ්ඤාණං අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

44. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් විඤ්ඤාණො උපපජ්ඣතිති: ආමනායා.

යස්ස වා පන යත් විඤ්ඤාණො උපපජ්ඣති තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: යස්ස විඤ්ඤාණං අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති, චතුස්සකානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් විඤ්ඤාණො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් විඤ්ඤාණො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

45. යස්ස යත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් විඤ්ඤාණො උපපජ්ඣතිති: ආමනායා.

යස්ස වා පන යත් විඤ්ඤාණො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති: යස්ස විඤ්ඤාණං අනන්තරා අවිතකානං අවිචාරං පච්ඡිමවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුස්සකානං සමාපන්නානං තෙසං තත් විඤ්ඤාණො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් විඤ්ඤාණො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

43. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නා වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් රූපාව. වරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

44. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

45. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ චිත්තචාරික වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ යි)

46. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාතිති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-චිත්තං උපපජ්ඣති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමහවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති, තෙසං වචනානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති, නො ව තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති. පච්ඡිමචිත්තසමඬ්භිතං යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣාති තෙසං කායසඛ්ඛාරො ව නූපපඤ්ඤාති, වච්ඡඛ්ඛාරො ව නූපපඤ්ඤාති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

47. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාතිති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-චිත්තං උපපජ්ඣති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමහවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං වචනානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති, නො ව තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති. පච්ඡිමචිත්තසමඬ්භිතං තෙසං කාය-සඛ්ඛාරො ව නූපපඤ්ඤාති, චිත්තසඛ්ඛාරො ව නූපපඤ්ඤාති.

යස්ස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

48. යස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාතිති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣාති තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති, නො ව තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති. පච්ඡිමචිත්තසමඬ්භිතං තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ව නූපපඤ්ඤාති, චිත්තසඛ්ඛාරො ව නූපපඤ්ඤාති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනිකප්පග්ගල)

49 - 51. යත් කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති -පෙ- (පච්චනික-මකාස)

52. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති තස්ස තත් වච්ඡ-සඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාතිති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣාති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති, නො ව තෙසං තත් වච්ඡඛ්ඛාරො නූපපඤ්ඤාති. පච්ඡිමචිත්තසමඬ්භිතං යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣාති, චතුස්ථානානං සමා-පන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ව නූපපඤ්ඤාති, වච්ඡඛ්ඛාරො ව නූපපඤ්ඤාති.

46. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුහ වන්නාවුනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

47. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුහ වන්නාවුනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිත වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ... එසේ යි.

48. යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්ක-අවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිත වූ ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල යි)

49-51. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි)

52. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නාවුනට ද අසංඥාසංකයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

යසං වා පන යත් වර්ගිකාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣතිති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනතානං තෙසං තත් වර්ගිකාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣති. පච්ඡිමචිත්තසමඳිග්ගං යසං විත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කආවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ඣති, චතුස්ඡ්ඣානං සමාපනතානං, අසංඝඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් වර්ගිකාරො ච නුප්පජ්ඣති, කායසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති.

53. යසං යත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් විත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣතිති: යසං විත්තස්ස අනන්තරා කාමා-වචරානං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ඣති, චතුස්ඡ්ඣානං සමාපනතානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් විත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති. පච්ඡිමචිත්තසමඳිග්ගං අසංඝඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් කායසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, විත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති.

යසං වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා.

54. යසං යත් වර්ගිකාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් විත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣතිති: යසං විත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කආවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ඣති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුස්ඡ්ඣානං සමාපනතානං තෙසං තත් වර්ගිකාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් විත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති. පච්ඡිමචිත්තසමඳිග්ගං අසංඝඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් වර්ගිකාරො ච නුප්පජ්ඣති, විත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති.

යසං වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා. (පච්චතීකපුග්ගලොකාස)

අනාගතවාතො.

55. යසං කායසංඛාරො උප්පජ්ඣති තස්ස වර්ගිකාරො උප්පජ්ඣතිති: ආමන්තා.

යසං වා පන වර්ගිකාරො උප්පජ්ඣති තස්ස කායසංඛාරො උප්පජ්ඣතිති: සංඛේදං විත්තස්ස භවගක්කිතො විනා අසංඝාසපස්සාපෙහි විත්තස්ස උප්පාදකිතො නිරොධසමාපනතානං අසංඝඤ්ඤාසත්තානං තෙසං වර්ගිකාරො උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසංඛාරො උප්පජ්ඣති. අසංඝාසපස්සාසානං උප්පාදකිතො තෙසං වර්ගිකාරො ච උප්පජ්ඣති, කායසංඛාරො ච උප්පජ්ඣති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචින්තසමඬගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්ක අවිචාර වූ පශ්චිමචින්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්‍වයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

53. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාථවරයනට පශ්චිමචින්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචින්තසමඬගීනට ද අසංඥසත්‍වයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි.

54. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්ක අවිචාර වූ පශ්චිමචින්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචින්තසමඬගීනට ද අසංඥසත්‍වයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

55. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භව්‍යඝ්‍රණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්‍වයනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

56. යස්ස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස විත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන විත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති තස්ස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: සබ්බෙසං විත්තස්ස භඩ්ධකම්මෙණ චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි විත්තස්ස උපපාදකම්මෙණ නිරොධසමාපන්නානං, අස්සාසපස්සාසානං තෙසං විත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං විත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

57. යස්ස වච්ඡසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස විත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන විත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති තස්ස වච්ඡසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: සබ්බෙසං විත්තස්ස භඩ්ධකම්මෙණ චිතා විතකකච්චාරෙහි විත්තස්ස උපපාදකම්මෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අස්සාසපස්සාසානං තෙසං විත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං වච්ඡසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. විතකකච්චාරානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං විත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති, වච්ඡසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්පිකාය)

58-60. යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමමිකාස)

61. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භඩ්ධකම්මෙණ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි විත්තස්ස උපපාදකම්මෙණ රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

56. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍යා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥාසන්ධිතව දෑ යි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපද්‍යා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

57. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිවාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍යා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥාසන්ධිතව දෑ යි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිවාරයන් උපද්‍යා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි)

58—60. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනු-ලොමාවකාශ යි)

61. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීය-ධ්‍යානයට සම්පන්නවූනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණ-යෙහි ඔවුනට ද එහි කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය නො ද උපන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්පත් කාමාව-චරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්පත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණ-යෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දෑ යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්පත් කාමාවචරයනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාස-යන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපත්-තේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

62. යස්ස යත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති: සංකප්පං. වීක්ඛස්ස භබ්බකඛණේ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි වීක්ඛස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං. තත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ව තෙසං. තත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං. තත් වීක්ඛසංඛාරො ව උපපජ්ඣත්, කායසංඛාරො ව උපපජ්ඣති.

63. යස්ස යත් වච්චසංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස තත් වච්චසංඛාරො උපපජ්ඣති: සංකප්පං. වීක්ඛස්ස භබ්බකඛණේ විනා විතකකච්චාරෙහි වීක්ඛස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං. තත් වීක්ඛසංඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ව තෙසං. තත් වච්චසංඛාරො උපපජ්ඣති, විතකකච්චාරානං උපපාදකඛණේ තෙසං. තත් වීක්ඛසංඛාරො ව උපපජ්ඣත්, වච්චසංඛාරො ව උපපජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

64. යස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස වච්චසංඛාරො නුපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන වච්චසංඛාරො නුපපජ්ඣත් තස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති: නත්ථි.

65. යස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස වීක්ඛසංඛාරො නුපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන වීක්ඛසංඛාරො නුපපජ්ඣත් තස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති: නත්ථි.

66. යස්ස වච්චසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස වීක්ඛසංඛාරො නුපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන -පෙ- නත්ථි. (පච්චනිකපුග්ගල)

67-69, යත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති -පෙ- (පච්චනිකඛකාස)

62. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ හඬකැණියෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ උත්පාදකැණියෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකැණියෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

63. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ හඬකැණියෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍යා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපද්‍යා කෙණෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

64. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: නැති.

65. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: නැති.

66. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: යථා උපන්නේ යි.

තවද යමකුට ... නැති. (ප්‍රත්‍යක්ෂෝග්‍රහණ යි)

67-69. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යක්ෂාවකාශ යි)

70. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත්ථ වච්ඤාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣන්ති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භවංකම්මේ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි විනාසස් උප්පාදකම්මේ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ වච්ඤාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං භවංකම්මේ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි විනාසස් උප්පාදකම්මේ, චතුස්ථානං සමාපන්නානං සුද්ධාවාසානං දුතියෙ විනො වත්තමානෙ, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, වච්ඤාසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්.

යස්ස වා පන යත් වච්ඤාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත් තස්ස තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣන්ති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදකම්මේ තෙසං තත්ථ වච්ඤාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං භවංකම්මේ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි විනාසස් උප්පාදකම්මේ, චතුස්ථානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ විනො වත්තමානෙ, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත්ථ වච්ඤාසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්, කායසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣති.

71. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣන්ති: සඛ්ඛෙසං විනාසස් භවංකම්මේ, චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි විනාසස් උප්පාදකම්මේ තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්. සුද්ධාවාසං උප්පජ්ජන්තානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, විනාසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්.

යස්ස වා පන යත් විනාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත් තස්ස තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

72. යස්ස යත් වච්ඤාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣන්ති: සඛ්ඛෙසං විනාසස් භවංකම්මේ, චිතා විතකම්චාරෙහි විනාසස් උප්පාදකම්මේ, තෙසං තත්ථ වච්ඤාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣත්. සුද්ධාවාසං උප්පජ්ජන්තානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත්ථ වච්ඤාසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, විනාසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්.

යස්ස වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා. (පච්චිනිකපුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පන්නානිකවාරො.

70. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකණ්ණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකණ්ණයෙහි ද ඔවුනට ම ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථ-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධා-වාසයනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීය-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකණ්ණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නූපදී.

71. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬකණ්ණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ශුද්ධා-වාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

72. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬකණ්ණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ශුද්ධා-වාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යතීකපුද්-ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තාකීතවාර යි.

73. යස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡිකායො උපපජ්ඣස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වච්ඡිකායො උපපජ්ඣස්සති තස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣතීති: සඤ්ඤායං වික්කස්ස හඬගක්ඛණේ, චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි වික්කස්ස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං වච්ඡිකායො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං වච්ඡිකායො ච උපපජ්ඣස්සති, කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති.

74. යස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තස්ස වික්කසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වික්කසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති තස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣතීති: සඤ්ඤායං වික්කස්ස හඬගක්ඛණේ, චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි වික්කස්ස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං වික්කසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං වික්කසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣස්සති, කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති.

75. යස්ස වච්ඡිකායො උපපජ්ඣති, තස්ස වික්කසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සතීති: සචිතකකච්චාරාපච්ඡිකම්භිකාස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං වච්ඡිකායො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වික්කසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං චිතකකච්චාරානං උපපාදකඛණේ තෙසං වච්ඡිකායො ච උපපජ්ඣති, වික්කසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන වික්කසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡිකායො උපපජ්ඣතීති: සඤ්ඤායං වික්කස්ස හඬගක්ඛණේ, චිතා චිතකකච්චාරෙහි වික්කස්ස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං වික්කසඤ්ඤායො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡිකායො උපපජ්ඣති. චිතකකච්චාරානං උපපාදකඛණේ තෙසං වික්කසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣස්සති, වච්ඡිකායො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්පගගල)

76—78. යත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමඛකාස)

79. යස්ස යත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිකායො උපපජ්ඣස්සතීති: දුක්ඛස්සානං තත්ථස්සානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිකායො උපපජ්ඣස්සති. පඨමස්සානං සමාපන්නානං කාමාවචාරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිකායො ච උපපජ්ඣස්සති.

73. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසක්ඛයනට ද යි ඔවුනට වාක්-සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

74. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි අසංඥසක්ඛයනට ද යි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

75. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: විතර්කවිවාර සහිත පශ්චිමවිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤායෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. විතර්කවිවාරයන් උපදනා කෙණෙහි සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදී, විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිවාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසක්ඛයනට ද යි ඔවුනට විත්ත-සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිවාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි)

76—78. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනු-ලොමාවකාශ යි)

79. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීය-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදඤ්ඤායෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදඤ්ඤායෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

යස්ස වා පන යත්ථ වර්ෂඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති, තස්ස තත්ථ කායසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භව්ඤ්ඤානං, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි වින්තස්ස උප්පාදකඛණෙ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ වර්ෂඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ වර්ෂඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣති.

80. යස්ස යත්ථ කායසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති තස්ස තත්ථ වින්තසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති: ආමන්තං.

යස්ස වා පන යත්ථ වින්තසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති තස්ස තත්ථ කායසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති: සබ්බෙසං වින්තස්ස භව්ඤ්ඤානං, චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි වින්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ වින්තසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ වින්තසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣති.

81. යස්ස යත්ථ වර්ෂඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති, තස්ස තත්ථ වින්තසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති: සචිත්තකකච්චාර පච්ඡිමවින්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ වර්ෂඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ වින්තසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති. ඉතරෙසං චිත්තකච්චාරානං උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ වර්ෂඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣති, වින්තසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත්ථ වින්තසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති තස්ස තත්ථ වර්ෂඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති: සබ්බෙසං වින්තස්ස භව්ඤ්ඤානං, චිතා චිත්තකච්චාරෙහි වින්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ වින්තසඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ වර්ෂඛ්ඛාරො උප්පජ්ඣති. චිත්තකච්චාරානං උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ වින්තසඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣති, වර්ෂඛ්ඛාරො ච උප්පජ්ඣති. (අනුලොප්පුග්ගලොකාය)

82. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස වර්ෂඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති: සබ්බෙසං වින්තස්ස භව්ඤ්ඤානං, චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි වින්තස්ස උප්පාදකඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංකල්පනානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං වර්ෂඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති. පච්ඡිමවින්තසමඛිනිනං, යස්ස වින්තස්ස අනන්තරං අචිත්තකච්චාරං පච්ඡිමවින්තං උප්පජ්ඣති, තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, වර්ෂඛ්ඛාරො ච නුප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන වර්ෂඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස කායසඛ්ඛාරො නුප්පජ්ඣති: ආමන්තං.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

80. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපද්‍යාකෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපද්‍යාකෙණෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

81. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: විතර්කවිචාර සහිත වූ පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙස්සනට විතර්කවිචාරයන් උපද්‍යාකෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපදී, විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපද්‍යාකෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපද්‍යාකෙණෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

82. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: විත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපද්‍යාකෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමභිධිනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

83. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣස්සතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හඬකඛණේ, චිතා අස්සාස-පස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤ-සන්නානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්ත-සඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඛිතං තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමනා.

84. යස්ස වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣස්සතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හඬකඛණේ, චිතා චිත්තකච්චාරෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣස්සති. සචිත්තකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬකඛණේ, අචිත්තකකච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ¹ තෙසං වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතීති: සචිත්තකකච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. සචිත්තකකච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස හඬකඛණේ, අචිත්තකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ¹ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣස්සති, වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති. (පච්චනීකප්පග්ගල)

85—87. යත් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීකමනාස)

88. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති: තස්ස තත් වච්ඡි-සඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣස්සතීති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසෙහි. හඬකඛණේ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, රූපාවචරානා, අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිසඛ්ඛාරො නුපප-ජ්ඣස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඛිතං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිත්තකකච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං හඬකඛණේ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, චතුත්ථජ්ඣානං සමා-පන්නානං, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, වච්ඡිසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣස්සති.

1. අචිත්තකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තසමඛිතං, මජ්ඣ.

83. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : චිත්තයාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නාවූනට ද අසංඤ්ඤායනට ද දී ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඤ්ඤි වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී. චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

84. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : චිත්තයාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි සියල්ලනට ද විතර්කච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකාභියෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නාවූනට ද අසංඤ්ඤායනට ද දී ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ද අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකාභියෙහි ද දී ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : සචිතර්කසච්චාර පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදකාභියෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. සචිතර්ක-සච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ද අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකාභියෙහි ද දී ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යක්ෂික-සුද්ධල යි)

85—87. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යක්ෂිකාචක්කාය යි)

88. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඤ්ඤිත යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නාවූනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නාවූනට ද අසංඤ්ඤායනට ද දී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

යස්ස වා පන යත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් කායසම්බාරො නුප්පජ්ඣතිති : දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදකම්භෙ තෙසං තත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසම්බාරො නුප්පජ්ඣති. පච්ඡිමවිත්තසම්ඛිනං යස්ස විත්තස්ස අනන්තරං අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිම-විත්තං උප්පජ්ඣති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසෙහි විත්තස්ස උප්පාදකම්භෙ, චතුස්සජ්ඣානං සමාපන්නානං අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් වට්ඨසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති, කාය-සම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති.

89. යස්ස යත් කායසම්බාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් විත්ත-සම්බාරො නුප්පජ්ඣතිති : සබ්බෙසං විත්තස්ස හබ්බකම්භෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි විත්තස්ස උප්පාදකම්භෙ තෙසං තත් කායසම්බාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් විත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣති. පච්ඡිමවිත්තසම්ඛිනං අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් කායසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති, විත්තසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් විත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් කායසම්බාරො නුප්පජ්ඣතිති : ආමන්තා.

90. යස්ස යත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් විත්ත-සම්බාරො නුප්පජ්ඣතිති : සබ්බෙසං විත්තස්ස හබ්බකම්භෙ විනා විතකකච්චාරෙහි විත්තස්ස උප්පාදකම්භෙ තෙසං තත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් විත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣති. සවිතකකච්චාර පච්ඡිමවිත්තස්ස හබ්බකම්භෙ අවිතකක ඤ්චාර පච්ඡිමවිත්තස්ස උප්පාදකම්භෙ අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් වට්ඨ-සම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති, විත්තසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් විත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣතිති : සවිතකකච්චාරපච්ඡිමවිත්තස්ස උප්පාදකම්භෙ තෙසං තත් විත්තසම්බාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වට්ඨසම්බාරො නුප්පජ්ඣති. සවිතකකච්චාරපච්ඡිමවිත්තස්ස හබ්බකම්භෙ, අවිතකකඤ්චාරපච්ඡිමවිත්තස්ස උප්පාදකම්භෙ, අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් විත්තසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති, වට්ඨසම්බාරො ච නුප්පජ්ඣති. (පච්චිකපුග්ගලොකාස)

පච්චුසන්නානාගතවාරො.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. පශ්චිමචිත්තසමඳිභිතට යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඛ්‍යකෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ. කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

89. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඛ්‍යකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිම-චිත්තසමඳිභිතට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

90. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඛ්‍යකෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. සවිතර්කසවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තයාගේ භඛ්‍යකෂණයෙහි ද අවිතර්ක-අවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: සවිතර්ක-සවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්ත-සංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඛ්‍යකෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥ-සත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යක්ෂපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යක්ෂපන්තානාගතවාර යි.

91. යස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, තස්ස වච්ඡිකර්මයො උපපජ්ඣසීති: පච්ඡිමච්ඡිකර්මයො, යස්ස චිත්තසංසාරාදිතකාලාදිවාරං පච්ඡිමච්ඡිකර්මයො උපපජ්ඣසීති තෙසං කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡිකර්මයො උපපජ්ඣසීති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිකර්මයො ච උපපජ්ඣසීති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

92. යස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො උපපජ්ඣසීති: පච්ඡිමච්ඡිකර්මයො තෙසං කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො උපපජ්ඣසීති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති, චිත්තසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣසීති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

93. යස්ස වච්ඡිකර්මයො උපපජ්ඣති තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො උපපජ්ඣසීති: පච්ඡිමච්ඡිකර්මයො තෙසං වච්ඡිකර්මයො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො උපපජ්ඣසීති. ඉතරෙසං තෙසං වච්ඡිකර්මයො ච උපපජ්ඣති, චිත්තසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣසීති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (අනුලොමප්පඤ්ඤා)

94—96. යස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමඛිකාස)

97. යස්ස යස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තස්ස තස්ස වච්ඡිකර්මයො උපපජ්ඣසීති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමච්ඡිකර්මයො, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස්ස වච්ඡිකර්මයො උපපජ්ඣසීති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිකර්මයො ච උපපජ්ඣසීති.

යස්ස වා පන යස්ස වච්ඡිකර්මයො උපපජ්ඣසීති තස්ස තස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣසීති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස වච්ඡිකර්මයො උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස වච්ඡිකර්මයො ච උපපජ්ඣසීති, කායසඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති.

91. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඳිනට යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්-සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

92. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඳිනි වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

93. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඳිනි වූ ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමප්පද්ගල යි)

94—96. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

97. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඳිනට ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම-වන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම-වන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

98. යසං යත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් විනාසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමවිනාසමඛිග්ගිනං තෙසං තත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් විනාසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති. පට්මජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් කායසංඛාරො ච උපපජ්ඣති, විනාසංඛාරො ච උපපජ්ඣස්සති.

යසං වා පන යත් විනාසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති, තස්ස තත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣත්ති: චතුස්සජ්ඣානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් විනාසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසංඛාරො උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තත් විනාසංඛාරො ච උපපජ්ඣස්සති, කායසංඛාරො ච උපපජ්ඣති.

99. යසං යත් වච්ඡංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තත් විනාසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති: සචිතකකසච්චාරභූමියං පච්ඡිමවිනාසමඛිග්ගිනං තෙසං තත් වච්ඡංඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් විනාසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති, ඉතරෙසං සචිතකකසච්චාරභූමියං තෙසං තත් වච්ඡංඛාරො ච උපපජ්ඣති, විනාසංඛාරො ච උපපජ්ඣස්සති.

යසං වා පන යත් විනාසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් වච්ඡංඛාරො උපපජ්ඣත්ති: අචිතකක අච්චාරභූමියං තෙසං තත් විනාසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡංඛාරො උපපජ්ඣති, සචිතකකසච්චාරභූමියං තෙසං තත් විනාසංඛාරො ච උපපජ්ඣස්සති, වච්ඡංඛාරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්‍රග්‍යලොකාස)

100. යසං කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡංඛාරො නුපපජ්ඣස්සති: නත්ති.

යසං වා පන වච්ඡංඛාරො නුපපජ්ඣස්සති තස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣත්ති: උපපජ්ඣති.

101. යසං කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස විනාසංඛාරො නුපපජ්ඣස්සති: නත්ති.

යසං වා පන විනාසංඛාරො නුපපජ්ඣස්සති තස්ස කායසංඛාරො නුපපජ්ඣත්ති: උපපජ්ඣති.

98. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත් : කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඬගී වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ. චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත් : චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

99. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත් : සචිතර්කසච්චාර-භූමියෙහි පශ්චිමචිත්තසමඬගී වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සචිතර්කසච්චාරභූමියෙහි සෙසු ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත් : අචිතර්කසච්චාර-භූමියෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. සචිතර්කසච්චාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

100. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත් : උපන්නේ යි.

101. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත් : උපන්නේ යි.

102. යස්ස වච්ඡිකාමිනො නුප්පජ්ඣති තස්ස වික්කසකිංකරො නුප්පජ්ඣස්සතිති: නත්ථි.

යස්ස වා පන වික්කසකිංකරො නුප්පජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡිකාමිනො නුප්පජ්ඣත්ථාති: උප්පජ්ඣති. (පට්ටනිකප්පඤ්ඤ)

103—105. යත් කායසකිංකරො නුප්පජ්ඣති - පෙ - (පට්ටනික-
මකාස)

106. යස්ස යත් කායසකිංකරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිකාමිනො නුප්පජ්ඣස්සතිති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසකිංකරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිකාමිනො නුප්පජ්ඣස්සති. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ සචිතකකසච්චාරපච්ඡිම-වික්කසස්ස භබ්බකකිංකරො, අචිතකක අච්චාර පච්ඡිමවික්කසමඛිගිනං¹, යස්ස වික්කසස්ස අනන්තරා අචිතකක අච්චාරං පච්ඡිමවික්කං² උප්පජ්ඣස්සති, චතුස්ථකානං සමාපන්නානං, අසංඝායසන්නානං තෙසං තත් කායසකිංකරො ච නුප්පජ්ඣති, වච්ඡිකාමිනො ච නුප්පජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡිකාමිනො නුප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් කායසකිංකරො නුප්පජ්ඣත්ථාති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමවික්කසමඛිගිනං, දුතියථකානං තතියථකානං සමාපන්නානං තෙසං තත් වච්ඡිකාමිනො නුප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසකිංකරො නුප්පජ්ඣති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමවික්කසස්ස භබ්බකකිංකරො, අචිතකක අච්චාර පච්ඡිමවික්කසමඛිගිනං, යස්ස වික්කසස්ස අනන්තරා අචිතකක අච්චාරං පච්ඡිමවික්කං උප්පජ්ඣස්සති, චතුස්ථකානං සමාපන්නානං, අසංඝායසන්නානං තෙසං තත් වච්ඡිකාමිනො ච නුප්පජ්ඣස්සති, කායසකිංකරො ච නුප්පජ්ඣති.

107. යස්ස යත් කායසකිංකරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් වික්කසකිංකරො නුප්පජ්ඣස්සතිති: චතුස්ථකානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසකිංකරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වික්කසකිංකරො නුප්පජ්ඣස්සති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමවික්කසමඛිගිනං, අසංඝායසන්නානං තෙසං තත් කායසකිංකරො ච නුප්පජ්ඣති, වික්කසකිංකරො ච නුප්පජ්ඣස්සති.

1. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමවික්කසමඛිගිනං - ඡෙසං.

2. අචිතකක අච්චාර පච්ඡිමවික්කං - P.T.S.

102. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත් : උපන්නේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක-පුද්ගල යි)

103—105. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

106. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භක්‍ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඛිතීනට ද යම් යිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත් : කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඛිතීනට ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භක්‍ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඛිතීනට ද යම් යිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

107. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ ය, රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඛිතීනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය, විත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති, තස්ස තත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣති: කාමාවචරෙ පච්ඡම්චිත්තසංඛාරිනං තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣත්. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡම්චිත්තසංඛාරිනං, අසංඝායනානං තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, කායසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣත්.

108. යස්ස යත් වච්ඡිකාරො නුප්පජ්ඣත් තස්ස තත් චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති: අවිතකකආවාරගුමියං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො නුප්පජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති. අවිතකකආවාරගුමියං පච්ඡම්චිත්තසංඛාරිනං, අසංඝායනානං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො ච නුප්පජ්ඣත්, චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිකාරො නුප්පජ්ඣති: සවිතකකආවාරගුමියං පච්ඡම්චිත්තසංඛාරිනං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො නුප්පජ්ඣත්, අවිතකකආවාරගුමියං පච්ඡම්චිත්තසංඛාරිනං, අසංඝායනානං තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, වච්ඡිකාරො ච නුප්පජ්ඣත්. (පච්චනිකපුග්ගලොකාය)

අතිතානාගතවාරො.

උපපාදවාරො නිධිතො.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: කාමා-වවරයෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬගී වූ ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. රූපාවවරයෙහි හා අරූපාවවරයෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬගීනට ද අසංඤ්ඤාසකයනට ද ෙ ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය.

108. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: අවිතර්ක අවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ. ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. අවිතර්ක-අවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬගීනට ද අසංඤ්ඤාසකයනට ද ෙ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය, විත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සවිතර්ක-සවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬගී වූ ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬගීනට ද අසංඤ්ඤාසකයනට ද ෙ ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නො උප දින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි. (ප්‍රත්‍යානික පුද්ගලාවකාශ යි)

අභිකානාගතවාර යි.

උත්පාදවාර නිමි.

පවිත්‍රතීන් රෝග වාරෝ

1. යසස කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣතිති: චිතා චිතකකච්චාරෙහි අසසාසපසසාසානං හඬහකඬුරෝ තෙසං කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසසාස-පසසාසානං හඬහකඬුරෝ තෙසං කායසඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති, වච්ඡඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣතිති: චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිතකකච්චාරානං හඬහකඬුරෝ තෙසං වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසසාස-පසසාසානං හඬහකඬුරෝ තෙසං වච්ඡඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති, කාය-සඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති.

2. යසස කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස චිත්තසඬුරෝ නිරුජ්ඣතිති: ආමන්තා.

යසස වා පන චිත්තසඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣතිති: චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස හඬහකඬුරෝ තෙසං චිත්තසඬුරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං හඬහකඬුරෝ තෙසං චිත්තසඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති, කායසඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති.

3. යසස වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස චිත්තසඬුරෝ නිරුජ්ඣතිති: ආමන්තා.

යසස වා පන චිත්තසඬුරෝ නිරුජ්ඣති තසස වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣතිති: චිතා චිතකකච්චාරෙහි චිත්තසස හඬහකඬුරෝ තෙසං චිත්තසඬුරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති. චිතකකච්චාරානං හඬහකඬුරෝ තෙසං චිත්තසඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති, වච්ඡඬුරෝ ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමප්‍රගාල)

4--6. යත් කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති තත් වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣතිති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තත් කායසඬුරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තත් වච්ඡඬුරෝ නිරුජ්ඣති. -පෙ- (අනු-ලොමඔකාස)

ප්‍රවෘත්තිනිරෝධවාර

1. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණියෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණියෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ හඬකැණියෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණියෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

2. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬකැණියෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණියෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

3. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬකැණියෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්කවිචාරයන්ගේ හඬකැණියෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි)

4—6. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි තෘතීයධ්‍යානයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි. එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වේ ... (අනුලොමාවකාශ යි)

7—9. යසස යත් කායසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: -පෙ- (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

(යසසකම්පි යසසයත්තම්පි සදිසං)

10. යසස කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡිසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: චිනා අසසාසපසාසොසෙහි චිතකකච්චාරානං හඛකකච්චෙණ තෙසං කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡිසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදකච්චෙණ, චිනා අසසාසපසාසොසෙහි අචිතකකච්චාරාචිත්තස්ස හඛකකච්චෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤසන්නානං තෙසං කායසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, වච්ඡිසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන වච්ඡිසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: චිනා චිතකකච්චාරෙහි අසසාසපසාසානං හඛකකච්චෙණ තෙසං වච්ඡිසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදකච්චෙණ, චිනා අසසාසපසාසොසෙහි අචිතකකච්චාරාචිත්තස්ස හඛකකච්චෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤසන්නානං තෙසං වච්ඡිසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, කායසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

11. යසස කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: චිනා අසසාසපසාසොසෙහි චිත්තස්ස හඛකකච්චෙණ තෙසං කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදකච්චෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤසන්නානං තෙසං කායසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති චිත්තසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

12. යසස වච්ඡිසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: චිනා චිතකකච්චාරෙහි චිත්තස්ස හඛකකච්චෙණ තෙසං වච්ඡිසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරො, න නිරුජ්ඣති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදකච්චෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤසන්නානං තෙසං වච්ඡිසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති චිත්තසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (පච්චිතිකපුග්ගල)

7—9. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ... (අනුලොම-පුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයඤ්ඤකය ද සමාන යි.)

10. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරචිත්තයාගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්බන්ධවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වේ. චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරචිත්තයාගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්බන්ධවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

11. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරෝධයට සම්බන්ධවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

12. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භ්‍රමාකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරෝධයට සම්බන්ධවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි)

13--15. යස් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චිකම්බාස)

16--18. යස්ස යස් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තස් වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි විතකකච්චාරානං හඬකකච්චෙ තෙසං තස් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ව තෙසං තස් වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති. සබ්බෙසං විතතස්ස උපපාදකච්චෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි අවිතකකච්චාර විතතස්ස හඬකකච්චෙ, අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තස් කායසඛ්ඛාරො ව න නිරුජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරො ව න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන යස් වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චිකම්බාස)

(යස්සකම්පි යස්සයස්සකම්පි සද්ධිං විජාරොතඛං. යස්සයස්සකම්පි 'නිරොධසමාපන්නානන්ති' න කාතඛං)

පච්චුස්සන්නවාරො.

19--36. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (අනුලොමප්පග්ගල)

(යථා උපපාදවාරෙ අතිතා පුළ්භා යස්සකම්පි යස්සයස්සකම්පි අනුලොමම්පි පච්චනීයම්පි විහන්තං එවං නිරොධවාරෙපි විහජ්ඣතඛං. නස් නානාකරණං)

අතීතවාරො.

37. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති: ආමන්තා,

යස්ස වා පන වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති: කාමාවචරානං පච්ඡම්චික්කස්ස උපපාදකච්චෙ, යස්ස විතතස්ස අනන්තාරා කාමාවචරානං පච්ඡම්චික්කං උපපජ්ඣස්සති, රූපා-වචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡම්චික්කානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං වචනානානං තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති, නො ව තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති. ඉත-රෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ව නිරුජ්ඣස්සති, කායසඛ්ඛාරො ව නිරුජ්ඣස්සති.

13—15. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

16—18. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ භංගසංඝාතයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. විත්තයාගේ උත්පාදසංඝාතයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරවිත්තයාගේ භංගසංඝාතයෙහි ද අසංඝාතයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයඤ්ඤය ද සමාන ව විස්තර කළයුතු. යස්සයඤ්ඤයෙහි 'නිරෝධසමාපත්තානං' යනු නො යෙදියයුතු.

ප්‍රකාශිතපත්තවාරය යි.

19—36. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

(උත්පාදවාරයෙහි අතීතපාවජාව යම්සේ යස්සකය ද යස්සයඤ්ඤය ද අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනීකය ද බෙදන ලද නම් එසේ නිරෝධ-වාරයෙහි ද බෙදියයුතු. වෙනසෙක් නැති.)

අතීතවාර යි.

37. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යෑ යත්: කාලාවචරයනට පශ්චිම-විත්තයාගේ උත්පාදසංඝාතයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමා-වචරයනට පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපා-වරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුහ වන්නවුනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යෑ, ඔවුනට කාය-සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යෑ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යෑ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

38. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස විත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමවිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිත්තං උපපජ්ජස්සති, රූපාවචරේ, අරූපාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං, අරූපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාසිස්සන්ති තෙසං වචන්තානං තෙසං විත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං විත්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

39. යස්ස වච්ඡසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස විත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: අවිතකකආවිචාරපච්ඡිමවිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකආවිචාරං පච්ඡිමවිත්තං උපපජ්ජස්සති තෙසං විත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං විත්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති වච්ඡසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති. (අනුලොමපුග්ගල)

40—42. යත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති -පෙ- (අනුලොම-ඕකාස)

43. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: දුක්ඛජ්ඣානං, ඛේයජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමවිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිත්තං උපපජ්ජස්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

38. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාව-චරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත වන්නවුනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට කාය-සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

39. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්ක-අවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි. (අනුලොමසුද්ගල යි)

40—42. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

43. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: ද්විතීය ධ්‍යානයට හා තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාව-චරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචර-යනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

44. යස්ස යත් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති තස්ස තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති, තස්ස තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජස්සති, චතුස්ථානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති. පඨමස්ථානං දුතියස්ථානං තතියස්ථානං සමාපන්නානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣස්සති.

45. යස්ස යත් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති තස්ස තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති, තස්ස තත්ථ වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සතිති: අවිතකකඤ්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජස්සති, දුතියස්ථානං තතියස්ථානං චතුස්ථානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති. පඨමස්ථානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ විනාසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣස්සති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣස්සති. (අනුලොමප්‍රග්‍යලොකාස)

46. යස්ස කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ජන්තා පටිනිබ්බාසිස්සන්ති තෙසං වචන්තානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣස්සති, සවිතකකඤ්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවිතකඛණේ අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තසමඛීනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජස්සති තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣස්සති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන වච්ඡඛ්ඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

44. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

45. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: අචිත්තක-අවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද, යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිත්තකඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනටද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

46. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්; කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත වන්නවුනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සචිත්තර්කසචිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භග්ගක්‍ෂණයෙහි ද අචිත්තකඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඛිනිට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිත්තකඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය ... එසේ යි.

47. යස්ස කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වින්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකමණෙ යස්ස වින්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බාදිස්සන්ති තෙසං චචන්තානං තෙසං කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වින්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකමණෙ තෙසං කායසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, වින්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වින්තසංඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

48. යස්ස වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වින්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: අවිතකකආවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකමණෙ, යස්ස වින්තස්ස අනන්තරා අවිතකකආවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියති, තෙසං වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වින්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකමණෙ තෙසං වච්ඡිකාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, වින්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වින්තසංඛාරො -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනික-පුග්ගල)

49—51. යත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති -පෙ- (පච්චනිකමකාස)

52. යස්ස යත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකමණෙ යස්ස වින්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සවිතකකආවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකමණෙ, අවිතකකආවිචාරපච්ඡිමචිත්තසමග්ගිනං, යස්ස වින්තස්ස අනන්තරා අවිතකකආවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියති, චතුස්ථානං සමාපන්නානං අසංඝ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් කායසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡිකාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: දුතියස්ථානං තතියස්ථානං සමාපන්නානං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සවිතකකආවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවකකමණෙ, අවිතකකආවිචාරපච්ඡිමචිත්තසමග්ගිනං, යස්ස වින්තස්ස අනන්තරා අවිතකකආවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියති, චතුස්ථානං සමාපන්නානං අසංඝ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

47. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපද්‍රව්‍ය කෙරෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත වන්නවුන්ට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

48 යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල යි)

49--51. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි)

52. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපද්‍රව්‍ය කෙරෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්ත සමඬ්භිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : ද්විතීයධ්‍යානයට හා තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඬ්භිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

53. යස්ස යත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත්ථ විතසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස විතසස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියිති, චතුස්ථානං සමාපන්නානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ විතසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භව්‍යකඛණේ අසංඝඤ්ඤානානං තෙසං තත්ථ කායසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, විතසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් විතසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත්ථ කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : ආමන්‍යා.

54. යස්ස යත් වච්ඡිංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත්ථ විතසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : අවිතකකඤ්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස විතසස්ස අනන්තරා අවිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියිති, දුතියස්ථානං තතියස්ථානං චතුස්ථානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ වච්ඡිංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ විතසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති පච්ඡිමචිත්තස්ස භව්‍යකඛණේ අසංඝඤ්ඤානානං තෙසං තත්ථ වච්ඡිංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, විතසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් විතසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත්ථ වච්ඡිංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : ආමන්‍යා. (පච්චිකප්පණ-ලෝකාස)

අනාගතවාරො.

55. යස්ස කායසංඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡිංඛාරො නිරුජ්ඣතිත්ථාති : ආමන්‍යා.

යස්ස වා පන වච්ඡිංඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස කායසංඛාරො නිරුජ්ඣතිති : සබ්බෙසං චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ විනා අසංසාසපසංසාසෙහි චිත්තස්ස භව්‍යකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝඤ්ඤානානං තෙසං වච්ඡිංඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසංඛාරො නිරුජ්ඣති. අසංසාසපසංසාසානං භව්‍යකඛණේ තෙසං වච්ඡිංඛාරො ච නිරුජ්ඣති, කායසංඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

53. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිම-චිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ද අසංඥාසත්‍යයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

54. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාරපශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ද අසංඥාසත්‍යයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

55. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපද්‍යා කෙරෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥාසත්‍යයනට ද යි ඔවුනට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

56. යස්ස කායසඛිඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස විත්තසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වාති: ආමනතා.

යස්ස වා පන විත්තසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වා තස්ස කායසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වා: සබ්බෙසං විත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, විනා අසස්සාසපස්සාසෙහි විත්තස්ස භවකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං විත්තසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වා, නො ව තෙසං කායසඛිඛාරො නිරුජ්ඣති. අසස්සාසපස්සාසානං භවකඛණේ තෙසං විත්තසඛිඛාරො ව නිරුජ්ඣතිත්වා, කායසඛිඛාරො ව නිරුජ්ඣති.

57. යස්ස වච්ඡසඛිඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස විත්තසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වාති: ආමනතා.

යස්ස වා පන විත්තසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වා තස්ස වච්ඡසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වා: සබ්බෙසං විත්තස්ස උප්පාදකඛණේ විනා විතක්කච්චාරෙහි විත්තස්ස භවකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං විත්තසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වා, නො ව තෙසං වච්ඡසඛිඛාරො නිරුජ්ඣති. විතක්කච්චාරානං භවකඛණේ තෙසං විත්තසඛිඛාරො ව නිරුජ්ඣතිත්වා, වච්ඡසඛිඛාරො ව නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුණ්ණ ෭)

58—60. යත් කායසඛිඛාරො නිරුජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමමකාස)

61. යස්ස යත් කායසඛිඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වාති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අසස්සාසපස්සාසානං භවකඛණේ තෙසං තත් කායසඛිඛාරො නිරුජ්ඣති නො ව තෙසං තත් වච්ඡසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වා. පටිමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අසස්සාසපස්සාසානං භවකඛණේ තෙසං තත් කායසඛිඛාරො ව නිරුජ්ඣති, වච්ඡසඛිඛාරො ව නිරුජ්ඣතිත්වා.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වා තස්ස තත් කායසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වා: පටිමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසස්සාසපස්සාසානං උප්පාදකඛණේ තෙසං යෙව විනා අසස්සාසපස්සාසෙහි විත්තස්ස භවකඛණේ, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිත්වා. නො ව තෙසං තත් කායසඛිඛාරො නිරුජ්ඣති. පටිමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසස්සාසපස්සාසානං භවකඛණේ තෙසං තත් වච්ඡසඛිඛාරො ව නිරුජ්ඣතිත්වා, කායසඛිඛාරො ව නිරුජ්ඣති.

56. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ. නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධයනට දැයි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

57. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිවාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද නිරෝධ-යට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධයනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්ක-විවාරයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොමපුද්ගල යි)

58—60. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

61. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬා-ඤ්ඤායෙහි ද ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදඤ්ඤායෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬා-ඤ්ඤායෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

62. යසං යඤ්ඤා කායසංඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣතිතාති: ආමන්තා.

යසං වා පන යඤ්ඤා විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා කායසංඛාරො නිරුජ්ඣතිතාති: සබ්බං විනාසං උපාදායකිණං, විනා අසංඝායකිණි විනාසං භවකිණිණං තෙසං තඤ්ඤා විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ව තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො නිරුජ්ඣති, අසංඝායකිණිණි භවකිණිණි තෙසං තඤ්ඤා විනාසංඛාරො ව නිරුජ්ඣති, කායසංඛාරො ව නිරුජ්ඣති.

63. යසං යඤ්ඤා වච්ඡංඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣතිතාති: ආමන්තා.

යසං වා පන යඤ්ඤා විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා වච්ඡංඛාරො නිරුජ්ඣතිතාති: සබ්බං විනාසං උපාදායකිණං, විනා විනාසංඛාරො විනාසං භවකිණිණි තෙසං තඤ්ඤා විනාසංඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ව තෙසං තඤ්ඤා වච්ඡංඛාරො නිරුජ්ඣති, විනාසංඛාරො ව නිරුජ්ඣති, (අනුලොමප්‍රග්‍රහලොකාස)

64. යසං කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡංඛාරො න නිරුජ්ඣතිතාති: නිරුජ්ඣති.

යසං වා පන වච්ඡංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිතාති: නඤ්ඤා.

65. යසං කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස විනාසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිතාති: නිරුජ්ඣති.

යසං වා පන විනාසංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිතාති: නඤ්ඤා.

66. තස්ස වච්ඡංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස විනාසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිතාති: නිරුජ්ඣති.

යසං වා පන විනාසංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡංඛාරො න නිරුජ්ඣතිතාති: නඤ්ඤා. (පච්චනිකප්‍රග්‍රහලොකාස)

67—69. යඤ්ඤා කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චනික ඔකාස)

62. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාද-
 ඝාතයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬාඝාතයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාස-
 ප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬාඝාතයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

63. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාද-
 ඝාතයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්ත-
 යාගේ හඬාඝාතයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්ක-
 විචාරයන්ගේ හඬාඝාතයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ, (අනුලොමපුද්ගලාධි-
 කාශ යි)

64. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැතී.

65. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැතී.

66. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැතී, (ප්‍රත්‍යතීකා-
 පුද්ගල යි)

67—69. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ යි)

70. යසං යත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ථ වච්ඡංඛාරො න නිරුජ්ඣතිත්ති: පටිමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමා-වචරානං අසංසාසපසංසාසානං උපාදකඛණේ තෙසං යෙව චිතා අසංසාසපසංසාසෙහි චිත්තස්ස භවකඛණේ, රූපාවචරානා, අරූපාව-වරානං තෙසං තත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ වච්ඡංඛාරො න නිරුජ්ඣති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංසාසපසංසාසානං උපාදකඛණේ, තෙසං යෙව චිතා අසංසාසපසංසාසෙහි චිත්තස්ස භවකඛණේ, චතුස්ථානං සමා-පන්නානං සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසංසාසපසංසාසානං තෙසං තත් කායසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, වච්ඡංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිත්ති.

යසං වා පන යත් වච්ඡංඛාරො න නිරුජ්ඣතිත්ති තස්ස තත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිත්ති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමා-පන්නානං අසංසාසපසංසාසානං භවකඛණේ තෙසං තත්ථ වච්ඡංඛාරො න නිරුජ්ඣතිත්ති, නො ච තෙසං තත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අසංසාසපසංසාසානං උපාද-කඛණේ තෙසං යෙව අසංසාසපසංසාසෙහි චිත්තස්ස භවකඛණේ, චතුස්ථානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසංසාසපසංසාසානං තෙසං තත්ථ වච්ඡංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිත්ති, කායසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

71. යසං යත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ථ චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිත්ති: සඛෙසං චිත්තස්ස උපාදකඛණේ චිතා අසංසාසපසංසාසෙහි චිත්තස්ස භවකඛණේ තෙසං තත් කාය-සංඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිත්ති සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්නානං තෙසං තත් කායසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිත්ති.

යසං වා පන යත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිත්ති තස්ස තත් කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිත්ති: ආමනානා.

70. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: ප්‍රථම-ධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපද්‍යා කෙණෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ විත්ත-යාගේ හඬගණ්ණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යාන-යට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසක්‍යයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: ද්විතීය-ධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬගණ්ණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. ද්විතීය-ධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ විත්තයාගේ හඬගණ්ණයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසක්‍යයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

71. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: විත්ත-යාගේ උත්පාදකණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. ශුද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යානවුනට ද අසංඥසක්‍යයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

72. යස්ස යත්ථ වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ථ වික්ඛසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වික්ඛස්ස උප්පාදකඛණේ විනා විත්තකච්චාරෙහි වික්ඛස්ස භව්තකඛණේ තෙසං තත්ථ වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ වික්ඛසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣත්ථ, සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං තත්ථ වච්ඡඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, වික්ඛසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣත්ථ.

යස්ස වා පන යත්ථ වික්ඛසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣත්ථ තස්ස තත්ථ වච්ඡඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: ආමන්තා. (පව්ච්ඡනිකප්පග්ග-ලොකාස)

පච්චුපපන්තාභීතවාරො.

73. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වික්ඛස්ස උප්පාදකඛණේ විනා අස්සාසපස්සාසෙහි වික්ඛස්ස භව්තකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං භව්තකඛණේ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

74. යස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස වික්ඛසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වික්ඛසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති තස්ස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වික්ඛස්ස උප්පාදකඛණේ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි වික්ඛස්ස භව්තකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං වික්ඛසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣස්සති නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති, අස්සාසපස්සාසානං භව්තකඛණේ තෙසං වික්ඛසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

72. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද, විතර්කවිවාරයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ භවනකෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද, අසංඥසත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නානිතවාර යි.

73. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ භවනකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද සි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

74. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ භවනකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද සි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනකෂණයෙහි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

75. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්ත-යාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට චිතර්කච්චාරයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදකාණයෙහි සියල්ලනට ද චිතර්කච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬා-ඤ්ඤායෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඤ්ඤායනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. චිතර්කච්චාරයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොමප්‍රද්ධල යි)

76--78. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

79. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යා-නයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවත් ඔවුනට එහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකාණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬා-ඤ්ඤායෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

80. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාද-කාණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬාඤ්ඤායෙහි ඔවුනට එහි චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

81. යස්ස යත් වච්ඡච්ඡායා නිරුජ්ඣති තස්ස තත් විනාසංඛාරා නිරුජ්ඣතිස්සති: සච්ඡායායා පච්ඡෙදවිනාසා භවකංකමෙණ තෙසං තත් වච්ඡච්ඡායා නිරුජ්ඣති. නො ච තෙසං තත් විනාසංඛාරා නිරුජ්ඣතිස්සති. ඉතරෙසං විකක්ඛායානං භවකංකමෙණ තෙසං තත් වච්ඡච්ඡායා ච නිරුජ්ඣති, විනාසංඛාරා ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස චා පන යත් විනාසංඛාරා නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් වච්ඡච්ඡායා නිරුජ්ඣතිති: සච්ඡායා විනාසා උපපාදකමෙණ, විනා විකක්ඛායායෙහි විනාසා භවකංකමෙණ තෙසං තත් විනාසංඛාරා නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡච්ඡායා නිරුජ්ඣති. විකක්ඛායානං භවකංකමෙණ තෙසං තත් විනාසංඛාරා ච නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡච්ඡායා ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

82. යස්ස කායසංඛාරා න නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡච්ඡායා න නිරුජ්ඣතිස්සති: සච්ඡායා විනාසා උපපාදකමෙණ, විනා අස්සාසපස්සායෙහි විනාසා භවකංකමෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤානානං තෙසං කායසංඛාරා න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡච්ඡායා න නිරුජ්ඣතිස්සති. සච්ඡායායා පච්ඡෙදවිනාසා භවකංකමෙණ අච්ඡායායා පච්ඡෙදවිනාසමධිනං, යස්ස විනාසා අනන්තරා අච්ඡායායා පච්ඡෙදවිනං උපපජ්ඣස්සති. තෙසං කායසංඛාරා ච න නිරුජ්ඣති, වච්ඡච්ඡායා ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස චා පන වච්ඡච්ඡායා න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කායසංඛාරා න නිරුජ්ඣතිති: ආමන්තං.

83. යස්ස කායසංඛාරා න නිරුජ්ඣති තස්ස විනාසංඛාරා න නිරුජ්ඣතිස්සති: සච්ඡායා විනාසා උපපාදකමෙණ, විනා අස්සාසපස්සායෙහි විනාසා භවකංකමෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤානානං තෙසං කායසංඛාරා න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං විනාසංඛාරා න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡෙදවිනාසා භවකංකමෙණ තෙසං කායසංඛාරා ච න නිරුජ්ඣති, විනාසංඛාරා ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස චා පන විනාසංඛාරා -පෙ- ආමන්තං.

81. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : විතර්ක-විවාරසහිත වූ පශ්චිමවිත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට එහි විතර්කවිවාරයන්ගේ හඬකෂණයෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත් : සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිවාරයන්ගෙන් තොර වූ විත්ත-යාගේ හඬකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්කවිවාරයන්ගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොම-සුද්ගලාවකාශ යි)

82. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : විත්තයාගේ උත්පාද-කෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥ-සත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සවිතර්කසවිවාර පශ්චිමවිත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිවාර පශ්චිමවිත්තසමධර්මිනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිවාර පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත් : එසේ යි.

83. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : විත්තයාගේ උත්පාද-කෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥ-සත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමවිත්ත-යාගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

84. යසස වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ඣති තස්ස විතසකාමො න නිරුජ්ඣස්සතීති : සබ්බසං විතසස්ස උපපාදකඛණේ, විතා විතකකථිවාරෙහි විතසස්ස භවකකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං අසංඝඤ්ජනානං තෙසං වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං විතසකාමො න නිරුජ්ඣස්සතී. අවිතකකථිවාරපච්ඡිමවිතසස්ස භවකකඛණේ තෙසං වච්ඡිකාමො ච න නිරුජ්ඣති, විතසකාමො ච න නිරුජ්ඣස්සතී.

යසස වා පන විතසකාමො න නිරුජ්ඣස්සතී තස්ස වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ඣතීති : සවිතකකථිවාර පච්ඡිමවිතසස්ස භවකකඛණේ තෙසං විතසකාමො න නිරුජ්ඣස්සතී, නො ච තෙසං වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ඣති. අවිතකකථිවාරපච්ඡිමවිතසස්ස භවකකඛණේ තෙසං විතසකාමො ච න නිරුජ්ඣස්සතී, වච්ඡිකාමො ච න නිරුජ්ඣති. (පච්චනීකපුග්ගල)

85--87. යත් කායසකාමො න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීක-
මකාස)

88. යසස යත් කායසකාමො න නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ඣස්සතීති : පටිමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ, තෙසං යෙව විතා අසසාසපසසාසෙහි විතසස්ස භවකකඛණේ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසකාමො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ඣස්සතී. සවිතකකථිවාරපච්ඡිමවිතසස්ස භවකකඛණේ, අවිතකකථිවාරපච්ඡිමවිතසසමඤ්චිතං, යසස විතසස්ස අනාභාරා අවිතකකථිවාරපච්ඡිමවිතසං උපපජ්ජස්සතී, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං යෙව විතා අසසාසපසසාසෙහි විතසස්ස භවකකඛණේ, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංඝඤ්ජනානං තෙසං තත් කායසකාමො න නිරුජ්ඣති, වච්ඡිකාමො ච න නිරුජ්ඣස්සතී.

යසස වා පන යත් වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ඣස්සතී තස්ස තත් කායසකාමො න නිරුජ්ඣතීති : දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසසාසපසසාසානං භවකකඛණේ තෙසං තත් වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ඣස්සතී, නො ච තෙසං තත් කායසකාමො

84. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද චිතර්කච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඝජකයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. අචිතර්කච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. අචිතර්කච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ. (ප්‍රත්‍යනීකප්‍රද්ගල යි)

85-87. යම්තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

88. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්පත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ම ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ද අචිතර්කච්චාර පශ්චිමචිත්තසමධීනනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම්පන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ම ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සම්පන්නවුනට ද අසංඝජකයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම්පන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භ්‍යාසකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය

න නිරුජ්ඣති. සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවගක්ඛණේ අචිතකක-
අච්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඬ්ඪිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකක-
අච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං
සමාපඤ්ඤානං, අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ, තෙසං යෙව චිත්තා
අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ, චතුස්ථානං සමා-
පගායානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ම වච්ඡිසංඛාරො ව න
නිරුජ්ඣස්සති, කායසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති.

89. යස්ස යස්ම කායසංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ම
චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣස්සතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ
චිත්තා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ, තෙසං තස්ම කාය-
සංඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ව තෙසං තස්ම චිත්තසංඛාරො න
නිරුජ්ඣස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භවගක්ඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං
තස්ම කායසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ව න නිරු-
ජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යස්ම චිත්තසංඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

90. යස්ස යස්ම වච්ඡිසංඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ම
චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣස්සතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ,
චිත්තා චිතකකච්චාරෙහි චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ තෙසං තස්ම වච්-
ඡිසංඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ව තෙසං තස්ම චිත්තසංඛාරො
න නිරුජ්ඣස්සති. අචිතකකඅච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවගක්ඛණේ, අසඤ්ඤ
සත්තානං තෙසං තස්ම වච්ඡිසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො
ව න නිරුජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යස්ම චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣස්සති තස්ස
තස්ම වච්ඡිසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස
භවගක්ඛණේ තෙසං තස්ම චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣස්සති, නො
ව තෙසං තස්ම වච්ඡිසංඛාරො න නිරුජ්ඣති. අචිතකකඅච්චාරපච්ඡිම-
චිත්තස්ස භවගක්ඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ම චිත්තසංඛාරො
ව න නිරුජ්ඣස්සති, වච්ඡිසංඛාරො ව න නිරුජ්ඣති. (පච්චනික-
පුග්ගලොක්කාස)

පච්චුපපනනානාගතචාරො.

නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. සවිතර්කසථිවාර පශ්චිමච්ඡිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අවිතර්කඅථිවාර පශ්චිමච්ඡිත්තසමධිගීනව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅථිවාරපශ්චිමච්ඡිත්තය උපදින්නෙ ද ද්විතීයධ්‍යානයට කෘතියධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

89. යමකුට යම් තෑනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත් : චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. පශ්චිමච්ඡිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

90. යමකුට යම් තෑනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත් : චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කථිවාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. අවිතර්කඅථිවාර පශ්චිමච්ඡිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත් : සවිතර්කසථිවාරපශ්චිමච්ඡිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. අවිතර්කඅථිවාරපශ්චිමච්ඡිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි (ප්‍රත්‍යක්ෂිකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තානාගතවාර යි.

91. යස්ස කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං තස්ස වච්ඡිඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සතිති: සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස හඬගකඛණේ, අචිතකක-අච්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඛිතං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකක-අච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජස්සති, තෙසං කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං වච්ඡිඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති. ඉතරෙයං තෙසං කායසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං, වච්ඡිඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

92. යස්ස කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සතිති: පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬගකඛණේ තෙසං කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති. ඉතරෙයං තෙසං කායසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං, චිත්තසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

93. යස්ස වච්ඡිඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සතිති: පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬගකඛණේ තෙසං වච්ඡිඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති. ඉතරෙයං තෙසං වච්ඡිඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං, චිත්තසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (අනුලොමප්පගගල)

94—96. යත් කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං -පෙ- (අනුලොම-ඔකාස)

97. යස්ස යත් කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං තස්ස තත් වච්ඡිඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සතිති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තස්ස හඬගකඛණේ දුක්ඛජ්ඣානං තතිජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, ඉතරෙයං කාමාවචරානං තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං, වච්ඡිඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තස්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡිඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති තස්ස තත් කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තාති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡිඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣන්තං. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං තෙසං තත් වච්ඡිඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තස්සති, කායසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣන්තං.

91. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: සඤ්චිතයවිචාරපඤ්චිතයාගේ භවංකෂණයෙහි ද අචිතරකආවිචාරපඤ්චිතයමඬගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතරකආවිචාරපඤ්චිතය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

92. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: පඤ්චිතයාගේ භවංකෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට .. එසේ යි.

93. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: පඤ්චිතයාගේ භවංකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොම පුද්ගල යි)

94--96. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

97. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පඤ්චිතයාගේ භවංකෂණයෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට දෑ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දෑ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දෑ යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී.

98. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවත්තවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවත්තවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවත්තවුනට ද කාමාවචරයනට ද දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී.

99. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: සචිතර්ක-සචිවාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට එහි සචිතර්කසචිවාරභූමියෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: අචිතර්ක-අචිවාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. සචිතර්කසචිවාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී. (අනුලොමපුද්ගලාචකාය යි)

100. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: නැතී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී.

101. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: නැතී.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී.

102. යසං වච්ඡන්ධායා න නිරුප්පිකා නිසංචිතායා න නිරුප්පිකානිති : නත්ථි.

යසං වා පන චිත්තසංචාරා න නිරුප්පිකානි නිසංචිතායා න නිරුප්පිකානිති : නිරුප්පිකා. (පච්චනිකප්පකරණං)

103--105. යත් කායසංචාරා න නිරුප්පිකා -පෙ- (පච්චනිකප්පකරණං)

106. යසං යත් කායසංචාරා න නිරුප්පිකා නිසංචිතායා න නිරුප්පිකානිති : රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසංචාරා න නිරුප්පිකානි, නො ව තෙසං තත් වච්ඡන්ධායා න නිරුප්පිකානි. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ සචිත්තකාසව්චාර පච්චිමචිත්තසංචාරානි, අචිත්තකාසව්චාර පච්චිමචිත්තසංචාරානි, යසං චිත්තසංචාරානි අනන්තරා අචිත්තකාසව්චාර පච්චිමචිත්තසංචාරානි, වතුප්පාදානං සමාපන්නානං, අසංඝාතානං තෙසං තත් කායසංචාරා ව න නිරුප්පිකා, වච්ඡන්ධායා ව න නිරුප්පිකානි.

යසං වා පන යත් වච්ඡන්ධායා න නිරුප්පිකානි නිසංචිතායා න නිරුප්පිකානිති : කාමාවචරෙ පච්චිමචිත්තසංචාරානි, ඉන්ද්‍රියප්පාදානං තත්ප්පාදානං සමාපන්නානං තෙසං තත් වච්ඡන්ධායා න නිරුප්පිකානි, නො ව තෙසං තත් කායසංචාරා න නිරුප්පිකානි. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ සචිත්තකාසව්චාරපච්චිමචිත්තසංචාරානි, අචිත්තකාසව්චාරපච්චිමචිත්තසංචාරානි, යසං චිත්තසංචාරානි අනන්තරා අචිත්තකාසව්චාර පච්චිමචිත්තසංචාරානි, වතුප්පාදානං සමාපන්නානං, අසංඝාතානං තෙසං තත් වච්ඡන්ධායා ව න නිරුප්පිකානි, කායසංචාරා ව න නිරුප්පිකානි.

107. යසං යත් කායසංචාරා න නිරුප්පිකා නිසංචිතායා න නිරුප්පිකානිති : වතුප්පාදානං සමාපන්නානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් කායසංචාරා න නිරුප්පිකානි.

102. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: නැතී.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

103--105. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකූල යි)

106. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො විය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි සචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද අචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තසමධිනිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසචිවාරපශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසංඝටයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී යැ වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම්වන්නවුනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්ෂණයෙහි ද අචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තසමධිනිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසචිවාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසංඝටයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී යැ.

107. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සම්වන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ.

නො ව තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්පසති. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තසංඛාරො හඬකකමණං, අසංඝාතං තෙසං තස්ස කායසංඛාරො ව න නිරුප්කම්පසති, චිත්තසංඛාරො ව න නිරුප්කම්පසති.

යසංඝාතං පන යස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්පසති තස්ස තස්ස කායසංඛාරො න නිරුප්කම්පසති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තසංඛාරො හඬකකමණං තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්පසති, නො ව තෙසං තස්ස කායසංඛාරො න නිරුප්කම්පසති. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තසංඛාරො හඬකකමණං, අසංඝාතං තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො ව න නිරුප්කම්පසති, කායසංඛාරො ව න නිරුප්කම්පසති.

108. යසංඝාතං යස්ස වච්ඡිකාරො න නිරුප්කම්පසති තස්ස තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්පසති: අවිතකකආවාරගුමියං තෙසං තස්ස වච්ඡිකාරො න නිරුප්කම්පසති, නො ව තෙසං තස්ස වික්ඛාසංඛාරො න නිරුප්කම්පසති. අවිතකකආවාරගුමියං පච්ඡිමචිත්තසංඛාරො හඬකකමණං, අසංඝාතං තෙසං තස්ස වච්ඡිකාරො ව න නිරුප්කම්පසති, චිත්තසංඛාරො ව න නිරුප්කම්පසති.

යසංඝාතං පන යස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්පසති තස්ස තස්ස වච්ඡිකාරො න නිරුප්කම්පසති: සචිතකකආවාරගුමියං පච්ඡිමචිත්තසංඛාරො හඬකකමණං තෙසං තස්ස වික්ඛාසංඛාරො න නිරුප්කම්පසති, නො ව තෙසං තස්ස වච්ඡිකාරො න නිරුප්කම්පසති. අවිතකකආවාරගුමියං පච්ඡිමචිත්තසංඛාරො හඬකකමණං අසංඝාතං තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො ව න නිරුප්කම්පසති, වච්ඡිකාරො ව න නිරුප්කම්පසති. (පට්ඨනාසංකප්පකාය)

අභිකානාගතවායො.

නිරොධවායො නිධ්මිතො.

ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්‍යයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී ය. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්‍යයනට දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය.

108. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී ය, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, අවිතර්කඅවිචාර භූමියෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්‍යයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය. විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: සචිතර්කසචිතරභූමියෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට: එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්‍යයනට දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ යි)

අභිකානාගතවාර යි.

නිරෝධවාර නිමි.

109. යස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡිකායො නිරුජ්ඣතිති: නො.

යස්ස වා පන වච්ඡිකායො නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣතිති: නො.

110. යස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තස්ස වික්ඛායකායො නිරුජ්ඣතිති: නො.

යස්ස වා පන වික්ඛායකායො නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣතිති: නො.

111. යස්ස වච්ඡිකායො උපපජ්ඣති තස්ස වික්ඛායකායො නිරුජ්ඣතිති: නො.

යස්ස වා පන -පෙ- (අනුලොමපුග්ගල)

112—114. යත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තත් වච්ඡිකායො නිරුජ්ඣතිති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තත් -පෙ-

(ඉතරෙසං යත්තානං සද්දිසං) (අනුලොමමකාස)

115—117. යස්ස යත් කායසඤ්ඤායො උපපජ්ඣති -පෙ-

(යස්සකම්පි යස්සයත්තම්පි සද්දිසං) (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

118. යස්ස කායසඤ්ඤායො නුපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡිකායො න නිරුජ්ඣතිති: විතක්ඛව්වාරානං භවකකම්පණෙ තෙසං කායසඤ්ඤායො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡිකායො න නිරුජ්ඣති. විතා අසාසපසාසාසෙහි විතක්ඛණං උපපාදකම්පණෙ, විතා විතක්ඛව්වාරෙහි විතක්ඛණං භවකකම්පණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං කායසඤ්ඤායො ච නුපපජ්ඣති, වච්ඡිකායො ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන වච්ඡිකායො න නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඤ්ඤායො නුපපජ්ඣතිති: අසාසපසාසාසානං උපපාදකම්පණෙ තෙසං වච්ඡිකායො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඤ්ඤායො නුපපජ්ඣති. විතා අසාසපසාසාසෙහි විතක්ඛණං උපපාදකම්පණෙ, විතා විතක්ඛව්වාරෙහි විතක්ඛණං භවකකම්පණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායකානං තෙසං වච්ඡිකායො ච න නිරුජ්ඣති, කායසඤ්ඤායො ච නුපපජ්ඣති.

109. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත් : නැති.

110. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත් : නැති.

111. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට ... නැති. (අනුලොමප්පද්ගල යි)

112—114. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : ද්විතීයධානාන වූ තෘතීයධානාන වූ එහි ... (අනුලොමාවකාශ යි)

(සෙසු යත්තයන්ගේ බෙදීම සමාන යි.)

115—117. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනුලොමප්පද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයත්තය ද සමාන යි.)

118. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත් : විතර්කවිචාරයන්ගේ භබ්බක්ඛණ්ණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ඛණ්ණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භබ්බක්ඛණ්ණයෙහි ද නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද අසංඥසත්තයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී යත් : ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ඛණ්ණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ඛණ්ණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භබ්බක්ඛණ්ණයෙහි ද නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද, අසංඥසත්තයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

119. යස්ස කායසඤ්ඤායො භූතජ්ඣති තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිති : සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකඛණේ තෙසං කායසඤ්ඤායො භූතජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣති. චිත්තා අසාසපසාසායෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානාං, අසංඝිග්ගසන්නානාං තෙසං කායසඤ්ඤායො ච භූතජ්ඣති, චිත්තසඤ්ඤායො ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන චිත්තසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඤ්ඤායො භූතජ්ඣතිති : අසාසපසාසායානං උප්පාදකඛණේ තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඤ්ඤායො භූතජ්ඣති. චිත්තා අසාසපසාසායෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානාං, අසංඝිග්ගසන්නානාං තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො ච න නිරුජ්ඣති, කායසඤ්ඤායො ච භූතජ්ඣති.

120. යස්ස වච්ඡසඤ්ඤායො භූතජ්ඣති, තස්ස චිත්තසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිති : සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකඛණේ තෙසං වච්ඡසඤ්ඤායො භූතජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣති. චිත්තා විතක්ඛවිචාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානාං, අසංඝිග්ගසන්නානාං තෙසං වච්ඡසඤ්ඤායො ච භූතජ්ඣති, චිත්තසඤ්ඤායො ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන චිත්තසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡසඤ්ඤායො භූතජ්ඣතිති : විතක්ඛවිචාරානං උප්පාදකඛණේ තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡසඤ්ඤායො භූතජ්ඣති. චිත්තා විතක්ඛවිචාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානාං, අසංඝිග්ගසන්නානාං තෙසං චිත්තසඤ්ඤායො ච න නිරුජ්ඣති, වච්ඡසඤ්ඤායො ච භූතජ්ඣති. (පච්චනීකපුග්ගල)

121—123. යත් කායසඤ්ඤායො භූතජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීක-ඔකාස)

124—126. යස්ස යත් කායසඤ්ඤායො භූතජ්ඣති -පෙ-

(යස්සකම්පි යස්සයත්තම්පි සද්දිසං, යස්ස යත්තෙ නිරොධසමාපන්නානාං න ලබ්භති.) (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පන්නවායො.

119. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: චිත්තයාගේ භවික්කාණයෙහි සියලු ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වේ. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥාසත්‍යයට ද සි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපද්‍රව කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥාසත්‍යයට ද සි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

120. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: චිත්තයාගේ භවික්කාණයෙහි සියලු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥාසත්‍යයට ද සි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන් උපද්‍රව කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්පන්නවූනට ද අසංඥාසත්‍යයට ද සි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගල සි)

121—123. යම් තූනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ සි)

124—126. යමකුට යම් තූනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගලාවකාශ සි)

(යස්සකය ද යස්සයක්කය ද සමානයි, යස්සයක්කයෙහි 'නිරොධසමාපන්නානං' යනු නො ලැබේ.

ප්‍රත්‍යක්ෂන්නවාර සි.

127—129. යස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣත්තං තස්ස වච්ඡංඝාරො නිරුජ්ඣතිති : ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

(අතීතා පුච්ඡා උපපාදවාරෙපි නිරොධවාරෙපි උපපාදනිරොධවාරෙපි සද්දිසං විජාරෙතඛො.)

අතීතවාරො.

130. යස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස වච්ඡංඝාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන වච්ඡංඝාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, තස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣස්සතිති : කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඡිකස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඡිකං උපපජ්ඣස්සති, රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති. තෙසං වචන්තානං තෙසං වච්ඡංඝාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං කායසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති, ඉතරෙසං තෙසං වච්ඡංඝාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසංඛාරො ච උපපජ්ඣස්සති.

131. යස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස චිත්තසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣස්සතිති : කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඡිකස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඡිකං උපපජ්ඣස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති. තෙසං වචන්තානං තෙසං චිත්තසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං කායසංඛාරො උපපජ්ඣස්සති, ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසංඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසංඛාරො ච උපපජ්ඣස්සති.

132. යස්ස වච්ඡංඝාරො උපපජ්ඣස්සති තස්ස චිත්තසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡංඝාරො උපපජ්ඣස්සතිති : පච්ඡිමච්ඡිකස්ස උපපාදකඛණේ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවික්කංශභවාරං පච්ඡිමච්ඡිකං උපපජ්ඣස්සති තෙසං චිත්තසංඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡංඝාරො උපපජ්ඣස්සති, ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසංඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡංඝාරො ච උපපජ්ඣස්සති. (අනුලොමපුග්ගල)

127—129. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි. (අනුලොමප්පද්ගල යි)

(අතීතපාවෞ උත්පාදවාරයෙහි ද නිරොධවාරයෙහි ද උත්පාද-නිරොධවාරයෙහි ද සමාන වැ විස්තර කළයුතු යි.)

අතීතවාර යි.

130. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්ත-යාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවික්කයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාව-චරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්පන්නවූනට දෑ යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

131. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්ත-යාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචර-යනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචර-යෙහි පශ්චිමභවික්කයනට ද, යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත් පන්නවූනට දෑ යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය. ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

132. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණ-යෙහි යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උප-දින්නේ යි. (අනුලොමප්පද්ගල යි)

133--135. යත් කායසඤ්ඤායො උපප්පය්සති -පෙ- (අනු-ලොමමකාස)

136. යස්ස යත් කායසඤ්ඤායො උපප්පය්සති තස්ස තත්ථ වච්ඡිසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣය්සතිති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාප්තානං තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො උපප්පය්සති, නො ච තෙසං තත්ථ වච්ඡිසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣය්සති, පඨමජ්ඣානං සමාප්තානං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො ච උපප්පය්සති වච්ඡිසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣය්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡිසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣය්සති තස්ස තත්ථ කායසඤ්ඤායො උපප්පය්සතිති: කාමාවචරානං පඤ්ඤමච්ඡිකායස්ස උපපාදකං තෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පඤ්ඤමච්ඡිකායස්ස උපප්පය්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ වච්ඡිසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣය්සති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො උපප්පය්සති, පඨමජ්ඣානං සමාප්තානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ වච්ඡිසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣය්සති, කායසඤ්ඤායො ච උපප්පය්සති.

137. යස්ස යත් කායසඤ්ඤායො උපප්පය්සති තස්ස තත්ථ චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣය්සතිති: ආමන්තං.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣය්සති තස්ස තත්ථ කායසඤ්ඤායො උපප්පය්සතිති: කාමාවචරානං පඤ්ඤමච්ඡිකායස්ස උපපාදකං තෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පඤ්ඤමච්ඡිකායස්ස උපප්පය්සති, චතුස්සඤ්ඤානං සමාප්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣය්සති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො උපප්පය්සති, පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාප්තානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ චිත්තසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣය්සති, කායසඤ්ඤායො ච උපප්පය්සති.

138. යස්ස යත් කායසඤ්ඤායො උපප්පය්සති තස්ස තත්ථ චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣය්සතිති: ආමන්තං.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣය්සති තස්ස තත්ථ වච්ඡිසඤ්ඤායො උපප්පය්සතිති: පඤ්ඤමච්ඡිකායස්ස උපපාදකං තෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතකාදව්චාරං පඤ්ඤමච්ඡිකායස්ස උපප්පය්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුස්සඤ්ඤානං සමාප්තානං තෙසං තත්ථ චිත්තසඤ්ඤායො නිරුජ්ඣය්සති, නො ච තෙසං තත්ථ වච්ඡිසඤ්ඤායො උපප්පය්සති, පඨමජ්ඣානං සමාප්තානං, කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ චිත්තසඤ්ඤායො ච නිරුජ්ඣය්සති, වච්ඡිසඤ්ඤායො ච උපප්පය්සති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

133—135. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ...
(අනුලොමාවකාශ යි)

136. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: ද්විතීය-ධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවත් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචර-යනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

137. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නෙ යැ යත්: කාමාවචර-යනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සම-වන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද, අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවත් සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

138. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්ත-යාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථ ධ්‍යානයට සමවත් ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ යි)

139. යස්ස කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි තස්ස වච්ඡඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣානිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචික්ඛාසස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස චික්ඛාසස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචික්ඛාසං උපපඤ්ඤානි, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපඤ්ඤානි පරිනිබ්බාදිස්සන්ති, තෙසං වට්ඨානානං තෙසං කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි, නො ව තෙසං වච්ඡඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣානිස්සති. සචිත්තකකඤ්චාරපච්ඡිමචික්ඛාසස්ස භව්වාකඛණේ, අචිත්තකකඤ්චාරපච්ඡිමචික්ඛාසමඤ්චිතං, යස්ස චික්ඛාසස්ස අනන්තරා අචිත්තකකඤ්චාරං පච්ඡිමචික්ඛාසං උපපඤ්ඤානි, තෙසං කායසඤ්ඤායො ව භූපඤ්ඤානි, වච්ඡඤ්ඤායො ව න නිරුජ්ඣානිස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

140. යස්ස කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි තස්ස චික්ඛාසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣානිස්සතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචික්ඛාසස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස චික්ඛාසස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචික්ඛාසං උපපඤ්ඤානි, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපඤ්ඤානි පරිනිබ්බාදිස්සන්ති, තෙසං වට්ඨානානං, තෙසං කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි, නො ව තෙසං චික්ඛාසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣානිස්සති. පච්ඡිමචික්ඛාසස්ස භව්වාකඛණේ තෙසං කායසඤ්ඤායො ව භූපඤ්ඤානි, චික්ඛාසඤ්ඤායො ව න නිරුජ්ඣානිස්සති.

යස්ස වා පන චික්ඛාසඤ්ඤායො -පෙ- ආමන්තා.

141. යස්ස වච්ඡඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි තස්ස චික්ඛාසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣානිස්සතිති: අචිත්තකකඤ්චාරපච්ඡිමචික්ඛාසස්ස¹ උපපාදකඛණේ, යස්ස චික්ඛාසස්ස අනන්තරා අචිත්තකකඤ්චාරං පච්ඡිමචික්ඛාසං උපපඤ්ඤානි තෙසං වච්ඡඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි, නො ව තෙසං චික්ඛාසඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣානිස්සති. පච්ඡිමචික්ඛාසස්ස භව්වාකඛණේ තෙසං වච්ඡඤ්ඤායො ව භූපඤ්ඤානි, චික්ඛාසඤ්ඤායො ව න නිරුජ්ඣානිස්සති.

යස්ස වා පන චික්ඛාසඤ්ඤායො -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනික-පුත්තල)

142—144. යත් කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි -පෙ- (පච්චනික-ඔකාස)

1. පච්ඡිමචික්ඛාසස්ස

139. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත-වන්නවුනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යකෂණයෙහි ද අච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්ත-සමඛගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිම-චිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උප-දින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

140. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත-වන්නවුනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, පශ්චිමචිත්ත-යාගේ භව්‍යකෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

141. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : අච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද වාක්-සංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යභිකප්පද්ගල යි)

142—144. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යභිකාවකාශ යි)

145. යසං යත් කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි තස්ස තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපාදකංගො යසං විනික්ඛායො අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපාදකංගො, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි, නො ච තෙසං තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තිති. සචිතකකසම්චාරපච්ඡිමවිනික්ඛායො හඬකකංගො අචිතකක අවිචාරපච්ඡිමවිනික්ඛායො, යසං විනික්ඛායො අනන්තරා අචිතකක අවිචාරපච්ඡිමවිනික්ඛායො උපාදකංගො, චතුස්සංගො සමාපන්නානං, අසංකප්පයන්නානං තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො ච භූපඤ්ඤානි, වර්ගඤ්ඤායො ච න නිරුජ්ඣන්තිති.

යසං වා පන යත් වර්ගඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තිති තස්ස තත්ථ කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි: දුතියස්සංගො තතියස්සංගො සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣන්තිති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි. සචිතකකසම්චාරපච්ඡිමවිනික්ඛායො හඬකකංගො අචිතකක අවිචාරපච්ඡිමවිනික්ඛායො, යසං විනික්ඛායො අනන්තරා අචිතකක අවිචාර පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපාදකංගො, චතුස්සංගො සමාපන්නානං, අසංකප්පයන්නානං තෙසං තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො ච න නිරුජ්ඣන්තිති, කායසඤ්ඤායො ච භූපඤ්ඤානි.

146. යසං යත් කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි තස්ස තත්ථ විනික්ඛායො න නිරුජ්ඣන්තිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපාදකංගො යසං විනික්ඛායො අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපාදකංගො, චතුස්සංගො සමාපන්නානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි, නො ච තෙසං තත්ථ විනික්ඛායො න නිරුජ්ඣන්තිති. පච්ඡිමවිනික්ඛායො හඬකකංගො අසංකප්පයන්නානං තෙසං තත්ථ කායසඤ්ඤායො ච භූපඤ්ඤානි, විනික්ඛායො ච න නිරුජ්ඣන්තිති.

යසං වා පන යත් විනික්ඛායො -පෙ- ආමන්තා.

147. යසං යත් වර්ගඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි තස්ස තත්ථ විනික්ඛායො න නිරුජ්ඣන්තිති: අචිතකක අවිචාරපච්ඡිමවිනික්ඛායො උපාදකංගො, යසං විනික්ඛායො අනන්තරා අචිතකක අවිචාර පච්ඡිමවිනික්ඛායො උපාදකංගො, දුතියස්සංගො, තතියස්සංගො, චතුස්සංගො සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො භූපඤ්ඤානි, නො ච තෙසං තත්ථ විනික්ඛායො න නිරුජ්ඣන්තිති. පච්ඡිමවිනික්ඛායො හඬකකංගො අසංකප්පයන්නානං තෙසං තත්ථ වර්ගඤ්ඤායො ච භූපඤ්ඤානි, විනික්ඛායො ච න නිරුජ්ඣන්තිති.

යසං වා පන යත් -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනිකපුග්ගලොකාස)

අනාගතවායො.

145. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තසමඬභීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමචන්තවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ යත් : ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමචන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ ය. සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තසමඬභීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමචන්තවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

146. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමචන්තවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි අසංඥසන්ධ්‍යනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

147. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමචන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි අසංඥසන්ධ්‍යනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනික-පුද්ගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

148—150. යසස කායසභ්බාරො උපපජ්ඣි තසස වච්ඡභ්බාරො නිරුජ්ඣතිත්ථි: ආමනනා.

යසස වා පන වච්ඡභ්බාරො නිරුජ්ඣතිත්ථි තසස කායසභ්බාරො උපපජ්ඣිත්ථි: සබ්බෙසං වික්කසස හබ්බකඛ්ඤෙ, විනා අසසාසපසසාසෙහි වික්කසස උපපාදකඛ්ඤෙ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං වච්ඡභ්බාරො නිරුජ්ඣතිත්ථි, නො ච තෙසං කායසභ්බාරො උපපජ්ඣි. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛ්ඤෙ තෙසං වච්ඡභ්බාරො ච නිරුජ්ඣතිත්ථි, කායසභ්බාරො ච උපපජ්ඣි —පෙ—

(යථා උපපාදවාරො¹ පච්චුප්පනනා අතීතා පුඨ්ථ අනුලොමමි පච්චනීකමි විහන්තා, එවං උපපාදනිරොධවාරෙපි පච්චුප්පනනා අතීතා පුඨ්ථ අනුලොමමි පච්චනීකමි විභාවිතබ්බං.) (අනුලොමපුග්ගල)

පච්චුප්පනනාතීතවාරො.

151. යසස කායසභ්බාරො උපපජ්ඣි තසස වච්ඡභ්බාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිත්ථි: ආමනනා.

යසස වා පන වච්ඡභ්බාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තසස කායසභ්බාරො උපපජ්ඣිත්ථි: සබ්බෙසං වික්කසස හබ්බකඛ්ඤෙ, විනා අසසාසපසසාසෙහි වික්කසස උපපාදකඛ්ඤෙ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං වච්ඡභ්බාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං කායසභ්බාරො උපපජ්ඣි. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛ්ඤෙ තෙසං වච්ඡභ්බාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසභ්බාරො ච උපපජ්ඣි.

152. යසස කායසභ්බාරො උපපජ්ඣි තසස වික්කසභ්බාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිත්ථි: ආමනනා.

යසස වා පන වික්කසභ්බාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තසස කායසභ්බාරො උපපජ්ඣිත්ථි: සබ්බෙසං වික්කසස හබ්බකඛ්ඤෙ, විනා අසසාසපසසාසෙහි වික්කසස උපපාදකඛ්ඤෙ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං වික්කසභ්බාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං කායසභ්බාරො උපපජ්ඣි. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛ්ඤෙ තෙසං වික්කසභ්බාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසභ්බාරො ච උපපජ්ඣි.

1. උපපාදවාරෙපි - සි. මු.

148—150. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භවනක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද නිරොධයට සම්බන්ධවූනට ද අසංඥසක්‍යනට ද යි ඔවුනට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි).

(උත්පාදවාරයෙහි ප්‍රත්‍යුත්පන්න අතීත පාව්‍යාවෝ අනුලොමය ප්‍රත්‍යනීකය ද විසින් යම්සේ බෙදන ලද්දහු ද එසේ ම උත්පාද-නිරොධවාරයෙහි ද ප්‍රත්‍යුත්පන්න අතීත පාව්‍යාවෝ අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනීකය ද විසින් බෙදිය යුත්තාහ.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නාතීතවාර යි.

151. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භවනක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්බන්ධවූනට ද අසංඥසක්‍යනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

152. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භවනක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්බන්ධවූනට ද අසංඥසක්‍යනට ද යි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

153. යස්ස වච්ඡිඝ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස වින්තසඝ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති : ආමනතා.

යස්ස වා පන වින්තසඝ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡිඝ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති : සඛෙඛසං වින්තසස්ස භව්වකඛච්ඡෙ, විනා විතකකච්චාරෙති වින්තසස්ස උපපාදකඛච්ඡෙ, නිරොධසමාපන්නානං අසංසාදසංසානං තෙසං වින්තසඝ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වච්ඡිඝ්ඛාරො උපපජ්ඣති. විතකකච්චාරානං උපපාදකඛච්ඡෙ තෙසං වින්තසඝ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡිඝ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගල)

154—156. යඤ් කායසඝ්ඛාරො උපපජ්ඣති -පෙ- (අනුලොම-ඔකාස)

157. යස්ස යඤ් කායසඝ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තඤ් වච්ඡිඝ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති : දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අසංසාදසංසානං උපපාදකඛච්ඡෙ තෙසං තඤ් කායසඝ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ් වච්ඡිඝ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අසංසාදසංසානං උපපාදකඛච්ඡෙ තෙසං තඤ් කායසඝ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිඝ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යඤ් වච්ඡිඝ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තඤ් කායසඝ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති : පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසංසාදසංසානං භව්වකඛච්ඡෙ, තෙසං යෙව විනා අසංසාදසංසායෙති වින්තසස්ස උපපාදකඛච්ඡෙ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තඤ් වච්ඡිඝ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. නො ච තෙසං තඤ් කායසඝ්ඛාරො උපපජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අසංසාදසංසානං උපපාදකඛච්ඡෙ තෙසං තඤ් වච්ඡිඝ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඝ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

158. යස්ස යඤ් කායසඝ්ඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස තඤ් වින්තසඝ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති : ආමනතා.

යස්ස වා පන යඤ් වින්තසඝ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තඤ් කායසඝ්ඛාරො උපපජ්ඣතිති : සඛෙඛසං වින්තසස්ස භව්වකඛච්ඡෙ, විනා අසංසාදසංසායෙති වින්තසස්ස උපපාදකඛච්ඡෙ තෙසං තඤ් වින්තසඝ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තඤ් කායසඝ්ඛාරො උපපජ්ඣති. අසංසාදසංසානං උපපාදකඛච්ඡෙ තෙසං තඤ් වින්තසඝ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඝ්ඛාරො ච උපපජ්ඣති.

153. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භ්‍යාසානුසංයෝගී සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි නිරොධයට සම්වන්තවුනට ද අසංඥාසංයතයට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රදගල යි)

154-156. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

157. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම්වන්තවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්වන්ත කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදනානුසංයෝගී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්වන්ත කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භ්‍යාසානුසංයෝගී ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්වන්ත කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

158. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භ්‍යාසානුසංයෝගී සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදනානුසංයෝගී ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදනානුසංයෝගී ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

159. යස්ස යත් වච්ඡඤ්ඤායො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වීක්ඛායො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: ආමනානා.

යස්ස වා පන යත් වීක්ඛායො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් වච්ඡඤ්ඤායො උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වීක්ඛාසං භවතකම්මෙණ, චිතා විතකකම්මාරොහි වීක්ඛාසං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් වීක්ඛායො නිරුජ්ඣතිස්සති. නො ච තෙසං තත් වච්ඡඤ්ඤායො උපපජ්ඣති. විතකකම්මාරානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං තත් වීක්ඛායො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්ඡඤ්ඤායො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්‍රග්‍හලොකාස)

160. යස්ස කායසඤ්ඤායො නුපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: සබ්බෙසං වීක්ඛාසං භවතකම්මෙණ, චිතා අසසාස-පසසාසෙහි වීක්ඛාසං උපපාදකම්මෙණ, නිරොධසමාපන්නානං අසංකෘ-සන්නානං තෙසං කායසඤ්ඤායො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සවිතකකම්මාරොපච්ඡිමවීක්ඛාසං භවතකම්මෙණ අවිතකකම්මාරොපච්ඡිමවීක්ඛාසමඛිතිං, යස්ස වීක්ඛාසං අනන්තරං අවිතකකම්මාරො පච්ඡිමවීක්ඛාසං උපපජ්ඣතිස්සති තෙසං කාය-සඤ්ඤායො ච නුපපජ්ඣති, වච්ඡඤ්ඤායො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වච්ඡඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කාය-සඤ්ඤායො නුපපජ්ඣතිති: ආමනානා.

161. යස්ස කායසඤ්ඤායො නුපපජ්ඣති තස්ස වීක්ඛායො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: සබ්බෙසං වීක්ඛාසං භවතකම්මෙණ, චිතා අසසාස-පසසාසෙහි වීක්ඛාසං උපපාදකම්මෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංකෘ-සන්නානං තෙසං කායසඤ්ඤායො නුපපජ්ඣති. නො ච තෙසං වීක්ඛා-සඤ්ඤායො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමවීක්ඛාසං භවතකම්මෙණ තෙසං කායසඤ්ඤායො ච නුපපජ්ඣති, වීක්ඛායො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වීක්ඛායො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කාය-සඤ්ඤායො නුපපජ්ඣතිති: ආමනානා.

159. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රදගලාවකාශ යි)

160. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: චිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රවා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥාසංකප්‍යානට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී. ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසංකෘතීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

161. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: චිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රවා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥාසංකප්‍යානට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

162. යස්ස වච්ඡිකාමො භූපජ්ජති තස්ස චිත්තසංකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකම්මෙණ, චිතා චිත්තකංචිචාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝිකසන්නානං තෙසං වච්ඡිකාමො භූපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසංකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භව්වකම්මෙණ තෙසං වච්ඡිකාමො ච භූපජ්ජති, චිත්තසංකාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසංකාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස වච්ඡිකාමො භූපජ්ජතිති: ආමන්තා. (පච්චනිකපුග්ගල)

163—165. යත් කායසංකාරො භූපජ්ජති -පෙ- (පච්චනිකංගකාස)

166. යස්ස යත් කායසංකාරො භූපජ්ජති තස්ස තත් වච්ඡිකාමො නිරුජ්ඣතිස්සතිති: පට්ඨානං සමාපන්නානං, කාමාචාරානං අසංසාසපස්සාසානං භව්වකම්මෙණ, තෙසං යෙව චිතා අසංසාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ, රූපාචාරානං, අරූපාචාරානං තෙසං තත් කායසංකාරො භූපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සචිත්තකසම්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භව්වකම්මෙණ අචිත්තකසම්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඛිතං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිත්තකසම්චාරපච්ඡිමචිත්තං. උප්පජ්ජස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංසාසපස්සාසානං භව්වකම්මෙණ, තෙසං යෙව චිතා අසංසාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ චතුස්සජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංඝිකසන්නානං තෙසං තත් කායසංකාරො ච භූපජ්ජති, වච්ඡිකාමො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් කායසංකාරො භූපජ්ජතිති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංසාසපස්සාසානං උප්පාදකම්මෙණ, තෙසං තත් වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තත් කායසංකාරො භූපජ්ජති. සචිත්තකසම්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භව්වකම්මෙණ අචිත්තකසම්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඛිතං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිත්තකසම්චාරං පච්ඡිමචිත්තං. උප්පජ්ජස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංඝිකසන්නානං අසංසාසපස්සාසානං භව්වකම්මෙණ, තෙසං යෙව චිතා අසංසාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ, චතුස්සජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසංඝිකසන්නානං තෙසං තත් වච්ඡිකාමො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසංකාරො ච භූපජ්ජති.

162. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: චිත්තයාගේ භඩ්ධක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිවරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානික-පුද්ගල යි)

163—165. යම් තෑනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි)

166. යමකුට යම් තෑනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: ප්‍රථම-ධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඩ්ධක්ෂණයෙහි ද, ඔවුනට ම ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සචිතර්කසවිවාර පශ්චිමචිත්ත-යාගේ භඩ්ධක්ෂණයෙහි ද අචිතර්කසවිවාර පශ්චිමචිත්තසංඛ්‍යිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසවිවාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාස-යන්ගේ භඩ්ධක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට ම, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්න-වුනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො-වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ද්වි-තීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො-වන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී, සචිතර්කසවිවාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධක්ෂණයෙහි ද අචිතර්ක-සවිවාර පශ්චිමචිත්තසංඛ්‍යිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්ක-සවිවාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඩ්ධක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට ම, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍රව කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

167. යස්ස යත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තස්ස තත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : සංඛේධං චිත්තස්ස භවගක්ඛිතේ, චිත්තා අස්සාසපස්සාසෙති චිත්තස්ස උපපාදකඛිතේ, තෙසං තත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භවගක්ඛිතේ, අසංඤ්ඤායනානං තෙසං තත් කායසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් කායසංඛාරො නුපපජ්ඣතිති : ආමනතා.

168. යස්ස යත් වච්ඡිකාරො නුපපජ්ඣති තස්ස තත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : සංඛේධං චිත්තස්ස භවගක්ඛිතේ, චිත්තා විතක්ඛ-ච්චාරෙති චිත්තස්ස උපපාදකඛිතේ, තෙසං තත් වච්ඡිකාරො නුපපජ්ඣති. නො ච තෙසං තත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භවගක්ඛිතේ අසංඤ්ඤායනානං තෙසං තත් වච්ඡිකාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන යත් චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තත් වච්ඡිකාරො නුපපජ්ඣතිති : ආමනතා. (පච්චතීකපුග්ගලොකාස)

පච්චුසන්නානාගතවාරො.

169. යස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣත් තස්ස වච්ඡිකාරො නිරුජ්ඣතිස්සතිති : සචිතක්ඛාසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවගක්ඛිතේ අචිතක්ඛාසච්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඛිතං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතක්ඛාසච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣස්සති තෙසං කායසංඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං වච්ඡිකාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං කායසංඛාරො ච උපපජ්ඣත්, වච්ඡිකාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස වා පන වච්ඡිකාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣත්ති : ආමනතා.

167. යමකුට යම් තෑනෙක කායසංස්කාරය නො උපදනේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද සි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි අසංඥයක වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත් : එසේ යි.

168. යමකුට යම් තෑනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත් : චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද සි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි අසංඥයක වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත් : එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නානාගතවාර යි.

169. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත් : සචිතර්කසචිත පශ්චිමචිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද අචිතර්කඅචිත පශ්චිමචිත්තසමඛිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කඅචිත පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. පෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත් : එසේ යි.

170—180. යස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣති තස්ස විඤ්ඤානසංඛාරො නිරුත්ඤ්ඤානසංඛාරො : පච්චිමවිඤ්ඤානසංඛාරො භවිතකම්මෙණ තෙසං කායසංඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං විඤ්ඤානසංඛාරො නිරුත්ඤ්ඤානසංඛාරො. ඉතරෙසං තෙසං කායසංඛාරො ච උපපජ්ඣති, විඤ්ඤානසංඛාරො ච නිරුත්ඤ්ඤානසංඛාරො.

යස්ස චා පන විඤ්ඤානසංඛාරො නිරුත්ඤ්ඤානසංඛාරො තස්ස කායසංඛාරො උපපජ්ඣති : ආමන්තං. —පෙ—

(යථා නිරොධවාරෙ අතීතානාගතා පුච්ඡා අනුලොමමි පච්චිනිකම්මි විභන්තා එවං උපපාදනිරොධවාරෙ අතීතානාගතා පුච්ඡා අනුලොමමි පච්චිනිකම්මි විභජිතධ්මා අසලොභාභංගොත්තා, නිරොධවාරෙන සද්ධං, නඤ්ඤානාකරණං.) (අනුලොමපුග්ගල)

අතීතානාගතවාරො.

උපපාදනිරොධවාරො නිට්ඨිතො.

1—180. යො කායසංඛාරං පරිජානාති යො වච්ඡසංඛාරං පරිජානාති : ආමන්තං.

යො චා පන වච්ඡසංඛාරං පරිජානාති යො කායසංඛාරං පරිජානාති : ආමන්තං.

(යථා ධ්මයමකෙ පරිඤ්ඤාචාරං විභන්තං එවං සංඛාරයමකෙ පරිඤ්ඤාචාරං විභජිතධ්මං.)

පරිඤ්ඤාචාරො නිට්ඨිතො.

සංඛාරයමකං නිට්ඨිතං.

170—180. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යානුකූලයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි. ... (අනුලොමපුද්ගල යි)

(නිරොධවාරයෙහි අතීතානාගතපෘථිව්‍යාවෝ අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනිකය ද විසින් යම්සේ බෙදන ලද්දහු ද එසේ උත්පාදනිරොධවාරයෙහි ද අතීතානාගතපෘථිව්‍යාවෝ අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනිකය ද විසින් නො මුළා වූ බෙදිය යුත්තාහ. නිරොධවාරය හා සම යි, වෙනසෙක් නැති.)

අතීතානාගතවාර යි.

උත්පාදනිරොධවාර නිමි.

1—180. යමෙක් කායසංස්කාරය පිරිසිදු දැනි නම් භෙතෙම වාක්සංස්කාරය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් වාක්සංස්කාරය පිරිසිදු දැනි නම් භෙතෙම කායසංස්කාරය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

(ස්කන්ධයමකයෙහි පරිඥාපාරය යම්සේ බෙදන ලද ද එසේ සංස්කාර යමකයෙහි ද පරිඥාපාරය බෙදියයුතු ය.)

පරිඥාවාර නිමි.

සංස්කාරයමක නිමියේ යි.

7. අනුසයයමකං

පරිච්ඡදවාරො

සකකානුසයා :

කාමරාගානුසයො පටිසානුසයො මානානුසයො දිට්ඨානුසයො
විචිකිල්පානුසයො භවරාගානුසයො අවිජ්ජානුසයො.

1. පරිච්ඡින්නදෙසවාරො

1. කඤ් කාමරාගානුසයො අනුසෙති: කාමධාතුයා ණිසු
වෙදනාසු. එඤ් කාමරාගානුසයො අනුසෙති.

2. කඤ් පටිසානුසයො අනුසෙති: දුක්ඛාය වෙදනාය. එඤ්
පටිසානුසයො අනුසෙති.

3. කඤ් මානානුසයො අනුසෙති: කාමධාතුයා ණිසු වෙදනාසු
රූපධාතුයා අරූපධාතුයා. එඤ් මානානුසයො අනුසෙති.

4. කඤ් දිට්ඨානුසයො අනුසෙති: සබ්බසක්කායපරියාපනෙනසු
ධමමෙසු. එඤ් දිට්ඨානුසයො අනුසෙති.

5. කඤ් විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති: සබ්බසක්කායපරියා-
පනෙනසු ධමමෙසු. එඤ් විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති.

6. කඤ් භවරාගානුසයො අනුසෙති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා,
එඤ් භවරාගානුසයො අනුසෙති.

7. කඤ් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති: සබ්බසක්කායපරියාපනෙනසු
ධමමෙසු. එඤ් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති.

උපාතතිධානවාරො.

7. අනුශයයමක

පරිච්ඡේදවාර යි

අනුශයයෝ සන්දෙනෙකි :

කාමරාගානුසය යැ පටිසානුසය යැ මානානුසය යැ දිට්ඨානුසය යැ විචිකිච්ඡානුසය යැ භවරාගානුසය යැ අවිජ්ජානුසය යි.

පරිච්ඡින්න උද්දෙසවාර යි

1. කාමරාගානුසය (අප්‍රතීනභාවයෙන් සන්තානයෙහි භෝනා බැවින් අනුශය වූ කාමරාගය) කොති අනුශය (අනුරූප කරුණක් ලැබූ උපදනේ) වේ ද යත් : කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි යැ. මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය වෙයි.

2. පටිසානුසය කොති අනුශය වේ ද යත් : දුඛවේදනායෙහි යැ. මෙහි පටිසානුසය අනුශය වෙයි.

3. මානානුසය කොති අනුශය වේ ද යත් : කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද වෙයි. මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි.

4. දිට්ඨානුසය කොති අනුශය වේ ද යත් : සර්වසත්කාය පයඝාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ. මෙහි දිට්ඨානුසය අනුශය වෙයි.

5. විචිකිච්ඡානුසය කොති අනුශය වේ ද යත් : සර්වසත්කාය-පයඝාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ, මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි.

6. භවරාගානුසය කොති අනුශය වේ ද යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද වෙයි, මෙහි භවරාගානුසය අනුශය වෙයි.

7. අවිජ්ජානුසය කොති අනුශය වේ ද යත් : සර්වසත්කාය පයඝාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ. මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි.

උත්තර්නිස්ථානවාර යි.

1. අනුසයවාරො

1. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස පටිසානුසයො අනුසෙතිති: ආමනානා.

යසස වා පන පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: ආමනානා.

2. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස මානානුසයො අනුසෙතිති: ආමනානා.

යසස වා පන මානානුසයො අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: අනාගාමිස්ස මානානුසයො අනුසෙති, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයො ව අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති.

3. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො අනුසෙතිති: අවිනං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො අනුසෙති, නො ව තෙසං දිට්ඨානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති, දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙති.

යසස වා පන දිට්ඨානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: ආමනානා.

4. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො අනුසෙතිති: අවිනං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො අනුසෙති, නො ව තෙසං විචිකිට්ඨානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති, විචිකිට්ඨානුසයො ව අනුසෙති.

යසස වා පන විචිකිට්ඨානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: ආමනානා.

5. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: ආමනානා.

යසස වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: අනාගාමිස්ස භවරාගානුසයො අනුසෙති, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං භවරාගානුසයො ව අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති.

1. අනුසයවාර

1. යමකුට (අප්‍රතීතභාවයෙන් සන්තානයෙහි හෝනා) කාමරාගානුසය අනුයය (අනුරූප කරුණක් ලැබ උපදනේ) වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට පටිසානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

2. යමකුට කාමරාගානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුයය වේ ද යත්: අනගැමිහට මානානුසය අනුයය වෙයි. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුයය වෙයි, (පුහුදුන්, සෝචන්, සෙදගැමි) තුන් පුහුලනට මානානුසය ද අනුයය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුයය වෙයි.

3. යමකුට කාමරාගානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය අනුයය වේ ද යත්: (සෝචන්, සෙදගැමි) දෙපුහුලනට කාමරාගානුසය අනුයය වෙයි. ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුයය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද අනුයය වෙයි, දිට්ඨානුසය ද අනුයය වෙයි.

තවද යමකුට දිට්ඨානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

4. යමකුට කාමරාගානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත්: දෙපුහුලනට කාමරාගානුසය අනුයය වෙයි. ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද අනුයය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

5. යමකුට කාමරාගානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය අනුයය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට භවරාගානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුයය වේ ද යත්: අනගැමිහට භවරාගානුසය අනුයය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුයය වෙයි. තුන් පුහුලනට භවරාගානුසය ද අනුයය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුයය වේ.

6. යස්ස කාමරාගාන්තසයො අනුසෙති තස්ස අවිජ්ජාන්තසයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජාන්තසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගාන්තසයො අනුසෙතිති : අනාගාමිස්ස අවිජ්ජාන්තසයො අනුසෙති, නො ව තස්ස කාමරාගාන්තසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං අවිජ්ජාන්තසයො ව අනුසෙති, කාමරාගාන්තසයො ව අනුසෙති.

7. යස්ස පටිසාන්තසයො අනුසෙති තස්ස මානාන්තසයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානාන්තසයො අනුසෙති තස්ස පටිසාන්තසයො අනුසෙතිති : අනාගාමිස්ස මානාන්තසයො අනුසෙති. නො ව තස්ස පටිසාන්තසයො අනුසෙති, තිණණං පුග්ගලානං මානාන්තසයො ව අනුසෙති, පටිසාන්තසයො ව අනුසෙති.

8—9. යස්ස පටිසාන්තසයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨාන්තසයො -පෙ- විචිකිල්පාන්තසයො අනුසෙතිති : (විනං. පුග්ගලානං පටිසාන්තසයො අනුසෙති, නො ව තෙසං විචිකිල්පාන්තසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස පටිසාන්තසයො ව අනුසෙති, විචිකිල්පාන්තසයො ව අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිල්පාන්තසයො අනුසෙති තස්ස පටිසාන්තසයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

10—11. යස්ස පටිසාන්තසයො අනුසෙති තස්ස භවරාගාන්තසයො -පෙ- අවිජ්ජාන්තසයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජාන්තසයො අනුසෙති තස්ස පටිසාන්තසයො අනුසෙතිති : අනාගාමිස්ස අවිජ්ජාන්තසයො අනුසෙති, නො ව තස්ස පටිසාන්තසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං අවිජ්ජාන්තසයො ව අනුසෙති, පටිසාන්තසයො ව අනුසෙති.

12—13. යස්ස මානාන්තසයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨාන්තසයො -පෙ- විචිකිල්පාන්තසයො අනුසෙතිති : තිණණං පුග්ගලානං මානාන්තසයො අනුසෙති, නො ව තෙසං විචිකිල්පාන්තසයො අනුසෙති, පුට්ඨජනස්ස මානාන්තසයො ව අනුසෙති, විචිකිල්පාන්තසයො ව අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිල්පාන්තසයො අනුසෙති තස්ස මානාන්තසයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

6. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිහට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

7. යමකුට පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිහට මානානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය වේ.

8—9. යමකුට පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුභුලනට පටිසානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුභුද්දනට පටිසානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

10—11. යමකුට පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිහට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය වේ.

12—13. යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුභුද්දනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

14—15. යසං මානාත්මයො අනුසෙති තස්ස භවිරාගාත්මයො
-පෙ- අවිජ්ජාත්මයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන අවිජ්ජාත්මයො අනුසෙති තස්ස මානාත්මයො
අනුසෙතිති: ආමනනා.

16. යසං දිට්ඨාත්මයො අනුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡාත්මයො
අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන විචිකිච්ඡාත්මයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨාත්මයො
අනුසෙතිති: ආමනනා.

17—18. යසං දිට්ඨාත්මයො අනුසෙති තස්ස භවිරාගාත්මයො
-පෙ- අවිජ්ජාත්මයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන අවිජ්ජාත්මයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨාත්මයො
අනුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජාත්මයො අනුසෙති. නො ච
තෙසං දිට්ඨාත්මයො අනුසෙති. පුට්ඨජ්ජනස්ස අවිජ්ජාත්මයො ච
අනුසෙති, දිට්ඨාත්මයො ච අනුසෙති.

19—20. යසං විචිකිච්ඡාත්මයො අනුසෙති තස්ස භවිරාගාත්මයො
-පෙ- අවිජ්ජාත්මයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන අවිජ්ජාත්මයො අනුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡාත්මයො
අනුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජාත්මයො අනුසෙති, නො
ච තෙසං විචිකිච්ඡාත්මයො අනුසෙති. පුට්ඨජ්ජනස්ස අවිජ්ජාත්මයො
ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡාත්මයො ච අනුසෙති.

21. යසං භවිරාගාත්මයො අනුසෙති තස්ස අවිජ්ජාත්මයො
අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන අවිජ්ජාත්මයො අනුසෙති තස්ස භවිරාගාත්මයො
අනුසෙතිති: ආමනනා. (ඵකමුලකං)

22. යසං කාමරාගාත්මයො ච පටිඝාත්මයො ච අනුසෙත්ති
තස්ස මානාත්මයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං වා පන මානාත්මයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගාත්මයො
ච පටිඝාත්මයො ච අනුසෙත්තිති: අනාගාමීස්ස මානාත්මයො
අනුසෙති, නො ච තස්ස කාමරාගාත්මයො ච පටිඝාත්මයො ච
අනුසෙත්ති. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානාත්මයො ච අනුසෙති, කාම-
රාගාත්මයො ච පටිඝාත්මයො ච අනුසෙත්ති.

14—15. යමකුට මානානුසය අනුගය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුගය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුගය වේ නම් ඔහුට මානානුසය
අනුගය වේ ද යත්: එසේ යි.

16. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුගය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ජා-
නුසය අනුගය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ජානුසය අනුගය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨා-
නුසය අනුගය වේ ද යත්: එසේ යි.

17—18. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුගය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුගය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුගය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨා-
නුසය අනුගය වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය අනුගය
වෙයි, ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුගය වෙයි. පුහුසුනට
අවිජ්ජානුසය ද අනුගය වෙයි, දිට්ඨානුසය ද අනුගය වේ.

19—20. යමකුට විචිකිච්ජානුසය අනුගය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුගය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුගය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ජා-
නුසය අනුගය වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය අනුගය
වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ජානුසය නො ද අනුගය වෙයි. පුහුසුනට
අවිජ්ජානුසය ද අනුගය වෙයි, විචිකිච්ජානුසය ද අනුගය වේ.

21. යමකුට භවරාගානුසය අනුගය වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජා-
නුසය අනුගය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුගය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය අනුගය වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි)

22. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුගය වෙත්
නම් ඔහුට මානානුසය අනුගය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුගය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද
පටිඝානුසය ද අනුගය වෙති යත්: අනගුථිභට මානානුසය
අනුගය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද
අනුගය වෙත්. තුන් පුභුලනට මානානුසය ද අනුගය වෙයි.
කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුගය වෙත්.

23—24. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ද්විතනං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: ආමනතා.

25—26. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනතා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති. නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. (දුකමුලකං)

27—28. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ද්විතනං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනතිති: ආමනතා.

29—30. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනතා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනතිති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. (තිකමුලකං)

23—24. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුභුලනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති යත්: එසේ යි.

25—26. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනාගාමිභට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති. (දුකමුලක යි)

27—28. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුභුලනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: එසේ යි.

29—30. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනාගාමිභට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. (තිකමුලක යි)

31. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතිති: ආමනනා.

32—33. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතිති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙති, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙති. ආරාමං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙති, නො ව තෙසං දිට්ඨානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ව අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙති. (චතුක්කමුලකං)

34—35. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙනති තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතිති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙති, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙති. ආරාමං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙති, නො ව තෙසං දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ව අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙති. (පඤ්ඤාමුලකං)

36. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අනුසෙනති තස්ස අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

31. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: එසේ යි.

32—33. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: අනගැමිහට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති, දෙපුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුසය වෙයි. පුහුදුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. (වතුක්කමුලක යි)

34—35. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති යත්: අනගැමිහට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. දෙපුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. පුහුදුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත්. (පඤ්ඤාකමුලක යි)

36. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙතිති : අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. දවිංඤ්ඤානං අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති, නො ච තෙසං දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. පුපුජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. (ඡක්කම්මලකා) (අනුලොමපුග්ගල)

37. යස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස පටිසානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යස්ස වා පන පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

38. යස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස මානානුසයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති. කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු එස්ස මානානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

39—40. යස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති. කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

41. යස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනගැඹ්භට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දෙපුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති, පුහුදුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. (ජක්කම්මුලක යි) (අනු-ලොමපුද්ගල යි.)

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

39—40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: දූඛවෙදනා ඇති කල්හි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

42. යත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති : ආමනායා.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ව තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. කාමධාතුයා ජීව්හ වෙදනාසු එත් අවිජ්ජානුසයො ව අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති.

43. යත් පටිසානුසයො අනුසෙති තත් මානානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යත් වා පන මානානුසයො අනුසෙති තත් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : නො.

44—45. යත් පටිසානුසයො අනුසෙති තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : ආමනායා.

යත් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තත් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : කාමධාතුයා ජීව්හ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ව තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙති, පටිසානුසයො ව අනුසෙති.

46. යත් පටිසානුසයො අනුසෙති තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යත් වා පන භවිරාගානුසයො අනුසෙති තත් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : නො.

47. යත් පටිසානුසයො අනුසෙති තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති : ආමනායා.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තත් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : කාමධාතුයා ජීව්හ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ව තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් අවිජ්ජානුසයො ව අනුසෙති, පටිසානුසයො ව අනුසෙති.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇතිකල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය වේ.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය වේ නම් එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැතී.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැතී.

44—45. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුසය වේ.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැතී.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැතී.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුසය වේ.

48—49. යස් මානාත්‍යයො අනුසෙති තස් දිට්ඨාත්‍යයො
-පෙ- විචිකිච්ඡාත්‍යයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යස් වා පන විචිකිච්ඡාත්‍යයො අනුසෙති තස් මානාත්‍යයො
අනුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිච්ඡාත්‍යයො අනුසෙති,
නො ච තස් මානාත්‍යයො අනුසෙති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු,
රූපධාතුයා, අරූපධාතුයා එස් විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච අනුසෙති, මානා-
ත්‍යයො ච අනුසෙති.

50. යස් මානාත්‍යයො අනුසෙති තස් භවිරාගාත්‍යයො
අනුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් මානාත්‍යයො අනුසෙති,
නො ච තස් භවිරාගාත්‍යයො අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එස් මානාත්‍යයො ච අනුසෙති, භවිරාගාත්‍යයො ච අනුසෙති.

යස් වා පන භවිරාගාත්‍යයො අනුසෙති තස් මානාත්‍යයො
අනුසෙතිති: ආමන්තා.

51. යස් මානාත්‍යයො අනුසෙති තස් අවිජ්ජාත්‍යයො
අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යස් වා පන අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති තස් මානාත්‍යයො
අනුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති,
නො ච තස් මානාත්‍යයො අනුසෙති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු
රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජාත්‍යයො ච අනුසෙති, මානා-
ත්‍යයො ච අනුසෙති.

52. යස් දිට්ඨාත්‍යයො අනුසෙති තස් විචිකිච්ඡාත්‍යයො
අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යස් වා පන විචිකිච්ඡාත්‍යයො අනුසෙති තස් දිට්ඨාත්‍යයො
අනුසෙතිති: ආමන්තා.

53. යස් දිට්ඨාත්‍යයො අනුසෙති තස් භවිරාගාත්‍යයො
අනුසෙතිති: කාමධාතුයා ත්ව්ව වෙදනාසු එස් දිට්ඨාත්‍යයො අනුසෙති,
නො ච තස් භවිරාගාත්‍යයො අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එස් දිට්ඨාත්‍යයො ච අනුසෙති, භවිරාගාත්‍යයො ච අනුසෙති.

යස් වා පන භවිරාගාත්‍යයො අනුසෙති තස් දිට්ඨාත්‍යයො
අනුසෙතිති: ආමන්තා.

48—49. යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වෙයි, එහි මානානුසය නො ද අනුසය වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙයි, මානානුසය ද අනුසය වේ.

50. යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුසය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ද අනුසය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් එහි අච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අච්ඡානුසය අනුසය වෙයි, එහි මානානුසය නො ද අනුසය වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අච්ඡානුසය ද අනුසය වෙයි, මානානුසය ද අනුසය වේ.

52. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුසය වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

53. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුසය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි දිට්ඨානුසය අනුසය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

54. යස් දිට්ඨානුසයො අනුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

55. යස් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස් භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. නො ව තස් භවිරාගානුසයො අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ව අනුසෙති.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො අනුසෙති තස් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

56. යස් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

57. යස් භවිරාගානුසයො අනුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනාසා.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස් භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ව තස් භවිරාගානුසයො අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයො ව අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ව අනුසෙති. (එකමූලකං)

58. යස් කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව අනුසෙන්නි තස් මානානුසයො අනුසෙතිති: නස්ථි.

යස් වා පන මානානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව අනුසෙන්නි: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස මානානුසයො අනුසෙති, නො ව තස් කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව අනුසෙන්නි. කාමධාතුයා ද්විස්ස වෙදනාසු එස්ස මානානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව අනුසෙන්නි, නො ව තස් පටිඝානුසයො අනුසෙති.

54. යම් තැනෙක දිව්‍යානුසය අනුශය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිව්‍යානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

55. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඈති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඈති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වේ. (එකමුලක යි)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඈති කල්හි මෙහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වේ.

59—60. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනී තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්පානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථි.

යත් වා පන විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති, නො ච තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනී. කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු එත් විචිකිල්පානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙනනී, නො ච තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් විචිකිල්පානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනී, නො ච තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති.

61. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනී තත් භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථි.

යත් වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනීති: නො.

62. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනී තත් අචිත්තානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථි.

යත් වා පන අචිත්තානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අචිත්තානුසයො අනුසෙති, නො ච තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනී. කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු එත් අචිත්තානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙනනී, නො ච තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් අචිත්තානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනී, නො ච තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. (දුක්ඛප්පිකා)

63—64. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනනී තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්පානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථි.

යත් වා පන විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනනීති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිල්පානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනනී. නො ච තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනී, කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු එත් විචිකිල්පානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනනී, නො ච තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් විචිකිල්පානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනනී, නො ච තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනනී.

59—60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුගය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුගය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුගය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය නො ද අනුගය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුගය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුගය වෙයි. දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුගය වේ.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුගය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුගය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති යත් : නැති.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙත් නම් එහි අච්ඡිදානුසය අනුගය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක අච්ඡිදානුසය අනුගය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි අච්ඡිදානුසය අනුගය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුගය වෙත්. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අච්ඡිදානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුගය වෙති, පටිසානුසය නො ද අනුගය වෙයි. දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අච්ඡිදානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුගය වේ. (දකුළුලක යි)

63—64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුගය වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුගය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුගය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුගය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුගය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුගය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුගය වෙති. එහි පටිසානුසය නො ද අනුගය වෙයි. දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුගය වෙත්.

65. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති තත්ථ භවරාගානුසයො අනුසෙතිති : නත්ථී.

යත් වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනතිති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති.

66. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති : නත්ථී.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනතිති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු එත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. (තිකමූලකං)

67. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : නත්ථී.

යත් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනතිති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිච්ඡානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු එත් විචිකිච්ඡානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් විචිකිච්ඡානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති, කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. (තිකමූලක සි)

67. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

68. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති තත්ථ භවිරාගානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යත් වා පන භවිරාගානුසයො අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ භවිරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තත්ථ කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති.

69. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති තත්ථ අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තත්ථ කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති. කාමධාතුයා අභිසු වේදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තත්ථ පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වේදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තත්ථ කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති. (වතුක්කමුලකං)

70. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතති තත්ථ භවිරාගානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යත් වා පන භවිරාගානුසයො අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ භවිරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තත්ථ කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති.

71. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතති තත්ථ අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි

68. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. (වතුක්ක-මූලක යි)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

යස වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තසු කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එසු අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී. නො ව තසු කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එසු අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසු පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එසු අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසු කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී. (පඤ්ඤාමූලකං)

72. යසු කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අනුසෙතී තසු අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති : තස්සී.

යස වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තසු කාමරාගානුසයො ව -ප- භවිරාගානුසයො ව අනුසෙතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එසු අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසු කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එසු අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසු පටිසානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අනුසෙතී. දුක්ඛාය වෙදනාය එසු අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසු කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අනුසෙතී. (පඤ්ඤාමූලකං)

(අනුලොමමකාසො.)

73. යස්ස යසු කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තසු පටිසානුසයො අනුසෙතීති : නො.

යස්ස වා පන යසු පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස තසු කාමරාගානුසයො අනුසෙතීති : නො.

74. යස්ස යසු කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තසු මානානුසයො අනුසෙතීති : ආමනා.

යස්ස වා පන යසු මානානුසයො අනුසෙති තස්ස තසු කාමරාගානුසයො අනුසෙතීති : අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තසු මානානුසයො අනුසෙති, නො ව තස්ස තසු කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තසු මානානුසයො අනුසෙති, නො ව තෙසං තසු කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තෙසංඤ්ඤාපි පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තසු මානානුසයො ව අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත් යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූප-ධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත්, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසා-නුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (පඤ්චක-මූලක යි)

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-නුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද ... භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානා-නුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙත්, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දුඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජා-නුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (ඡන්දමූලක යි). (අනුලොමාවිකාශ යි)

73. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

74. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත් : අනගැමිහට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුභුලන්හටම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

75—76. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් ධිට්ඨානුසයො —පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති: ද්විත්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුප්පජ්ජනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති: පුප්පජ්ජනස්ස දුක්ඛිය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

77. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් භවරාගානුසයො අනුසෙති: නො.

යස්ස වා පන යත් භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති: නො.

78. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති: අනාගාමීස්ස කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති. නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛිය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තෙසං ඥානෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

79. යස්ස යත් පටිඝානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් මානානුසයො අනුසෙති: නො.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් පටිඝානුසයො අනුසෙති: නො.

75—76. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත් : දෙපුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුසය වෙයි, ඔවුනට එහි විවිකිච්ඡානුසය නො ද අනුසය වෙයි. පුභුදුනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුසය වෙයි, විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙයි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : පුභුදුනට දුඛ-වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය වේ.

77. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැත.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැත.

78. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : අනගුමිභට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. තුන් පුභුලන්ට දුඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය වේ.

79. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැත.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැත.

80—81. යසස යත් පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : ද්විතං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් පටිසානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුටුඡ්ඡනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් පටිසානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යසස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස යත් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : පුටුඡ්ඡනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තෙසෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, පටිසානුසයො ච අනුසෙති.

82. යසස යත් පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යසස වා පන යත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : නො.

83. යසස යත් පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති : ආමනනා.

යසස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තෙසෙව අසව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, පටිසානුසයො ච අනුසෙති.

84—85. යසස යත් මානානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුටුඡ්ඡනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් මානානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

80—81. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත් : පුඤ්ඤානට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිඝානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය වෙයි. පුඤ්ඤානට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිඝානුසය ද අනුයය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙයි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුයය වේ ද යත් : පුඤ්ඤානට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වෙයි, ඔහුට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුයය වෙයි. ඒ පුඤ්ඤානට ම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුයය වේ.

82. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුයය වේ ද යත් : නැතී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුයය වේ ද යත් : නැතී.

83. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුයය වේ ද යත් : අනග්ගිහට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි, ඔහුට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුයය වෙයි. තුන් පුඤ්ඤානට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුයය වෙයි. ඒ පුඤ්ඤානට ම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුයය වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුයය වේ.

84—85. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත් : තුන් පුඤ්ඤානට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඔවුනට මානානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය වෙයි. පුඤ්ඤානට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට මානානුසය ද අනුයය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙයි.

යස්ස වා පන යත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් මානානුසයො අනුසෙතිති: පුට්ඨජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් මානානුසයො අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, මානානුසයො ච අනුසෙති.

86. යස්ස යත් මානානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: චතුක්ඛං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති. තෙසෙකෙකෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසයො ච අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් මානානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

87. යස්ස යත් මානානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් මානානුසයො අනුසෙතිති: චතුක්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් මානානුසයො අනුසෙති. තෙසෙකෙකෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, මානානුසයො ච අනුසෙති.

88. යස්ස යත් දිට්ඨානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

89—91. යස්ස යත් දිට්ඨානුසයො —පෙ— විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: පුට්ඨජනස්ස කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති, විවිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: පුහුදුනට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුහුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විවිකිවිඡානුසය ද අනුසය වෙයි, මානානුසය ද අනුසය වේ.

86. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: සිවු පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුසය වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුහුලන්ට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුසය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහුට එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

87. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුසය වේ ද යත්: සිවු පුහුලන්ට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, එහි ඔවුනට මානානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුසය වෙයි, මානානුසය ද අනුසය වේ.

88. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය අනුසය වේ ද යත්: එසේ යි.

89—91. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ... විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: පුහුදුනට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුහුල්භට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විවිකිවිඡානුසය ද අනුසය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: තුන් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය අනුසය වෙයි, ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය නො ද අනුසය වෙයි. පුහුදුනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද අනුසය වෙයි, විවිකිවිඡානුසය ද අනුසය වේ.

92. යස්ස යත් විචිකිච්ඡානුසංයො අනුසෙති තස්ස තත් අච්ඡානුසංයො අනුසෙතිති : ආමනතා.

යස්ස වා පන යත් අච්ඡානුසංයො අනුසෙති තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසංයො අනුසෙතිති : තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීඝ්ඤානුසංයො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අච්ඡානුසංයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසංයො අනුසෙති පුට්ඨජනස්ස කාමධාතුයා තීඝ්ඤානුසංයො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අච්ඡානුසංයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසංයො ච අනුසෙති.

93. යස්ස යත් භවිරාගානුසංයො අනුසෙති තස්ස තත් අච්ඡානුසංයො අනුසෙතිති : ආමනතා.

යස්ස වා පන යත් අච්ඡානුසංයො අනුසෙති තස්ස තත් භවිරාගානුසංයො අනුසෙතිති : චතුර්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීඝ්ඤානුසංයො තෙසං තත් අච්ඡානුසංයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් භවිරාගානුසංයො අනුසෙති. කෙසෙණිකං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අච්ඡානුසංයො ච අනුසෙති, භවිරාගානුසංයො ච අනුසෙති. (ඵකමුලකං)

94. යස්ස යත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච අනුසෙති තස්ස තත් මානානුසංයො අනුසෙතිති : නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් මානානුසංයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච අනුසෙතිති : අනාගාමීස්ස කාමධාතුයා ද්විඝ්ඤානුසංයො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් මානානුසංයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසංයො අනුසෙති නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච අනුසෙති. කෙසෙණිකං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විඝ්ඤානුසංයො තෙසං තත් මානානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච අනුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසංයො අනුසෙති.

95—96. යස්ස යත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසංයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසංයො අනුසෙතිති : නත්ථි.

92. යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත් : තුන් පුභුලන්තට කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔවුන්ට අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුන්ට එහි විවිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය වෙයි. පුභුදුන්තට කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද අනුයය වෙයි, විවිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වේ.

93. යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුයය වේ ද යත් : සිවු පුභුලන්තට කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුන්ට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුයය වෙයි. ඒ පුභුලන්තට මැ රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි ඔවුන්ට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුයය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුයය වේ. (එකමුලක යි)

94. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුයය වේ ද යත් ද නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති යත් : අනගැමිහට කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය අනුයය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙත්. තුන් පුභුලන්තට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි ඔවුන්ට එහි මානානුසය අනුයය වෙයි, ඔවුන්ට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුලන්තට මැ කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය වෙති, ඔවුන්ට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය වේ.

95—96. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත් : නැති.

යසං වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතීති: පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති.

97. යසං යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙති, තස්ස තත් භවරාගානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

යසං වා පන යත් භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතීති: නො.

98. යසං යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

යසං වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතීති: අනාගාමීස්ස කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. භිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තෙසං තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. (දුක්ඛප්පලකං)

99—100. යසං යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො —පෙ— විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති යත්: සුභුද්ධාට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය අනුයය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය වෙති, ඔහුට පටිසානුසය නො ද අනුයය වෙයි. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුයය වේ.

97. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුයය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති යත් නැති.

98. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට එහි අච්ඡේදනුසය අනුයය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අච්ඡේදනුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති යත්: අනග්ගේහට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට අච්ඡේදනුසය අනුයය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. තුන් පුභුලන්ට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අච්ඡේදනුසය අනුයය වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති, ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අච්ඡේදනුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය වෙයි. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අච්ඡේදනුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුයය වේ. (දුක්ඛුලක යි)

99—100. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය අනුයය වේ ද යත්: නැති.

යස්ස වා පන යත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතීති: පුට්ඨිජ්ඣනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති. තස්සෙව පුගගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තස්සෙව පුගගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති.

101. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති තස්ස තත් භවිරාගානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතීති: චතුර්තං පුගගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් භවිරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති.

102. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති තස්ස තත් අච්ඡානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතීති: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අච්ඡානුසයො අනුසෙති' නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති. තස්සෙව පුගගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අච්ඡානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති. තිණ්ණං පුගගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අච්ඡානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති. තෙසංකොඤ්ච පුගගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් අච්ඡානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තෙසං තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තෙසංකොඤ්ච පුගගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අච්ඡානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තෙසං කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති. (තිකමූලකං)

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත්: පුභුදුනට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුල්හට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

101. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත්: සිටු පුභුලනට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

102. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත්: අනගැමිහට දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. තුන් පුභුලනට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුලනට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි, ඒ පුභුලනට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. (තිකමූලක යි)

103. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතතිති : පුපුඤ්ඤානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ආර්ථික වෙදනාසු තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තස්ස තත් පටිසානුසයො අනුසෙති. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විවිකිච්ඡානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති.

104. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති තස්ස තත් භවරාගානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතතිති : තිණණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති. නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. පුපුඤ්ඤානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති, නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතති.

105. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතතිති : අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති. නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙතති. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ආර්ථික වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතති.

103. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: පුහුදුනට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි දැයි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්හට ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

104. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවිරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවිරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි දැයි එහි ඔවුනට භවිරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. පුහුදුනට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි දැයි එහි ඔහුට භවිරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

105. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි අච්ඡේදානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අච්ඡේදානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: අනගැමිහට දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අච්ඡේදානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්හට ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනාවෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි දැයි එහි ඔහුට අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති.

නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. ඒකං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. තෙසංකෙද්දෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තෙසං තත් පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. තෙසංකෙද්දෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති. තෙසංව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තස්ස තත් පටිසානුසයො ව අනුසෙති. තෙසංව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. (වතුක්කමූලකං)

106. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති තස්ස තත් භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථී.

යස්ස වා පන යත් භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති.

107. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: නත්ථී.

ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඔහුට පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දි ධි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුලනට ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දි ධි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. (වතුක්කමූලක ධි)

106. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති,

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති යත් : තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දි ධි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දි ධි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

107. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතීති : අනාගාමීස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති. නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී. නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී. ද්විතනං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී. නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී. තෙසෙඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තෙසං තත් පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී. තෙසෙඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. නො ව තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී. පුච්ඡුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී. නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙතී. නො ව තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී. (පඤ්ඤාමුලිකං)

108. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවරාගානුසයො ව අනුසෙතී තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති : නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවරාගානුසයො ව අනුසෙතීති :

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙති යත්: අනගැලිභට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුල්භටම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඩි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙත්. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. දෙපුභුලන්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඩි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුලන්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති. ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුලන්භට ම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. පුභුදුන්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඩි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුලන්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුයය වෙත්. (පඤ්ඤාපට්ඨක ඩි)

108. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුයය වෙති යත් :

අනාගාමීසං දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. අභිනං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. තෙසංකෙසෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. තෙසංකෙසෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. (ජක්කමුලකං)

(අනුලොමපුග්ගලොකාය)

අනුසයවාරෙ අනුලොමං.

109. යස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස පටිසානුසයො නානුසෙතිති : ආමනනා.

යස්ස වා පන පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති : ආමනනා.

අනගැමිහට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. දෙපුභුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුයය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙති. ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුලන්භට ම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. පුහුදුන්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. (ඡන්දකමුලක යි)

අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.

අනුයයවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යමකුට කාමරාගානුසය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුයය නො වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට පටිසානුසය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුයය නො වේ ද යත් : එසේ යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

110. යස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන මානානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: අමනා.

111—112. යස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -ඓ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: අමනා.

යස්ස චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: අවිනං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො නානුසෙති. අවිනං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

113—114. යස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො -ඓ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අරහතො කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: අමනා.

115. යස්ස පටිඝානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමිස්ස පටිඝානුසයො නානුසෙති. නො ච තස්ස මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො පටිඝානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන මානානුසයො නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයො නානුසෙතිති: අමනා.

116—117. යස්ස පටිඝානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -ඓ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: අමනා.

යස්ස චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයො නානුසෙතිති: අවිනං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං පටිඝානුසයො නානුසෙති. අවිනං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, පටිඝානුසයො ච නානුසෙති.

110. යමකුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි, රහත්හට කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

111—112. යමකුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට කාමරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වේ.

113—114. යමකුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට අච්ඡේදානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අච්ඡේදානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට අච්ඡේදානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

115. යමකුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

116—117. යමකුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: (සෝථන් - සෙදගැමි) දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔවුනට පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුසය නො වේ.

118—119. යස්ස පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො -ඵ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති: අනාගාමිස්ස පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අරහතො පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස පටිසානුසයො නානුසෙති: ආමනා.

120—121. යස්ස මානානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -ඵ- විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති: ආමනා.

යස්ස චා පන විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙති: තිණ්ණං පුග්ගලානං විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

122—123. යස්ස මානානුසයො නානුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො -ඵ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති: ආමනා.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙති: ආමනා.

124. යස්ස දිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති: ආමනා.

යස්ස චා පන විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො නානුසෙති: ආමනා.

125—128. යස්ස දිට්ඨානුසයො -ඵ- විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො -ඵ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති: තිණ්ණං පුග්ගලානං විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අරහතො විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති: ආමනා.

129. යස්ස භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති: ආමනා.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො නානුසෙති: ආමනා. (උකමුලකං)

118—119. යමකුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනාගැමිහට පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔහුට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

120—121. යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කුන් පුභුලනට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔවුනට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

122—123. යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

124. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

125—128. යමකුට දිට්ඨානුසය... විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කුන් පුභුලනට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔවුනට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

129. යමකුට හවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලකයි).

130. යස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති තස්ස මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති: අනාගාමීස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති, නො ච තස්ස මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති. අරහතො කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති.

යස්ස වා පන මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති තස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති: ආමනතා.

131—132. යස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති තස්ස දිට්ඨාත්‍යයො -පෙ- විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති: ආමනතා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති, තස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති: ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති, නො ච තෙසං කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති, ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති, කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති.

133—134. යස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති තස්ස භවරාගාත්‍යයො -පෙ- අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති: අනාගාමීස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති, නො ච තස්ස අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති, අරහතො කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති, අවිජ්ජාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති තස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති: ආමනතා. (දුක-මුලකං)

135—136. යස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති තස්ස දිට්ඨාත්‍යයො -පෙ- විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති: ආමනතා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති තස්ස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති: ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති, නො ච තෙසං කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති, අනාගාමීස්ස විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති, නො ච තස්ස මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙනති, අරහතො විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති, කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙනති.

130. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. මානානුසය ද අනුසය නො වෙයි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි.

131—132. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. දෙපුභුලන්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත්.

133—134. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට භට්ඨරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ ය. (දුකමුලකයි.)

135—136. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. අනගැමිහට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත්.

137—138. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතති: ආමනනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති: ආමනනා. (තිකමූලකං)

139—141. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො -පෙ- භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතති: ආමනනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති: අවිනතං පුග්ගලානං විචිකිට්ඨානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති, අනාගාමීස්ස විචිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තස්ස මානානුසයො නානුසෙති, අරහතො විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති (චතුකමූලකං)

142—143. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතති: ආමනනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති: ආමනනා. (පඤ්ඤාකමූලකං)

144. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච භවරාගානුසයො ච නානුසෙතති, තස්ස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතති: ආමනනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති, තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච භවරාගානුසයො ච නානුසෙතති: ආමනනා. (ඡකමූලකං)

(පටිලොමපුග්ගලං)

137—138. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (තිකමූලකයි)

139—141. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙපුභලතට විචිකිට්ඨානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. අනගැමිහට විචිකිට්ඨානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත්. (වතුකතමූලකයි.)

142—143. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමූලකයි)

144. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නොවේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡක්කමූලක යි.)

(ප්‍රතිලෝම පුද්ගලයි.)

145. යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වේදනාය එස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් පටිසානුසයො නානුසෙති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන පටිසානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ආර්ථක වේදනාසු එස් පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

146. යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් මානානුසයො නානුසෙති. දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන මානානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

147—148. යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

149. යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස් භවරාගානුසයො නානුසෙතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් භවරාගානුසයො නානුසෙති. දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. භවරාගානුසයො ච නානුසෙති.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා වූ මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දේවදූරුම් වේදනා වූ මෙහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. දුෂ්ඨ වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

147—148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙයි. දුෂ්ඨ වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති, දුක්ඛය වෙදනාය අපරියාපනෙන එස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

150. යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති, අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

151. යස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් මානානුසයො නානුසෙති, අපරියාපනෙන එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන මානානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛය වෙදනාය එස් මානානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් පටිසානුසයො නානුසෙති, අපරියාපනෙන එස් මානානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

152—153. යස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති, අපරියාපනෙන එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

154. යස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති.

තවද යම් තැනෙක භවිරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවිරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. දුඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි මෙහි භවිරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වේ.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: දුඛ වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපනන වූ මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපනන වූ මෙහි පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය නොවේද යත්: දුඛ වෙදනාවූ මෙහි මානානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපනන වූ මෙහි මානානුසය ද අනුසය නොවෙයි. පටිසානුසය ද අනුසය නො වේ.

152—153. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය නොවේ. නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි විචිකිට්ඨානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපනන වූ මෙහි පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි. විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි භවිරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි භවිරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි. භවිරාගානුසය ද අනුසය නො වේ.

යස් වා පන භවරාගානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් භවරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් පටිසානුසයො නානුසෙති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන එස් භවරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

155. යස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

156—157. යස් මානානුසයො නානුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො—පෙ-විච්ඡිකිල්ශානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් මානානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් විච්ඡිකිල්ශානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් මානානුසයො ච නානුසෙති. විච්ඡිකිල්ශානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන විච්ඡිකිල්ශානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

158. යස් මානානුසයො නානුසෙති තස් භවරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

යස් වා පන භවරාගානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් භවරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් මානානුසයො නානුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන එස් භවරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

159. යස් මානානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් මානානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් මානානුසයො ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්. දූඛ වේදනා වූ මෙහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි පටිසානුසය අනුසය නො ද වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපකයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුසය නො වේ.

155. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපක වූ මෙහි පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

156—157. යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: දූඛ වේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි විචිකිට්ඨානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුසය නො වෙයි. විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. දූඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපකයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

159. යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: දූඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නොවේ නම් එහි මානානුසය අනුසය නො වේද යත්: එසේ යි.

160. යස් දිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා.

යස් වා පන විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා.

161—163. යස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා තිස්ස වේදනාස්ස එස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. නො ව තස් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් භවිරාගානුසයො ව නානුසෙති. විචිකිට්ඨානුසයො ව නානුසෙති.

164. යස් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා.

165. යස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා තිස්ස වේදනාස්ස එස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. නොව තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් භවිරාගානුසයො ව නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො ව නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා. (එකමුලකං)

166. යස් කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව නානුසෙති. නො ව තස් මානානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව නානුසෙති. මානානුසයො ව නානුසෙති.

යස් වා පන මානානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව නානුසෙතිති. දුක්ඛාය වේදනාය එස් මානානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව නානුසෙති. නො ව තස් පටිඝානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එස් මානානුසයො ව නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව නානුසෙති.

160, යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

161—163. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකතය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වේ.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකතය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. එහි මානානුසය නොද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකතය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දුෂ්ඨ වෙදනා වූ මෙහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති. එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකතය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත්.

167—68. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකානි තස් දිට්ඨානුසයො —පෙ— විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙකිති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකති. නො ච තස් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙකි. අපරියාපනො එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙකි, විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙකි.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙකි තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකතිති; ආමන්තා.

169. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙකිති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකති. නො ච තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙකි. අපරියාපනො එස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකති. භවිරාගානුසයො ච නානුසෙකි.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙකි තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකතිති; දුක්ඛාය වේදනාය එස් භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච නානුසෙකති. නො ච තස් පටිඝානුසයො නානුසෙකි. කාමධාතුයා දව්සු වේදනාසු එස් භවිරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකති. නො ච තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙකි. අපරියාපනො එස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙකි. කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකති.

170. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙකිති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකති. නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙකි. අපරියාපනො එස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකති. අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙකි.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙකි තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච නානුසෙකතිති; ආමන්තා. (දුක්ඛුප්පකං)

167—168. යම් තැනෙක කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුයය ... විචිකිච්ඡානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති. එහි විචිකිච්ඡානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති. විචිකිච්ඡානුයය ද අනුයය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුයය අනුයය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නොවෙති යත්: එසේ යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙත් නම් එහි භවරාගානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති. එහි භවරාගානුයය නොද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති. භවරාගානුයය ද අනුයය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුයය අනුයය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති යත්: දූෂ වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුයය ද කාමරාගානුයය ද අනුයය නො වෙති. එහි පටිසානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. කාමරාගානුයයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති. එහි කාමරාගානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි. කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙත්:

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති. එහි අවිජ්ජානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති අවිජ්ජානුයය ද අනුයය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුයය අනුයය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුයය ද පටිසානුයය ද අනුයය නො වෙති යත්: එසේ යි. (දුකචුලකයී.)

171—172 යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව නානුසෙකභි තත් ධ්වංසානුසයො -පෙ- විවිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති; ආමනා.

යත් වා පන විවිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව නානුසෙකභිති; ආමනා.

173. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව නානුසෙකභි තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති; ආමනා.

යත් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව නානුසෙකභිති; දුක්ඛාය වෙදනාය එත් භවිරාගානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව නානුසෙකභි. නො ව තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු එත් භවිරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව නානුසෙකභි. නො ව තත් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො -ව නානුසෙති. අපරියාපකො එත් භවිරාගානුසයො ව නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව නානුසෙති.

174. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව නානුසෙකභි තත් අච්ඡානුසයො නානුසෙතිති; ආමනා.

යත් වා පන අච්ඡානුසයො නානුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව නානුසෙකභිති; ආමනා. (තිකමුලකං)

175—177 යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව ධ්වංසානුසයො ව නානුසෙති තත් විවිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති; ආමනා.

යත් වා පන විවිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව ධ්වංසානුසයො ව නානුසෙතිති; ආමනා - පෙ - (වතුකමුලකං)

178. යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව ධ්වංසානුසයො ව විවිකිච්ඡානුසයො ව නානුසෙති තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති; ආමනා.

171—172 යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විවික්චිතා-
නුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විවික්චිතානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නොවෙති
යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද
අනුසය නො වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද
යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො
වෙති යත්: දුෂ්ඨ වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද
කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. එහි පටි-
සානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම්
වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො
වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො
වෙති. අපරියාපතය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුසය
නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද
අනුසය නො වෙත්.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො
වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්:
එසේ යි. (තිකමූලකයි)

175—177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි විවික්චිතා-
නුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විවික්චිතානුසය අනුසය නො වේ නම්
එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද
අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. ... (චතුස්සමුලකයි)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවික්චිතානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම්
එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

යත් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එත් භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතී; නො ච තත් පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතී. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත් භවිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී. නො ච තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතී. අපරියාපනෙන එත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතී.

179. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතී තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතීති: ආමන්තා. (පසඤ්ඤා මූලකං)

180. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතී තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතීති: ආමන්තා, (පසඤ්ඤා මූලකං)

(පටිලොමාවකාසො.)

181. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසං ඤායා පුග්ගලානං රූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතීයං පුග්ගලානං සබ්බත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති අපරියාපනකය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමුලකයි)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡන්දාමුලකයි.)

(ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.)

181. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දුෂ්ඨ වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපනකයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

යසස වා පන යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තසස තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති; තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංගෙය්ඤ ච පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙත තෙසං තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතනං පුග්ගලානං සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

182. යසස යත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තසස තත් මානානුසයො නානුසෙතිති; තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං තත් මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංගෙය්ඤ ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිසස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තසස තත් මානානුසයො නානුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තසස තත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

යසස වා පන යත් මානානුසයො නානුසෙති තසස තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති; ආමනා.

183—184. යසස යත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තසස තත් දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති; පුට්ඨ්ඡනසස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තසස තත් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස අපරියාපනෙත තසස තත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතනං පුග්ගලානං සබ්බත් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති.

යසස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තසස තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති; ද්විතනං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංගෙය්ඤ ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අපරියාපනෙත තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතනං පුග්ගලානං සබ්බත් විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූප-ධාතුයෙහි ද අපරියාපතනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැම තැන්හි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

182. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුෂ්ඨවෙද්දායෙහි ද අපරියාපතනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානා-නුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුෂ්ඨ වෙද්දායෙහි ද අපරියා-පතනයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්තට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

183—184 යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: පුභුදුන්නට දුෂ්ඨ වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූප-ධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියා පතනය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දෙපුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුෂ්ඨ වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපතනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැමතැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

185. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා චිත්ත වේදනාසු අපරියාපනෙන තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන යත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දච්ඡ වේදනාසු තෙසං තත්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන තෙසං තත්ථ භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථ භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

186. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා චිත්ත වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

185. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දූෂවේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අනගැමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට හැම-තැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දූෂවේදනායෙහි අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වේ.

186. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දූෂවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අනගැමිහට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

187. යස්ස යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් මානානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත් මානානුසයො නානුසෙති, තෙසංච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් මානානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් මානානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් මානානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

188—189. යස්ස යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: පුපුර්ජනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති. ද්විනං පුග්ගලානං සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ද්විනං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති. ද්විනං පුග්ගලානං සබ්බත් විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

187. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුනට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමීහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලිහට ම දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැනැති පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැනැති මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

188—189. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුභුදුත්තට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලිහට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැම තැනැති පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දෙපුභුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැම තැනැති විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

190. යස්ස යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තෙසං තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තස්ස තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන යත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තෙසං තත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

191. යස්ස යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලස්ස අපරියාපනානුසෙතිස්ස තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

190. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දූඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

191. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිහට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

192—193. යස්ස යත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් දිට්ඨාත්‍යයො - පෙ - විචිකිට්ඨාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: පුට්ඨජ්‍යාසං දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තස්ස තත් විචිකිට්ඨාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපතෙන තස්ස තත් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, විචිකිට්ඨාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බත් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, විචිකිට්ඨාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

යස්ස වා පන යත් විචිකිට්ඨාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිට්ඨාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තෙසං තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපතෙන තෙසං තත් විචිකිට්ඨාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බත් විචිකිට්ඨාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

194. යස්ස යත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් භවරාගාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් භවරාගාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: චතුර්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් භවරාගාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තෙසං තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපතෙන තෙසං තත් භවරාගාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බත් භවරාගාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

195. යස්ස යත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: චතුර්තං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තෙසං තත් අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපතෙන තෙසං තත් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, අවිජ්ජාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බත් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, අවිජ්ජාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තත් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: ආමන්තා.

192—193. යමකුට යම්තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුහුදුන්හට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුදුන්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විවිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විවිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: තුන් පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුන්ට විවිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, එහි ඔවුන්ට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුදුන්හට ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි ඔවුන්ට විවිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි විවිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

194. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: සිවු පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුන්ට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුදුන්හට ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි ඔවුන්ට භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

195. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: සිවුපුහුදුන්හට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුන්ට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුදුන්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

196. යස්ස යත් දිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් විචි-
ක්ඛිත්තානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් විචික්ඛිත්තානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්
දිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා.

197—199. යස්ස යත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචික්ඛිත්තානුසයො
නානුසෙති තස්ස තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: කිංණං
පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචික්ඛිත්තානුසයො
නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති.
තෙසං ඥායව පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාස්ස අපරියාපනෙන
තෙසං තත් විචික්ඛිත්තානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච
නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති,
භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්
විචික්ඛිත්තානුසයො නානුසෙතිති: පුට්ඨජ්ඣන්තස්ස කාමධාතුයා තිස්ස වෙද-
නාස්ස තස්ස තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත්
විචික්ඛිත්තානුසයො නානුසෙති. තෙසං පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන
තස්ස තත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, විචික්ඛිත්තානුසයො ච
නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, විචි-
ක්ඛිත්තානුසයො ච නානුසෙති.

200. යස්ස යත් විචික්ඛිත්තානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්
අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: කිංණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිස්ස
වෙදනාස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචික්ඛිත්තානුසයො
නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති.
තෙසං ඥායව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් විචික්ඛිත්තා-
නුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො
සබ්බත් විචික්ඛිත්තානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්
විචික්ඛිත්තානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තා.

201. යස්ස යත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්
අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: වතුන්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිස්ස
වෙදනාස්ස තෙසං තත් භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං
තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසං ඥායව පුග්ගලානං අපරියා-
පනෙන තෙසං තත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො
ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති,
අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

196. යමකුට යම් තැනෙක දිවයිනුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිවිජානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිජානුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිවයිනුයය අනුයය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

197—199. යමකුට යම් තැනෙක දිවයිනුයය ... විවිකිවිජානුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විවිකිවිජානුයය අනුයය නො වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුයය නො ද අනුයය නො වෙ යි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විවිකිවිජානුයය ද අනුයය නො වෙයි, භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි විවිකිවිජානුයය ද අනුයය නො වෙයි, භවරාගානුයය ද අනුයය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුයය ද අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිවිජානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: පුභුසුන්භට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුයය අනුයය නො වෙයි, ඔහුට එහි විවිකිවිජානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි, විවිකිවිජානුයය ද අනුයය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි, විවිකිවිජානුයය ද අනුයය නො වේ.

200. යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිජානුයය අනුයය නො වේ. නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතූයෙහි තුන්වැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විවිකිවිජානුයය අනුයය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි, ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිජානුයය ද අනුයය නො වෙයි, අවිජ්ජානුයය ද අනුයය නො වෙයි, රහත්භට හැම තැන්හි විවිකිවිජානුයය ද අනුයය නො වෙයි, අවිජ්ජානුයය ද අනුයය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිවිජානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

201. යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුයය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුයය අනුයය නො වේ ද යත්: සිවු පුභුලනට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුයය අනුයය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුයය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි, අවිජ්ජානුයය ද අනුයය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි භවරාගානුයය ද අනුයය නො වෙයි, අවිජ්ජානුයය ද අනුයය නො වේ.

යසස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තසස තත්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා. (එකමුලකං)

202. යසස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති තසස තත්ථ මානානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, නො ච තෙසං තත්ථ මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, මානානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමීසස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, නො ච තසස තත්ථ මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තසස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, මානානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යසස වා පන යත් මානානුසයො නානුසෙති තසස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත්ථ මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත්ථ මානානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථ මානානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

203—204. යසස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති තසස තත්ථ දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: පුට්ඨජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, නො ච තසස තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තසස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති. ඒතං පුග්ගලානං සබ්බත්ථ - පෙ -

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

202. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, මානානුසය ද අනුයය නො වෙයි. අනග්ගේහට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම දුඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුයය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. මානානුසය ද අනුයය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති යත්: තුන් පුභුලනට දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුයය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. රහත්හට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුයය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත්.

203—204. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, විචිකිට්ඨානුසය ද අනුයය නො වෙයි. දෙසුභුලනට හැමතැන්හි .

යස්ස වා පන යස් වීචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතීති: ද්විතීයං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස් වීචිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච නානුසෙතී, නො ච තෙසං තස් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස් වීචිකිට්ඨානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී, නො ච තෙසං තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙසං තස් වීචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී. ද්විතීයං පුග්ගලානං සබ්බස්ස - පෙ -.

205. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී තස්ස තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා, අරූපධාතුයා තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී, නො ච තෙසං තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී. නො ච තෙසං තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස්ස - පෙ -.

යස්ස වා පන යස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස් භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච නානුසෙතී. නො ච තෙසං තස් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස් භවිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී, නො ච තෙසං තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී. අරහතො සබ්බස්ස - පෙ -.

206. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී තස්ස තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී, නො ච තෙසං තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතී, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිජානුසය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විවිකිවිජානුසය ද අනුයය නො වෙයි, කාමරාගානුසයද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. දෙපුභුලනට හැමතැන්හි ...

205. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියා-පන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, භවරාගානුසය ද අනුයය නො වෙයි. අනගැමිහට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, භවරාගානුසය ද අනුයය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි ...

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුයය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති යත්: තුන් පුභුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද පටිසා-නුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද අනුයය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. රහත්හට හැමතැන්හි ...

206. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියා-පන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුයය නො වෙයි. අනගැමිහට කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද

අරුපධාතුයා තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස්ස - පෙ -.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනතී: ආමනිතා. (දුකමුලකං)

207—208. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති තස්ස තත් දිට්ඨිනුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතී: ආමනිතා.

යස්ස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනතී: ආමනිතං. පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති. තෙසංඥෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තත් මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති. අනාගාමීස්ස කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරුපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තස්ස තත් මානානුසයො නානුසෙති, තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති. අරහතො සබ්බස්ස - පෙ -.

209. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති තස්ස තත් භවරාගානුසයො නානුසෙතී: ආමනිතා.

අරුපධාතූයෙහි දෑ යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත් භට හැමතැන්හි ...

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නොවෙති යත්: එසේ යි. (දුකමුලක යි.)

207—208. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට දූඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුලනට ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. අනාගැමිභට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දූඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි දෑ යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. රහත්භට හැමතැන්හි ...

209. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි භවිරාගානුසය අනුසය නොවේ ද යත්: එසේ යි.

යසස් වා පන යත් හවිරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතිති: තිණණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් හවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතිති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසං ඥාතං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් රාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතිති. තෙසං ඥාතං පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් හවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමියස් කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් හවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති, නො ච තස්ස තත් මානානුසයො නානුසෙති. තෙසං පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තත් හවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් - පෙ -.

210. යසස් යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙති තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමියස් දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසං පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් - පෙ -

යසස් වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතිති: ආමනා. (තිකමුලකං)

211-213. යසස් යත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති තස්ස තත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

යසස් වා පන යත් විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතිති: ද්විතකං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. තෙසං ඥාතං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙති

තවද යමකුට යම් තැනෙක හවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: තුන් පුභුලනට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො වු අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට හවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. රහත්හට හැම තැනින් ...

210. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැනින් ...

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (තිකදුලක යි)

211—213. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙ පුභුලනට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නොවෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති.

තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතී, නො ච තෙසං තස්ථ මානානුසයො නානුසෙතී. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතී, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතී. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතී, නො ච තස්ස මානානුසයො නානුසෙතී, තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තස්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතී, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතී. අරහතො සංඝස්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතී, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතී - ෧෪ - (චතුක්කමූලකං).

214—215. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති තස්ස තස්ථ භවරාගානුසයො - ෧෪ - අච්ඡානුසයො නානුසෙතති: ආමන්තං.

යස්ස චා පන යස්ස අච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස තස්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති: පුටුඡ්ඡනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ථ භවරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තස්ස තස්ථ පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තස්ථ භවරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති. නො ච තස්ස තස්ථ කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තස්ථ භවරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති. අභිනං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ථ භවරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තෙසං තස්ථ පටිසානුසයො ච නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස්ථ භවරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තෙසං තස්ථ කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස්ථ භවරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඒ පුභුලන්තට ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඵ්ඵි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට ඵ්ඵි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලන්තට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට ඵ්ඵි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. අනගුමිතට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඵ්ඵි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට ඵ්ඵි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී ඵ්ඵි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. රහත්හට හැම තැනහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් ... (වතුක්කමූලක යි.)

214-215. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට ඵ්ඵි හවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක හවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට ඵ්ඵි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: පුභුලන්තට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට ඵ්ඵි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට ඵ්ඵි පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුල්හට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට ඵ්ඵි හවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට ඵ්ඵි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට ඵ්ඵි හවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. දෙ පුභුලන්තට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට ඵ්ඵි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට ඵ්ඵි පටිඝානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලන්තට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට ඵ්ඵි හවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔවුනට ඵ්ඵි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුලන්තට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට ඵ්ඵි හවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. අනගුමිතට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති

තස්ස තත්ථ භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයොච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච වීථිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තස්ස තත්ථ මානානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තත්ථ භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච වීථිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති. අරහතො සබ්බත්ථං - පෙ - (පක්ඛමුලකං)

216. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච වීථිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතති තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති: අනාගාමීස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච වීථිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච වීථිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතති, අවිජ්ජානුසයොච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථං කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච වීථිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච වීථිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතති: ආමනතා. (ඡක්ඛමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං

අනුසයවාරෙ පටිලොමං.

අනුසයවාරො.

එකල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුගුල්භට ම දුෂ්ඨ-වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. රහත්භට හැමතැන්හි ... (පඤ්ඤාපිටක සි.)

216. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිභට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුගුල්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡන්දකපිටක සි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගලාවකාශ යි.

අනුසයවාරයෙහි ප්‍රතිලෝම යි.

අනුසයවාර යි.

2. සානුසයවාරො

1. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

යො වා පන පටිසානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

2. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

යො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති : අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන ව සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව සානුසයා.

3-4. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති : ඥේ පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන සානුසයා, නො ව විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජනො කාමරාගානුසයෙන ව සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

5-6. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති : අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව සානුසයා.

7. යො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

යො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති : අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයො, නො ව පටිසානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන ව සානුසයා, පටිසානුසයෙන ව සානුසයා.

2. සානුසයවාර

1. යමෙක් (ආයථි මාර්ගයෙන් අනුශය අප්‍රභිණ බැවින්) කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

2. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ.

3-4. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුභුද්දන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

5-6 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන්පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

7. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතය හ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ,

8-9. යො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙව පුග්ගලා පටිසානුසයෙන සානුසයා, නො ව වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජ්ඣනො පටිසානුසයෙන ව සානුසයො, වීචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

10-11. යො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ව පටිසානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා, පටිසානුසයෙන ව සානුසයා.

12-13. යො මානානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන සානුසයා, නො ව වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජ්ඣනො මානානුසයෙන ව සානුසයො, වීචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

14-15. යො මානානුසයෙන සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

16-18. යො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයො සො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. -පෙ-

3-9 යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුඟල්ලු පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

10-11 යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවිරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුඟල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

12-13 යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුඟල්ලු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ. විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ, පුහුදුන් තෙම මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි.

14-15 යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවිරාගානුසයෙන් .. අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

16-18 යමෙක් දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

19-20. යො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ව විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුප්පුජ්ජනො අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයො, විවිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

21. යො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. (ඵකමුලකං)

22. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයො. නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන ව සානුසයා. කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයා.

23-24. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙව පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයා, නො ව විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුප්පුජ්ජනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො, විවිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයොති: ආමන්තා.

25-26. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

19-20 යමෙක් විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

21. යමෙක් භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි,

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි)

22. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

23-24 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ද විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්; දෙපුභුල්ලු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

25-26 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයා. (දුකමුලකං)

27-28. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙව පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා, නොව විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුටුඤ්ඤො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: ආමනතා.

29-30. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා. (තිකමුලකං)

31-33. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව සානුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව සානුසයොති: ආමනතා. -පෙ- (වතුකප්පුලකං)

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (දුකමුලකයි.)

27-28. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

29-30. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (උකමුලකයි)

31-33. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ... (චතුස්සමුලක යි)

34-35. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. දෙව පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. පුට්ඨජනො අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. (පඤ්ඤාමුලකං)

36. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. දෙව පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. පුට්ඨජනො අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො (ඡන්දාමුලකං)

අනුලොමපුග්ගලං

34-35 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවිරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙපුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුභුද්ධන් තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ. (පඤ්ඤාමුලක යි.)

36. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙපුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුභුද්ධන් තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවිරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ. (ජක්ඛාමුලක යි)

අනුලොම පුද්ගල යි.

37. යනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තනො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යනො පන පටිසානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

38. යනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තනො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමනා.

යනො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො මානානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

39-40 යනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තනො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනා.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

41. යනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තනො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යනො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

42. යනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමනා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුෛවෙදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිට්ඨානුස-යෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුෛ-වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජා-නුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි. එහි කාමරාගානුසයෙන් නොද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගා-නුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

43. යනො පටිසානුසයෙන සානුසයො තනො මානානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යනො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො තනො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

44-45. යනො පටිසානුසයෙන සානුසයො තනො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තො.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, පටිසානුසයෙන ච සානුසයො.

46. යනො පටිසානුසයෙන සානුසයො තනො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යනො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

47. යනො පටිසානුසයෙන සානුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තො.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තනො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො පටිසානුසයෙන සානුසයො, දුක්ඛාය වෙදනාය තනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, පටිසානුසයෙන ච සානුසයො.

48-49. යනො මානානුසයෙන සානුසයො තනො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තො.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො මානානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො මානානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

44-45. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්; එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාම ධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූප-ධාතුයෙහි දැ යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්; නො වේ.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

50. යනො මානානුසයෙන සානුසයො තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො මානානුසයෙන ච සානුසයො, හවරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යනො වා පන හවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

51. යනො මානානුසයෙන සානුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තනො මානානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො මානානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

52 - 54. යනො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයො තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. -පෙ-

55 - 56. යනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, හවරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යනො වා පන හවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. -පෙ-

57. යනො හවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො හවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො හවරාගානුසයෙන ච සානුසයො. (ඵකමුලකං)

50. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දූෂිත වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූප ධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

52-54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

55-56 යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ. (එකමුලක යි)

58. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නඤ්ඤි.

යතො චා පන මානානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො.

59-60. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නඤ්ඤි.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො.

61. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නඤ්ඤි.

යතො චා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: නො.

62. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නඤ්ඤි.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. (දුක්ඛාය)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

63-64. යනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො තනො දිට්ඨිනුසයෙන -පෙ- විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නජී.

යනො වා පන විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තනො විවිකිච්ඡානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො විවිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව තනො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තනො විවිකිච්ඡානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව තනො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො.

65. යනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො තනො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නජී.

යනො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: මානානුසයෙන සානුසයො.

66. යනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නජී.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො. නො ව තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව තනො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තනො අවිජ්ජානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. නො ව තනො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො. (තිකවුලකං)

63 - 64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිත වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වේ.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් එහි භවිරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවිරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිත වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වේ. (තිකමූලක යි.)

67. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නස්සි,

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො.

68. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නස්සි.

යතො චා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො.

69. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නස්සි.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. (වතුක්ක මූලකං)

67. යම් තූනෙක කාමරාගාත්‍රසයෙන් ද, උච්ඡාත්‍රසයෙන් ද මාතෘත්‍රසයෙන් ද දිට්ඨාත්‍රසයෙන් ද අත්‍රසය සහිත වේ නම් එහි විචිකිට්ඨාත්‍රසයෙන් අත්‍රසය සහිත වේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ධි එහි විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

68. යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රසයෙන් ද පටිසාත්‍රසයෙන් ද මාත්‍රාත්‍රසයෙන් ද දිට්ඨාත්‍රසයෙන් ද අත්‍රාගය සහිත වේ නම් එහි භවරාගාත්‍රසයෙන් අත්‍රාගය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

69. යම් කුලක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැත.

තවද යම් තැනෙක අවිජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද ධ්වනි අවිජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙදැරැරැම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි අවිජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවෙද්දා ඇති කල්හි එහි අවිජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. (වතුකසමුලක ධ්වනි)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

70. යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නසී.

යතො චා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයොති: මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

71. යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නසී.

යතො චා පන අච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අච්ඡානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො අච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අච්ඡානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො. (පඤ්ඤාමූලකං)

72. යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නසී.

යතො චා පන අච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අච්ඡානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ඔි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන ච භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො. (ඡක්කමුලකං)

අනුලොම ඔකාසං.

73. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො චා පන යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

74. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමනිතා.

යො චා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො සුඤ්ඤා රූපධාතුයා. අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා. තෙ ච සුඤ්ඤා කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තෙ තතො මානානුසයෙන ච සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා.

75-76. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙඨ සුඤ්ඤා කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨඡන්තො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුස-
යෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන්
ද විචික්ඛානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන්
ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුයය සහිත වෙයි. දූෛබ්වෙදනා
ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුස-
යෙන් ද විචික්ඛානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගා-
නුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වේ.
(ඡක්කමුලක යි.)

අනුලොමාවකාය යි.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත
වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්:
නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුයය සහිත
වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්:
නො වේ.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත
වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්:
එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය සහිත
වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: අනග්ගී
තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද
අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසයෙන් අනුයය සහිත වෙයි,
හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය සහිත වෙයි. තුන්
පුභුල්ලු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුස-
යෙන් අනුයය සහිතයහ, ඔහු එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද
අනුයය සහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා
ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුයය සහිතයහ,
කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය සහිතයහ.

75-76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුයය
සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචික්ඛානුසයෙන්
අනුයය සහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙ වැදෑරුම්
වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිතයහ,
එහි ඔහු විචික්ඛානුසයෙන් නො ද අනුයය සහිතයහ. පුභුල්ලු
තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ
කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි, විචික්ඛානුසයෙන් ද
අනුයය සහිත වේ.

යො වා පන යතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: පුටුඤ්ජනො දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. සෙවච පුඤ්ඤා කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු සො තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

77. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

78. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා කීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො පුඤ්ඤා දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තෙ'ව පුඤ්ඤා කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

79. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

80-81. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ඓදි පුඤ්ඤා දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො. පුටුඤ්ජනො දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, වීචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ නම් එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුයය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වේ.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ නම් හේ එහි හවරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: අනගැම් තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය සහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය සහිතයහ.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

80 - 81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: දෙ පුහුල්හු දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුයය සහිතයහ, ඔහු එහි විවිකිව්‍යානුසයෙන් නො ද අනුයය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි, විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වේ.

යො වා පන යතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: පුට්ඨජනො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො. සෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො පටිසානුසයෙන ව සානුසයො.

82. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

83. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා ත්ව්ව වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො නො ව සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා, පටිසානුසයෙන ව සානුසයා.

84-85. යො යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ව තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජනො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන ව සානුසයො, වීචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ශ්‍රී එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්ලු ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

84-85. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ශ්‍රී එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: පුට්ඨජනො දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන සානුසයො. යෙව් පුග්ගලො කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

86. යො යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො හවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: චිත්තාරො පුග්ගලො කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො හවිරාගානුසයෙන සානුසයො. තෙව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන ච සානුසයො, හවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යො වා පන යතො හවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමනො.

87. යො යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමනො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: චිත්තාරො පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයො. තෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

88-90. යො යතො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනො.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයොති: ආමනො. -පෙ-

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: සිවු පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අච්ඡේදානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අච්ඡේදානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: සිවුපුහුල්හු දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අච්ඡේදානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අච්ඡේදානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

88-90. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

91. යො යතො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: පුට්ඨජනො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු සො තතො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො, කෙවි පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විවිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො, විවිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

92. යො යතො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා. නො ච තෙ තතො විවිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජනො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො. විවිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

93. යො යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: චත්තාරො පුග්ගලො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයා, භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයා. (එකමුලකං)

91. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි හේ භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන්පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

93. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: සිවු පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (එකමුලක යි.)

94. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො චා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙ තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයා.

95-96. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: පුට්ඨජ්ඣනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. සොව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. සොව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො.

97. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති; නො.

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිතයහ.

95-96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි දිව්‍යානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි. එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිත වේ.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

98. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති; නස්සී.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති; අනාගාමී කාමධාතුයා තීඝ්ථ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්වීඝ්ථ වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා. (දුක්ඛුලකං)

99-100. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ-විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති; නස්සී.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති; පුටුජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීඝ්ථ වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො, සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො.

101. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති; නස්සී.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති; මානානුසයෙන සානුසයො.

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැහි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැම් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඔත්පුභුල්ලු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, ඔහු එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දු:ඛ-වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. (දුකමුලක යි.)

99-100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැහි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැහි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ.

102. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විපු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විපු වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා. (තිකමූලකං)

103-105. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: පුටුඤ්ඤා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විපු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. යෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. -පෙ- (වතුකමූලකං)

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුයය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුයය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුයය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුයය සහිතයහ. ඒ පුභුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුයය සහිතයහ, ඒ පුභුල්හු මැ දුඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුයය සහිතයහ. (තිකමූලක යි.)

103-05. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වේ ද යත්: පුභුද්ධන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුයය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි. හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුයය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුයය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුයය සහිත වේ. ... (වතුඤ්ඤාමූලක යි.)

106. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: නස්ථි.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයොති; තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයා. පුට්ඨජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවිරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො.

107. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නස්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඥාතිය වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො. නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. දෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ඥාතිය වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා.

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ල රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වේ.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ ද යත්: අනගැම් තෙම දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි, ඒ පුභුල් කෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි. දෙ පුභුල්ල රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ, ඒ පුභුල්ල මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ.

නො ව නෙ තතො පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයා, තෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයා, නො ව නෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයා. පුප්පජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. සොව පුග්ගලො කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො, සොව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො. (පඤ්ඤාමූලකං)

108. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයො, සොව පුග්ගලො කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො. නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයො. සොව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයො. නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. දෙව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයා, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයා.

ඒ පුභුල්ලු මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල්ලු තෙමේ මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි, ඒ පුභුල්ලු තෙමේ මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. (පඤ්ඤාමුලක යි.)

108. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැම් තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල්ලු තෙමේ මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි, ඒ පුභුල්ලු තෙමේ මැ රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙ පුභුල්ලු රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ.

තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානු-
 සයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා, නො ව
 තෙ තතො පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව
 භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයා, තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය
 තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයා,
 නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව
 දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව
 සානුසයා. පුටුජ්ජනො රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තතො
 අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡා-
 නුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව සො
 තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො.
 සෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු සො තතො
 අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව
 දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව සො
 තතො පටිසානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයො. සෙව
 පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව
 පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව
 සානුසයො, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානා-
 නුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව සානුසයො. (ජක්කවුලකං)

අනුලොමපුග්ගලොකාය

සානුසයවාරෙ අනුලොමං.

109. යො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො පටිසානුසයෙන
 නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුසයෙන
 නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

110. යො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො මානානුසයෙන
 නිරන්තරයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව
 මානානුසයෙන නිරන්තරයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො,
 මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුස-
 යෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ. පුභුද්ධන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි. එ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිඝානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි. (ඡක්කමුලක සි.)

අනුලොම පුද්ගලාවකාශ සි.

සානුසයවාරයෙහි අනුලොම සි.

109. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙ නම් හේ පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙ ද යත්: එසේ සි.

තවද යමෙක් පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙ ද යත්: එසේ සි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙ ද යත්: අනගැම් තෙම කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙ ද යත්: එසේ සි.

111-112. යො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඥානාගාමී විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. ඥානාගාමී විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

113-114. යො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඥානාගාමී කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

115. යො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඥානාගාමී පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව මානානුසයෙන නිරන්තරයො. අරහා පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

116-117. යො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඥානාගාමී විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. ඥානාගාමී විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

118-119. යො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඥානාගාමී පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. අරහා පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

111-112. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙපුඟුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. දෙපුඟුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

113-114. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනඟුම් තෙම කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

115. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: අනඟුම් තෙම පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

116-117. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: දෙපුඟුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් නොද අනුශය රහිතයහ. දෙපුඟුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

118-119. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: අනඟුම් තෙම පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නොද අනුශය රහිත වෙයි. රහත්තෙම පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

120-121. යො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො දිට්ඨානුසයෙන
- පෙ - විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො සො මානානුස-
යෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො
නො ව මානානුසයෙන නිරන්තරයො, අරහා විචිකිට්ඨානුසයෙන ව
නිරන්තරයො. මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

122-123. යො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො භවිරාගානුසයෙන
- පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො මානානුසයෙන
නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

124-126. යො දිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො සො විචිකිට්ඨානුස-
යෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො සො දිට්ඨානුසයෙන
නිරන්තරයොති: ආමන්තා. - පෙ -

127-128 යො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො සො භවිරාගානුස-
යෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා
විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො,
අරහා විචිකිට්ඨානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව
නිරන්තරයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො විචිකිට්ඨානුස-
යෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

129. යො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො අවිජ්ජානුසයෙන
නිරන්තරයොති: ආමන්තා,

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො භවිරාගානුස-
යෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා. (එකමුලකං)

130. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිඝානුසයෙන ව නිරන්තරයො
සො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන ව
පටිඝානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව මානානුසයෙන නිරන්තරයො,
අරහා කාමරාගානුසයෙන ව පටිඝානුසයෙන ව නිරන්තරයො, මානා-
නුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුස-
යෙන ව පටිඝානුසයෙන ව නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

120-121. යමෙක් මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: තුන් පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිතයහ, මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. රහත් කෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

122-123. යමෙක් මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමෙක් දිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

127-128. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. රහත් කෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

129. යමෙක් භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (එක මූලක යි.)

130. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: අනගුථී කෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. රහත් කෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

131-132. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිර-
ත්තයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරත්තයොති:
ආමනතා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරත්තයො සො කාමරාගා-
නුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරත්තයොති: ඥෙ පුග්ගලා විචිකිච්ඡා
නුසයෙන නිරත්තයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන
ව නිරත්තයො. ඥෙ පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරත්තයො,
කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරත්තයො.

133-134. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිර-
ත්තයො සො භවිරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරත්තයොති:
අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරත්තයො,
නො ව අවිජ්ජානුසයෙන නිරත්තයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ව
පටිසානුසයෙන ව නිරත්තයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරත්තයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරත්තයො සො කාමරාගානුස-
යෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරත්තයොති: ආමනතා. (දුක්ඛූලකං)

135-136. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානා-
නුසයෙන ව නිරත්තයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුස-
යෙන නිරත්තයොති: ආමනතා,

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරත්තයො සො කාමරාගා-
නුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරත්තයොති:
ඥෙ පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරත්තයො, නො ව කාමරාගානුස-
යෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරත්තයො අනාගාමී
විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව
නිරත්තයො, නො ව මානානුසයෙන නිරත්තයො. අරහා විචිකිච්ඡා-
නුසයෙන ව නිරත්තයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව
මානානුසයෙන ව නිරත්තයො.

137-138. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුස-
යෙන ව නිරත්තයො සො භවිරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන
නිරත්තයොති: ආමනතා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරත්තයො සො කාමරාගානුස-
යෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරත්තයොති:
ආමනතා. (තික්ඛූලකං)

131-132. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

133-134. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගැඬි තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේයි. (දුක්ඛුලකයි.)

135-136. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. අනගැඬි තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

137-138. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (තික්ඛුලක යි.)

139-141. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තං.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ඉඳි පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයා, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයා. අනාගාමී විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයො. - ටෙප - . (වතුසකමුලකං)

142-143. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන - ටෙප - අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තං.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමන්තං. (පඤ්ඤාමුලකං)

144. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව නිරනුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තං.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමන්තං. (ඡක්කමුලකං)

(පටිලොමපුග්ගලං)

139-141. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙද යත්: දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිතයහ. අනගුම් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ... (වතුසංමුලක යි.)

142-143. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමුලක යි.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙද යත්: එසේ යි. (ඡත්තමුලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගල යි.

145. යනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යනො චා පන පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු තනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තනො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

146. යනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තනො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තනො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යනො චා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනා.

147-148. යනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තනො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යනො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනා.

149. යනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තනො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තනො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

145. යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි පටිසාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි පටිසාත්‍රයයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍රයයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, පටිසාත්‍රයයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක පටිසාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි පටිසාත්‍රයයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිසාත්‍රයයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, කාමරාගාත්‍රයයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

146. යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි මානාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි මානාත්‍රයයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, දුඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍රයයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. මානාත්‍රයයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨාත්‍රයයෙන් ... විචිකිච්ඡාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: දුඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡාත්‍රයයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි කාමරාගාත්‍රයයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. විචිකිච්ඡාත්‍රයයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි භවරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍රයයෙන් අනුයය රහිත වෙයි. එහි භවරාගාත්‍රයයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, දුඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගාත්‍රයයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, භවරාගාත්‍රයයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

යතො වා පන භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපතො තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

150. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපතො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

151. යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපතො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපතො තතො මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

152-153. යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තතො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපතො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

තව ද යම් තැනෙක භවිරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි භවිරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, පටිඝානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

152-153. යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨිනුසයෙන් ... විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

154. යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තතො හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, කාමධාතුයා ආර්ථික වේදනාසු අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, හවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, කාමධාතුයා ආර්ථික වේදනාසු අපරියාපනෙන තතො හවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

155. යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ආර්ථික වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

156-157. යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො තතො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

158. යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො තතො හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ආර්ථික වේදනාසු තතො හවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන තතො හවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: දුෛඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හවරාගානුසයෙන්ද අනුයය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

155. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: දුෛඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, දුෛඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

159. යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

160-162. යතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති. ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා. - පෙ -

163. යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

164. යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

165. යතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. අපරියාපනෙන තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා. (ථකමූලකා)

159. යම් තැනෙක මානානුයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුයයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුයයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුයයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුයයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි මානානුයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

160-162. යම් තැනෙක දිට්ඨානුයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

163. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුයයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි විචිකිට්ඨානුයයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුයයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, විචිකිට්ඨානුයයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

164. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුයයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුයයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුයයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුයයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුයයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුයයෙන් අනුයය රහිත වේද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

166. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො චා පන මානානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන් නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො.

167-168. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - වීථිකිව්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, වීථිකිව්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො චා පන වීථිකිව්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා.

169. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො චා පන භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන් නිරනුසයො, කාමධාතුයා ආර්ථිකි වේදනාසු තතො භවිරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො, නො ච තතො අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරනුසයො.

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්; රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්; දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

167 - 168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි දිව්ඛානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්; රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්; එසේ යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්; රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේද යත්; දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

170. යනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව තනො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරනුසයො.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමනො. (සුකමුලකං)

171-172. යනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො තනො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- වීථිකිවජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනො.

යනො වා පන වීථිකිවජානුසයෙන නිරනුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමනො.

173. යනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො තනො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනො.

යනො වා පන භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයොති: දෘක්ඛය චෙද්දාය තනො භවිරාගානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව තනො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො. කාමධාතුයා ධීඝු චෙද්දාය තනො භවිරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව තනො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො. අපරියාපනෙන තනො භවිරාගානුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො.

174. යනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනො.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමනො. (තිකමුලකං)

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුග්‍රහ රහිත වේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නොද අනුග්‍රහ රහිත වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුග්‍රහ රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (දුක්ඛුලක යි.)

171-172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුග්‍රහ රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුග්‍රහ රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුග්‍රහ රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුග්‍රහ රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වේද යත්: දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නොද අනුග්‍රහ රහිත වෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුග්‍රහ රහිත වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වේ.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුග්‍රහ රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුග්‍රහ රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුග්‍රහ රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (තික්ඛුලක යි.)

175-177. යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනතා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමනතා. -පෙ- (වතුසංමුලකං)

178-179. යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනතා.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව තතො පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො. අපරියාපණෙන තතො භවරාගානුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො. -පෙ- (පඤ්ඤාසමුලකං)

180. යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනතා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමනතා. (ජක්ඛාසමුලකං)

පටිලොම ඕක්කාසං.

175-177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ... (වතුකකමුලක යි.)

178-179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුයය රහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුයය රහිත වෙයි. අපරියාපතනය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ. ... (පඤ්චකමුලක යි.)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (යකුකමුලක යි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.

181. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, ඥෙව පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විපු වෙදනාසු තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙ තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො. කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. ඥෙව පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො. කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

182. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විපු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තො.

183-184. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයොති: පුට්ඨස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයො. ඥෙව පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

181. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ, ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපක්කයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. දෙ පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු කාමධාතූයෙහි දොදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපක්කයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. දෙපුභුල්ලු හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

182. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියාපක්කයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැමි තෙම කාමධාතූයෙහි දොදැරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියාපක්කයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

183-184. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දු:ඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපක්කය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. දෙ පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඥෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො. ඥෙව පුග්ගලා සබ්බස්ස විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

185. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො. කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අරහා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

186. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො,

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. දෙපුභුල්ලු හැම තැන්හි විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

185. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැමී තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි. හේ එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල්ලු තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

186. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු දු:ඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු අච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, අච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැමී තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි,

නො ව සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවි පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

187. යො යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලො කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙන තෙ තතො පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවි පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙන තෙ තතො මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

188-189. යො යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -ප- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: පුට්ඨස්ස නො කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවි පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො. ඥාන පුග්ගලො සබ්බස්ස පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

හේ එහි අවිජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනය ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

187. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපනය ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගම් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දූඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපනයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු දූඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපනය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

18-189. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: පුහුසුන් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනය ඇති කල්හි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. දෙපුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

යො වා පන යතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඥෙ පුග්ගලා දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයා, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයා. ඥෙ පුග්ගලා සබ්බස්ස වීචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයා.

190. යො යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයා, නො ව තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු අපරියාපනෙන තෙ තතො පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයා, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයා. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව්ව පුග්ගලා කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඥෙ පුග්ගලා¹ දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයා, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු අපරියාපනෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයා, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයා. අරහා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

191. යො යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අච්ඡේදානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ඥීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයා, නො ව තෙ තතො අච්ඡේදානුසයෙන නිරන්තරයා.

1. තයො පුග්ගලා - මෙය.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි ඔහු විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. දෙ පුභුල්ලු හැම තැන්හි විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

190. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගෑමී තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි හේ භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි තෙ වැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

191. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ.

තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙත තෙ තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අනාගාමී කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙත සො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බත් පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්ත.

192-193. යො යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: පුට්ඨජනො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙත සො තතො මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බත් මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා දඬු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයා, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අරහා සබ්බත් විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

194. යො යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්ත.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: වත්තරො පුග්ගලා කාමධාතුයා දඬු වෙදනාසු තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අරහා සබ්බත් භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුස-
යෙන් ද අනුයය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ.
අනාගාමී තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූප-
ධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන්
අනුයය රහිත වෙයි, එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය
රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි
හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්:
එසේ යි.

192-193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් එහි හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය
රහිත වේ ද යත්: පුභුල්ලු තෙම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි
හේ මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වෙයි, එහි හේ විචිකිච්ඡානුස-
යෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියා-
පකතය ඇති කල්හි එහි හේ මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත
වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම
හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුස-
යෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්:
තුන් පුභුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතු-
යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය
රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ.
ඒ පුභුල්ලු ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි ඔහු
විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුයය
රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය
රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ
නම් එහි හේ භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්:
එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් එහි හේ මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්:
සිටු පුභුල්ලු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි
ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුස-
යෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද
අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය
රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ. රහත් තෙම
හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, මානානුස-
යෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

195. යො යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො යො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: චක්ඛාරො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා, තෙව පුග්ගලා අපරියාපතො තෙ තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා, අරහා සබ්බසා මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො යො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

196-198. යො යතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා. -ථ-

199. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතූය අරූපධාතූය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා. නො ච තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයා, තෙව පුග්ගලා කාමධාතූය කිසු වෙදනාසු අපරියාපතො තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සබ්බසා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: පුට්ඨජානො කාමධාතූය කිසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලො අපරියාපතො සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බසා භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

195. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: සිවු පුභුල්ලු දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

196-198. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපතකය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

200. යො යතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ඝීසු වෙද්දාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො, තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිං විචිකිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

201. යො යතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: චක්ඛුරො පුග්ගලා කාමධාතුයා ඝීසු වෙද්දාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිං භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා. (ඵකමුලකං)

202. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ඝීසු වෙද්දාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. සේව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙද්දාය අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිං කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

200. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්‍යානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්‍යානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, අවිජ්‍යානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්‍යානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්‍යානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

201. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්‍යානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: සිවු පුභුල්ලු කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්‍යානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, අවිජ්‍යානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්‍යානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්‍යානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

202. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැම් තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම සුඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙද්දාය තෙ තතො මානානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව නිරනුසයා, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙක තෙ තතො මානානුසයෙන ව නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා. අරහා සබ්බස් මානානුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො.

203-204. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -ප- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: පුපුජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. යෙව් පුග්ගලො අපරියාපනෙක සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො. ඥෙව පුග්ගලා සබ්බස් කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ඥෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙද්දාය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව නිරනුසයා, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙද්දාය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙක තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා. ඥෙව පුග්ගලා සබ්බස් විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා.

205. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා, නො ව තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙක තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා, භවිරාගානුසයෙන ව

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

203-204 යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි දිව්ඛානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල්ලු තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි. දෙ පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ. දෙ පුභුල්ලු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ.

205. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද

නිරන්තරය. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තණ්හා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. නො ව සො තණ්හා භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඝීසු වේදනාසු අපරියාපනෙන සො තණ්හා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තණ්හා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තණ්හා භවිරාගානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව තෙ තණ්හා පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඝීසු වේදනාසු තෙ තණ්හා භවිරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. නො ව තෙ තණ්හා කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, තෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙන තෙ තණ්හා භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො. කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

206. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො යො තණ්හා අභිජානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තණ්හා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව තෙ තණ්හා අභිජානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙන තෙ තණ්හා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අභිජානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ඝීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තණ්හා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව සො තණ්හා අභිජානුසයෙන නිරන්තරයො. සේව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තණ්හා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අභිජානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අභිජානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අභිජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තණ්හා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයොති: අමනසං. (දුක්ඛුලකං)

අනුයය රහිතයහ. අනගැමී තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූප-
ධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වෙයි, හේ එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය
රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා-
යෙහි ද අපරියාපක්කයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද
පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුස-
යෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය
රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි
ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ,
එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම
කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගා-
නුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු
කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම
අපරියාපක්කය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය
රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ.
රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි,
කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුස-
යෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන්
අනුයය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු රූපධාතූයෙහි ද අරූප-
ධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද
අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය
රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපක්කය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගා-
නුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන්
ද අනුයය රහිතයහ. අනගැමී තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම්
වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ
කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි,
හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල්
තෙමේ ම අපරියාපක්කය ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුස-
යෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද
පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද
අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත
වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය
රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (දුකමුලකයි.)

207-208. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨිනුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනං.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ඥේ පුග්ගලා දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො. නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපතෙත තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව යො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. සේව පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපතෙත සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො. අරහා සබ්බස්ස විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො.

209. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනං.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයොති: තඤ්ඤා පුග්ගලා දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව

207-208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විවික්චිකානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවික්චිකානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු දූඛ වෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔහු විවික්චිකානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔහු විවික්චිකානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු විවික්චිකානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු විවික්චිකානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනාගම් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විවික්චිකානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. හේ එහි මානානුසයෙන් නොද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දූඛවෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි විවික්චිකානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන්ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි විවික්චිකානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

209. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු දූඛ වෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවිරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවිරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද

මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අනාගාමී කාමධාතුයා උච්ඡු වේදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයා. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අරහා සබ්බත්ථ භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා.

210. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයා. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයා, අරහා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ආමනා. (තිකවුලකං)

211 - 213. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයො සො තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනා.

යො වා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ඉද්ධි පුග්ගලා දුක්ඛාය වේදනාය තෙ තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙ'ව පුග්ගලා කාමධාතුයා උච්ඡු වේදනාසු තෙ තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා.

මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපනකය ඇති කල්හි එහි ඔහු හවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැමී තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඛවේදනායෙහි ද අපරියාපනකයෙහි ද යි එහි හේ හවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි හවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනකය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (තිකමූලකයි)

211 - 213. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ

තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො මානානුසංයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපතෙන තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයා, කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච නිරන්තරයා. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තතො මානානුසංයෙන නිරන්තරයො. සෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපතෙන සො තතො වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්මිද්ධානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච නිරන්තරයො. -පෙ- (වතුසංමුලකං)

214. යො යතො කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයො සො තතො හවිරාගානුසංයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො චා පන යතො හවිරාගානුසංයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයොති: පුද්ධජ්ඣො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො හවිරාගානුසංයෙන ච කාමරාගානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තතො පටිසානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයො. සෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො හවිරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයො. සෙව පුග්ගලො අපරියාපතෙන සො තතො හවිරාගානුසංයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසංයෙන ච පටිසානුසංයෙන ච මානානුසංයෙන ච දිට්ඨානුසංයෙන ච වීචිකිච්ඡානුසංයෙන ච නිරන්තරයො. ඉදි පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො

ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයයෙන් ද කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපක්කය ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැමි තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයයෙන් ද කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම දුඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපක්කයෙහි ද සි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම කැන්හි විචිකිච්ඡානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙ. ... (චතුක්කමූලකසී.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙ නම් හේ එහි හවරාගානුසයයෙන් අනුසය රහිත වෙ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසයයෙන් අනුසය රහිත වෙ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙ ද යත්: පුභුද්දන් තෙම දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ හවරාගානුසයයෙන් ද කාමරාගානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයයෙන් ද නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ හවරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයයෙන් ද නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම අපරියාපක්කය ඇති කල්හි එහි හේ හවරාගානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, දෙපුභුල්ලු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

භවිරාගානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා, නො ව තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා, නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපණෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා. අනාගාමී කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා, නො ව සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයා. සෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපණෙන සො තතො භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා. අරහා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා.

215. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා සො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයාති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා, නො ව සො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයා. සෙව්ව පුග්ගලො අපරියාපණෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා, අච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා. අරහා සබ්බස්ස දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා, අච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයා.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයාති: ආමන්තා, (පඤ්ඤාපුලකං)

භවිරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිතය. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවිරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපතනය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවිරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, අනගුම් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ භවිරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල්ලු තෙමේ ම දුඃඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපතනයෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, රහත් තෙම හැම තැන්හි භවිරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

215. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, ඒ පුභුල්ලු තෙමේ ම අපරියාපතනය ඇතිකල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, රහත් තෙම හැම තැන්හි දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමුලකයි.)

216. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො සො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, නො ව සො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙව්ව පුග්ගලො අපරියාපන්න සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බත් කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවිරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයොති: අමනසා. (ඡන්දමූලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං.

පටිලොමං.

සානුසයවාරො.

216. යමෙක් යම් කෘතෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපභ්වය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් කෘතෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (ඡන්දමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගලාවකාශයි.

ප්‍රතිලෝමයි.

සානුසයවාර යි.

3. පජ්ඣනාමාරො

1. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො පටිඝානුසයං පජ්ඣතිති: ආමනිතා.

යො වා පන පටිඝානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: ආමනිතා.

2. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො මානානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන මානානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

3-4. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ-විච්ඡිකිට්ඨානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

යො වා පන විච්ඡිකිට්ඨානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

5-6. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො භවරාගානුසයං -පෙ-අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

7. යො පටිඝානුසයං පජ්ඣති සො මානානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන මානානුසයං පජ්ඣති සො පටිඝානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

8-9. යො පටිඝානුසයං පජ්ඣති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ-විච්ඡිකිට්ඨානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

යො වා පන විච්ඡිකිට්ඨානුසයං පජ්ඣති සො පටිඝානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

10-11. යො පටිඝානුසයං පජ්ඣති සො භවරාගානුසයං -පෙ-අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣති සො පටිඝානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

3. ප්‍රතිපත්තිමය

1. යමෙක් කාමරාගානුසය (ඒ ඒ මාර්ගයෙන් ප්‍රභාණ පරිඥා වශයෙන් මතු මත්තෙහි නුපදනා බවට පැමිණවීමෙන්) දුරුකෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිසානුසය දුරුකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: එසේ යි.

2. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරුකෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය (ඒ කාමරාගානුසය හා එක්ව සිටි මානානුසය) දුරුකෙරේ.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරුකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: නැතී.

3-4. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

5-6. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

7. යමෙක් පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

8-9. යමෙක් පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

10-11. යමෙක් පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

12-13. යො මානානුසයං පඡහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති; නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති සො මානානුසයං පඡහතිති; තදෙකට්ඨං පඡහති.

14-15. යො මානානුසයං පඡහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති; ආමනායා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති සො මානානුසයං පඡහතිති; ආමනායා.

16-18. යො දිට්ඨානුසයං පඡහති සො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති; ආමනායා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති සො දිට්ඨානුසයං පඡහතිති; ආමනායා. -පෙ-

19-20. යො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති; තදෙකට්ඨං පඡහති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති සො විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති; නො.

21. යො භවිරාගානුසයං පඡහති සො අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති; ආමනායා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති සො භවිරාගානුසයං පඡහතිති; ආමනායා. (ඵකමුලකං)

22. යො කාමරාගානුසයං පච්ඡානුසයං පඡහති සො මානානුසයං පඡහතිති; තදෙකට්ඨං පඡහති.

යො වා පන මානානුසයං පඡහති සො කාමරාගානුසයං පච්ඡානුසයං පඡහතිති; නො.

23-24. යො කාමරාගානුසයං පච්ඡානුසයං පඡහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති; නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පඡහති සො කාමරාගානුසයං පච්ඡානුසයං පඡහතිති; තදෙකට්ඨං පඡහති.

25-26. යො කාමරාගානුසයං පච්ඡානුසයං පඡහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති; තදෙකට්ඨං පඡහති.

12-13. යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

14-15 යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවිරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

16-18. යමෙක් දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

19-20. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවිරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

21. යමෙක් භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

22, යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

23-24. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

25-26. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවිරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය, දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පජහතිති; නො. (දුකමුලකං)

27-28. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පජහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති; නන්දී.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පජහතිති; තදෙකට්ඨං පජහති.

29-30. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පජහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජහතිති; නන්දී.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පජහතිති; මානානුසයං පජහති. (තිකමුලකං)

31-33. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පජහති සො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති; නන්දී.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පජහතිති; දිට්ඨානුසයං පජහති. කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති. -පෙ- (වතුකමුලකං)

34-35. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජහතිති; නන්දී.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති; මානානුසයං පජහති. (පඤ්ඤාමුලකං)

36. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං පජහති සො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති; නන්දී.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං පජහතිති; මානානුසයං භවිරාගානුසයං පජහති. (ඡත්තමුලකං.)

අනුලොමසුගගලං.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; නැති. (දුක්ඛුලකයි.)

27-28. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

29-30. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; මානානුසය දුරු කෙරේ. (තික්ඛුලකයි.)

31-33. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ. තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ... (වතුක්ඛුලකයි.)

34-35. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; මානානුසය දුරු කෙරේ. (පඤ්ඤානුලකයි.)

36. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (ඡක්ඛුලකයි.)

අනුලොම සුද්ධලයි.

37. යතො කාමරාගානුසයං පඡහති තතො පටිඝානුසයං පඡහතිති: නො.

යතො වා පන පටිඝානුසයං පඡහති තතො කාමරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

38. යතො කාමරාගානුසයං පඡහති තතො මානානුසයං පඡහතිති: ආමන්තා.

යතො වා පන මානානුසයං පඡහති තතො කාමරාගානුසයං පඡහතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයං පඡහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පඡහති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො මානානුසයයඤ්ච පඡහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පඡහති.

39-40. යතො කාමරාගානුසයං පඡහති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පඡහතිති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පඡහති තතො කාමරාගානුසයං පඡහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිට්ඨානුසයං පඡහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පඡහති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ච පඡහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පඡහති.

41. යතො කාමරාගානුසයං පඡහති තතො භවරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පඡහති තතො කාමරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

42. යතො කාමරාගානුසයං පඡහති තතො අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති තතො කාමරාගානුසයං පඡහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පඡහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පඡහති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ච පඡහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පඡහති.

37. යම් තැනෙක (උපදනා) කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි (උපදනා) පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි මානානුසය දුරු කෙරේ, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි, කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

43. යනො පටිසානුසයං පජහති තනො මානානුසයං පජහතිති: නො.

යනො වා පන මානානුසයං පජහති තනො පටිසානුසයං පජහතිති: නො.

44-45. යනො පටිසානුසයං පජහති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතිති: ආමනා.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති තනො පටිසානුසයං පජහතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච තනො පටිසානුසයං පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තනො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, පටිසානුසයං පජහති.

46. යනො පටිසානුසයං පජහති තනො භවරාගානුසයං පජහතිති: නො.

යනො වා පන භවරාගානුසයං පජහති තනො පටිසානුසයං පජහතිති: නො.

47. යනො පටිසානුසයං පජහති තනො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමනා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තනො පටිසානුසයං පජහතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච තනො පටිසානුසයං පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තනො අවිජ්ජානුසයං පජහති, පටිසානුසයං පජහති.

48-49. යනො මානානුසයං පජහති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතිති: ආමනා.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති තනො මානානුසයං පජහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච තනො මානානුසයං පජහති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, මානානුසයං පජහති.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

44-45. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි.

50. යනො මානානුසයං පඡහති තනො හවරාගානුසයං පඡහතිති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයං පඡහති, නො ච තනො හවරාගානුසයං පඡහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො මානානුසයයං පඡහති, හවරාගානුසයයං පඡහති.

යනො චා පන හවරාගානුසයං පඡහති තනො මානානුසයං පඡහතිති. ආමනායා.

51. යනො මානානුසයං පඡහති තනො අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති තනො මානානුසයං පඡහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො අවිජ්ජානුසයං පඡහති, නො ච තනො මානානුසයං පඡහති. කාමධාතුයා උච්චිකානුසයං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයයං පඡහති, මානානුසයයං පඡහති.

52-54. යනො දිට්ඨානුසයං පඡහති තනො විචිකිට්ඨානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

යනො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං පඡහති තනො දිට්ඨානුසයං පඡහතිති: ආමනායා. -ප-

55. යනො විචිකිට්ඨානුසයං පඡහති තනො හවරාගානුසයං පඡහතිති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයං පඡහති, නො ච තනො හවරාගානුසයං පඡහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිට්ඨානුසයයං පඡහති, හවරාගානුසයයං පඡහති.

යනො චා පන හවරාගානුසයං පඡහති තනො විචිකිට්ඨානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

56. යනො විචිකිට්ඨානුසයං පඡහති තනො අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති තනො විචිකිට්ඨානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

57. යනො හවරාගානුසයං පඡහති තනො අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති තනො හවරාගානුසයං පඡහතිති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයං පඡහති, නො ච තනො හවරාගානුසයං පඡහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයයං පඡහති, හවරාගානුසයයං පඡහති. (ඵකමුලකං)

50 යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුෛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනාවෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු කෙරේ.

52-54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

55. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි. භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (එක මූලක යි)

58. යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති තතො මානානුසයං පචහතිති: නස්ථි.

යතො වා පන මානානුසයං පචහති තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහතිති: රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තතො මානානුසයං පචහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති, නො ච තතො පටිසානුසයං පචහති.

59-60. යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති තතො දිට්ඨානුසයං -උප- විචිකිට්ඨානුසයං පචහතිති: නස්ථි.

යතො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පචහති තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහතිති: රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තතො විචිකිට්ඨානුසයං පචහති, නො ච කෂ්‍යා කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො විචිකිට්ඨානුසයය්‍යෙඤ්ඤි කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති, නො ච තතො පටිසානුසයං පචහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිට්ඨානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පචහති.

61. යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති තතො භවිරාගානුසයං පචහතිති: නස්ථි.

යතො වා පන භවිරාගානුසයං පචහති තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහතිති: නො.

62. යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති තතො අවිජ්ජානුසයං පචහතිති: නස්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පචහති තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහතිති: රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පචහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙඤ්ඤි කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති, නො ච තතො පටිසානුසයං පචහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පචහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පචහති. (දුක්ඛිලකං)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

59-60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ. (දුක්ඛුලක යි.)

63-64. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡති: නස්සී.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං මානානුසයං පච්ඡති. නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පච්ඡති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං පච්ඡති, නො ච තතො පටිසානුසයං පච්ඡති දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයං පටිසානුසයං පච්ඡති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පච්ඡති.

65. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති තතො භවරාගානුසයං පච්ඡති: නස්සී.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පච්ඡති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති: මානානුසයං පච්ඡති.

66. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති තතො අචිත්තානුසයං පච්ඡති: නස්සී.

යතො වා පන අචිත්තානුසයං පච්ඡති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පච්ඡති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අචිත්තානුසයං මානානුසයං පච්ඡති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පච්ඡති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො අචිත්තානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං පච්ඡති, නො ච තතො පටිසානුසයං පච්ඡති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අචිත්තානුසයං පටිසානුසයං පච්ඡති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පච්ඡති. (තිකමුලකං)

67-69. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පච්ඡති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡති: නස්සී.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පච්ඡති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පච්ඡති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පච්ඡති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පච්ඡති.

63-64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දූෂ්ට වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (තිකමුලක යි)

67-69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි.

එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දූෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (වතුකඤ්චුලක යි.)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

භව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

භව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දූෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (පඤ්ඤාචූලක යි.)

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

භව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. දූෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (ඡක්කචූලක යි.)

අනුලොමාවකාශ යි.

73. යො යතො කාමරාගානුසයං පචහති සො තතො පටිසානුසයං පචහතිති: නො.

යො වා පන යතො පටිසානුසයං පචහති සො තතො කාමරාගානුසයං පචහතිති: නො.

74. යො යතො කාමරාගානුසයං පචහති සො තතො මානානුසයං පචහතිති: තදෙකට්ඨං පචහති.

යො වා පන යතො මානානුසයං පචහති සො තතො කාමරාගානුසයං පචහතිති: නො.

75-76. යො යතො කාමරාගානුසයං පචහති යො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පචහතිති: නො.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පචහති සො තතො කාමරාගානුසයං පචහතිති: අට්ඨමකො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පචහති, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයං පචහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පචහති, කාමරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පචහති.

77. යො යතො කාමරාගානුසයං පචහති සො තතො භවරාගානුසයං පචහතිති: නො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පචහති සො තතො කාමරාගානුසයං පචහතිති: නො.

78. යො යතො කාමරාගානුසයං පචහති සො තතො අච්ඡානුසයං පචහතිති: තදෙකට්ඨං පචහති.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයං පචහති සො තතො කාමරාගානුසයං පචහතිති: නො.

79. යො යතො පටිසානුසයං පචහති සො තතො මානානුසයං පචහතිති: නො.

යො වා පන යතො මානානුසයං පචහති සො තතො පටිසානුසයං පචහතිති: නො.

80-81. යො යතො පටිසානුසයං පචහති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පචහතිති: නො.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසංය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

75-76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක (සොත්තපත්ති මාර්ගසං) පුද්ගල තෙම දුෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් කෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසං වූ කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසංය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

80-81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

යො වා පන යනො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තනො පටිසානුසයං පජහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච සො තනො පටිසානුසයං පජහති. යෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති. පටිසානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති.

82. යො යනො පටිසානුසයං පජහති සො තනො භවරාගානුසයං පජහතිති: නො.

යො වා පන යනො භවරාගානුසයං පජහති සො තනො පටිසානුසයං පජහතිති: නො.

83. යො යනො පටිසානුසයං පජහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තනො පටිසානුසයං පජහතිති: නො.

84-85. යො යනො මානානුසයං පජහති සො තනො දිට්ඨානුසයං -ප- විවිකිච්ඡානුසයං පජහතිති: නො.

යො වා පන යනො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තනො මානානුසයං පජහතිති: අට්ඨමකො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච සො තනො මානානුසයං පජහති. යෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති.

86. යො යනො මානානුසයං පජහති සො තනො භවරාගානුසයං පජහතිති: අනග්ගසමධි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තනො මානානුසයං පජහති, නො ච සො තනො භවරාගානුසයං පජහති. යෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො මානානුසයං පජහති, භවරාගානුසයං පජහති.

යො වා පන යනො භවරාගානුසයං පජහති සො තනො මානානුසයං පජහතිති: ආමනා.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අභට්ඨක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්නායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී හේ එහි විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛ වෙද්නා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසාද වූ පටිසානුසය දුරු කෙරේ.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසාද දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

84-85 යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අභට්ඨක පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙද්නා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්නායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී හේ එහි විවිකිව්ණානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසාද වූ මානානුසය දුරු කෙරේ.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසම්භිද්ධි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්නා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

87. යො යතො මානානුසයං පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො මානානුසයං පජහතිති: අග්ගමග්ගසම්ඛිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තතො මානානුසයං පජහති. සොච චුග්ගලො කාමධාතුයා ක්කු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, මානානුසයං පජහති.

88-90. යො යතො දිට්ඨානුසයං පජහති සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමන්තා. -පප-

91. යො යතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ක්කු වේදනාසු සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයං පජහති. සොච චුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති, භවිරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයං පජහති සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: නො.

92. යො යතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: නො.

93. යො යතො භවිරාගානුසයං පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: අග්ගමග්ගසම්ඛිති කාමධාතුයා ක්කු වේදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයං පජහති. සොච චුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, භවිරාගානුසයං පජහති. (ඵකමුලකං)

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි සුද්ගල තෙම දුෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ සුභල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු කෙරේ.

88-90. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අක්ඛමක සුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි භවිරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ සුභල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසා වූ භවිරාගා-නුසය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසාය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

93. යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි සුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි භවිරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ සුභල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතු-යෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. භවිරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (එකමුලක යි.)

94. යො යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති සො තතො මානානුසයං පච්ඡන්ති: නස්සී.

යො වා පන යතො මානානුසයං පච්ඡන්ති සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති: නො.

95-96. යො යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති: නස්සී.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති: අට්ඨමනො රූපධාතූයා අරූපධාතූයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතූයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති. කාමරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පච්ඡන්ති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං පච්ඡන්ති. යෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති, පටිසානුසයං තදෙකට්ඨං පච්ඡන්ති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පච්ඡන්ති.

97. යො යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති සො තතො භවරාගානුසයං පච්ඡන්ති: නස්සී.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පච්ඡන්ති සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති: නො.

98. යො යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති සො තතො අච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති: නස්සී.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති: නො. (දුක්ඛුලකං)

99-100. යො යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති: නස්සී.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති: අට්ඨමනො රූපධාතූයා අරූපධාතූයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡන්ති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පච්ඡන්ති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පච්ඡන්ති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතූයා ද්විසු

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

95-96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අක්ඛමක පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසට වූ කාමරාගානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ පටිසානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති. (දුක්ඛුලක යි).

99-100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අක්ඛමක පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම්

වේදනාසු සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති, කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං පජහති. යෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති, පටිසානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති.

101. සො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති සො තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: නත්ථි.

සො වා පන යතො භවිරාගානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහතිති: මානානුසයං පජහති.

102. සො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: නත්ථි.

සො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහතිති: අග්ගමග්ගසමධ්ද්දි දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති. (තිකමුලකං)

103-105. සො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි දිට්ඨානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පජහතිති: නත්ථි.

සො වා පන යතො විවිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි දිට්ඨානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහතිති: අට්ඨමෙකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විවිකිච්ඡානුසයය්‍යෙඤ්ඤි දිට්ඨානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු සො තතො විවිකිච්ඡානුසයය්‍යෙඤ්ඤි දිට්ඨානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති, කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති. යෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො විවිකිච්ඡානුසයය්‍යෙඤ්ඤි දිට්ඨානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති, පටිසානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤි මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤි පජහති.

-ප- (වතුකමුලකං)

වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසා වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසා වූ පටිසානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි හවිරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක හවිරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ.

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසම්බිභි පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (තිකමූලක යි.)

103-105. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විවිකිව්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අභ්වමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි විවිකිව්ජානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසා වූ මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ජානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසා වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි. හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ජානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසා වූ පටිසානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි ... (වතුකමූලක යි)

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

106. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො තනො භවරාගානුසයං පජහති: නස්සී.

යො වා පන යනො භවරාගානුසයං පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති: මානානුසයං පජහති.

107. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පජහති: නස්සී.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති: අභ්ගමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං පජහති, නො ච යො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති. (පඤ්ඤාමුලකං)

108. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පජහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පජහති: නස්සී.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පජහති: අභ්ගමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පජහති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තනො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං පජහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පජහති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං භවරාගානුසයං පජහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පජහති. (පඤ්ඤාමුලකං)

අනුලොමපුග්ගලොකාසං.

පජහනවාගෙ අනුලොමං.

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමිධි පුද්ගල තෙම දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි ඉද්ධිදුරුම් වෙදනා ඇති කල්හි රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (පඤ්චකමුලක යි.)

108. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමිධි පුද්ගල තෙම දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි ඉද්ධිදුරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. (ඡක්කමුලක යි.)

අනුලොම පුද්ගලාචක්කාය යි.

පජ්ඣනවාරයෙහි අනුලොම යි.

T - 22

109. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී සො පටිසානුසයං නපපභතීති: ආමනතා.

යො වා පන පටිසානුසයං නපපභතී යො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: ආමනතා.

110. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී සො මානානුසයං නපපභතීති: අග්ගමග්ගසමධිති කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ව සො මානානුසයං නපපභතී. ඒතං මග්ගසමධිතිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී, මානානුසයංනෙති නපපභතී.

යො වා පන මානානුසයං නපපභතී සො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: අනාගාමීමග්ගසමධිති මානානුසයං නපපභතී, නො ව සො කාමරාගානුසයං නපපභතී. ඒතං මග්ගසමධිතිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයංනෙති නපපභතී, කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී.

111-112. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී සො දිට්ඨානුසයං - පෙ - විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතීති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ව සො විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී. අනාගාමී-මග්ගසමධිතිනෙති අට්ඨමකංනෙති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී, විචිකිට්ඨානුසයංනෙති නපපභතී.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී සො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: අනාගාමීමග්ගසමධිති විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී, නො ව සො කාමරාගානුසයං නපපභතී. අනාගාමීමග්ගසමධිතිනෙති අට්ඨමකංනෙති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයංනෙති නපපභතී, කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී.

113-114. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී සො භවිරාගානුසයං - පෙ - අච්ඡානුසයං නපපභතීති: අග්ගමග්ගසමධිති කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ව සො අච්ඡානුසයං නපපභතී. ඒතං මග්ගසමධිතිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී, අච්ඡානුසයංනෙති නපපභතී.

යො වා පන අච්ඡානුසයං නපපභතී සො කාමරාගානුසයං නපපභතීති, අනාගාමීමග්ගසමධිති අච්ඡානුසයං නපපභතී, නො ව සො කාමරාගානුසයං නපපභතී. ඒතං මග්ගසමධිතිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයංනෙති නපපභතී, කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී.

109. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්; එසේ යි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

111-112. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

113-114. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ අච්ඡේදානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

115. යො පටිසානුසයං නපප්පහති සො මානානුසයං නපප්පහති: අග්ගමග්ගසමඛිති පටිසානුසයං නපප්පහති, නො ච සො මානානුසයං නපප්පහති. අභිනං මග්ගසමඛිතිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති, මානානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති.

යො චා පන මානානුසයං නපප්පහති සො පටිසානුසයං නපප්පහති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති මානානුසයං නපප්පහති, නො ච සො පටිසානුසයං නපප්පහති. අභිනං මග්ගසමඛිතිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති, පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති.

116-117. යො පටිසානුසයං නපප්පහති සො දිට්ඨානුසයං - පෙ - විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති: අට්ඨමකො පටිසානුසයං නපප්පහති, නො ච සො විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති. අනාගාමි-මග්ගසමඛිතිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති, විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති.

යො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති සො පටිසානුසයං නපප්පහති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති, නො ච සො පටිසානුසයං නපප්පහති. අනාගාමිමග්ගසමඛිතිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති, පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති.

118-119. යො පටිසානුසයං නපප්පහති සො භවිරාගානුසයං - පෙ - අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති: අග්ගමග්ගසමඛිති / පටිසානුසයං නපප්පහති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති. අභිනං මග්ගසමඛිතිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති සො පටිසානුසයං නපප්පහති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති, නො ච සො පටිසානුසයං නපප්පහති. අභිනං මග්ගසමඛිතිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති, පටිසානුසයයඤ්ඤා නපප්පහති.

115. යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

116-117. යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අක්ඛමක පුද්ගල තෙම පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අක්ඛමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අක්ඛමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

118-119. යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය... අභිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ අභිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අභිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අභිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම අභිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු අභිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

120-121. යො මානානුසයං නසපභති සො දිට්ඨානුසයං - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයං නසපභතීති: අට්ඨමකො මානානුසයං නසපභති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං නසපභති. අග්ගමග්ගසමධිගිණ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ඤා නසපභනති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නසපභනති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නසපභති සො මානානුසයං නසපභතීති: අග්ගමග්ගසමධිගි විචිකිච්ඡානුසයං නසපභති, නො ච සො මානානුසයං නසපභති. අග්ගමග්ගසමධිගිණ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නසපභනති, මානානුසයඤ්ඤා නසපභනති.

122-123. යො මානානුසයං නසපභති සො භවිරාගානුසයං - පෙ - අවිජ්ජානුසයං නසපභතීති: ආමනනා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නසපභති සො මානානුසයං නසපභතීති: ආමනනා

124-126. යො දිට්ඨානුසයං නසපභති සො විචිකිච්ඡානුසයං නසපභතීති: ආමනනා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නසපභති සො දිට්ඨානුසයං නසපභතීති: ආමනනා - පෙ -

127-128. යො විචිකිච්ඡානුසයං නසපභති සො භවිරාගානුසයං - පෙ - අවිජ්ජානුසයං නසපභතීති: අග්ගමග්ගසමධිගි විචිකිච්ඡානුසයං නසපභති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං නසපභති. අග්ගමග්ගසමධිගිණ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නසපභනති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා නසපභනති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නසපභති සො විචිකිච්ඡානුසයං නසපභතීති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයං නසපභති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං නසපභති. අග්ගමග්ගසමධිගිණ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා නසපභනති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නසපභනති.

129. යො භවිරාගානුසයං නසපභති සො අවිජ්ජානුසයං නසපභතීති: ආමනනා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නසපභති සො භවිරාගානුසයං නසපභතීති. ආමනනා. (එකමූලකං)

120-121. යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬිථි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුග්ගල්ලු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬිථි පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬිථි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුග්ගල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

122-123. යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමෙක් දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

127-128. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය .. අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග සමඬිථි පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬිථි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුග්ගල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬිථි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුග්ගල්ලු අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

129. යමෙක් භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලකයි.)

130. යො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතී යො මානානුසයං නප්පභතීති: අග්ගමග්ගසමධිගී කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතී, නො ව යො මානානුසයං නප්පභතී. ද්විතකං මග්ගසමධිගීනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතති, මානානුසයයෙහි නප්පභතති.

යො වා පන මානානුසයං නප්පභතී යො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතීති: අනාගාමීමග්ගසමධිගී මානානුසයං නප්පභතී, නො ව යො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතී. ද්විතකං මග්ගසමධිගීනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයයෙහි නප්පභතති, කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතති.

131-132. යො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතී යො දිට්ඨානුසයං - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතීති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතී, නො ව යො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතී. අනාගාමීමග්ගසමධිගී අට්ඨමකෙහි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතති, විචිකිච්ඡානුසයයෙහි නප්පභතති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතී යො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතීති: අනාගාමීමග්ගසමධිගී විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතී, නො ව යො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතී. අනාගාමීමග්ගසමධිගී අට්ඨමකෙහි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයයෙහි නප්පභතති, කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතති.

133-134. යො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතී යො භවිරාගානුසයං - පෙ - අච්ඡානුසයං නප්පභතීති: අග්ගමග්ගසමධිගී කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතී, නො ව යො අච්ඡානුසයං නප්පභතී. ද්විතකං මග්ගසමධිගීනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතති, අච්ඡානුසයයෙහි නප්පභතති.

යො වා පන අච්ඡානුසයං නප්පභතී යො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතීති: අනාගාමීමග්ගසමධිගී අච්ඡානුසයං නප්පභතී, නො ව යො කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතී. ද්විතකං මග්ගසමධිගීනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයයෙහි නප්පභතති, කාමරාගානුසයයෙහි පටිසානුසයයෙහි නප්පභතති. (දුක්ඛුලකං)

130. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නොකෙරේ ද යත්: අග්‍ර මාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නොකෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතින් තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නොකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නොකෙරෙයි. හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නොකෙරෙයි. ඉද්වැදෑරුම් මාර්ගසමධිතින් තබා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්.

131-132. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය දුරු නොකෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙයි. හේ විචිකිට්ඨානුසය නො ද දුරු නොකෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිට්ඨානුසය දුරු නොකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම විචිකිට්ඨානුසය දුරු නොකෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්.

133-134. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය දුරු නොකෙරේ ද යත්: අග්‍ර මාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙයි, හේ අච්ඡේදානුසය නො ද දුරු නොකෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතින් තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, අච්ඡේදානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නොකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය දුරු නොකෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නොකෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතින් තබා සෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නොකෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නොකෙරෙත්. (සුභවුලක යි.)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

135-136. යො කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ නප්පභතී සො දිට්ඨානුසයං - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතීති; අට්ඨමකො කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ නප්පභතී, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතී. ආත්මං මග්ගසමධිගීනස්ස අට්ඨමකස්ස ධර්මො අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ නප්පභතී.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතී සො කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ නප්පභතීති; අනාගාමී-මග්ගසමධිගී විචිකිච්ඡානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ නප්පභතී, නො ච සො කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ නප්පභතී. අග්ගමග්ගසමධිගී විචිකිච්ඡානුසය්‍යෙ කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ නප්පභතී, නො ච සො මානානුසයං නප්පභතී. ආත්මං මග්ගසමධිගීනස්ස අට්ඨමකස්ස ධර්මො අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසය්‍යෙ නප්පභතී, කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ නප්පභතී.

137-138. යො කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ නප්පභතී සො හවිරාගානුසයං - පෙ - අච්ඡානුසයං නප්පභතීති; ආමනායා.

යො චා පන අච්ඡානුසයං නප්පභතී සො කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ නප්පභතීති; අනාගාමීමග්ගසමධිගී අච්ඡානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ නප්පභතී, නො ච සො කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ නප්පභතී. ආත්මං මග්ගසමධිගීනං ධර්මො අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසය්‍යෙ නප්පභතී, කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ නප්පභතී. (තිකමුලකං)

139-141. යො කාමරාගානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ දිට්ඨානුසය්‍යෙ නප්පභතී සො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතීති; ආමනායා.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතී සො කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ දිට්ඨානුසය්‍යෙ නප්පභතීති; අනාගාමීමග්ගසමධිගී විචිකිච්ඡානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ දිට්ඨානුසය්‍යෙ නප්පභතී, නො ච සො කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ නප්පභතී. අග්ගමග්ගසමධිගී විචිකිච්ඡානුසය්‍යෙ කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ දිට්ඨානුසය්‍යෙ නප්පභතී, නො ච සො මානානුසයං නප්පභතී. ආත්මං මග්ගසමධිගීනස්ස අට්ඨමකස්ස ධර්මො අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසය්‍යෙ නප්පභතී, කාමරාගානුසය්‍යෙ පටිසානුසය්‍යෙ මානානුසය්‍යෙ දිට්ඨානුසය්‍යෙ නප්පභතී. - පෙ - (වතුකමුලකං)

135-136. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

137-138. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් තඬා සෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (නිකමුලක යි.)

139-141. යමෙක් කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙත් ... (චතුකකමුලක යි.)

142-143. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පති යො භවිරාගානුසයං - ටෙ - අච්ඡානුසයං නපප්පතිති: ආමන්තා.

යො වා පන අච්ඡානුසයං නපප්පති යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පතිති: අට්ඨමකො අච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නපප්පති, නො ව යො දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පති. අනාගාමිමග්ගසමධි අච්ඡානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පති, නො ව යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපප්පති. අවිනං මග්ගසමධිනං අට්ඨමකං යටපථා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයං නපප්පති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පති. (පඤ්ඤාමූලකං)

144. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං නපප්පති යො අච්ඡානුසයං නපප්පතිති: ආමන්තා.

යො වා පන අච්ඡානුසයං නපප්පති යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං නපප්පතිති: අට්ඨමකො අච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං භවිරාගානුසයං නපප්පති, නො ව යො දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පති. අනාගාමිමග්ගසමධි අච්ඡානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං නපප්පති, නො ව යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපප්පති. අවිනං මග්ගසමධිනං අට්ඨමකං යටපථා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයං නපප්පති, කාමරාගානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං නපප්පති. (ඡක්කාමූලකං)

පටිලොම පුග්ගලං.

142-143. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් භේ හවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් භේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අශ්ටමක පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. භේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිතින් ද අශ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (පක්ඛකමූලක යි.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද හවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් භේ අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් භේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද හවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අශ්ටමක පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද හවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. භේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අනාගාමිමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද හවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිතින් ද අශ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද හවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (ජක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගල යි.

145. යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣතිති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, පටිසානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

යතො චා පන පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

146. යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති. දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, මානානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

යතො චා පන මානානුසයං නප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනාය.

147-148. යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣතිති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති. අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනාය.

149. යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, භවිරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇතිකල්හි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නයෙහි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

150. යනො කාමරාගානුසයං නප්පජහති තනො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති, අවිජ්ජානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති තනො කාමරාගානුසයං නප්පජහතිති: ආමන්තා.

151. යනො පටිඝානුසයං නප්පජහති තනො මානානුසයං නප්පජහතිති: කාමධාතුයා ආභිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො මානානුසයං නප්පජහති. අපරියාපනෙන තනො පටිඝානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති. මානානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති.

යනො වා පන මානානුසයං නප්පජහති තනො පටිඝානුසයං නප්පජහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො මානානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො පටිඝානුසයං නප්පජහති. අපරියාපනෙන තනො මානානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති, පටිඝානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති.

152-153. යනො පටිඝානුසයං නප්පජහති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහතිති: කාමධාතුයා ආභිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති. අපරියාපනෙන තනො පටිඝානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති, විචිකිච්ඡානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති තනො පටිඝානුසයං නප්පජහතිති: ආමන්තා.

154. යනො පටිඝානුසයං නප්පජහති තනො භවිරාගානුසයං නප්පජහතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො භවිරාගානුසයං නප්පජහති. කාමධාතුයා ආභිසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තනො පටිඝානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති, භවිරාගානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති.

යනො වා පන භවිරාගානුසයං නප්පජහති තනො පටිඝානුසයං නප්පජහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො භවිරාගානුසයං නප්පජහති, නො ච තනො පටිඝානුසයං නප්පජහති. කාමධාතුයා ආභිසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තනො භවිරාගානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති, පටිඝානුසයංඤ්ඤා නප්පජහති.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නයෙහි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

152-153. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා-යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

155. යනො පටිසානුසයං නසප්පහති තනො අවිජ්ජානුසයං නසප්පහතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිසානුසයං නසප්පහති, නො ච තනො අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති. අපරියාපනෙන තනො පටිසානුසයයඤ්ච නසප්පහති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච නසප්පහති.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති තනො පටිසානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

156-157. යනො මානානුසයං නසප්පහති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නසප්පහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො මානානුසයං නසප්පහති, නො ච තනො විචිකිට්ඨානුසයං නසප්පහති. අපරියාපනෙන තනො මානානුසයයඤ්ච නසප්පහති, විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ච නසප්පහති.

යනො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං නසප්පහති තනො මානානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

158. යනො මානානුසයං නසප්පහති තනො භවිරාගානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

යනො චා පන භවිරාගානුසයං නසප්පහති තනො මානානුසයං නසප්පහතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො භවිරාගානුසයං නසප්පහති, නො ච තනො මානානුසයං නසප්පහති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තනො භවිරාගානුසයයඤ්ච නසප්පහති, මානානුසයයඤ්ච නසප්පහති.

159. යනො මානානුසයං නසප්පහති තනො අවිජ්ජානුසයං නසප්පහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො මානානුසයං නසප්පහති. නො ච තනො අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති. අපරියාපනෙන තනො මානානුසයයඤ්ච නසප්පහති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච නසප්පහති.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයං නසප්පහති තනො මානානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

160-162. යනො දිට්ඨානුසයං නසප්පහති තනො විචිකිට්ඨානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා.

යනො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං නසප්පහති තනො දිට්ඨානුසයං නසප්පහතිති: ආමනනා. -පෙ-

155. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකකය ඇතිකල්හි එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද අපරියාපකකයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

159. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

160-162. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

163. යතො විවිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති; ආමනනා.

යතො වා පන භවිරාගානුසයං නපප්පහති තතො විවිකිච්ඡානුසයං නපප්පහතිති; කාමධාතුයා කිසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච තතො විවිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති. අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයයෙකු නපප්පහති, විවිකිච්ඡානුසයයෙකු නපප්පහති.

164. යතො විවිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහතිති; ආමනනා.

යතො වා පන අච්ඡානුසයං නපප්පහති තතො විවිකිච්ඡානුසයං නපප්පහතිති; ආමනනා.

165. යතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහතිති; කාමධාතුයා කිසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහති. අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයයෙකු නපප්පහති, අච්ඡානුසයයෙකු නපප්පහති.

යතො වා පන අච්ඡානුසයං නපප්පහති තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති; ආමනනා. (එකමුලකං)

166. යතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු නපප්පහති තතො මානානුසයං නපප්පහතිති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු නපප්පහති, නො ච තතො මානානුසයං නපප්පහති. අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු නපප්පහති, මානානුසයයෙකු නපප්පහති.

යතො වා පන මානානුසයං නපප්පහති තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු නපප්පහතිති; දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයයෙකු කාමරාගානුසයයෙකු නපප්පහති, නො ච තතො පටිසානුසයං නපප්පහති අපරියාපනෙන තතො මානානුසයයෙකු නපප්පහති, කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු නපප්පහති.

163. යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි හවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විවිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි කෙවැදැරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විවිකිව්‍යානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විවිකිව්‍යානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

164. යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විවිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක හවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි කෙවැදැරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි හවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

167-168. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පහති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති, නො ච තනො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පහති. අපරියාපනෙක තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති, විචිකිච්ඡානුසයං නප්පහති.

යනො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පහති තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති: ආමනතා.

169. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති තනො භවිරාගානුසයං නප්පහති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති, නො ච තනො භවිරාගානුසයං නප්පහති. අපරියාපනෙක තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති, භවිරාගානුසයං නප්පහති.

යනො චා පන භවිරාගානුසයං නප්පහති තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති: දුක්ඛාය වේදනාය තනො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං නප්පහති, නො ච තනො පටිසානුසයං නප්පහති. කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු තනො භවිරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං නප්පහති. අපරියාපනෙක තනො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති.

170. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති තනො අවිජ්ජානුසයං නප්පහති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති, නො ච තනො අවිජ්ජානුසයං නප්පහති. අපරියාපනෙක තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති, අවිජ්ජානුසයං නප්පහති.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පහති තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පහති: ආමනතා. (දුක්ඛුලකං)

167-168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපක්‍ෂය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපක්‍ෂය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපක්‍ෂය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපක්‍ෂය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (දුක්ඛුලක යි.)

171-172. යනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා.

යනො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතී තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතීති: ආමනායා.

173. යනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී තනො භවිරාගානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා.

යනො වා පන භවිරාගානුසයං නප්පභතී තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතීති: දුක්ඛය වේදනාය තනො භවිරාගානුසයංඤ්ඤා කාමරාගානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී, නො ච තනො පටිසානුසයං නප්පභතී. කාමධාතුයා ද්විප්ප වේදනාසු තනො භවිරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී, නො ච තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී. අපරියාපනෙන තනො භවිරාගානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී, කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී.

174. යනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී තනො අච්ඡානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා.

යනො වා පන අච්ඡානුසයං නප්පභතී තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතීති: ආමනායා. (තිකමුලකා)

175-177. යනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා දිට්ඨානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී තනො විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා.

යනො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං නප්පභතී තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා දිට්ඨානුසයංඤ්ඤා නප්පභතීති: ආමනායා. -පෙ- (වතුකා පුලකා)

178. යනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා දිට්ඨානුසයංඤ්ඤා විචිකිට්ඨානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී තනො භවිරාගානුසයං නප්පභතීති: ආමනායා.

171-172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචි-
කිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාම-
ධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපතනය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (තිකමූලක යි.)

175-177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි විචි-
කිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (වතුකමූලක යි.)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිව්‍යානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

යතො වා පන භවිරාගානුසයං තප්පත්තී තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං තප්පත්තීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං තප්පත්තී, නො ච තතො පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං තප්පත්තී, කාමධාතුයා ජිහ්ව වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං පටිසානුසයං තප්පත්තී, නො ච තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං තප්පත්තී. අපරියාපනෙක තතො භවිරාගානුසයං තප්පත්තී, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං තප්පත්තී.

179. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං තප්පත්තී තතො අවිජ්ජානුසයං තප්පත්තීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං තප්පත්තී තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං තප්පත්තීති: ආමන්තා. (පඤ්ඤාමුලකං.)

180. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං තප්පත්තී තතො අවිජ්ජානුසයං තප්පත්තීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං තප්පත්තී තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවිරාගානුසයං තප්පත්තීති: ආමන්තා. (ඡත්තමුලකං)

පටිලොමභිකාසං.

181. යො යතො කාමරාගානුසයං තප්පත්තී යො තතො පටිසානුසයං තප්පත්තීති: අනාගාමිමග්ගසම්බුද්ධී දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො කාමරාගානුසයං තප්පත්තී, නො ච යො තතො පටිසානුසයං තප්පත්තී. යෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙක යො තතො කාමරාගානුසයං තප්පත්තී, පටිසානුසයං තප්පත්තී. අනාගාමිමග්ගසම්බුද්ධී යපෙඤ්ඤා පුග්ගලා සම්බන්ධා කාමරාගානුසයං තප්පත්තී, පටිසානුසයං තප්පත්තී.

තව ද යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (ජක්ඛාමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.

181. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමබ්ධී පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුඤ්ජ තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමබ්ධී පුද්ගලයා තබා සෙසු පුඤ්ජ භූමිකැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි.

යො වා පන යතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා උච්ඡු වෙදනාසු සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. අනාගාමිමග්ගසමඛිති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති.

182. යො යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා උච්ඡු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, මානානුසයං නප්පජ්ඣති. උච්ඡානං මග්ගසමඛිති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, මානානුසයං නප්පජ්ඣති.

යො වා පන යතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා උච්ඡු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. උච්ඡානං මග්ගසමඛිති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස මානානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති.

183-184. යො යතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තිසු¹ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති. අනාගාමිමග්ගසමඛිති අඛමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති.

තව ද යමක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමිති පුද්ගලයා තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

182. යමක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

183-184. යමක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අශ්ටමක තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපකතය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමිති පුද්ගලයා ද අශ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යනො විවිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති. සේව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො තනො විවිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති, කාමරාගානුසයං නපප්පහති. අනාගාමිමග්ගසමඛිතියං අඛම්බකියං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විවිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති, කාමරාගානුසයං නපප්පහති.

185. යො යනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති සො තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහති. සේව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු අපරියාපනො සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති, භවිරාගානුසයං නපප්පහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතියං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං නපප්පහති, භවිරාගානුසයං නපප්පහති.

යො වා පුන යනො භවිරාගානුසයං නපප්පහති සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති. සේව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො සො තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, කාමරාගානුසයං නපප්පහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතියං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයං නපප්පහති, කාමරාගානුසයං නපප්පහති.

186. යො යනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තනො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති. සේව ච පුග්ගලො අපරියාපනො සො තනො කාමරාගානුසයං නපප්පහති, අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතියං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං නපප්පහති, අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවෙද්දායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ග-සමඛිති පුද්ගලයා ද අභිමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

185. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිති පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූ-යෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවෙද්දායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

186. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නොකෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූප-ධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජා-නුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ජති සො තනො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ජතිති; අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ධීප්ප වෙදනාසු සො තනො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ජති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ජති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තනො අවිජ්ජානුසයංනො නප්පජ්ජති, කාමරාගානුසයංනො නප්පජ්ජති. ධීනනං මග්ගසමඛිතිනං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයංනො නප්පජ්ජනති, කාමරාගානුසයංනො නප්පජ්ජනති.

187. යො යනො පටිසානුසයං නප්පජ්ජති සො තනො මානානුසයං නප්පජ්ජතිති; අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ධීප්ප වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො පටිසානුසයං නප්පජ්ජති, නො ච සො තනො මානානුසයං නප්පජ්ජති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තනො පටිසානුසයංනො නප්පජ්ජති, මානානුසයංනො නප්පජ්ජති. ධීනනං මග්ගසමඛිතිනං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයංනො නප්පජ්ජනති, මානානුසයංනො නප්පජ්ජනති.

යො වා පන යනො මානානුසයං නප්පජ්ජති සො තනො පටිසානුසයං නප්පජ්ජතිති; අනාගාමිමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො මානානුසයං නප්පජ්ජති, නො ච සො තනො පටිසානුසයං නප්පජ්ජති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ධීප්ප වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තනො මානානුසයංනො නප්පජ්ජති, පටිසානුසයංනො නප්පජ්ජති. ධීනනං මග්ගසමඛිතිනං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස මානානුසයංනො නප්පජ්ජනති, පටිසානුසයංනො නප්පජ්ජනති.

188-189. යො යනො පටිසානුසයං නප්පජ්ජති සො තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නප්පජ්ජතිති; අට්ඨමකො කාමධාතුයා ධීප්ප වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො පටිසානුසයං නප්පජ්ජති, නො ච සො තනො විචිකිට්ඨානුසයං නප්පජ්ජති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තනො පටිසානුසයංනො නප්පජ්ජති, විචිකිට්ඨානුසයංනො නප්පජ්ජති. අනාගාමිමග්ගසමඛිතිනං අට්ඨමකංනො ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයංනො නප්පජ්ජනති, විචිකිට්ඨානුසයංනො නප්පජ්ජනති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී-මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇතිකල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

187. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී-මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

188-189. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනනය ඇතිකල්හි හේ එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො විවික්ච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඨී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විවික්ච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. සේඨව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විවික්ච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඨිනං අවිඤ්ඤානං යථෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං විවික්ච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති. පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති.

190. යො යතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. සේඨව පුග්ගලො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඨිනං යථෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඨී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. සේඨව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඨිනං යථෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති.

191. යො යතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨී කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. සේඨව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඨිනං යථෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවික්ච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිග්ඵි පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවික්ච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපකායෙහි ද යි එහි හේ විවික්ච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමධිග්ඵි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විවික්ච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

190. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිග්ඵි පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපකායෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිග්ඵි පුද්ගලයන් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිග්ඵි පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපකායෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිග්ඵි පුද්ගලයන් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

191. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිග්ඵි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපකාය ඇති කල්හි හේ එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිග්ඵි පුද්ගලයන් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති සො තතො පටිසානුසයං නපප්පහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති දුක්ඛය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නපප්පහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපතෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙහි නපප්පහති, පටිසානුසයයෙහි නපප්පහති. ආර්තං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි අවිජ්ජානුසයයෙහි නපප්පහනති, පටිසානුසයයෙහි නපප්පහනති.

192-193. යො යතො මානානුසයං නපප්පහති සො තතො දිව්ඤ්ඤානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති, සෙවච පුග්ගලො අපරියාපතෙන සො තතො මානානුසයයෙහි නපප්පහති, විචිකිට්ඨානුසයයෙහි නපප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛිතෙහි අට්ඨමකෙහි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි මානානුසයයෙහි නපප්පහනති, විචිකිට්ඨානුසයයෙහි නපප්පහනති.

යො වා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති සො තතො මානානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපප්පහති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛය වෙදනාය අපරියාපතෙන සො තතො විචිකිට්ඨානුසයයෙහි නපප්පහති, මානානුසයයෙහි නපප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛිතෙහි අට්ඨමකෙහි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි විචිකිට්ඨානුසයයෙහි නපප්පහනති, මානානුසයයෙහි නපප්පහනති.

194. යො යතො මානානුසයං නපප්පහති සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති සො තතො මානානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපප්පහති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛය වෙදනාය අපරියාපතෙන සො තතො භවිරාගානුසයයෙහි නපප්පහති, මානානුසයයෙහි නපප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි භවිරාගානුසයයෙහි නපප්පහනති, මානානුසයයෙහි නපප්පහනති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැ-දැරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියා-පන්නායෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමඬගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

192-193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි තෙවැදැරුම් වේදනා-යෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ මානා-නුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නා ඇති-කල්හි හේ එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡා-නුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගලයා ද අෂ්ට-මකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියා-පන්නායෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවේදනා යෙහි ද අපරියාපන්නායෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගලයා තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

195. යො යතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති: අභ්‍යමග්ගසමඛිති දුක්ඛිය වෙදනාය යො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති, සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති අභ්‍යමග්ගසමඛිති. යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස් මානානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති: ආමනා.

196-198. යො යතො දිට්ඨානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති: ආමනා.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො දිට්ඨානුසයං නප්පජ්ඣති: ආමනා. -පෙ-

199. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති: අභ්‍යමග්ගසමඛිති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. අභ්‍යමග්ගසමඛිති අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස් විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති අට්ඨමකො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති. අභ්‍යමග්ගසමඛිති අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස් භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති.

195. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬි පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානා-නුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුඟුල් තෙමේ ම අපරියාපක්‍යය ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා තඬා සෙසු පුඟුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

196-198. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍ර-මාර්ගසමඬි පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවිරාගා-නුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුද්ගල තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපක්‍යයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුඟුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූප-ධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුඟුල් තෙමේ ම අපරියාපක්‍යය ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගා-නුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුඟුල්හු හැම තැන්හි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචි-කිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

200. යො යතො විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති යො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අග්ගමග්ගසමධගී කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච යො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තතො විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. අග්ගමග්ගසමධගීනං අට්ඨමකං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති යො තතො විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච යො තතො විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තතො අවිග්ගානුසයං නප්පජ්ඣති. විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති. අග්ගමග්ගසමධගීනං අට්ඨමකං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති, විවිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති.

201. යො යතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති යො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අග්ගමග්ගසමධගී කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු යො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච යො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. අග්ගමග්ගසමධගීනං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති යො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනා. (එකමුලකං)

202. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති යො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අග්ගමග්ගසමධගී කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච යො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති. සොච පුග්ගලො ඉක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, මානානුසයං නප්පජ්ඣති. ඒයං මග්ගසමධගීනං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, මානානුසයං නප්පජ්ඣති.

200. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛි පුද්ගලයා ද අක්ඛණ්ඩයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අක්ඛණ්ඩ පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛි පුද්ගලයා ද අක්ඛණ්ඩයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

201. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ග සමඛි පුද්ගලයා තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

202. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

යො වා පන යතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣතිති: අනාගාමී මග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයය්‍යෙති කාමරාගානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, යෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, යෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, ද්විත්තං මග්ගසමඛිතිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මා මානානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති.

203-204. යො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අට්ඨමනො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති, යෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, අනාගාමී මග්ගසමඛියෙති අට්ඨමකයෙති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මා කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣතිති: අනාගාමී මග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති කාමරාගානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, යෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, යෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, අනාගාමී මග්ගසමඛියෙති අට්ඨමකයෙති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මා විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති නප්පජ්ඣති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬි පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති-කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි හේ එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

203-204. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬි පුද්ගල තෙම දු:ඛ වෙදනා ඇතිකල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අනාගාමිමාර්ගසමඬි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

205. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ජති: අභ්‍යමභ්‍යසමධි රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ජති. සොච පුභ්‍යලො කාමධාතුයා නිසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති, භවිරාගානුසයං නප්පජ්ජති. ද්විතං මභ්‍යසමධිතං යපෙඤා අවසෙසා පුභ්‍යලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති, භවිරාගානුසයං නප්පජ්ජති.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති: අනාගාමිමභ්‍යසමධි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං නප්පජ්ජති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ජති. සොච පුභ්‍යලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ජති. සොච පුභ්‍යලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ජති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති. ද්විතං මභ්‍යසමධිතං යපෙඤා අවසෙසා පුභ්‍යලා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයං නප්පජ්ජති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති.

206. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ජති: අභ්‍යමභ්‍යසමධි කාමධාතුයා නිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ජති. සොච පුභ්‍යලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ජති. ද්විතං මභ්‍යසමධිතං යපෙඤා අවසෙසා පුභ්‍යලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ජති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ජති: අනාගාමිමභ්‍යසමධි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං නප්පජ්ජති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ජති.

205. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි.

සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුස-
යඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං
නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන
සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසා-
නුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති. ද්විත්තං මග්ගසමඬ්ඪිතං ධප්පෙතො අවසෙසා
පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ච
පටිසානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති. (දුකමුලකං)

207-208. සො යතො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච
මානානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිල්පා-
නුසයං නප්පජ්ඣති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූප-
ධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච
මානානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො විචිකිල්පානුසයං
නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගා-
නුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච මානානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, විචිකිල්පානුස-
යයඤ්ච නප්පජ්ඣති. ද්විත්තං මග්ගසමඬ්ඪිතඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ධප්පෙතො
අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච
මානානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, විචිකිල්පානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති.

සො චා පන යතො විචිකිල්පානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො
කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච මානානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති:
අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිල්පානුසයයඤ්ච
කාමරාගානුසයයඤ්ච මානානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො
පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු
වෙදනාසු සො තතො විචිකිල්පානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච මානානුස-
යයඤ්ච නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති
සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො
විචිකිල්පානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච
මානානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති. අග්ගමග්ගසමඬ්ඪි කාමධාතුයා ද්විසු
වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිල්පානුසයයඤ්ච
කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො
මානානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියා-
පනෙන සො තතො විචිකිල්පානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ච
පටිසානුසයයඤ්ච මානානුසයයඤ්ච නප්පජ්ඣති. ද්විත්තං මග්ගසමඬ්ඪිතඤ්ච
අට්ඨමකඤ්ච ධප්පෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විචිකිල්පානුසයයඤ්ච
නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච මානානුසයයඤ්ච
නප්පජ්ඣති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී ඔ එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිහි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (දුකමුලක ඔ)

207-208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිව්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඔ එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිහි පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමක පුද්ගලයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬිහි පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී ඔ එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬිහි පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඔ එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී ඔ එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිහි පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

209. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනනං.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අනාගාමිමග්ගසමධිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. යෙව් පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. යෙව් පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති. අග්ගමග්ගසමධිති කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො මානානුසයං නප්පජ්ඣති. යෙව් පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමධිතිං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිනි භවිරාගානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති.

210. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අග්ගමග්ගසමධිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. යෙව් පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමධිතිං යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිනි කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣතිති: අනාගාමිමග්ගසමධිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. යෙව් පුග්ගලො කාමධාතුයා

209. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුද්ගල තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිත් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිත් තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි

ද්විසු වේදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ඣති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඪීතං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති. (තිකමූලකං)

211-213. යො යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති: ආමනනා.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪී දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා කාමරාගානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති. අග්ගමග්ගසමඬ්ඪී කාමධාතුයා ද්විසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො මානානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඪීතඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති. (චතුස්සමූලකං)

214. යො යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා නප්පජ්ඣති සො තතො හවිරාගානුසයයං නප්පජ්ඣති: ආමනනා.

දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමිඳ්ගිත් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (තිකමුලක යි)

211-213. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමිඳ්ගි පුද්ගල තෙම දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමිඳ්ගි පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමිඳ්ගිත් ද අශ්වමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (වතුසංමුලක යි.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමී මාර්ගසමඬහී පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬහී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬහී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

215. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬහී පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬහී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති මානානුසයය්‍යෙති දිට්ඨානුසයය්‍යෙති විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති නපප්පහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙති කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති මානානුසයය්‍යෙති නපප්පහති, නො ච සො තතො දිට්ඨානුසයය්‍යෙති විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති නපප්පහති, සේව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙති නපප්පහති, කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති මානානුසයය්‍යෙති දිට්ඨානුසයය්‍යෙති විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති නපප්පහති, අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙති කාමරාගානුසයය්‍යෙති මානානුසයය්‍යෙති දිට්ඨානුසයය්‍යෙති විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති නපප්පහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයයං නපප්පහති, සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා අතිස්ස වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති මානානුසයය්‍යෙති දිට්ඨානුසයය්‍යෙති විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති නපප්පහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයං නපප්පහති, සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙති නපප්පහති, කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති මානානුසයය්‍යෙති දිට්ඨානුසයය්‍යෙති විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති නපප්පහති, ද්විතං මග්ගසමඬ්ඪිතය්‍යෙති අට්ඨමකය්‍යෙති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්‍ය්‍යෙති අවිජ්ජානුසයය්‍යෙති නපප්පහනති, කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති මානානුසයය්‍යෙති දිට්ඨානුසයය්‍යෙති විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති නපප්පහනති. (පඤ්ඤාමූලකං)

216. යො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති මානානුසයය්‍යෙති දිට්ඨානුසයය්‍යෙති විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති හවිරාගානුසයය්‍යෙති නපප්පහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති මානානුසයය්‍යෙති දිට්ඨානුසයය්‍යෙති විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති හවිරාගානුසයය්‍යෙති නපප්පහති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයයං නපප්පහති, සේව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති මානානුසයය්‍යෙති දිට්ඨානුසයය්‍යෙති විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති හවිරාගානුසයය්‍යෙති නපප්පහති, අවිජ්ජානුසයය්‍යෙති නපප්පහති, ද්විතං මග්ගසමඬ්ඪිතය්‍යෙති අට්ඨමකය්‍යෙති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්‍ය්‍යෙති කාමරාගානුසයය්‍යෙති පටිසානුසයය්‍යෙති මානානුසයය්‍යෙති දිට්ඨානුසයය්‍යෙති විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙති හවිරාගානුසයය්‍යෙති නපප්පහනති, අවිජ්ජානුසයය්‍යෙති නපප්පහනති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අශ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ධි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නොකෙරෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඬහී පුද්ගල තෙම දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී ධි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬහී පුද්ගලයන් ද අශ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (පඤ්ඤාකමුලකධි.)

216. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬහී පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬහී පුද්ගලයන් ද අශ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

සො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති සො තතො කාමරාගානුසයයෙකි පටිසානුසයයෙකි මානානුසයයෙකි දිට්ඨානුසයයෙකි විචිකිට්ඨානුසයයෙකි භවිරාගානුසයයෙකි නපප්පහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙකි කාමරාගානුසයයෙකි පටිසානුසයයෙකි මානානුසයයෙකි භවිරාගානුසයයෙකි නපප්පහති, නො ච සො තතො දිට්ඨානුසයයෙකි විචිකිට්ඨානුසයයෙකි නපප්පහති. සේව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙකි නපප්පහති, කාමරාගානුසයයෙකි පටිසානුසයයෙකි මානානුසයයෙකි දිට්ඨානුසයයෙකි විචිකිට්ඨානුසයයෙකි භවිරාගානුසයයෙකි නපප්පහති. අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඨි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙකි කාමරාගානුසයයෙකි මානානුසයයෙකි දිට්ඨානුසයයෙකි විචිකිට්ඨානුසයයෙකි භවිරාගානුසයයෙකි නපප්පහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නපප්පහති. සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙකි පටිසානුසයයෙකි මානානුසයයෙකි දිට්ඨානුසයයෙකි විචිකිට්ඨානුසයයෙකි භවිරාගානුසයයෙකි නපප්පහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපප්පහති. සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙකි නපප්පහති, කාමරාගානුසයයෙකි පටිසානුසයයෙකි මානානුසයයෙකි දිට්ඨානුසයයෙකි විචිකිට්ඨානුසයයෙකි භවිරාගානුසයයෙකි නපප්පහති. ද්විත්තං මග්ගසමඬ්ඨිතෙකි අට්ඨමකෙකි යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සංඛ්ඛාතං අවිජ්ජානුසයයෙකි නපප්පහනති. කාමරාගානුසයයෙකි පටිසානුසයයෙකි මානානුසයයෙකි දිට්ඨානුසයයෙකි විචිකිට්ඨානුසයයෙකි භවිරාගානුසයයෙකි නපප්පහනති. (ඡක්කමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලොක්කායං.

පටිලොමං.

පප්පහනවාරො.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තඛා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගලාවකාශ යි.

ප්‍රතිලෝම යි.

පජහනවාර යි.

4. පරිශුද්ධ, වාරො

1. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: ආමනාසා.

යො වා පන පටිසානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: ආමනාසා.

2. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

3-4. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

5-6. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

7. යො පටිසානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

8-9. යො පටිසානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

10-11. යො පටිසානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

4. පරිඥාපාරය

1. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

2. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය (එය හා සහජාතවශයෙන් එක්වූ සිටි මානානුසය) පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

3-4. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ දිව්ඨානුසය ... විචිකිල්පානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිල්පානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

5-6. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

7. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

8-9. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ දිව්ඨානුසය... විචිකිල්පානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිල්පානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

10-11. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

12-13. යො මානානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

14-15. යො මානානුසයං පරිජානාති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

16-18. යො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා. -පෙ-

19-20. යො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

21. යො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා. (එකමුලකං)

22. යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා පරිජානාතිති: නො.

23-24. යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා පරිජානාතිති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

12-13. යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනි.

14-15. යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

16-18. යමෙක් දිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ දිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

19-20. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

21. යමෙක් භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

22. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

23-24. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනි.

25-26. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච පරිජානාතිති: නො. (දුකමුලකං)

27-28. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථී.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

29-30. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථී.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාතිති: මානානුසයං පරිජානාති (තිකමුලකං)

31-33. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථී.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පරිජානාතිති: දිට්ඨානුසයං පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච තදෙකථං පරිජානාති. -පෙ- (වතුඤ්ඤාමුලකං)

34-35. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථී.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාතිති: මානානුසයං පරිජානාති. (පඤ්ඤාමුලකං)

36. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථී.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාතිති: මානානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති. (ඡක්කාමුලකං)

අනුලොමසුග්ගලං.

25-26. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දැනි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති. (දුක්ඛූලක සි.)

27-28. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දැනි.

29-30. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: මානානුසය පිරිසිඳ දැනි. (තිකමූලක සි.)

31-33. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්; දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ දැනි, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ... (චතුස්සමූලක සි.)

34-35. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: මානානුසය පිරිසිඳ දැනි. (පඤ්ඤාමූලක සි.)

36. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනි. (ඡත්තමූලක සි.)

අනුලොම පුද්ගල සි.

37. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යනො වා පන පටිසානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

38. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යනො වා පන මානානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො මානානුසයයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

39- 40. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

41. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යනො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

42. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො අවිජ්ජානුසයයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

43. යනො පටිසානුසයං පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යනො වා පන මානානුසයං පරිජානාති තනො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි. එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇතිකල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

44-45. යතො පටිසානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්ණා.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච පරිජානාති, පටිසානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

46. යතො පටිසානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යතො චා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

47. යතො පටිසානුසයං පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්ණා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ච පරිජානාති, පටිසානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

48-49. යතො මානානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්ණා.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච පරිජානාති, මානානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

50. යතො මානානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයයඤ්ච පරිජානාති, භවරාගානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

යතො චා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්ණා.

44-45. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි දිව්‍යානුසය ...විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනි, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විවිකිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු දැනි, පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනි, පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විවිකිව්‍යානුසය පිරිසිදු දැනි, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විවිකිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු දැනි, මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

50. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි, එහි හවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි, හවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

51. යනො මානානුසයං පරිජානාති තනො අභිජානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

යනො වා පන අභිජානුසයං පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති; දුක්ඛය වෙදනාය තනො අභිජානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො මානානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අභිජානුසයං පරිජානාති, මානානුසයං පරිජානාති.

52-54. යනො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති තනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

යනො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති තනො දිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො. -ප-

55. යනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති; කාමධාතුයා ත්ව්ව වෙදනාසු තනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති, භවිරාගානුසයං පරිජානාති.

යනො වා පන භවිරාගානුසයං පරිජානාති තනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

56. යනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති තනො අභිජානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

යනො වා පන අභිජානුසයං පරිජානාති තනො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

57. යනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති තනො අභිජානුසයං පරිජානාතිති; ආමනො.

යනො වා පන අභිජානුසයං පරිජානාති තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති; කාමධාතුයා ත්ව්ව වෙදනාසු තනො අභිජානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අභිජානුසයං පරිජානාති, භවිරාගානුසයං පරිජානාති. (ඵකකමුලකං)

58. යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති; නංථි.

51. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, කාමධාතූයෙහි වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිදු දැනීම.

52-54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි දිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

55. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම. (එකකමුලක යි)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැත.

යනො වා පන මානානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො මානානුසයය්‍යෙඤ්ඤා කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාති, නො ච තනො පටිසානුසයං පරිජානාති.

59-60. යනො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නස්ථි.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙඤ්ඤා කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාති, නො ච තනො පටිසානුසයං පරිජානාති, දුක්ඛය වෙදනාය තනො විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති.

61. යනො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාති තනො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: නස්ථි.

යනො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාතිති: නො.

62. යනො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාති තනො අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නස්ථි.

යනො වා පන අච්ඡානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො අච්ඡානුසයය්‍යෙඤ්ඤා කාමරාගානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාති, නො ච තනො පටිසානුසයං පරිජානාති, දුක්ඛය වෙදනාය තනො අච්ඡානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පටිසානුසයය්‍යෙඤ්ඤා පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. (දුක්ඛමුලකං)

තවද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම ද යත්: රූපධාතූ-යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද මි එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම.

59-60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැත.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම ද යත්: රූපධාතූ-යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද මි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම, කාම-ධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැත.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැත.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැත.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද මි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම, කාමධාතූ-යෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනීම. එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම. (දුක්ඛුලක මි.)

63-64. යතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයං පටිඝානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති.

65. යතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

යතො චා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො භවරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං පරිජානාති.

66. යතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයං පටිඝානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති. (ඤ්ඤාලකං)

67-69 යතො කාමරාගානුසයං පටිඝානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

63-64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනි. (තිකමූලක සි.)

67-69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනි නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි විවිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනී. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී ... (වතුකකමූලක සි.)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනී. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී. (පඤ්ඤාකමූලක සි.)

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැති.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං
පටිඝානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං
හවිරාගානුසයං පරිජානාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො
අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං
හවිරාගානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං
පටිඝානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ආප්ත වේදනාසු තනො
අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං
විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො පටිඝානුසයං
හවිරාගානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වේදනාය තනො අවිජ්ජානුස-
යං පටිඝානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති,
නො ච තනො කාමරාගානුසයං මානානුසයං හවිරාගානුසයං
පරිජානාති. (ඡක්කමුලකං)

අනුලොමඛිකාසං.

73. යො යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තනො
පටිඝානුසයං පරිජානාති: නො.

යො වා පන යනො පටිඝානුසයං පරිජානාති සො තනො
කාමරාගානුසයං පරිජානාති: නො.

74. යො යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තනො
මානානුසයං පරිජානාති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන යනො මානානුසයං පරිජානාති සො තනො
කාමරාගානුසයං පරිජානාති: නො.

75-76. යො යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තනො
දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති: නො.

යො වා පන යනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තනො
කාමරාගානුසයං පරිජානාති: අට්ඨමනො දුක්ඛාය වේදනාය
රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති,
නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති, සේව පුග්ගලො
කාමධාතුයා ආප්ත වේදනාසු සො තනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති,
කාමරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනීම. (ඡක්කමුලක යි.)

අනුලොමාවකාශ යි.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැති.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැති.

75-76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම (සොතාපත්තිමාර්ගස්ථ තෙම) දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනීම, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනීම, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනීම.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

77. යො යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

78. යො යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකටං පරිජානාති.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

79. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

80-81. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිල්පානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන යතො විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති, නො ව සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාති, යෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති, පටිසානුසයං තදෙකටං පරිජානාති.

82. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

83. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකටං පරිජානාති.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

84-85. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිල්පානුසයං පරිජානාතිති: නො.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දැනි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

80-81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනි, ඒ පුභුල් තෙමෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි, තදෙකස්ථ වූ පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දැනි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

84-85. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

යො වා පන යතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතිති: අට්ඨමකො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති. මානානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

86. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො භව-
රාගානුසයං පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪි කාමධාතුයා ද්වීසු
වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච සො
තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා
අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයයඤ්ච පරිජානාති, භවරාගානුස-
යඤ්ච පරිජානාති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො
මානානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තං.

87. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො
අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තං.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො
මානානුසයං පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪි දුක්ඛාය වෙදනාය සො
තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං
පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා
අරූපධාතුයා සො තතො අච්ඡානුසයයඤ්ච පරිජානාති, මානානුසයයඤ්ච
පරිජානාති.

88-90. යො යතො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති සො තතො
විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තං.

යො වා පන යතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො
දිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්තං. -පෙ-

91. යො යතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො
භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ත්වීසු වෙදනාසු
සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො
භවරාගානුසයං පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
සො තතො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, භවරාගානුසයං තදෙකට්ඨං
පරිජානාති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො
විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම දුෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි, ඒ පුභුල් තෙමෙ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි. තදෙකස්ථ වූ මානානුසය පිරිසිදු දැනි.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි. ඒ පුභුල් තෙමෙ ම රූපධාතුයෙහි අරූපධාතුයෙහි දෑ යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම දුෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි, ඒ පුභුල් තෙමෙ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි. මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි.

88-90. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදුදැනි නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි, ඒ පුභුල් තෙමෙ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි, තදෙකස්ථ වූ භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

92. යො යනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකථං පරිජානාති.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

93. යො යනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමන්ත.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨි කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු සො තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, භවිරාගානුසයං පරිජානාති. (එකකමුලකං)

94. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති සො තනො මානානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො වා පන යනො මානානුසයං පරිජානාති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

95-96. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති සො තනො දිට්ඨානුසයං -පප- විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො වා පන යනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාතිති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, කාමරාගානුසයං තදෙකථං පරිජානාති, නො ච සො තනො පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, පටිසානුසයං තදෙකථං පරිජානාති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති.

97. යො යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති සො තනො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො වා පන යනො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි විවිකිච්ඡානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

93. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමභිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි භවරාගානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයය ද පිරිසිදු දැනී, භවරාගානුසයය ද පිරිසිදු දැනී. (එකකමුලක යි.)

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයය ද පටිඝානුසයය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි මානානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිඝානුසයය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

95-96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයය ද පටිඝානුසයය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි දිව්‍යානුසයය ... විවිකිච්ඡානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිඝානුසයය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසයය පිරිසිදු දැනී. හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිඝානුසයය ද නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසයය ද පිරිසිදු දැනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසයය ද පිරිසිදු දැනී. හේ එහි පටිඝානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසයය ද පිරිසිදු දැනී. තදෙකස්ථ වූ පටිඝානුසයය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයය ද පටිඝානුසයය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිඝානුසයය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

98. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො. (දුක්ඛමුලකං)

99-100. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො වා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති, කාමරාගානුසයං මානානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති, පටිසානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති.

101. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාති සො තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: මානානුසයං පරිජානාති.

102. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමධි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති. (තික්ඛමුලකං)

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි අවිජ්ජාත්‍රයය පිරිසිදු දැන ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජාත්‍රයය පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන ද යත්: නැති. (දුක්ඛුලක ධි.)

99-100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි දිට්ඨාත්‍රයය ... විචිකිච්ඡාත්‍රයය පිරිසිදු දැන ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡාත්‍රයය පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන ද යත්: අක්ඛණ පුද්ගල කෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, තදෙකස්ථ වූ මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන. හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද නො ද පිරිසිදු දැන, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, හේ එහි පටිසාත්‍රයය නො ද පිරිසිදු දැන, ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, තදෙකස්ථ වූ පටිසාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද නො ද පිරිසිදු දැන.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි භවරාගාත්‍රයය පිරිසිදු දැන ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගාත්‍රයය පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන ද යත්: මානාත්‍රයය පිරිසිදු දැන.

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි අවිජ්ජාත්‍රයය පිරිසිදු දැන ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජාත්‍රයය පිරිසිදු දැන නම් හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල කෙම දුඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජාත්‍රයය පිරිසිදු දැන, හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද නො ද පිරිසිදු දැන, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජාත්‍රයය ද මානාත්‍රයය ද පිරිසිදු දැන, හේ එහි කාමරාගාත්‍රයය ද පටිසාත්‍රයය ද නො ද පිරිසිදු දැන. (තික්ඛුලක ධි.)

103-105. යො යතො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා පරිජානාතිති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා පරිජානාති, මානානුසයය්ඤා තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා පරිජානාති, කාමරාගානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා පරිජානාති, පටිසානුසයය්ඤා තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා පරිජානාති. -පෙ- (චතුක්කමුලකං)

106. යො යතො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා පරිජානාති සො තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා පරිජානාතිති: මානානුසයං පරිජානාති.

107. යො යතො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා පරිජානාති සො තතො අචිත්තානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අචිත්තානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමිඨි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අචිත්තානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අචිත්තානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිසානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා පරිජානාති (පඤ්ඤාමුලකං)

103-105. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනී, තදෙකස්ථ වූ මානානුසය ද පිරිසිදු දැනී. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී. ඒ පුභුල් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඛ වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනී, තදෙකස්ථ වූ පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී.... (චතුක්කමූලක යි.)

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: මානානුසය පිරිසිදු දැනී.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬහි පුද්ගල තෙම දුඛවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

108. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨි දුක්ඛාය ථෙද්ධාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පරිජානාති. සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු ථෙද්ධාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං පරිජානාති. සෙව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං මානානුසයං භවරාගානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං පරිජානාති. (ඡක්කමුලකං.)

අනුලොමපුග්ගලොකාසං.

පරිඤ්ඤාචාරො අනුලොමං.

109. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

යො වා පන පටිසානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

110. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨි කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිජානාති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඨිනං යපෙති: අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයං න පරිජානන්ති, මානානුසයං න පරිජානන්ති.

යො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඨි මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඨිනං යපෙති: අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයං න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයං න පරිජානන්ති.

108. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචික්ඛානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචික්ඛානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධ්වි පුද්ගල තෙම දුඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචික්ඛානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචික්ඛානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචික්ඛානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී. (ඡක්කමූලක සි.)

අනුලොමාවක්කාය සි.

පරිඥාපාරයෙහි අනුලොම සි.

109. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ සි.

තව ද යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ සි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධ්වි පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධ්වින් තබා සෙසු පුභුල්හු කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධ්වි පුද්ගල තෙම මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධ්වින් තබා සෙසු පුභුල්හු මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

111-112. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඛිණි අට්ඨමකානුසයං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඛිණි විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඛිණි අට්ඨමකානුසයං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං න පරිජානාති.

113-114. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති යො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඛිණි කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අභික්ඛං මග්ගසමඬ්ඛිණං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඛිණි අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, අභික්ඛං මග්ගසමඬ්ඛිණං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං න පරිජානාති.

115. යො පටිසානුසයං න පරිජානාති යො මානානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඛිණි පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො මානානුසයං න පරිජානාති, අභික්ඛං මග්ගසමඬ්ඛිණං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන මානානුසයං න පරිජානාති යො පටිසානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඛිණි මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො පටිසානුසයං න පරිජානාති, අභික්ඛං මග්ගසමඬ්ඛිණං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති.

111-112. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමිමාර්ග-යමඛ්ණයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛ්ණ පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛ්ණයා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගා-නුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

113-114. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛ්ණ පුද්ගල කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛ්ණීන් තඬා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛ්ණ පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛ්ණීන් තඬා සෙසු පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගා-නුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

115. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛ්ණ පුද්ගල පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛ්ණීන් තඬා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛ්ණ පුද්ගල මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛ්ණීන් තඬා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

116-117. යො පටිසානුසයං න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිණි අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති යො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිණි විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො පටිසානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිණි අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති, පටිසානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති.

පරිජානාති

118-119. යො පටිසානුසයං න පරිජානාති යො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛිණි පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, ඒකං මග්ගසමඛිණිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිණි අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො පටිසානුසයං න පරිජානාති. ඒකං මග්ගසමඛිණිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති, පටිසානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති.

120-121. යො මානානුසයං න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිණි අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති යො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛිණි විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො මානානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිණි අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති, මානානුසයඤ්ඤා න පරිජානන්ති.

116-117. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්, පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

118-119. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛී පුද්ගල පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛීන් තඬා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛී පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛීන් තඬා සෙසු පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්, පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

120-121. යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල මානානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

122-123. යො මානානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

124-126. යො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා. -පෙ-

127-128. යො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිතං අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකං අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, අග්ගමග්ගසමඛිතං අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති.

129. යො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා. (ඵකකමුලකං)

130. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිජානාති, ද්විතං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, ද්විතං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති.

122-123. යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමෙක් දිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි ...

127-128. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍ර-මාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

129. යමෙක් භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි. (එකකමූලක යි.)

130. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬ්ඪි පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪින් තබා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල මානානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඪින් තබා සෙසු පුභුලෝ මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

131-132. යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං -ඓප- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඛිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඛි විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඛිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

133-134. යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති යො භවරාගානුසයං -ඓප- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඛි කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, නො ච යො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අභික්ඛං මග්ගසමඬ්ඛිනං ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඛි අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, අභික්ඛං මග්ගසමඬ්ඛිනං ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති. (දුකමුලකං)

135-136. යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං -ඓප- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අභික්ඛං මග්ගසමඬ්ඛිනඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිඝානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

131-132. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛියා පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

133-134. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛියා පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ අච්ඡේදානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛියන් තඬා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අච්ඡේදානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛියා පුද්ගල අච්ඡේදානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛියන් තඬා සෙසු පුභුලෝ අච්ඡේදානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. (දුකමුලක සි.)

135-136. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛියන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාතිති: අනාගාමි-මග්ගසමඬග්ගි විචිකිච්ඡානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ව සො කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති, අග්ගමග්ගසමඬග්ගි විචිකිච්ඡානුසයයකඤ්ඤි කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ව සො මානානුසයයං න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඬග්ගිනකඤ්ඤි අට්ඨමකකඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති. කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති.

137-138. යො කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති සො භවිරාගානුසයයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාතිති: අනාගාමි-මග්ගසමඬග්ගි අවිජ්ජානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ව සො කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඬග්ගිනං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති. (තිකමුලකං)

139-141. යො කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬග්ගි විචිකිච්ඡානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ව සො කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති, අග්ගමග්ගසමඬග්ගි විචිකිච්ඡානුසයයකඤ්ඤි කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ව සො මානානුසයයං න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඬග්ගිනකඤ්ඤි අට්ඨමකකඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති. -පෙ- (වතුකකමුලකං)

142-143. යො කාමරාගානුසයයකඤ්ඤි පටිසානුසයයකඤ්ඤි මානානුසයයකඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයකඤ්ඤි විචිකිච්ඡානුසයයකඤ්ඤි න පරිජානාති සො භවිරාගානුසයයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අග්‍රමාර්ගසමඬගි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

137-138 යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගි පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් තඬා සෙසු පුභුලෝ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. (තිකමුලක යි.)

139-141. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ගසමඬගි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.... (චතුක්කමුලක යි.)

142-143. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයං පටිඝානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයයං කාමරාගානුසයයං පටිඝානුසයයං මානානුසයයං න පරිජානාති, නො ච සො දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං න පරිජානාති, අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි අවිජ්ජානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයයං පටිඝානුසයයං න පරිජානාති, ඒතං මග්ගසමඬ්ඪිතං අට්ඨමකං යට්ඨං අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයයං න පරිජානන්ති. කාමරාගානුසයයං පටිඝානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං න පරිජානන්ති. (පඤ්ඤාමුලකං)

144. යො කාමරාගානුසයයං පටිඝානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං භවරාගානුසයයං න පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයයං පටිඝානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං භවරාගානුසයයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයයං කාමරාගානුසයයං පටිඝානුසයයං මානානුසයයං භවරාගානුසයයං න පරිජානාති, නො ච සො දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං න පරිජානාති, අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි අවිජ්ජානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං භවරාගානුසයයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයයං පටිඝානුසයයං න පරිජානාති, ඒතං මග්ගසමඬ්ඪිතං අට්ඨමකං යට්ඨං අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයයං න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයයං පටිඝානුසයයං මානානුසයයං දිට්ඨානුසයයං විචිකිච්ඡානුසයයං භවරාගානුසයයං න පරිජානන්ති. (පඤ්ඤාමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලං.

145. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛය වේදනාය තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නො තතො කාමරාගානුසයයං න පරිජානාති, පටිඝානුසයයං න පරිජානාති.

යතො වා පන පටිඝානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නො තතො පටිඝානුසයයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයං න පරිජානාති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැන නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැන ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැන, හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැන, අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැන. හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැන. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති ද අෂ්ටමකයා ද තඛා සෙසු පුභුලෝ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනි. (පඤ්ඤාමුලක සි.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැන ද යත්: එසේ සි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැන නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන, හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැන, අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැන, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති ද අෂ්ටමකයා ද තඛා සෙසු පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනි. (ඡත්තමුලක සි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගල සි.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැන නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිදු නො දැන ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැන. එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැන. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන, පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැන.

තව ද යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිදු නො දැන නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැන ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසය පිරිසිදු නො දැන, කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැන, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි පටිඝානුසය ද පිරිසිදු නො දැන, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැන.

146. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙක තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන මානානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

147-148. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙක තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, විචික්ඛිට්ඨානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

149. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙක තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, භවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ධීඝ වේදනාසු තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙක තතො භවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

150. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙක තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තං.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

151. යතො පටිසානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, මානානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

යතො චා පන මානානුසයං න පරිජානාති තතො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිසානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

152-153. යතො පටිසානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, විචික්ඛිට්ඨානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

යතො චා පන විචික්ඛිට්ඨානුසයං න පරිජානාති තතො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනා.

154. යතො පටිසානුසයං න පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, භවිරාගානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං න පරිජානාති තතො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිසානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

155. යතො පටිසානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනා.

151. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

152-153. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: දුෂ්ඨවෙද්දා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

155. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

156-157. යතො මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි තතො දිට්ඨිකාත්මකයං -පෙ- විචිකිච්ඡාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, නො ච තතො විචිකිච්ඡාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, අපරියාපනෙන තතො මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, විචිකිච්ඡාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි.

යතො චා පන විචිකිච්ඡාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි තතො මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි: ආමන්ත.

158. යතො මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි තතො භවිරාගාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි: ආමන්ත.

යතො චා පන භවිරාගාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි තතො මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි: කාමධාතුයා ඵ්ඨු වෙදනාස්ස තතො භවිරාගාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, නො ච තතො මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො භවිරාගාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි.

159. යතො මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි තතො අවිජ්ජාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, නො ච තතො අවිජ්ජාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, අපරියාපනෙන තතො මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, අවිජ්ජාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි.

යතො චා පන අවිජ්ජාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි තතො මානාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි: ආමන්ත.

160-162. යතො දිට්ඨිකාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි තතො විචිකිච්ඡාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි: ආමන්ත.

යතො චා පන විචිකිච්ඡාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි තතො දිට්ඨිකාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි: ආමන්ත. -පෙ-

163. යතො විචිකිච්ඡාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි තතො භවිරාගාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි: ආමන්ත.

යතො චා පන භවිරාගාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි තතො විචිකිච්ඡාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි: කාමධාතුයා ඵ්ඨු වෙදනාස්ස තතො භවිරාගාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, නො ච තතො විචිකිච්ඡාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, අපරියාපනෙන තතො භවිරාගාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි, විචිකිච්ඡාත්මකයං න පරිච්ඡාදානි.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති-කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දොවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී. එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, දුෂ්ඨවේදනා යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

159. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

160-162. යම් තැනෙක දිව්‍යානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිව්‍යානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

163. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

164. යතො චිච්ඡිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො අච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යතො වා පන අච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො චිච්ඡිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

165. යතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති තතො අච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා නිසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, අච්ඡානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන අච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා. (එකකමුලකං)

166. යතො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයයඤ්ච කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

167-168. යතො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචික්ඛිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො විචික්ඛිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, විචික්ඛිච්ඡානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන විචික්ඛිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

164. යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම එහි විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදූරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනීම, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනීම, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: දූෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනීම. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම.

167-168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, එහි විවිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනීම, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි.

169. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, භවිරාගානුසයං න පරිජානාති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති: දුක්ඛාය ඵෙදනාය තතො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, කාමධාතුයා ඥීය ඵෙදනාය තතො භවිරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති.

170. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති: ආමන්තා. (දුක්ඛුලකං)

171-172. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචික්ඛිතානුසයං න පරිජානාති: ආමන්තා.

යතො චා පන විචික්ඛිතානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති: ආමන්තා.

173. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති: ආමන්තා.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. කාමධාතුවෙහි දොව්දැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. (දුක්ඛූලක යි.)

171-172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

යතො වා පන භවිරාගානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවිරාගානුසයයෙකු කාමරාගානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු න පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු න පරිජානාති. අපරියපනෙන තතො භවිරාගානුසයයෙකු න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු න පරිජානාති.

174. යතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු න පරිජානාති තතො අවිජජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තො.

යතො වා පන අවිජජානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු න පරිජානාතිති: ආමන්තො. (තිකමුලකං)

175-177. යතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු න පරිජානාති තතො විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තො.

යතො වා පන විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු න පරිජානාතිති: ආමන්තො. -පෙ- (වතුකකමුලකං)

178. යතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු විචිකිච්ජානුසයයෙකු න පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තො.

යතො වා පන භවිරාගානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු විචිකිච්ජානුසයයෙකු න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවිරාගානුසයයෙකු කාමරාගානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු න පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු විචිකිච්ජානුසයයෙකු න පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු විචිකිච්ජානුසයයෙකු න පරිජානාති. අපරියපනෙන තතො භවිරාගානුසයයෙකු න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු විචිකිච්ජානුසයයෙකු න පරිජානාති.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනීම, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි. (තිකමුලක යි.)

175-177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි. ... (වතුකකමුලක යි.)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, එහි පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

179. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති තනො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා. (පඤ්ඤාමුලකං)

180. යනො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං න පරිජානාති තනො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තනො භවරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිට්ඨානුසයං භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තා. (ඡක්කමුලකං)

පටිලොමඛිකාසං.

181. යො යනො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තනො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිනි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තනො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවිව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො සො තනො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිනි. යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති.

යො වා පන යනො පටිසානුසයං න පරිජානාති සො තනො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිනි කාමධාතුයා ආර්ථික වෙදනාසු සො තනො පටිසානුසයං. න පරිජානාති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවිව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො සො තනො පටිසානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිනි. යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් පටිසානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං න පරිජානාති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද වීචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද වීචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද වීචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද වීචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. (ජකකමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.

181. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛි පුද්ගල ඥාතවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. අනාගාමි මාර්ගසමඛියා තඬා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අනාගාමි මාර්ගසමඛි පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දොදාරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. අනාගාමි මාර්ගසමඛියා තඬා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

182. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අනගමිමග්ගසමඤ්චි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, මානානුසයංනෙති න පරිජානාති, ඒකං මග්ගසමඤ්චිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, මානානුසයංනෙති න පරිජානාති.

යො චා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඤ්චි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයංනෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති. ඒකං මග්ගසමඤ්චිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස මානානුසයංනෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති.

183-184. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ත්ව්ව වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයංනෙති න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඤ්චි අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයංනෙති න පරිජානාති.

යො චා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඤ්චි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිට්ඨානුසයංනෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඤ්චි අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විචිකිට්ඨානුසයංනෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති.

182. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනුමාර්ග-සමඛි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම, ඒ පුභුල් මැ දුඃඛවෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිත්ත ඛා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැනැති කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඛි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වෙද්දායෙහි ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම, ඒ පුභුල් මැ දුඃඛවෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිත්ත ඛා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැනැති මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

183-184. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අභ්‍රමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදූරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, විචිකිච්ඡා-නුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අභ්‍රමකයා ද තඛා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැනැති කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වෙද්දායෙහි ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම, ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුඃඛවෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියා-පන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අභ්‍රමකයා ද තඛා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැනැති විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

185. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති යො තතො හවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඤ්චි රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො හවිරාගානුසයං න පරිජානාති, සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු අපරියාපතො යො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, හවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති. ද්විත්තං මග්ගසමඤ්චිනං යපෙඤ්ච අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති. හවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති.

යො චා පන යතො හවිරාගානුසයං න පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමීමග්ගසමඤ්චි කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු සො තතො හවිරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපතො යො තතො හවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති. ද්විත්තං මග්ගසමඤ්චිනං යපෙඤ්ච අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස හවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති, කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති.

186. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඤ්චි කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපතො යො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඤ්චිනං යපෙඤ්ච අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිජානානති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමීමග්ගසමඤ්චි කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපතො යො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඤ්චිනං යපෙඤ්ච අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිජානානති, කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති.

185. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬි පුද්ගල රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි හවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම, ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිගින් තබා සෙසු පුභුල් හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඬිගි පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුෂ්ඨවෙදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිගින් තබා සෙසු පුභුල් හැම තැන්හි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

186. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬිගි පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිගින් තබා සෙසු පුභුල් හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬිගි පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියා-පන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිගින් තබා සෙසු පුභුල් හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

187. යො යතො පටිසානුසයං න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අභ්‍යමභ්‍යසමඬ්ඪී කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති, ඒනනං මභ්‍යසමඬ්ඪීනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමභ්‍යසමඬ්ඪී දුක්ඛය වෙදනාය සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති, ඒනනං මභ්‍යසමඬ්ඪීනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස මානානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති.

188-189. යො යතො පටිසානුසයං න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති; අට්ඨමකො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමි-මභ්‍යසමඬ්ඪීනං අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයං න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමභ්‍යසමඬ්ඪී දුක්ඛය වෙදනාය සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමභ්‍යසමඬ්ඪීනං අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති.

187. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිති පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි එහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, ඒ පුභුල් මැ දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි දෑ යි එහි හේ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඛිති පුද්ගල දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහිදෑ යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

188-189. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි කෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි එහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමි-මාර්ගසමඛිතියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි දෑ යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛිතියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

190. යො යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමඛිති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා තිස්ස වේදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, භවරාගානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඛිතිං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, භවරාගානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විස්ස වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො භවරාගානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඛිතිං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස භවරාගානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

191. යො යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා තිස්ස වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති. ද්විත්තං මග්ගසමඛිතිං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විස්ස වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඛිතිං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති, පටිඝානුසයංඤ්ඤා න පරිජානාති.

190. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: අග්‍රාමාර්ග-සමඛිති පුද්ගල රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඛිති පුද්ගල දූඛවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම.

191. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: අග්‍රාමාර්ග-සමඛිති පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඛිති පුද්ගල දූඛවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනීම, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනීම.

192-193. යො යනො මානානුසයං න පරිජානාති යො තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තනො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති. සේව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ග සමඛිතිං අට්ඨමකං ධරෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් මානානුසයං න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යනො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති යො තනො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තනො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති. සේව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන යො තනො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිතිං අට්ඨමකං ධරෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති.

194. යො යනො මානානුසයං න පරිජානාති යො තනො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තො.

යො චා පන යනො භවරාගානුසයං න පරිජානාති යො තනො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු යො තනො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති. සේව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන යො තනො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිතිං ධරෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් භවරාගානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති.

195. යො යනො මානානුසයං න පරිජානාති යො තනො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තනො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සේව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තනො මානානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිතිං ධරෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් මානානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යනො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො තනො මානානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්තො.

192-193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා-යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ග-සමඛගියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී. හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ දූෂිත වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ගසමඛගියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ දූෂිතවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්න-යෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ගසමඛගියා තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

195. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛගී පුද්ගල දූෂිතවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ග-සමඛගියා තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

196-198. යො යතො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනාසා.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනාසා. -පෙ-

199. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛි රූපධාතුයා අරූප-ධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා නිසු වෙදනාසු අපරියාපනෙත සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, භවරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛියඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙථා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, භවරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා නිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙත සො තතො භවරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛියඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙථා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි භවරාගානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

200. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඛි කාමධාතුයා නිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙත සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛියඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙථා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා නිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙත සො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛියඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙථා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මි අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤා න පරිජානාති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

201. යො යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමධිගී කාමධාතුයා නිසු වේදනාසු සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සේවි පුග්ගලො අපරියාපතො සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමධිගී. ධර්මපඤ්ඤා අවසේසා පුග්ගලා සබ්බස්ස භවරාගානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනා. (ඵකකමුලකං)

202. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති යො තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමධිගී කාමධාතුයා ඤීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සේවි පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපතො සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති. ඤීසං මග්ගසමධිගීනං ධර්මපඤ්ඤා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමධිගී දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො මානානුසයං කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සේවි පුග්ගලො කාමධාතුයා ඤීසු වේදනාසු සො තතො මානානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සේවි පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපතො සො තතො මානානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති. ඤීසං මග්ගසමධිගීනං ධර්මපඤ්ඤා පුග්ගලා සබ්බස්ස මානානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිජානාති.

201. යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමිති පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. අග්‍රමාර්ගසමිතියා තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැනැත්ති හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

202. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමිති පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ දුඛවෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමිතියන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැනැත්ති කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනීම හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමිති පුද්ගල දුඛවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනීම. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමිතියන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැනැත්ති මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීම.

203-204. යො යතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං. -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිගීය්ඤ්ඤි අට්ඨමකය්ඤ්ඤි යපෙඤ්ඤි අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාතිති: අනාගාමි-මග්ගසමඛි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්ඤ්ඤි කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරි-ජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිගීය්ඤ්ඤි අට්ඨමකය්ඤ්ඤි යපෙඤ්ඤි අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විචිකිච්ඡානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති.

205. යො යතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරි-ජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ග-සමඛි රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, භවරාගානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති. ජීව්හු මග්ගසමඛිනං යපෙඤ්ඤි අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, භවරාගානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ග-සමඛි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයය්ඤ්ඤි කාමරාගා-නුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිඝානුසයය්ඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො භවරාගානුසයය්ඤ්ඤි

203-204. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි දිවියානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛිටියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිටී පුද්ගල දූඛවෙද්දා ඇති-කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛිටියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

205. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිටී පුද්ගල රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිටීන් තඬා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිටී පුද්ගල දූඛවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද

න පරිජානාති, කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, ඥානං මග්ගසමධිගීනං ධූපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස භවරාගානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති.

206. යො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අකකමග්ගසමධිගී කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. ඥෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති. ඥානං මග්ගසමධිගීනං ධූපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමධිගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙහි කාමරාගානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති. ඥෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඥාතිය වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති. ඥෙව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති. ඥානං මග්ගසමධිගීනං ධූපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති. (දුක්ඛලකං)

207-208. යො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි මානානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි මානානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. ඥෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි මානානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති. ඥානං මග්ගසමධිගීනෙහි අට්ඨමකෙහි ධූපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි මානානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි න පරිජානාති.

පිරිසිදු නො දැනී. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශ්‍රී ස්‍රී හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිගී පුද්ගල දූෂවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතු-යෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශ්‍රී ස්‍රී එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. (දුකච්ඡලක ශ්‍රී.)

207-208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූප-ධාතූයෙහි ද ශ්‍රී ස්‍රී එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිගී පුද්ගල දුටු වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්තයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමධිගී පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් කෙමේ ම දුටු වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්තයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් ද අක්මකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්ලු භූම තැන්හි විවිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

209. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී නම් තේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්; එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසම්බිථි පුද්ගල දුටු වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නායෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, අග්ගමාර්ගසම්බිථි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ දුටුවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නායෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසම්බිථින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැනැත්ති භවිරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

210. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමධි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. ධීනතං මග්ගසමධිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමධි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති. ධීනතං මග්ගසමධිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති. (තිකමුලකං)

211-213. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති: ආමනනා.

යො චා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමධි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬිහි පුද්ගල තෙම දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිහින් තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬිහි පුද්ගල දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිහින් තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. (තිකමූලක යි.)

211-213 යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬිහි පුද්ගල දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

නො ව සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයකො න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමධි කාමධාතුයා ඒඝ්ඝ වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයකො කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො න පරිජානාති, නො ව සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයකො න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො න පරිජානාති. ඒතං මග්ගසමධි-නකො අට්ඨමකකො යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ථ විචිකිච්ඡානුසයයකො න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො න පරිජානාති. -පෙ- (විතුක්කමූලකං)

214. සො යතො කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ඡානුසයයකො න පරිජානාති සො තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමන්සා.

සො වා පන යතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ඡානුසයයකො න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ඒඝ්ඝ වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවිරාගානුසයයකො කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො න පරිජානාති, නො ව සො තතො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ඡානුසයයකො න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයයකො න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ඡානුසයයකො න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමධි දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො භවිරාගානුසයයකො කාමරාගානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ඡානුසයයකො න පරිජානාති, නො ව සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒඝ්ඝ වේදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයයකො පටිසානුසයයකො මානානුසයයකො දිට්ඨානුසයයකො විචිකිච්ඡානුසයයකො න පරිජානාති, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන

හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිචිතානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ගයමගීථි පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිචිතානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ දුෂ්ටවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිචිතානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගයමගීථිත් ද අක්මකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි විචිකිචිතානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී... (චතුස්සමුලක යි.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිචිතානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිචිතානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අක්මක පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිචිතානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිචිතානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ගයමගීථි පුද්ගල දුෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිචිතානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිචිතානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

එහි හේ භවිරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ දුඃඛවෙද්දායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඛා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි භවිරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

21b. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල දුඃඛවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඛා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. හේ එහි දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල දුඃඛවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

නො ව සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, සොච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ඡානුසයයෙති න පරිජානාති. ඒතනං මග්ගසමඛිනියෙති අට්ඨමකයෙති යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ම අවිජ්ජානුසයයෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ඡානුසයයෙති න පරිජානාති. (පඤ්ඤාමූලකං)

216. යො යතො කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ඡානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අනගමග්ගසමඛිනියෙති ඉක්කාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ඡානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති, නො ව සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ඡානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයෙති න පරිජානාති. ඒතනං මග්ගසමඛිනියෙති අට්ඨමකයෙති යපෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ම කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ඡානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයෙති න පරිජානාති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ඡානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයං තිස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙති කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති, නො ව සො තතො දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ඡානුසයයෙති න පරිජානාති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයෙති පටිසානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ඡානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිනියෙති ඉක්කාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙති කාමරාගානුසයයෙති මානානුසයයෙති දිට්ඨානුසයයෙති විචිකිච්ඡානුසයයෙති භවරාගානුසයයෙති න පරිජානාති,

හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

216. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬිගී පුද්ගල දූෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙද්දායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ගසමඬිගී තෙම දූෂ්ටවෙද්දා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

නො ව සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා භීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයයකේ පටිසානුසයයකේ මානානුසයයකේ දිට්ඨානුසයයකේ විචිකිච්ජානුසයයකේ භවරාගානුසයයකේ න පරිජානාති, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයකේ න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකේ පටිසානුසයයකේ මානානුසයයකේ දිට්ඨානුසයයකේ විචිකිච්ජානුසයයකේ භවරාගානුසයයකේ න පරිජානාති. ඒනතං මග්ගසමඩ්ඪිනකේ අට්ඨමකකේ යපෙඤා අවසෙයා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයයකේ න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකේ පටිසානුසයයකේ මානානුසයයකේ දිට්ඨානුසයයකේ විචිකිච්ජානුසයයකේ භවරාගානුසයයකේ න පරිජානාති. (ඡක්කමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං.

පටිලොමං.

පරික්ඛාදාචාරො.

හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද මි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬිහිත් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනීනි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනිත්. (ඡක්කමුලක යි.)

ප්‍රතිලොම පුද්ගලාවකාශ යි

ප්‍රතිලොම යි.

පරිඥාපාර යි.

5. පහිනවාරො

1. යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස පටිසානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

යසස වා පන පටිසානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

2. යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස මානානුසයො පහිනොති: අනාගාමිසස කාමරාගානුසයො පහිනො, නො ච තසස මානානුසයො පහිනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පහිනො, මානානුසයො ච පහිනො.

යසස වා පන මානානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

3-4 යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස දිට්ඨානුසයො -පෙ-විච්චිච්ඡානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

යසස වා පන විච්චිච්ඡානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: ද්විතකං පුග්ගලානං විච්චිච්ඡානුසයො පහිනො, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො පහිනො. ද්විතකං පුග්ගලානං විච්චිච්ඡානුසයො ච පහිනො, කාමරාගානුසයො ච පහිනො.

5-6. යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො පහිනොති: අනාගාමිසස කාමරාගානුසයො පහිනො, නො ච තසස අවිජ්ජානුසයො පහිනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පහිනො අවිජ්ජානුසයො ච පහිනො.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

7. යසස පටිසානුසයො පහිනො තසස මානානුසයො පහිනොති: අනාගාමිසස පටිසානුසයො පහිනො, නො ච තසස මානානුසයො පහිනො. අරහතො පටිසානුසයො ච පහිනො, මානානුසයො ච පහිනො.

යසස වා පන මානානුසයො පහිනො තසස පටිසානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

8-9. යසස පටිසානුසයො පහිනො තසස දිට්ඨානුසයො -පෙ-විච්චිච්ඡානුසයො පහිනොති: ආමනනා.

යසස වා පන විච්චිච්ඡානුසයො පහිනො තසස පටිසානුසයො පහිනොති: ද්විතකං පුග්ගලානං විච්චිච්ඡානුසයො පහිනො නො ච තසස පටිසානුසයො පහිනො. ද්විතකං පුග්ගලානං විච්චිච්ඡානුසයො ච පහිනො, පටිසානුසයො ච පහිනො..

5. ප්‍රතිණ්ඩාරය

1. යමක් හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

2. යමක් හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්හුගේ කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක් හුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

3-4. යමක් හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ යැ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

5-6. යමක් හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ භව-රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්හුගේ කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක් හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

7. යමක් හුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්හුගේ පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක් හුගේ මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

8-9. යමක් හුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ පටිසානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

10-11. යස්ස පටිඝානුසයො පභිනො තස්ස භවරාගානුසයො
-පෙ- අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: අනාගාමිස්ස පටිඝානුසයො
පභිනො, නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො
පටිඝානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස පටිඝානුසයො
පභිනොති: ආමනා.

12-13. යස්ස මානානුසයො පභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො
- පෙ - වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනා.

යස්ස චා පන වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස මානානුසයො
පභිනොති: තිණ්ණි. පුගගලානං වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො
ච තෙසං මානානුසයො පභිනො. අරහතො වීථිකිච්ඡානුසයො ච
පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

14-15. යස්ස මානානුසයො පභිනො තස්ස භවරාගානුසයො
-පෙ- අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනා.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස මානානුසයො
පභිනොති: ආමනා.

16-18. යස්ස දිට්ඨානුසයො පභිනො තස්ස වීථිකිච්ඡානුසයො
පභිනොති: ආමනා.

යස්ස චා පන වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො
පභිනොති: ආමනා.

19-20. යස්ස වීථිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස භවරාගානුසයො
-පෙ- අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: තිණ්ණි. පුගගලානං වීථිකිච්ඡා-
නුසයො පභිනො, නො ච තෙසං අවිජ්ජානුසයො පභිනො.
අරහතො වීථිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස වීථිකිච්ඡානුසයො
පභිනොති: ආමනා.

21. යස්ස භවරාගානුසයො පභිනො තස්ස අවිජ්ජානුසයො
පභිනොති: ආමනා.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස භවරාගානුසයො
පභිනොති: ආමනා. (ඵකකමුලකං.)

10-11. යමක්හුගේ පටිසානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතිභාව යැ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතිභාව යැ. රහත්හුගේ පටිසානුසය ද ප්‍රතිභාව යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතිභාව යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: එසේ යි.

12-13. යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිභාව යැ, ඔවුන්ගේ මානානුසය නො ද ප්‍රතිභාව යැ. රහත්හුගේ විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිභාව යැ, මානානුසය ද ප්‍රතිභාව යි.

14-15. යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: එසේ යි.

16-18. යමක්හුගේ දිට්ඨානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: එසේ යි.

19-20. යමක්හුගේ විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිභාව යැ, ඔවුන්ගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතිභාව යැ. රහත්හුගේ විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිභාව යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතිභාව යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: එසේ යි.

21. යමක්හුගේ භවරාගානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාව නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ප්‍රතිභාව වී ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

22. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා තස්ස මානානුසයො පභිනොති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, නො ච තස්ස මානානුසයො පභිනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, මානානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන මානානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනාති: ආමන්තා.

23-24. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා තස්ස දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනාති; ඒකං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො පභිනා, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, ඒකං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා.

25-26. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා තස්ස භවරාගානුසයො - පෙ - අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: අනාගාමිස්ස. කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනාති: ආමන්තා. (දුකච්ඡුලකං).

27-28. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, තස්ස දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: දුකං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා. අනාගාමිස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභිනා, නො ච තස්ස මානානුසයො පභිනො. අරහතො විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා.

22. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ. ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ. රහත්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ. මානානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

තව ද යමක්භූගේ මානානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

23-24. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද ප්‍රභීණයහ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ.

25-26. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භට්ඨරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ. රහත්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

තව ද යමක්භූගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (දුකමුලක යි.)

27-28. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය-ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රභීණයහ. අනාගාමීහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ. රහත්භූගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ.

29-30 යසස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව පභිනො තසස භවිරාගානුසයො - ටෙ - අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තසස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව පභිනොති: ආමනායා. (කිකමුලකං.)

31-33. යසස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව පභිනො තසස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තසස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව පභිනොති: අභිනං පුග්ගාලානං විචිකිච්ඡානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව පභිනො, නො ව තෙසං කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව පභිනො. අනාගාමිසස විචිකිච්ඡානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව පභිනො. දිට්ඨානුසයො ව පභිනො. නො ව තසස මානානුසයො පභිනො. අරහතො විචිකිච්ඡානුසයො ව පභිනො, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව පභිනො. - ටෙ - (වතුසංමුලකං)

34-35. යසස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභිනො තසස භවිරාගානුසයො - ටෙ - අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තසස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභිනොති: ආමනායා. (පඤ්ඤාමුලකං.)

36. යසස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව පභිනො තසස අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තසස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව පභිනොති: ආමනායා. (ඡක්කමුලකං.)

අනුලොම පුග්ගලං.

37. යසස කාමරාගානුසයො පභිනො තසස පටිසානුසයො පභිනොති: න වතෙඤ්ඤා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

යසස වා පන පටිසානුසයො පභිනො තසස කාමරාගානුසයො පභිනොති: න වතෙඤ්ඤා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

29-30. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (කිකමූලක යි.)

31-33. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුගලන්ගේ විචිකිට්ඨානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණයහ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රතීණයහ. අනාගාමීහුගේ විචිකිට්ඨානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණයහ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්භූතේ විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණයහ. ... (චතුක්කමූලක යි.)

34-35. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (පඤ්චකමූලක යි.)

36. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (ඡක්කමූලක යි.)

අනුපොම සුද්ගල යි.

37. යම් කැනෙන කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණැ යි හෝ අප්‍රතීණැ යි හෝ නො කියයුතු ය.

තව ද යම් කැනෙන පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණැ යි හෝ අප්‍රතීණැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

38. යඤ් කාමරාගානුසයො පභිනො තඤ් මානානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යඤ් වා පන මානානුසයො පභිනො තඤ් කාමරාගානුසයො පභිනොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ් මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එඤ් මානානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

39-40. යඤ් කාමරාගානුසයො පභිනො තඤ් දිඨ්ඨානුසයො - ථෙ - විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යඤ් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තඤ් කාමරාගානුසයො පභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එඤ් විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

41. යඤ් කාමරාගානුසයො පභිනො තඤ් භවිරාගානුසයො පභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

යඤ් වා පන භවිරාගානුසයො පභිනො තඤ් කාමරාගානුසයො පභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

42. යඤ් කාමරාගානුසයො පභිනො තඤ් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යඤ් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තඤ් කාමරාගානුසයො පභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එඤ් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

43. යඤ් පටිඝානුසයො පභිනො තඤ් මානානුසයො පභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

යඤ් වා පන මානානුසයො පභිනො තඤ් පටිඝානුසයො පභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි මානානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාව යි හෝ අප්‍රතිභාව යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභාව යි.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: දූෂ්ටවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභාව යි.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: දූෂ්ටවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතිභාව යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභාව යි.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි මානානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාව යැ යි හෝ අප්‍රතිභාව යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

44-45. යස් පටිසානුසයො පභිනො තස් දිට්ඨානුසයො - ටෙප-
විචිකිල්පානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස් වා පන විචිකිල්පානුසයො පභිනො තස් පටිසානුසයො
පභිනොති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එස් විචිකිල්පානුසයො පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛනෙඛා
පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිල්පා-
නුසයො ච පභිනො, පටිසානුසයො ච පභිනො.

46. යස් පටිසානුසයො පභිනො තස් භවිරාගානුසයො
පභිනොති: න වක්ඛනෙඛා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො පභිනො තස් පටිසානුසයො
පභිනොති: න වක්ඛනෙඛා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

47. යස් පටිසානුසයො පභිනො තස් අවිජ්ජානුසයො
පභිනොති: ආමන්තා.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස් පටිසානුසයො
පභිනොති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එස් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛනෙඛා
පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජා-
නුසයො ච පභිනො, පටිසානුසයො ච පභිනො.

48-49. යස් මානානුසයො පභිනො තස් දිට්ඨානුසයො - ටෙප-
විචිකිල්පානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස් වා පන විචිකිල්පානුසයො පභිනො තස් මානානුසයො
පභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිල්පානුසයො පභිනො,
මානානුසයො න වක්ඛනෙඛා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.
කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්
විචිකිල්පානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

50. යස් මානානුසයො පභිනො, තස් භවිරාගානුසයො
පභිනොති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්
මානානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛනෙඛා පභිනොති වා අප්පභි-
නොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො ච
පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො පභිනො තස් මානානුසයො
පභිනොති: ආමන්තා.

44-45. යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූප-ධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීභ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රතීභ යි.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූ-යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීභ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීභ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රතීභ යි.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූ-යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීභ යි.

50. යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ද ප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රතීභ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

51. යත් මානානුසයො පභිනො තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තත් මානානුසයො පභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය එත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, මානානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ඥිස්ස වෙදනාස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

52-54. යත් දිට්ඨානුසයො පභිනො තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

යත් වා පන විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො තත් දිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමන්තං. -පෙ-

55. යත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො තත් භවිරාගානුසයො පභිනොති: කාමධාතුයා ඥිස්ස වෙදනාස්ස එත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිට්ඨානුසයො ච පභිනො භවිරාගානුසයො ච පභිනො.

යත් වා පන භවිරාගානුසයො පභිනො තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

56. යත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

57. යත් භවිරාගානුසයො පභිනො තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමන්තං.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තත් භවිරාගානුසයො පභිනොති: කාමධාතුයා ඥිස්ස වෙදනාස්ස එත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො. (එකකමුලකං)

51. යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: දුඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

52-54. යම් තැනෙක දිව්ඤ්ඤානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි දිව්ඤ්ඤානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

55. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි. (එකකමුලක යි.)

58. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා එස් මානානුසයො පභිනොති: නඤ්ථි.

යස් වා පන මානානුසයො පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛො පභිනාති වා අපපභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපපභිනොති වා.

59-60. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයො පභිනොති: නඤ්ථි.

යස් වා පන විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිට්ඨානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛො පභිනාති වා අපපභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් විචිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිට්ඨානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපපභිනොති වා.

61. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස් භවරාගානුසයො පභිනොති: නඤ්ථි.

යස් වා පන භවරාගානුසයො පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: න වක්ඛංඛො පභිනාති වා අපපභිනොති වා.

62. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: නඤ්ථි.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛො පභිනාති වා අපපභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. (දුක්ඛමුලකා)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි මානානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි මානානුසය ප්‍රතිභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු සි.

59-60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු සි.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු ද යත්: ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනාව ඇති කල්හි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු සි. (දුක්ඛාදික සි)

63-64. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා තත්ථ දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

යත් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා.

65. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, තත්ථ භවරාගානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

යත් වා පන භවරාගානුසයො පභිනො තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා.

66. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා තත්ථ අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. (තිකමූලකං)

67-69. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනා තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

63-64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිචිතානුසය ප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිචිතානුසය ප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද මෙහි විචිකිචිතානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිචිතානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිචාර යැ යි හෝ අප්‍රතිචාර යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දූඛවෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිචිතානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු ද යත්: මානානුසය ප්‍රතිචාර යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිචාර යැ යි හෝ අප්‍රතිචාර යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දූඛවෙද්දාව ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ.

67-69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද ප්‍රතිචාර වූවාහු නම් එහි විචිකිචිතානුසය ප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

යස්වා පන විවික්ච්ඡානුසයො පභීනො, තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එසු විවික්ච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛො පභීනාති වා අප්පභීනාති වා. කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු එසු විවික්ච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛො පභීනොති වා අප්පභීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එසු විවික්ච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛො පභීනාති වා අප්පභීනාති වා. (වතුක්ඛමුලකං)

70. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච පභීනා තස්ස භවරාගානුසයො පභීනොති: නස්සී.

යස්වා පන භවරාගානුසයො පභීනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච පභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එසු භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛො පභීනාති වා අප්පභීනාති වා.

71. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච පභීනා තස්ස අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: නස්සී.

යස්වා පන අවිජ්ජානුසයො පභීනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච පභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එසු අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛො පභීනාති වා අප්පභීනාති වා. කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු එසු අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛො පභීනොති වා අප්පභීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එසු අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවික්ච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛො පභීනාති වා අප්පභීනාති වා. (පඤ්ඤාමුලකං)

තව ද යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිණ වී නම් එහි කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණ-
වුවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විවිකිච්ඡා-
නුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද
පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.
කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිච්ඡානුසය
ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණයහ, පටිසා-
නුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ.
දූෂ්ටවෙදනාව ඇති කල්හි මෙහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද
දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි
හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (වතුක්කමූලක යි.)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය
ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණ වුවාහු නම් එහි භවරාගා-
නුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිණ වී නම් එහි කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡා-
නුසය ද ප්‍රතිණ වුවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි
මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද
ප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ
අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානු-
සය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණ වුවාහු නම් එහි
අච්ඡේදානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අච්ඡේදානුසය ප්‍රතිණ වී නම් එහි කාමරාගා-
නුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය
ද ප්‍රතිණ වුවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි
අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද
ප්‍රතිණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ
අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම්
වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අච්ඡේදානුසය ද කාමරාගානුසය ද
මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණයහ, පටිසානුසය
ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දූෂ්ටවෙදනා
ඇති කල්හි මෙහි අච්ඡේදානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද
විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද
ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (පඤ්ඤා-
මූලක යි.)

72. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභිනා තත්ථ අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපපභිනාති වා. කාමධාතුයා ජීව්හු වේදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපපභිනාති වා. දුක්ඛාය වේදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපපභිනාති වා. (ඡක්කමූලකං)

අනුලොමමිකාසං

73. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ පටිසානුසයො පභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපපභිනොති වා.

යස්ස වා පන යත් පටිසානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො පභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපපභිනොති වා.

74. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ මානානුසයො පභිනොති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ජීව්හු වේදනාසු තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො පභිනො, නො ච තස්ස තත්ථ මානානුසයො පභිනො. අරහතො කාමධාතුයා ජීව්හු වේදනාසු තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො පභිනොති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තසෙසව සුගගලස්ස කාමධාතුයා ජීව්හු වේදනාසු තස්ස තත්ථ මානානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

නව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. දූඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. (ඡක්කමූලක සි.)

අනුලොමාවකාශ සි.

73. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ.

නව ද යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ යැ සි හෝ නො කියයුතු සි.

74. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීභට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්භට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීණ සි.

නව ද යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔහුට මානානුසය ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට මානානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ සි.

75. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යත් දිට්ඨානුසයො පභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො පභිනොති: දච්ඡං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් දිට්ඨානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපඨනොති වා. තෙසං ඥායෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තෙසං තත් දිට්ඨානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො පභිනො. දච්ඡං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් දිට්ඨානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපඨනොති වා. තෙසං ඥායෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තෙසං තත් දිට්ඨානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

76. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො පභිනොති: දච්ඡං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපඨනොති වා. තෙසං ඥායෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසයො පභිනො. දච්ඡං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපඨනොති වා. තෙසං ඥායෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

77. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් භවරාගානුසයො පභිනොති: න චක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපඨනොති වා.

යස්ස වා පන යත් භවරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො පභිනොති: න චක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපඨනොති වා.

75. යමක්කට යම් තැනක කාමරාගානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි දිව්‍යානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි.

නව ද යමක්හට යම් තැනෙක දිවියානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුල්හට දූඛවේදනා-
යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි ඔවුනට එහි දිවියානුසය
ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ යැ සි හෝ
නො කියුණු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම්
වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි දිවියානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට
එහි කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට
දූඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි ඔවුනට එහි
දිවියානුසය ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ
යැ සි හෝ නො කියුණු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි
දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි දිවියානුසය ද ප්‍රතීණ
යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ සි.

76. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිවිජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දුඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි දැයි ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය ප්‍රතිණ යැ. කාමරාගානුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය ප්‍රතිණ යැ, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රතිණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දුඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි දැයි ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය ප්‍රතිණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. මේ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය ද ප්‍රතිණ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිණ යි.

77. යමක්හට යම් තැනෙක කාරොග්‍රාහය ප්‍රභේද වී නම් ඔහුට එහි භවරාහය ප්‍රභේද වී ද යත්: ප්‍රභේද යැයි හෝ අප්‍රභේද යැයි හෝ නො කියයුතු යැ.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක හවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියැවූයේ යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

78. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභීනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තත් කාමරාගානුසයො පභීනො, නො ච තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභීනො. අරහතො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පභීනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභීනො.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභීනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො පභීනොති: අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛතෙධො පභීනොති වා අප්පභීනොති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච පභීනො. කාමරාගානුසයො ච පභීනො.

79. යස්ස යත් පටිසානුසයො පභීනො තස්ස තත් මානානුසයො පභීනොති: න වක්ඛතෙධො පභීනොති වා අප්පභීනොති වා.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො පභීනො තස්ස තත් පටිසානුසයො පභීනොති: න වක්ඛතෙධො පභීනොති වා අප්පභීනොති වා.

80-81. යස්ස යත් පටිසානුසයො පභීනො තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයො පභීනොති: ආමන්තං.

යස්ස වා පන යත් විචිකිට්ඨානුසයො පභීනො තස්ස තත් පටිසානුසයො පභීනොති: ද්විත්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභීනො, පටිසානුසයො න වක්ඛතෙධො 'පභීනොති වා අප්පභීනොති වා. තෙසෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභීනො, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො පභීනො. ද්විත්තං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො පභීනො. පටිසානුසයො න වක්ඛතෙධො පභීනොති වා අප්පභීනොති වා. තෙසෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිට්ඨානුසයො ච පභීනො, පටිසානුසයො ච පභීනො.

82. යස්ස යත් පටිසානුසයො පභීනො තස්ස තත් භවරාගානුසයො පභීනොති: න වක්ඛතෙධො පභීනොති වා අප්පභීනොති වා,

යස්ස වා පන යත් භවරාගානුසයො පභීනො තස්ස තත් පටිසානුසයො පභීනොති: න වක්ඛතෙධො පභීනොති වා අප්පභීනොති වා.

78. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීභට කාමධාතු-යෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්භට කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාම-රාගානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්භට දුෂ්ඨවෙදනා යෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජා-නුසය ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

79. යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

80-81. යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූප-ධාතුවෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි. ඒ පුභුලන්ට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

82. යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

83. යස්ස යත් පටිඝානුසයො පභිනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: අනාගාමීය්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් පටිඝානුසයො පභිනො, නො ච තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් පටිඝානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස තත් පටිඝානුසයො පභිනොති: අරහතො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, පටිඝානුසයො ච පභිනො.

84-85 යස්ස තත් මානානුසයො පභිනො තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තත් මානානුසයො පභිනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, මානානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තෙසෙස්සෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් මානානුසයො පභිනො, අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, මානානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් වීචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

86. යස්ස යත් මානානුසයො පභිනො තස්ස තත් භවිරාගානුසයො පභිනොති: අරහතො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් මානානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් මානානුසයො ච පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් මානානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

87. යස්ස යත් මානානුසයො පභිනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස තත් මානානුසයො පභිනොති: අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, මානානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

83. යම්කිසි යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රභිණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභිණ වී ද යත්: අනාගාමිහට දූඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රභිණ යැ, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රභිණ යැ. රහත්හට දූඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද ප්‍රභිණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රභිණ යි.

සව ද යම්කිසි යම් තැනක අවිජ්ජාත්මකය ප්‍රතික්ෂේපිතම් ඔහුට එහි පටිසාත්මකය ප්‍රතික්ෂේපිත යත්: රහත්තව කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජාත්මකය ප්‍රතික්ෂේපිත යැ, පටිසාත්මකය ප්‍රතික්ෂේපිත යැ යි හෝ අප්‍රතික්ෂේපිත යැ යි හෝ නො කියුමු යැ. ඒ පුඤ්ඤාත්මක දෘෂ්ටිකෝණයෙන් ඔහුට එහි අවිජ්ජාත්මකය ද ප්‍රතික්ෂේපිත යැ, පටිසාත්මකය ද ප්‍රතික්ෂේපිත යි.

84-85. යමක්හට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම්
ඔහුට එහි දිවයානුසය ... විවිකිවිජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්නට යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදැරුම් පුභුලන්ට දු:බවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ යැ. මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ, ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූප-ධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්තට දු:බවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

86. යමක්හට යම් තෑනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි හවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ යැ, හවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැයි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියායුතු යැ. ඒ පුභුල්හට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැයි ඔහුට එහි මානානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, හවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක හවරාගානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි.

87. යමක්හට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

කව ද යමක්නට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: රහත්නට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ යැ, මානානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියවුතු යැ. ඒ පුභුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

88-90. යස්ස යත් දිට්ඨිකුසයො පභිනො තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනනා.

යස්ස වා පන තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තත් දිට්ඨිකුසයො පභිනොති: ආමනනා. -පෙ-

91. යස්ස යත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තත් භවිරාගානුසයො පභිනොති: තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංසෙඤ්ඤව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් භවිරාගානුසයො පභිනො. අරහතො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා තෙසංසව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනනා.

92. යස්ස යත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යස්ස වා පන තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනනා.

93. යස්ස යත් භවිරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස තත් භවිරාගානුසයො පභිනොති: අරහතො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංසව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො. (එකකමුලනං)

88-90. යමක්හට යම් තැනෙක දිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිව්‍යානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමක්හට යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදූරුම් පුභුලන්ට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ යැ. භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්හට මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ යැ. ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්හට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ යැ. භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්හට මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

92. යමක්හට යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදූරුම් පුභුලන්ට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූප-ධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ යැ. ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ. රහත්හට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

93. යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්හට කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ. භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්හට මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ. භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි. (එකකමුලක යි.)

94. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස්ස තස්ස මානානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස මානානුසයො පභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

96. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: ද්විතං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බො පභිනාති වා අපභිනොති වා. තෙසෙකෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයො පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙකෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තස්ස පටිසානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. ද්විතං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බො පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසෙකෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙකෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

97. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයො පභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනාති: න වක්ඛබ්බො පභිනාති වා අපභිනාති වා.

94. යමක්හට යම් තූලනක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ වුවාහු නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්; නැති.

තව ද යම්කිසි යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණවුවාහු ද යත්: රහත්තම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔහුට මානානුසය ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ ප්‍රභුල්තම මැ කාමධාතූයෙහි දෙ-වැදූරුම වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ද කාමරාගා-නුසය ද ප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

95-96. යමක්හට යම් තැනක කාමරාගානුය ය ද පටිසානුය ය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුය ය ... විචිකිට්ඨානුය ය ප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය ප්‍රභිණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභිණ ද්විවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔවුනට විවිකිවිඡානුසය ප්‍රභිණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභිණයහ සි හෝ අප්‍රභිණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය ප්‍රභිණ යැ. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රභිණ යැ. පටිසානුසය ප්‍රභිණ යැ සි හෝ අප්‍රභිණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය ප්‍රභිණ යැ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද ප්‍රභිණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රභිණ යැ සි හෝ අප්‍රභිණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔවුනට විවිකිවිඡානුසය ප්‍රභිණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභිණයහ සි හෝ අප්‍රභිණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රභිණයහ. පටිසානුසය ප්‍රභිණ යැ සි හෝ අප්‍රභිණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභිණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රභිණ යැ සි හෝ අප්‍රභිණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යි.

97. යමක්හට යම් තෑගික කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණ වුවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක හවිරාගානුයේ ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුයේ ද පටිසානුයේ ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: ප්‍රතීණය හැයි හෝ අප්‍රතීණය හැයි හෝ නො කියයුත්තාහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

98. යස්ස යත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච පභිනා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසංයො පභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසංයො පභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච පභිනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසංයො පභිනො, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වත්තබ්බො පභිනාති වා අපභිනාති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ධීප්ථු වේදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච පභිනා, පටිසානුසංයො න වත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වේදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච පභිනා, කාමරාගානුසංයො න වත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා (දුක්ඛපුලකං)

99-100. යස්ස යත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච පභිනා තස්ස තත් දිට්ඨානුසංයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච පභිනාති: ධීප්ථං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් මානානුසංයො පභිනො, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වත්තබ්බො පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ධීප්ථු වේදනාසු තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනො. නො ච තෙසං තත් කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච පභිනා, පටිසානුසංයො න වත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනො, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසංයො පභිනො, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වත්තබ්බො පභිනාති වා අපභිනාති වා. අනාගාමීස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසංයො පභිනො, නො ච තස්ස තත් මානානුසංයො පභිනො, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වත්තබ්බො පභිනාති වා අපභිනාති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ධීප්ථු වේදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච පභිනා, නො ච තස්ස තත් මානානුසංයො පභිනො, පටිසානුසංයො න වත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වේදනාය තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වත්තබ්බො පභිනාති වා අපභිනාති වා. අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසංයො ච මානානුසංයො ච පභිනා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 89 අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

98. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු දී. (දුක්ඛුලක දී.)

99-100. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණවූවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලනට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලනට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. අනාගාමී-භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ,

කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපපභිනාති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ විචික්ඛිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත්ථ විචික්ඛිට්ඨානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපපභිනාති වා.

101. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා තස්ස තත්ථ භවිරාගානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: මානානුසයො පභිනො. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපපභිනාති වා.

102. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනො තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපපභිනාති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපපභිනාති වා. (තිකමූලකං)

103-105. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනා තස්ස තත්ථ විචික්ඛිට්ඨානුසයො පභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් විචික්ඛිට්ඨානුසයො පභිනො තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනාති: ද්විත්තං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා ගෙසං තත්ථ විචික්ඛිට්ඨානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනා,

කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥාසහ සි හෝ අප්‍රතිඥාසහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුගුල්හට මැ කාමරාගානුසයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිඥාසහ, පටිසානුසය ප්‍රතිඥා යැ සි හෝ අප්‍රතිඥා යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුගුල්හට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥාසහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිඥාසහ සි හෝ අප්‍රතිඥාසහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ.

101. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිඥා වුවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිඥා වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිඥා වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිඥා වුවාහු ද යත්: මානානුසය ප්‍රතිඥා යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥාසහ සි හෝ අප්‍රතිඥාසහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ.

102. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිඥා වුවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිඥා වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිඥා වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිඥා වුවාහු ද යත්: රහත්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිඥාසහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥාසහ සි හෝ අප්‍රතිඥාසහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුගුල්හට මැ කාමරාගානුසයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිඥාසහ, පටිසානුසය ප්‍රතිඥා යැ සි හෝ අප්‍රතිඥා යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුගුල්හට මැ දුඛවෙදනාව ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිඥාසහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිඥාසහ සි හෝ අප්‍රතිඥාසහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. (තිකමුලක සි.)

103-105. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිඥා වුවාහු නම් ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිඥා වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිඥා වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිඥා වුවාහු ද යත්: දෙපුගුලන්ට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ඔවුනට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිඥාසහ,

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

නො ව තෙසං තස්ම මානානුසයො පභීනො. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපභීනාති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස්ම විචිකිච්ඡානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තෙසං තස්ම කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභීනොති වා අපභීනොති වා. තෙසංඥෙඤ්ච දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ම විචිකිච්ඡානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තෙසං තස්ම පටිසානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපභීනාති වා. අනාගාමීසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ම විචිකිච්ඡානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තස්ස තස්ම මානානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපභීනාති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තස්ම විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තස්ස තස්ම මානානුසයො පභීනො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභීනොති වා අපභීනොති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ම විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා. කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපභීනාති වා. අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ම විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපභීනාති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තස්ම විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභීනොති වා අපභීනොති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ම විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපභීනාති වා. -පෙ-(චතුක්කමූලං)

106. යස්ස යස්ම කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා තස්ස තස්ම භවිරාගානුසයො පභීනොති; නථී.

යස්ස වා පන යස්ම භවිරාගානුසයො පභීනො තස්ස තස්ම කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනාති; මානානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපභීනාති වා.

ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කිය-
යුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා
ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ,
ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රභීණයහ.
පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ.
ඒ පුභුලන්ට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිච්ඡා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද
ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ
අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. අනාගාමීනට රූපධාතුයෙහි ද
අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද
ප්‍රභීණයහ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගා-
නුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ
නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම්
වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද
දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ,
පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ.
ඒ පුභුලන්ට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය
ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ කාමරාගානුසය ද මානා-
නුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.
රහත්තට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡා-
නුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ. කාමරාගානුසය ද
පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කිය-
යුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා
ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ
අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඛවෙදනා
ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය
ද ප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ
අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (චතුක්කමුලක යි.)

106. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද
මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම්
ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී නම්
ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨා-
නුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: මානානුසය ද දිට්ඨා-
නුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය
ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

107. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභීනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව න වත්තඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා, පටිසානුසයො න වත්තඛබ්බා පභීනොති වා අපපභීනොති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා, කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව න වත්තඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. (පඤ්ඤාමුලකං)

108. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව පභීනා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අවිජ්ජානුසයො පභීනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව පභීනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව පභීනා, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව න වත්තඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා, පටිසානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව න වත්තඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තසෙස්සව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව පභීනා, කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව න වත්තඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. (ඡක්කමුලකං)

අනුලොමපුග්ගලොකාසං.

පභීනවාථෙ අනුලොමං.

107. යමක්භට යම් කැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

නවද යමක්භට යම් කැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ. පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැයි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. (පඤ්ඤා-මූලක යි.)

108. යමක්භට යම් කැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

නවද යමක්භට යම් කැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ. පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ඒ පුභුල්භට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.

ප්‍රතීණවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යසං කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස පටිසානුසයො අපභිනොති: ආමනාං.

යසං වා පන පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: ආමනාං.

110. යසං කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස මානානුසයො අපභිනොති: ආමනාං.

යසං වා පන මානානුසයො අපභිනො, තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස මානානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච අපභිනො.

111-112. යසං කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ඒනං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස කාමරාගානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යසං වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: ආමනාං.

113-114. යසං කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනාං.

යසං වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච අපභිනො.

115. යසං පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස මානානුසයො අපභිනොති: ආමනාං.

යසං වා පන මානානුසයො අපභිනො තස්ස පටිසානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස මානානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස පටිසානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

116-117. යසං පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ඒනං පුග්ගලානං පටිසානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස පටිසානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යසං වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස පටිසානුසයො අපභිනොති: ආමනාං.

109. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

110. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීහට මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

111-112. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුහුදුන්භුගේ කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්භුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

113-114. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

115. යමක්භුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

116-117. යමක්භුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුහුදුන්භුගේ පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්භුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

118-119. යස්ස පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස භවරාගානුසයො
-පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස පටිසානුසයො
අපභිනොති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච
තස්ස පටිසානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො
ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

120-121. යස්ස මානානුසයො අපභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො
-පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං මානා-
නුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො.
පුට්ඨජනස්ස මානානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච
අපභිනො.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස මානා-
නුසයො අපභිනොති: ආමනා.

122-123. යස්ස මානානුසයො අපභිනො තස්ස භවරාගානුසයො
-පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස මානානුසයො
අපභිනොති: ආමනා.

124-126. යස්ස දිට්ඨානුසයො අපභිනො තස්ස විචිකිච්ඡා-
නුසයො අපභිනොති: ආමනා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස දිට්ඨානුසයො
අපභිනොති: ආමනා. -පෙ-

127-128. යස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස භවරාගා-
නුසයො පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො
අපභිනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො අපභිනො,
නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස
අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

729. යස්ස භවරාගානුසයො අපභිනො තස්ස අවිජ්ජානුසයො
අපභිනොති: ආමනා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස භවරාගානුසයො
අපභිනොති: ආමනා. (ථකකමුලකං)

130. යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනො
තස්ස මානානුසයො අපභිනොති: ආමනා.

යස්ස වා පන මානානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ච
පටිසානුසයො ච අපභිනොති: අනාගාමිස්ස මානානුසයො අපභි-
නො, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච
අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයො ච අපභිනො,
කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනො.

118-119. යමක් හුණේ පටිසානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ හටරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුණේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: අනාගාමිහුණේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිපත්ති යැ, ඔහුගේ පටිසානුසය නො ද අප්‍රතිපත්ති යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතිපත්ති යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතිපත්ති යි.

120-121. යමක් හුණේ මානානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ මානානුසය අප්‍රතිපත්ති යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිට්ඨානුසය නො ද අප්‍රතිපත්ති යැ. පුභුලන්ගේ මානානුසය ද අප්‍රතිපත්ති යැ, විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිපත්ති යි.

තව ද යමක් හුණේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: එසේ යි.

122-123. යමක් හුණේ මානානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ හටරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුණේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමක් හුණේ දිට්ඨානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුණේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: එසේ යි. ...

127-128. යමක් හුණේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ හටරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුණේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිපත්ති යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිට්ඨානුසය නො ද අප්‍රතිපත්ති යැ. පුභුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතිපත්ති යැ, විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිපත්ති යි.

129. යමක් හුණේ හටරාගානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුණේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ හටරාගානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

130. යමක් හුණේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතිපත්ති වුවහු නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතිපත්ති වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක් හුණේ මානානුසය අප්‍රතිපත්ති නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතිපත්ති වුවහු ද යත්: අනාගාමිහුණේ මානානුසය අප්‍රතිපත්ති යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අප්‍රතිපත්ති යහ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ මානානුසය ද අප්‍රතිපත්ති යැ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතිපත්ති යහ.

131-132. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව අප-
භිනා තස්ස දිට්ඨිනුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති:
ථිකං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව අපභිනා,
නො ව කෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස
කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව අපභිනා, විචිකිච්ඡානුසයො
ව අපභිනො.

යස්ස චා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගා-
නුසයො ව පටිඝානුසයො ව අපභිනාති: ආමනාං.

133-134. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව අපභිනා
තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනාං.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගා-
නුසයො ව පටිඝානුසයො ව අපභිනොති: අනාගාමිස්ස
අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො ව
පටිඝානුසයො ව අපභිනා. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ව
අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව අපභිනා.
(දුකමුලකං)

135-136. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව
මානානුසයො ව අපභිනා තස්ස දිට්ඨිනුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡා-
නුසයො අපභිනොති: ථිකං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො ව
පටිඝානුසයො ව මානානුසයො ව අපභිනා, නො ව කෙසං
විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස කාමරාගානුසයො ව
පටිඝානුසයො ව මානානුසයො ව අපභිනා, විචිකිච්ඡානුසයො ව
අපභිනො.

යස්ස චා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගා-
නුසයො ව පටිඝානුසයො ව මානානුසයො ව අපභිනාති:
ආමනාං.

137-138. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව මානානු-
සයො ව අපභිනා තස්ස භවරාගානුසයො ව -පෙ- අවිජ්ජානුසයො
අපභිනොති: ආමනාං.

යස්ස චා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො
ව පටිඝානුසයො ව අපභිනාති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො ව
මානානුසයො ව අපභිනා, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො ව
පටිඝානුසයො ව අපභිනා. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ව
අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව මානානුසයො ව
අපභිනා. (තිකමුලකං)

139-141. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිඝානුසයො ව මානා-
නුසයො ව දිට්ඨිනුසයො ව අපභිනා තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො
අපභිනොති: ආමනාං.

131-132. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුහුදුන්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

133-134. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: අනග්‍රහිතයේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අප්‍රතීණයහ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ. (දුකමුලක යි.)

135-136. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුහුදුන්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

137-138. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: අනග්‍රහිතයේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අප්‍රතීණයහ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ. (තිකමුලක යි.)

139-141. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන විවිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අපභිනාති: ආමන්තා. -පෙ- (වතුකකමුලකං)

142-143. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විවිකිච්ඡානුසයො ව අපභිනා තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විවිකිච්ඡානුසයො ව අපභිනාති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අපභිනා, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විවිකිච්ඡානුසයො ව අපභිනා. ආරාධනං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අපභිනා. නො ව තෙසං දිට්ඨානුසයො ව විවිකිච්ඡානුසයො ව අපභිනා. පුට්ඨජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ව අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විවිකිච්ඡානුසයො ව අපභිනා. (පඤ්ඤාමුලකං)

144. යස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විවිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අපභිනා තස්ස අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විවිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අපභිනාති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අපභිනා, නො ව තස්ස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විවිකිච්ඡානුසයො ව අපභිනා. ආරාධනං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අපභිනා, නො ව තෙසං දිට්ඨානුසයො ව විවිකිච්ඡානුසයො ව අපභිනා. පුට්ඨජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ව අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විවිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අපභිනා. (ජකකමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලං.

145. යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තත් පටිසානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛබ්බිං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යත් වා පන පටිසානුසයො අපභිනො තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛබ්බිං පභිනොති වා අපභිනොති වා.

තව ද යමක්හුගේ විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීණ නම් ඔහුගේ කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ
වූවාහු ද යත්: එසේ යි. ... (වතුක්කමූලක යි.)

142-143. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිව්ණානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම්
ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිව්ණා-
නුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: අනගැමිහුගේ අවිජ්ජානුසය ද
මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද
දිට්ඨානුසය ද විවිකිව්ණානුසය ද නො ද අප්‍රතීණයහ. දෙවැදෑරුම්
පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔවුන්ගේ දිට්ඨානුසය ද විවිකිව්ණානුසය ද
නො ද අප්‍රතීණයහ. පුහුදුන්හුගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ,
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද
විවිකිව්ණානුසය ද අප්‍රතීණයහ. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

144. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද
දිට්ඨානුසය ද විවිකිව්ණානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම්
ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිව්ණා-
නුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: අනගැමිහුගේ
අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔහුගේ
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිව්ණානුසය ද
අප්‍රතීණයහ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය
ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ,
ඔවුන්ගේ දිට්ඨානුසය ද විවිකිව්ණානුසය ද අප්‍රතීණයහ. පුහුදුන්හුගේ
අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද
මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිව්ණානුසය ද භවරාගානුසය ද
අප්‍රතීණයහ. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝමප්‍රභාල යි.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි
පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි
හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාම-
රාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ
නො කියයුතු යි.

146. යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තත් මානානුසයො අපභිනොති: ආමනානා.

යත් වා පන මානානුසයො අපභිනො තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් මානානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛනෙධො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු එත් මානානුසයො ව අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව අපභිනො.

147-148. යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනානා.

යත් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛනෙධො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු එත් විචිකිච්ඡානුසයො ව අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව අපභිනො.

149. යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තත් භවරාගානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛනෙධො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යත් වා පන භවරාගානුසයො අපභිනො තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛනෙධො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

150. යත් කාමරාගානුසයො අපභිනො තත් අච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනානා.

යත් වා පන අච්ඡානුසයො අපභිනො තත් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛනෙධො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු එත් අච්ඡානුසයො ව අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව අපභිනො.

151. යත් පටිසානුසයො අපභිනො තත් මානානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛනෙධො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යත් වා පන මානානුසයො අපභිනො තත් පටිසානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛනෙධො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි දිව්ශානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

151. යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

152-153. යඤ්ථ පටිඝානුසයො අප්පභිනො තඤ්ඤිට්ඨානුසයො
-පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභිනොති; ආමන්තා.

යඤ්ථ වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභිනො තඤ්ඤිට්ඨානුසයො
අප්පභිනොති: කාමධාතුයා ධීප්පු වෙදනාප්පු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එඤ්ඤිට්ඨානුසයො අප්පභිනො, පටිඝානුසයො න වක්ඛතෙධං
පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ්ඤිට්ඨානු-
සයො ච අප්පභිනො, පටිඝානුසයො ච අප්පභිනො.

154. යඤ්ථ පටිඝානුසයො අප්පභිනො තඤ්ඤිට්ඨානුසයො
අප්පභිනොති: න වක්ඛතෙධං පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

යඤ්ථ වා පන හවිරාගානුසයො අප්පභිනො තඤ්ඤිට්ඨානුසයො
අප්පභිනොති: න වක්ඛතෙධං පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

155. යඤ්ථ පටිඝානුසයො අප්පභිනො තඤ්ඤිට්ඨානුසයො
අප්පභිනොති: ආමන්තා.

යඤ්ථ වා පන අවිජ්ජානුසයො අප්පභිනො තඤ්ඤිට්ඨානුසයො
අප්පභිනොති: කාමධාතුයා ධීප්පු වෙදනාප්පු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එඤ්ඤිට්ඨානුසයො අප්පභිනො, පටිඝානුසයො න වක්ඛතෙධං
පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ්ඤිට්ඨානු-
සයො ච අප්පභිනො, පටිඝානුසයො ච අප්පභිනො.

156-157. යඤ්ථ මානානුසයො අප්පභිනො තඤ්ඤිට්ඨානුසයො
-පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභිනොති: ආමන්තා.

යඤ්ථ වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභිනො තඤ්ඤිට්ඨානුසයො
මානානුසයො අප්පභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ්ඤිට්ඨානුසයො
අප්පභිනො, මානානුසයො න වක්ඛතෙධං පභිනොති වා අප්පභිනොති
වා. කාමධාතුයා ධීප්පු වෙදනාප්පු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ඤිට්ඨානුසයො
ච අප්පභිනො, මානානුසයො ච අප්පභිනො.

158. යඤ්ථ මානානුසයො අප්පභිනො තඤ්ඤිට්ඨානුසයො අප්ප-
භිනොති: කාමධාතුයා ධීප්පු වෙදනාප්පු එඤ්ඤිට්ඨානුසයො අප්පභිනො,
හවිරාගානුසයො න වක්ඛතෙධං පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.
රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ඤිට්ඨානුසයො ච මානානුසයො ච අප්පභිනො,
හවිරාගානුසයො ච අප්පභිනො.

යඤ්ථ වා පන හවිරාගානුසයො අප්පභිනො තඤ්ඤිට්ඨානුසයො
අප්පභිනොති: ආමන්තා.

152-153. යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි දිට්‍යානුසය ... විවිකිවිජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිවිජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා-යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි මෙහි විවිකිවිජානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

155. යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි දිට්‍යානුසය ... විවිකිවිජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිවිජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිජානුසය අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා-යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි මෙහි විවිකිවිජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දෑ යි මෙහි මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

159. යඤ්ච මානානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ ආච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

යඤ්ච වා පන ආච්ඡානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ මානානුසයො අපභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ්ඤ ආච්ඡානුසයො අපභිනො, මානානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ඤ ආච්ඡානුසයො අපභිනො, මානානුසයො ච අපභිනො.

160-162. යඤ්ච දිට්ඨානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

යඤ්ච වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ දිට්ඨානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

163. යඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ භවිරාගානුසයො අපභිනොති: කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු එඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො, භවිරාගානුසයො ච අපභිනො.

යඤ්ච වා පන භවිරාගානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

164. යඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ ආච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

යඤ්ච වා පන ආච්ඡානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

165. යඤ්ච භවිරාගානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ ආච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

යඤ්ච වා පන ආච්ඡානුසයො අපභිනො තඤ්ඤ භවිරාගානුසයො අපභිනොති: කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු එඤ්ඤ ආච්ඡානුසයො අපභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛංඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ඤ ආච්ඡානුසයො ච අපභිනො භවිරාගානුසයො ච අපභිනො. (එකකමුලකං)

159. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූප-ධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

160-162. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

163. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි භවිරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ යැ, භවිරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, භවිරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවිරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවිරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි භවිරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ යැ, භවිරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, භවිරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යි. (එකකමුලක යි.)

166. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා තස් මානානුසයො අප්පභිනොති: නස්සී.

යස් වා පන මානානුසයො අප්පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො අප්පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අප්පභිනා, පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

167-168. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභිනොති: නස්සී.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභිනො. කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අප්පභිනා. පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා.

169. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා තස් භවිරාගානුසයො අප්පභිනොති: නස්සී.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො අප්පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනාති: න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා.

170. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා තස් අවිජ්ජානුසයො අප්පභිනොති: නස්සී.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අප්පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො අප්පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අප්පභිනා, පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. (දුක්ඛමුලකං)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වුවාහු නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වුවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

167-168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වුවාහු නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වුවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීභයැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වුවාහු නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වුවාහු ද යත්: ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වුවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වුවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි. (දකමුලක යි.)

171-172. යස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා තස්ස දිට්ඨානුසංයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසංයො අප්පභිනොති: නස්සී.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසංයො අප්පභිනො තස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා, පටිසානුසංයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා.

173. යස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා තස්ස භවිරාගානුසංයො අප්පභිනොති: නස්සී.

යස්ස වා පන භවිරාගානුසංයො අප්පභිනො තස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස භවිරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා.

174. යස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා තස්ස අවිජ්ජානුසංයො අප්පභිනොති: නස්සී.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසංයො අප්පභිනො තස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච අප්පභිනා, පටිසානුසංයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අප්පභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච අප්පභිනා, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අප්පභිනාති වා. (තිකමුලංකං)

175-177. යස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිසානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච අප්පභිනා තස්ස විචිකිච්ඡානුසංයො අප්පභිනොති: නස්සී.

171-172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විවිකිවිඡානුසය අප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රභීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රභීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රභීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (තිකමූලක යි.)

175-177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු නම් එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

යස්වා පන විවික්ච්ඡානුසංයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච අපභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විවික්ච්ඡානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. කාමධාතුයා ණීසු වෙදනාසු එස්ස විවික්ච්ඡානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච අපභිනා, පටිඝානුසංයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විවික්ච්ඡානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. -පෙ- (වතුකකමුලකං)

178. යස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විවික්ච්ඡානුසංයො ච අපභිනා තස්ස භවිරාගානුසංයො අපභිනොති: නස්සී.

යස්වා පන භවිරාගානුසංයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විවික්ච්ඡානුසංයො ච අපභිනාති: මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විවික්ච්ඡානුසංයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා.

179. යස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විවික්ච්ඡානුසංයො ච අපභිනා තස්ස අවිජ්ජානුසංයො අපභිනොති: නස්සී.

යස්වා පන අවිජ්ජානුසංයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විවික්ච්ඡානුසංයො ච අපභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විවික්ච්ඡානුසංයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. කාමධාතුයා ණීසු වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසංයො ච කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විවික්ච්ඡානුසංයො ච අපභිනා, පටිඝානුසංයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච දිට්ඨානුසංයො ච විවික්ච්ඡානුසංයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා, අපභිනාති වා. (පඤ්ඤාකමුලකං)

තව ද යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ සි හෝ අප්‍රතීභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද අප්‍රතීභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ සි හෝ අප්‍රතීභ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිවයානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීභයහ සි හෝ අප්‍රතීභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. ... (වතුකකමුලක සි.)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ සි හෝ අප්‍රතීභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ සි හෝ අප්‍රතීභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ සි හෝ අප්‍රතීභ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීභයහ සි හෝ අප්‍රතීභයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. (පඤ්ඤාකමුලක සි.)

180. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අප්පභීතා තත් අවිජ්ජානුසයො අප්පභීතොති: නස්.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො අප්පභීතො තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අප්පභීතාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අප්පභීතා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභීතාති වා අප්පභීතාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එත් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අප්පභීතා, පටිසානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභීතාති වා අප්පභීතාති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අප්පභීතා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභීතාති වා අප්පභීතාති වා. (ජක්කමුලකං)

පටිලොමාවකාසං.

181. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් පටිසානුසයො අප්පභීතොති: න වක්ඛංඛා පභීතොති වා අප්පභීතොති වා.

යස්ස වා පන යත් පටිසානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අප්පභීතොති: න වක්ඛංඛා පභීතොති වා අප්පභීතොති වා.

182. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් මානානුසයො අප්පභීතොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො අප්පභීතො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අප්පභීතොති: අනාගාමීස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් මානානුසයො අප්පභීතො. කාමරාගානුසයො න වක්ඛංඛා පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් මානානුසයො අප්පභීතො, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අප්පභීතො. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසයො අප්පභීතො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛංඛා පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තෙසංඥෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තත් මානානුසයො ච අප්පභීතො, කාමරාගානුසයො ච අප්පභීතො.

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද හවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද හවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද හවරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ද හවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. දූෂටවෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද හවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. (ඡක්කමූලක සි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ සි.

181. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු සි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු සි.

182. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ සි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනගැමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදූරුම් පුභුල්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔවුනට මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ සි.

183-184. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ද්විතනං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජ්ජනස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: පුට්ඨජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛතොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච අපභිනො.

185. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස භවරාගානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛතොති වා අපභිනොති වා.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛතොති වා අපභිනොති වා.

186. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: අනාගාමීස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛතොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛතොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙකෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච අපභිනො.

187. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස මානානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛතොති වා අපභිනොති වා.

යස්ස වා පන යස්ස මානානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස පටිඝානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛතොති වා අපභිනොති වා.

183-184. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීත වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීත වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අප්‍රතීත යැ, ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය නො ද අප්‍රතීත යැ. පුභුදුන්හට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීත යැ, විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීත යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීත වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීත වී ද යත්: පුභුදුන්ට දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීත යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීත යැ හෝ අප්‍රතීත යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීත යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීත යි.

185. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීත වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීත වී ද යත්: ප්‍රතීත යැ යි හෝ අප්‍රතීත යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීත වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීත වී ද යත්: ප්‍රතීත යැ යි හෝ අප්‍රතීත යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

186. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීත වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීත වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීත වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීත වී ද යත්: අනගාමිහට දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීත යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීත යැ යි හෝ අප්‍රතීත යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීත යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීත යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීත යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීත යැ යි හෝ අප්‍රතීත යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීත යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීත යි.

187. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීත වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීත වී ද යත්: ප්‍රතීත යැ හෝ අප්‍රතීත යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීත වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීත වී ද යත්: ප්‍රතීත යැ හෝ අප්‍රතීත යැ හෝ නො කියයුතු යි.

188-189. යසං යත් පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ද්විත්වා-පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් පටිසානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් පටිසානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යසං වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනොති: පුට්ඨජනස්ස කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසං ච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

190. යසං යත් පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස තත් භවිරාගානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යසං වා පන යත් භවිරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

191. යසං යත් පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස තත් අභිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනනං.

යසං වා පන යත් අභිජ්ජානුසයො අපභිනො තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අභිජ්ජානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසං ච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අභිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනො. ති-ණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අභිජ්ජානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසං ආඥඤච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් අභිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

192-193. යසං යත් මානානුසයො අපභිනො තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ-විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ති-ණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් මානානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් මානානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

188-189. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තට දූෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුහුදුන්හට දූෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: පුහුදුන්හට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්තට මැ දූෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

190. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

191. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනගැඹිහට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්තට මැ දූෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්තට මැ දූෂ්ටවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

192-193. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුහුදුන්හට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

යසස වා පන යස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො තසස තස චානානුසයො අපථිනොති: පුට්ඨජනස්ස දුක්ඛාය වේදනාය තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො, මානානුසයො න වත්තබ්බො පථිනොති වා අපථිනොති වා. තසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ඥිසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො ව අපථිනො, මානානුසයො ව අපථිනො.

194. යසස යස මානානුසයො අපථිනො තසස තස භවරාගානුසයො අපථිනොති: වතුනං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ඥිසු වේදනාසු තෙසං තස මානානුසයො අපථිනො, භවරාගානුසයො න වත්තබ්බො පථිනොති වා අපථිනොති වා. තෙසෙකෙසෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස මානානුසයො ව අපථිනො, භවරාගානුසයො ව අපථිනො.

යසස වා පන යස භවරාගානුසයො අපථිනො තසස තස මානානුසයො අපථිනොති: ආමනායා.

195. යසස යස මානානුසයො අපථිනො තසස තස අච්ඡානුසයො අපථිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන යස අච්ඡානුසයො අපථිනො තසස තස මානානුසයො අපථිනොති: වතුනං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය තෙසං තස අච්ඡානුසයො අපථිනො, මානානුසයො න වත්තබ්බො පථිනොති වා අපථිනොති වා. තෙසෙකෙසෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ඥිසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස අච්ඡානුසයො ව අපථිනො, මානානුසයො ව අපථිනො.

196-198. යසස යස දිට්ඨානුසයො අපථිනො තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන යස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො තසස තස දිට්ඨානුසයො අපථිනොති: ආමනායා. -පෙ-

199. යසස යස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො තසස තස භවරාගානුසයො අපථිනොති: පුට්ඨජනස්ස කාමධාතුයා ඥිසු වේදනාසු තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො, භවරාගානුසයො න වත්තබ්බො පථිනොති වා අපථිනොති වා. තසෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො ව අපථිනො, භවරාගානුසයො ව අපථිනො.

යසස වා පන යස භවරාගානුසයො අපථිනො තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස භවරාගානුසයො අපථිනො, නො ව තෙසං තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො. පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස භවරාගානුසයො ව අපථිනො, චිච්චිකිච්ඡානුසයො ව අපථිනො.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: පුහුණත්තට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුණත්තට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

194. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: සිවුචැදෑරුම් පුහුණත්තට කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුණත්තට මැ රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔවුනට මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

195. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: සිවුචැදෑරුම් පුහුණත්තට දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුණත්තට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

196-198. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: පුහුණත්තට කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුණත්තට මැ රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔහුට විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුහුණත්තට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුහුණත්තට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

200. යස්ස යස් විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභීතො තස්ස තස් අච්ඡානුසයො අප්පභීතොති: ආමන්තං.

යස්ස වා පන යස් අච්ඡානුසයො අප්පභීතො තස්ස තස් විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභීතොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් අච්ඡානුසයො අප්පභීතො, නො ච තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභීතො. පුපුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස් අච්ඡානුසයො ච අප්පභීතො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අප්පභීතො.

201. යස්ස යස් භවිරාගානුසයො අප්පභීතො තස්ස තස් අච්ඡානුසයො අප්පභීතොති: ආමන්තං.

යස්ස වා පන යස් අච්ඡානුසයො අප්පභීතො තස්ස තස් භවිරාගානුසයො අප්පභීතොති: චතුක්ඛං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තෙසං තස් අච්ඡානුසයො අප්පභීතො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තෙසං ඤාදව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් අච්ඡානුසයො ච අප්පභීතො, භවිරාගානුසයො ච අප්පභීතො. (එකකමුලකං)

202. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අප්පභීතො තස්ස තස් මානානුසයො අප්පභීතොති: නන්දී.

යස්ස වා පන යස් මානානුසයො අප්පභීතො තස්ස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අප්පභීතොති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස් මානානුසයො අප්පභීතො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බො පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තෙසංව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු තස්ස තස් මානානුසයො අප්පභීතො, නො ච තස්ස තස් කාමරාගානුසයො අප්පභීතො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් මානානුසයො අප්පභීතො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බො පභීතොති වා අප්පභීතොති වා. තෙසං ඤාදව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු තෙසං තස් මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අප්පභීතො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීතොති වා අප්පභීතොති වා.

203-204. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අප්පභීතො තස්ස තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අප්පභීතොති: නන්දී.

200. යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතු-යෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. පුභුදුන්හට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

201. යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: හිටුවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාම-ධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යි. (එකකමුලක යි.)

202. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වුවාහු නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වුවාහු ද යත්: අනගැමිහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ යැ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

203-204. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වුවාහු නම් ඔහුට එහි දිව්‍යානුසය ... විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

යසස වා පන යස චිච්ඡිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තසස තස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනාති: පුට්ඨජ්නසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස චිච්ඡිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව න චක්ඛන්ධො පභිනාති වා අපභිනාති වා. තසෙසව පුග්ගලසස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසස තස චිච්ඡිකිච්ඡානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව අපභිනා, පටිසානුසයො න චක්ඛන්ධො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලසස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තස චිච්ඡිකිච්ඡානුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනා, කාමරාගානුසයො න චක්ඛන්ධො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

205. යසස යස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනා තසස තස භවරාගානුසයො අපභිනොති: නස්.

යසස වා පන යස භවරාගානුසයො අපභිනො තසස තස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනාති: න චක්ඛන්ධො පභිනාති වා අපභිනාති වා.

206. යසස යස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනා තසස තස අච්ඡානුසයො අපභිනොති: නස්.

යසස වා පන යස අච්ඡානුසයො අපභිනො තසස තස කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනාති: අනාගාමිසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස අච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව න චක්ඛන්ධො පභිනාති වා අපභිනාති වා. තසෙසව පුග්ගලසස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසස තස අච්ඡානුසයො අපභිනො, නො ව තසස තස කාමරාගානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න චක්ඛන්ධො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලසස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තස අච්ඡානුසයො අපභිනො, නො ව තසස තස පටිසානුසයො අපභිනො. කාමරාගානුසයො න චක්ඛන්ධො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස අච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව න චක්ඛන්ධො පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසෙසෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස අච්ඡානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව අපභිනා, පටිසානුසයො න චක්ඛන්ධො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙසෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස අච්ඡානුසයො ව පටිසානුසයො ව අපභිනා, කාමරාගානුසයො න චක්ඛන්ධො පභිනොති වා අපභිනොති වා. (දුක්ඛලකං)

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දූඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිව්ණානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු සි.

205. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: හැකි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ.

206. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: අනගැමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දූඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. තෙවැදූරුම් පුහුලන්ට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලන්ට මැ දූඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු සි. (දුකමුලක සි.)

207-208. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො -පෙ- මානානුසයො විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනාති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනාති: පුටුඤ්ඤානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංසා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තසෙකං පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංසා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තසෙකං පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංසා පභිනාති වා අපභිනාති වා.

209. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා තස්ස තත් භවිරාගානුසයො අපභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් භවිරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනාති: මානානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංසා පභිනාති වා අපභිනාති වා.

210. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා තස්ස තත් අච්ඡානුසයො අපභිනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනාති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංසා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තසෙකං පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තත් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, නො ච තස්ස තත් කාමරාගානුසයො අපභිනො. පටිසානුසයො න වක්ඛංසා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තසෙකං පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අච්ඡානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස තත් පටිසානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංසා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා,

207-208. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්‍ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ අප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීක්‍ෂ යැ හෝ අප්‍රතීක්‍ෂ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ අප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

209. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු නම් ඔහුට එහි භවිරාගානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවිරාගානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු ද යත්: මානානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ අප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

210. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂ වුවාහු ද යත්: අනගැමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ අප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීක්‍ෂ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීක්‍ෂ යැ හෝ අප්‍රතීක්‍ෂ යැ හෝ නො කියයුතු යි. ඒ පුහුල්හට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීක්‍ෂ යැ, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීක්‍ෂ යැ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ අප්‍රතීක්‍ෂයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කෙටිවැදෑරුම් පුහුල්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීක්‍ෂයහ.

කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා, තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු චෙදනාසු තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපභිනොති වා, තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය චෙදනාය තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. (තිකමුලකං)

211-213. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා තස්ස තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො අපභිනොති: නස්සි.

යස්ස වා පන යත් විචිකිට්ඨානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනාති: පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු චෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය චෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. -පෙ- (වතුක්කමුලකං)

214. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අපභිනා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයො අපභිනොති: නස්සි.

යස්ස වා පන යත් භවරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අපභිනාති: කිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, නො ච තෙසං තස්ස දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා.

කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතිණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ හෝ අප්‍රතිණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (තිකමුලක යි)

211-213. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිණ වූවාහු ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ හෝ අප්‍රතිණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (චතුකකමුලක යි)

214. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතිණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතිණ වූවාහු ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතිණයහ, ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

215. යම්කුට යම් තූලනක කාමරාගාත්‍රාසය ද පටිසාත්‍රාසය ද මානාත්‍රාසය ද දිට්ඨාත්‍රාසය ද විචිකිට්ඨාත්‍රාසය ද අප්‍රභිණ වුවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජාත්‍රාසය අප්‍රභිණ වී ද යත්: නැති.

[illegible]

216. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවියානුසය ද විවිකිව්ජානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතිණ දිව්‍යානු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිණ වී ද යත්: නැතී.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

[illegible]

පරිලෝම.

පහිනව්‍යාපරා,

* මෙම පොතේහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

[illegible]

ප්‍රතිලාභ සි.

ප්‍රතිඥාවාර සි.

* මෙම පොතේහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6. උපපජ්ජනවාරො

108. යසං කාමරාගානුසයො උපපජ්ජති තස්ස පටිඝානුසයො උපපජ්ජතිති: ආමනං.

යසං වා පන පටිඝානුසයො උපපජ්ජති තස්ස කාමරාගානුසයො උපපජ්ජතිති: ආමනං.

යසං කාමරාගානුසයො උපපජ්ජති තස්ස මානානුසයො උපපජ්ජතිති: ආමනං,

යසං වා පන මානානුසයො උපපජ්ජති තස්ස කාමරාගානුසයො උපපජ්ජතිති: අනාගාමිස්ස මානානුසයො උපපජ්ජති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො උපපජ්ජති, තිණ්ණං පුනලානං මානානුසයො ච උපපජ්ජති, කාමරාගානුසයො ච උපපජ්ජති. (විඤ්ඤානඛං)

109-216. යසං කාමරාගානුසයො නුපපජ්ජති තස්ස පටිඝානුසයො නුපපජ්ජතිති: ආමනං.

යසං වා පන පටිඝානුසයො නුපපජ්ජති තස්ස කාමරාගානුසයො නුපපජ්ජතිති: ආමනං.

යසං කාමරාගානුසයො නුපපජ්ජති තස්ස මානානුසයො නුපපජ්ජතිති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයො නුපපජ්ජති, නො ච තස්ස මානානුසයො නුපපජ්ජති. අරහතො කාමරාගානුසයො ච නුපපජ්ජති, මානානුසයො ච නුපපජ්ජති.

යසං වා පන මානානුසයො නුපපජ්ජති තස්ස කාමරාගානුසයො නුපපජ්ජතිති: ආමනං. (විඤ්ඤානඛං)

උපපජ්ජනවාරො.

6 උපායනවාරය

108. යමකුට කාමරාගානුසය උපදී නම් ඔහුට පටිසානුසය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට පටිසානුසය උපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය උපදී ද යත්: එසේ යි.

යමකුට කාමරාගානුසය උපදී නම් ඔහුට මානානුසය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට මානානුසය උපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය උපදී ද යත්: අනග්ගිහට මානානුසය උපදී. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද උපදී. තෙවැදූරුම් පුභුලන්ට මානානුසය ද උපදී. කාමරාගානුසය ද උපදී. (විස්තර කටයුතු යි.)

109-218. යමකුට කාමරාගානුසය නූපදී නම් ඔහුට පටිසානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට පටිසානුසය නූපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි.

යමකුට කාමරාගානුසය නූපදී නම් ඔහුට මානානුසය නූපදී ද යත්: අනග්ගිහට කාමරාගානුසය නූපදී. ඔහුට මානානුසය නො ද නූපදී. රහත්හට කාමරාගානුසය ද නූපදී, මානානුසය ද නූපදී.

තව ද යමකුට මානානුසය නූපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි. (විස්තර කටයුතු යි.)

උපායනවාර යි.

ධාතුසුච්ඡාලාරො

1. කාමධාතුයා වුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

2. කාමධාතුයා වුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

3. කාමධාතුයා වුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

4. කාමධාතුයා වුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

5. කාමධාතුයා වුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

6. කාමධාතුයා වුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

7. කාමධාතුයා වුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

8. කාමධාතුයා වුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

9. කාමධාතුයා වුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා: (කාමධාතුමූලකං)

බාහුවිද්‍යාමාර්ගය

1. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නන්හට කෙතෙක් අනුශයයෝ (අනුරූප කාරණා ලැබී උපද්‍රව්‍ය බැවින්) අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ (අනුශය වෙති නො වෙති) විභාග කළයුතු වෙත් ද;

2. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නන්හට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද;

3. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නන්හට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද;

4. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ නො කාමධාතුවට (රූප-අරූප-ධාතුවට) පැමිණෙන්නන්හට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද;

5. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නන්හට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද;

6. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නන්හට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද;

7. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ නො කාමධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නන්හට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

8. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නන්හට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

9. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නන්හට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද; (කාමධාතුවූලක - සි.)

10. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වූ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භග්ග වෙත් ද;

11. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වේත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වේත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වේත් ද:

12. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වූ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද:

13. රූපධාතුවෙන් ව්‍යුහ වැ නො කෘමිධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬන වෙන් ද:

14. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශස වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද:

15. රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත්ත වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාවූව කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භග්ග වෙත් ද;

16. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ නො කාමධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙන් ද:

17. රුපඩාකූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො රුපඩාකූවට නො අරුපඩාකූවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුයයයෝ අනුයය වෙත්ද. කෙතෙක් අනුයයයෝ අනුයය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුයයයෝ හඬග වෙත් ද:

18. රූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද; (රූපධාතූමූලක යි.)

19. අරූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

20. අරූපධාතූයෙන් ව්‍යුත් වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භද්ධ වෙත් ද;

21. අරූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

22. අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

23. අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

24. අරූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

25. අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

26. අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

27. අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා: (අරූපධාතුමූලකං)

28. න කාමධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

29. න කාමධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

30. න කාමධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

31. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භබ්බා:

21. අරූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වූ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

22. අරුපයාකූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කෘමියාකූවට පැමිණෙන්න-
හුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වේත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ
අනුශය නො වේත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භඩග වේත් ද;

23. අරූපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද:

24. අරූපධාතූයෙන් ව්‍යුත්ත වූ නො අරූපධාතූවට පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද:

25. අරූපධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ නො කාමධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙන් ද;

28. අරූපධාතූයෙන් ව්‍යුත් වූ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භඩ්ග වෙත් ද;

27. අරූපධාතූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙන් ද: (අරූපධාතූමූලක යි.)

28. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යු වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

29. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත්ත වැ රූපධාතුට පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භසිත වෙත් ද;

30. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භසිත වෙත් ද;

31. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නාහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භඩ්ග වෙන් ද;

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

32. න කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජානාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

33. න කාමධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජානාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

34. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජානාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

35. න කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජානාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

36. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජානාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා: (න කාමධාතුමූලකං).

37. න රූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජානාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

38. න රූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජානාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

39. න රූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජානාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

40. න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජානාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

41. න රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජානාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

32. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත් වැ නො රූපධාතුච්ච පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද:

33. කාමධාතු නො වූයෙන් චූෂක වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙන් ද:

34. කෘමිධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වී නො කෘමිධාතුවට නො අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

35. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙන් ද:

36. කාමධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද; (න කාමධාතුවූලක සි.)

37. රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්න හුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

38. රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වූ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

39. රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

40. රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතු වට නො පැමිණෙන්නාවූ කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ භසිත වෙත් ද:

41. රූපධාතු නො වූයෙන් චිත්ත වැ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භට්ඨ වෙත් ද;

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

42. න රූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

43. න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

44. න රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

45. න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා: (න රූපධාතුමූලකං)

46. න අරූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

47. න අරූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

48. න අරූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

49. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

50. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

51. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

42. රූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැ නො ඇරූපධාතුවට පැමිණෙනත්තනුව කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද:

43. රුපධාතූ නො වූයෙන් ව්‍යුත් වැ නො කාමධාතුවට නො අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙන් ද:

44. රුපඩාකූ නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො රුපඩාකූවට නො අරුපඩාකූවට පැමිණෙන්නන්හට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඩ්ග වෙත් ද:

45. රුපධාතූ නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කාමධාතුවට නො රුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද: (න රුපධාතූමූලක යි.)

48. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාට්‍යධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද:

47. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත් වූ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

48. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන නිසාවට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

49. අරුපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුක්ත වූ නො කාමධාතුච්ච පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

50. අරුපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො රුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිෂ්‍ය වෙත් ද:

51. අරුපධාතු නො වූයෙන් විද්වත වැ නො අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිෂ්ඨ වෙත් ද;

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

52. න අරුපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න අරුපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

53. න අරුපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරුපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

54. න අරුපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා: (න අරුපධාතුමූලකං)

55. න කාමධාතුයා න අරුපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

56. න කාමධාතුයා න අරුපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

57. න කාමධාතුයා න අරුපධාතුයා චූතස්ස අරුපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

58. න කාමධාතුයා න අරුපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

59. න කාමධාතුයා න අරුපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

60. න කාමධාතුයා න අරුපධාතුයා චූතස්ස න අරුපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවිතා:

52. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කාමධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත්. ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද:

53. අරූපධාතූ නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

54. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද: කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬ වෙන් ද: (න අරූපධාතුමූලක යි.)

55. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චූෂ්ණ චූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙන් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භඩ්ඞ වෙන් ද;

56. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැරූපධාතුවට පැමිණෙන්නන්ට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භග්ග වෙත් ද;

57. කාමධාතු නො වූයෙන් අරුපධාතු නො වූයෙන් චූෂ්ණ චූ අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද:

58. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැනි කාමධාතුවට පැමිණෙන්නාවූ කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ හඬ වෙත් ද;

59. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැනි රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙනෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

60. කාමිධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් වස්තු වැ
නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය
වෙත් ද; මකතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක්
අනුශයයෝ හඬග වෙත් ද;

* මෙම පොතේහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

61. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ඛා:

62. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ඛා:

63. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ඛා: (න කාම න අරූප ධාතු මූලකං)

64. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ඛා:

65. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ඛා:

66. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ඛා:

67. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ඛා:

68. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ඛා:

69. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ඛා:

* මෙම පොතේහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

70. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

71. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

72. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා: (න රූප න අරූපධාතු-මුලකං)

73. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

74. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

75. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

76. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

77. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

78. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භඩ්ධා:

79. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං
න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති
අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

80 න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං
න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති
අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

81. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න
රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා
නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා: (න කාම න රූපධාතුමූලකං)

ධාතුපුට්ඨාචාරො.

79. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

80. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද;

81. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රික වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද; කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද; (න කාම න රූපධාතුමූලකු ඔ.)

ධාතුපාඨපාර ඔ.

ದಿವ್ಯವಿಜಯಚಕ್ರನಿಲಾಕರಂ

1. කාමධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ත අනුස්සයා අනුසෙනථි, කස්සථි පඤ්ච අනුස්සයා අනුසෙනථි, කස්සථි තයො අනුස්සයා අනුසෙනථි, අනුස්සයා භබ්බො නාථී.

2. කාමධාතුයා වුතසස රූපධාතුං උපපත්තනස්ස කසසථි සතන අනුසයා අනුසෙනති, කසසථි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කසසථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවෙයා නත්ථි.

3. කාමධාතුයා චිත්තස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සාචි සතො අනුසයා අනුසෙනාති, කස්සාචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනාති, කස්සාචි තයො අනුසයා අනුසෙනාති, අනුසයා භවිතො නස්සී.

4. කාමධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

5. කාමධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතූ උපපජ්ජනිතස්ස කසංඛි සතත අනුසයා අනුසෙතනී, කසංඛි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙතනී, කසංඛි ඩයො අනුසයා අනුසෙතනී, අනුසයා භවතා නාස්මී.

6. කාමධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනස්ස කස්සථි සග්ග අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවෙහි නස්ථි.

7. කාමධාතුයා චිත්තසා න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාසාස කසාචි සතා අනුසයා අනුසෙනාති, කසාචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනාති, කසාචි තයො අනුසයා අනුසෙනාති, අනුසයා භවංගා නස්සී.

8. කාමධාතුයා චිත්තසා න රූපධාතුං න අරූපධාතුං
උපපජ්ඣනාසාසා කසාචි සන්ත අනුසයා අනුසෙතති, කසාචි පඤ්ඤා
අනුසයා අනුසෙතති, කසාචි තයො අනුසයා අනුසෙතති,
අනුසයා භවිසා නතී.

බාහුවිසයජනනි රය

1. කාමධාතුවෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣාදාන අනුශයයෙන් අනුශයය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශයය කෙතෙක් අනුශයය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශයය කෙතෙක් අනුශයය වෙත්. (අනුශයය වෙති නො වෙති) විභාග කළයුතු අනුශයයෙන් නැති.

2. කාමිඛාතුයෙන් ව්‍යුහ වැරදි පටිපාටිවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සඳහා අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙත්. විභාග කළයුතු අනුශයයෝ නැති.

3. කාමයාකූයෙන් ව්‍යුහ වැ අරූපයාකූවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභාග කළයුතු අනුශයයෝ නැති.

4. කාමිධාතුවෙන් ව්‍යුහ වැ කාමිධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති.

5. කාමිඳාතුයෙන් ව්‍යුහ වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජ්‍යව්‍යා වූ අනුශයයෝ නැති.

6. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුත් වූ අරූපධාතුවට නොපැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති.

7. කාමධාතුයෙන් ව්‍යුත් වූ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නොපැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතවා වූ අනුශයයෝ නැති.

8. සාමධාතුයෙන් ව්‍යුත් වූ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නොපැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සපත් අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

19. අරූපධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ථ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි,

20. අරූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස සත්ථෙව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

21. අරූපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතුයා උපපත්ති නාම නස්ථි. භෙට්ඨා උපපජ්ජමානො කාමධාතුං යෙව උපපජ්ජති. සත්ථෙව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

22. අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ථ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

23. අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ථ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

24. අරූපධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස සත්ථෙව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

25. අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා උපපත්තිනාම නස්ථි. භෙට්ඨා උපපජ්ජමානො කාමධාතුං යෙව උපපජ්ජති. සත්ථෙව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

26. අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස සත්ථෙව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

27. අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සථි සත්ථ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි. (අරූපධාතුමූලකං)

28. න කාමධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස සත්ථෙව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

19. අරූපධාතුවෙන් ව්‍යුත් වූ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

20. අරූපධාතුවෙන් ව්‍යුත් වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

21. අරූපධාතුවෙන් ව්‍යුත් වූ රූපධාතුවට පැමිණීමෙන් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට මෑ පැමිණේ. සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

22. අරූපධාතුවෙන් ව්‍යුත් වූ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

23. අරූපධාතුවෙන් ව්‍යුත් වූ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

24. අරූපධාතුවෙන් ව්‍යුත් වූ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

25. අරූපධාතුවෙන් ව්‍යුත් වූවහු කාමධාතූ නොවූවට අරූපධාතූ නොවූවට පැමිණීමෙන් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට පැමිණෙයි. සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

26. අරූපධාතුවෙන් ව්‍යුත් වූ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

27. අරූපධාතුවෙන් ව්‍යුත් වූ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති. (අරූපධාතුවූලක යි.)

28. කාමධාතූ නො වූයෙන් ව්‍යුත් වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

29. න කාමධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

30. න කාමධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

31. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

32. න කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

33. න කාමධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

34. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

35. න කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස සතෙතථ අනුසයා අනුසෙතති. අනුසයා භවිතා නත්ථි.

36. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නත්ථි. (න කාමධාතුමූලකං)

37. න රූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නත්ථි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

38. න රූපධාතූයා චූතස්ස රූපධාතූං උපපජ්ජනාස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භබ්බා නත්ථී.

39. න රූපධාතුයා චුත්තස්ස අරූපධාතූ උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භංගො නස්ථි.

40. න රූපධාතූයා චිත්තස්සා න කාමධාතූං උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි නයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නජී.

41. න රූපධාතුයා චක්‍රසංසාර න රූපධාතුං උපපජ්ජනානසංසාරං සංසාරං අනුසංසාරං අනුසංසාරං, සංසාරං පඤ්ඤා අනුසංසාරං අනුසංසාරං, සංසාරං තයො අනුසංසාරං අනුසංසාරං, අනුසංසාරං භවිතො නස්මි.

42. න රූපධාතුයා චිත්තසංඛ න අරූපධාතූ උපපජ්ජනිතසංඛ කසංඛචී සංඛත අනුසයො අනුසෙතනි, කසංඛචී පඤ්ච අනුසයො අනුසෙතනි, කසංඛචී තයො අනුසයො අනුසෙතනි, අනුසයො භවිංසා නස්ථි.

43. න රූපධාතුයා චිත්තස්ස න කාමධාතූං න අරූපධාතූං උපපජ්ඣිතස්ස කස්සථි යන්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි නයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සි.

44. න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතූං න අරූපධාතූං උපපජ්ජනිතස්ස කස්සචී සත්ත අනුසයා අනුසෙතථි, කස්සචී පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතථි, අනුසයා භවිතා නස්ථි.

45. න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නත්ථි. (න රූපධාතුමුලකං)

46. න අරුපබාතුයා වුන සස කාමධාතු. උපපජ්ජනාසස කසසථි සකත අනුසයා අනුගෙනති, කසසථි පඤ්ඤ අනුසයා අනුගෙනති, අනුසයා භවිසා නාමී.

* මෙම පොතේහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

47. න අරූපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනාසංසකස්ස ධර්මා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

48. න අරූපධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාසංසකස්ස ධර්මා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

49. න අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාසංසකස්ස ධර්මා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

50. න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනාසංසකස්ස ධර්මා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

51. න අරූපධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාසංසකස්ස ධර්මා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

52. න අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාසංසකස්ස ධර්මා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

53. න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාසංසකස්ස ධර්මා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

54. න අරූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනාසංසකස්ස ධර්මා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නස්සී. (න අරූපධාතුමූලකං)

55. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාසංසකස්ස ධර්මා අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

47. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙත්. භවිග වූ අනුශයයෝ නැති.

48. අරුපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ අරුපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පජ් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුජ් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

49. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත් වැ කාමධාතුට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පඤ්ඤ අනුශය නෙතෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය නෙතෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

50. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජන අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

51. අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රක වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකට සජන අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භග්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

52. අරුපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතුවට අරුප-
ධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සර්ව අනුශයයෝ අනුශය
වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට
තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භග්ව වූ අනුශයයෝ නැති.

53. අරුපධාතු නො වූයෙන් චූෂක වූ රුපධාතුවට අරුපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

54. අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුක්ත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට යථත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති. (න අරූපධාතුමූලක යි.)

55. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්‍රකච්ඡාදකාමධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

56. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සඳහා අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙති. හඬ වූ අනුශයයෝ නැති.

57. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්ෂු න වූ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශයයෝ අනුශය වෙති. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

88. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ච්ඡික වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජ්ඣ අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හධිග වූ අනුශයයෝ නැති.

89. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්ෂුක වැරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙතෙක් අනුශය වෙත් භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

80. කාමිධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්ෂුක වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පඨ අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

61. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චූෂ්ණ චූ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට ස්ප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

62. කෘමිධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චක්ෂුක වැරූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැළිඹෙන්නක්ව සජ්ඣ අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

63. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චූෂ්ණ චූ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙතී, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙතී, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැතී. (න කාම න අරූපධාතුමුලක ධි.)

84. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

85. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතසස රූපධාතුං උපපජ්ජනතසස කසසථි සන්ත අනුසයා අනුසෙතනි, කසසථි පසඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතනි, කසසථි තයො අනුසයා අනුසෙතනි, අනුසයා භවිතා නතී.

66. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා වූකසස අරූපධාතුං උපපජ්ජනකසස කසසථි යනන අනුසයා අනුසෙතනි, කසසථි පඤ්ඤානුසයා අනුසෙතනි, කසසථි තයො අනුසයා අනුසෙතනි, අනුසයා භසියා නථි.

67. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න සාමධාතුං උපපජ්ජනාත්තස්ස කස්සථි සත්ථ අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙතති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙතති, අනුසයා භබ්බා නත්ථි.

68. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතු-
උපපජ්ඣනස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා
අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා
භවිතා නස්ථි.

69. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න අරූපධාතු-
උපපජ්ජනතස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා
අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා
භවිතා නථී.

70. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චිත්තස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනකස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භව්සා නථි.

71. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සථි සත්ථ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පස්ථි අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නාථි.

72. න රුපධාතුයා න අරුපධාතුයා චිත්තස්ස න කාමධාතුං න රුපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පණ්ඨ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භමිනා නත්ථි. (න රුප න අරුපධාතුමුලංකං)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

65. රුපධානු නො වූයෙන් අරුපධානු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වූ රුපධානුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, හයීය වූ අනුශයයෝ නැති.

66. රුපධාතු නො වූයෙන් අරුපධාතු නො වූයෙන් චූෂ්ණ වැ අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. භට්ඨ වූ අනුශයයෝ නැති.

67. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, භසිත වූ අනුශයයෝ නැති.

68. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුහ වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සපත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

69. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත් වූ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

70. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චිත්ත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය ගෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

71. රුපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ච්ඡිද්ධ වූ රුපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, භවිත වූ අනුශයයෝ නැති.

72. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් විසුර වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භවිත වූ අනුශයයෝ නැති. (න රූප න අරූපධාතුමුලක යි.)

73. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භබ්බා නත්ථි.

74. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජති නාම නත්ථි. භෙට්ඨං උපපජ්ජමානො කාමධාතුංයෙව උපපජ්ජති. සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භබ්බා නත්ථි.

75. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භබ්බා නත්ථි.

76. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භබ්බා නත්ථි.

77. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භබ්බා නත්ථි.

78. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භබ්බා නත්ථි.

79. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා උපපජ්ජති නාම නත්ථි. භෙට්ඨං උපපජ්ජමානො කාමධාතුංයෙව උපපජ්ජති. සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භබ්බා නත්ථි.

80. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භබ්බා නත්ථි.

81. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සථි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනති, කස්සථි තයො අනුසයා අනුසෙනති. අනුසයා භබ්බා නත්ථි. (න කාම න රූපධාතුමුලකං.)

ධාතුවීසසජ්ජනවාරො.

අනුසයස්සමකං තීට්ඨිතං.

73. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

74. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ රූපධාතුවට පැමිණීමෙන් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට මැ පැමිණෙයි. සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

75. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

76. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

77. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුහට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුහට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

78. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝම අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

79. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න කාමධාතුවට න අරූපධාතුවට පැමිණීමෙන් නම් නැති. යට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට ම පැමිණේ. සප්ත අනුශයයෝ ම අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

80. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න රූපධාතුවට න අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝම අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

81. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් ව්‍යුත වැ න කාමධාතුවට න රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුහට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුහට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති. (න කාම න රූපධාතුවූලක යි).

ධාතුච්ඡායනවාර යි.

අනුසය යමකය නිමිසේ ය.

8. විභවයවකං.

1. උදෙසවාරො

ප්‍රගලවාරො

1. යසස විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති තසස විතං
නිරුජ්ඣසීසසති න උපපජ්ඣසීසති:

යසස වා පන විතං නිරුජ්ඣසීසසති න උපපජ්ඣසීසසති තසස
විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති:

2. යසස විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති තසස විතං න
නිරුජ්ඣසීසසති උපපජ්ඣසීසසති:

යසස වා පන විතං න නිරුජ්ඣසීසසති උපපජ්ඣසීසසති තසස
විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති:

උප්පාදනිරොධකාලසමෙහදවාරො.

3. යසස විතං උපපජ්ඣති තසස විතං උපපන්නං:

යසස වා පන විතං උපපන්නං තසස විතං උපපජ්ඣති:

4. යසස විතං න උපපජ්ඣති තසස විතං න උපපන්නං.

යසස වා පන විතං න උපපන්නං තසස විතං න උපපජ්ඣති:

උප්පාද්‍යපන්නවාරො.

5. යසස විතං නිරුජ්ඣති තසස විතං උපපන්නං:

යසස වා පන විතං උපපන්නං තසස විතං නිරුජ්ඣති:

6. යසස විතං න නිරුජ්ඣති තසස විතං න උපපන්නං:

යසස වා පන විතං න උපපන්නං තසස විතං න නිරුජ්ඣති:

නිරොධුපපන්නවාරො.

8. විභ්‍රායමකය

1. උදෙසාචාරය

පුද්ගලචාරය

1. යමක්භට සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ නො උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

2. යමක්භට සිත නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

උත්සාද නිරෝධ කාලසමෙහදවාර යි.

3. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

4. යමක්භට සිත නුපදී නම් ඔහට සිත නො උපන්නේයැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නුපදී යැ යත්:

උත්සාදෙක්සන්නවාර යි.

5. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

6. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

නිරෝධොක්සන්නවාර යි.

7. යසස චිත්තං උපපජ්ජති තසස චිත්තං උපපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිත්තං උපපජ්ජිතං තසස චිත්තං උපපජ්ජිතං:

8. යසස චිත්තං න උපපජ්ජති තසස චිත්තං න උපපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිතං තසස චිත්තං න උපපජ්ජිතං:

9. යසස චිත්තං උපපජ්ජති තසස චිත්තං උපපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිත්තං උපපජ්ජිතං තසස චිත්තං උපපජ්ජිතං:

10. යසස චිත්තං න උපපජ්ජති තසස චිත්තං න උපපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිතං තසස චිත්තං න උපපජ්ජිතං:

11. යසස චිත්තං උපපජ්ජිතං තසස චිත්තං උපපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිත්තං උපපජ්ජිතං තසස චිත්තං උපපජ්ජිතං:

12. යසස චිත්තං න උපපජ්ජිතං තසස චිත්තං න උපපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිතං තසස චිත්තං න උපපජ්ජිතං:

උපාදවාරො.

13. යසස චිත්තං නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣිතං:

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිතං තසස චිත්තං නිරුජ්ඣිතං:

14. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣිතං:

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිතං තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣිතං:

15. යසස චිත්තං නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣිතං:

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිතං තසස චිත්තං නිරුජ්ඣිතං:

7. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදියැ යත්:

8. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ යත්:

9. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

10. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපදනේ නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ යත්:

11. යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

12. යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපදනේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්සාදවාර යි.

13. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

14. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

15. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

16. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

17. යසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්ස තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්ස:

18. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්ස තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්ස:

නිරොධවාරො.

19. යසස චිත්තං උපපජ්ජති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්ස:

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්ස තසස චිත්තං උපපජ්ජති:

20. යසස චිත්තං න උපපජ්ජති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්ස:

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්ස තසස චිත්තං න උපපජ්ජති.

21. යසස චිත්තං උපපජ්ජති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං උපපජ්ජති:

22. යසස චිත්තං න උපපජ්ජති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං න උපපජ්ජති:

23. යසස චිත්තං උපපජ්ජතිස්ස තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං උපපජ්ජතිස්ස:

24. යසස චිත්තං න උපපජ්ජතිස්ස තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති:

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං න උපපජ්ජතිස්ස:

උප්පාදනිරොධවාරො.

16. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

17. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

18. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරෝධවාර සි.

19. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

20. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නොවී නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ යත්:

21. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

22. යමක්භට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නූපදී යැ යත්:

23. යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

24. යමක්භට සිත නූපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උත්සාද නිරෝධවාර සි.

25. යසං විතං උපපජ්ඣති තසං විතං න නිරුජ්ඣති:

යසං වා පන විතං න නිරුජ්ඣති තසං විතං උපපජ්ඣති:

26. යසං විතං න උපපජ්ඣති තසං විතං නිරුජ්ඣති:

යසං වා පන විතං නිරුජ්ඣති තසං විතං න උපපජ්ඣති:

උපපජ්ඣමාන න නිරෝධවාරො.

27. යසං විතං උපපජ්ඣමානං තසං විතං උපපන්නං:

යසං වා පන විතං උපපන්නං තසං විතං උපපජ්ඣමානං:

28. යසං විතං න උපපජ්ඣමානං තසං විතං න උපපන්නං:

යසං වා පන විතං න උපපන්නං තසං විතං න උපපජ්ඣමානං:

උපපජ්ඣමානාපන්නවාරො.

29. යසං විතං නිරුජ්ඣමානං තසං විතං උපපන්නං

යසං වා පන විතං උපපන්නං තසං විතං නිරුජ්ඣමානං:

30. යසං විතං න නිරුජ්ඣමානං තසං විතං න උපපන්නං:

යසං වා පන විතං න උපපන්නං තසං විතං න නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමානාපන්නවාරො.

31. යසං විතං උපපන්නං තසං විතං උපපජ්ඣත්:

යසං වා පන විතං උපපජ්ඣත් තසං විතං උපපන්නං:

32. යසං විතං න උපපන්නං තසං විතං න උපපජ්ඣත්:

යසං වා පන විතං න උපපජ්ඣත් තසං විතං න උපපන්නං:

25. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

26. යමක්භට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේයැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නූපදී යැ යත්:

උත්පද්‍යමාන න නිරෝධවාර යි.

27. යමක්භට සිත උපදිමින් පවත්නේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදිමින් පවත්නේ යැ යත්:

28. යමක්භට සිත උපදිමින් නො පවත්නේ නම් ඔහට සිත නූපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නූපන්නේ නම් ඔහට සිත නූපදිමින් පවත්නේ යැ යත්:

උත්පද්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

29. යමක්භට සිත නිරුධ්‍යමාන වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන වේ යැ යත්:

30. යමක්භට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වේ යැ යත්:

නිරුධ්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

31. යමක්භට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපනි නම් ඔහට සිත උත්පන්න වෙයි යත්:

32. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට සිත (උත්පාදයෙන් පැමිණි විශයෙන්) නූපන්නේ වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වෙයි යත්:

33. යසස විතං උප්පන්නං තසස විතං උප්පජ්ඣති:

යසස වා පන විතං උප්පජ්ඣති තසස විතං උප්පන්නං:

34. යසස විතං න උප්පන්නං තසස විතං න උප්පජ්ඣති:

යසස වා පන විතං න උප්පජ්ඣති තසස විතං න උප්පන්නං.

උප්පනුසාදවාරො.

35. යසස විතං උප්පජ්ඣත්තො ව තසස විතං උප්පන්නං තසස විතං උප්පජ්ඣති:

යසස වා පන විතං උප්පජ්ඣති නො ව තසස විතං උප්පන්නං තසස විතං උප්පජ්ඣත්තො:

36. යසස විතං න උප්පජ්ඣත්තො ව තසස විතං න උප්පන්නං තසස විතං න උප්පජ්ඣති:

යසස වා පන විතං න උප්පජ්ඣති නො ව තසස විතං න උප්පන්නං තසස විතං න උප්පජ්ඣත්තො.

අභිකානාගතවාරො.

37. උප්පන්නං උප්පජ්ඣමානං:

උප්පජ්ඣමානං උප්පන්නං:

38. න උප්පන්නං න උප්පජ්ඣමානං:

න උප්පජ්ඣමානං න උප්පන්නං:

උප්පනුසාස්මානවාරො.

39. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධං:

40. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානං:

න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධං:

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරො.

33. යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වෙයි යත්:

34. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වෙයි යත්:

උත්පන්නොත්පාදවාර යි.

35. යමක්භට සිත (උත්පාදකෂණය ඉක්මගිය හෙයින්) උපන්නෙ වේ නම් ඔහට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

36. යමක්භට සිත (උත්පාදකෂණ ඉක්ම යැම් වශයෙන්) නූපන්නෙ වේ නම් ඔහට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්:

අකීකානාගකවාර යි.

37. උත්පන්නය උත්පදාමාන වෙයි යත්:

උත්පදාමානය උත්පන්න වෙයි යත්:

38. උත්පන්න නො වූයෙ උත්පදාමාන නො වූයෙ යත්:

උත්පදාමාන නො වූයෙ උත්පන්න නො වූයෙ යත්:

උත්පන්නොත්පදාමානවාර යි.

39. නිරුද්ධ වූයෙ නිරුධාමාන වෙයි යත්:

නිරුධාමාන වූයෙ නිරුද්ධ වූයෙ යත්:

40. නිරුද්ධ නො වූයෙ නිරුධාමාන නො වෙයි යත්:

නිරුධාමාන නො වූයෙ නිරුද්ධ නො වූයෙ යත්:

නිරුද්ධ නිරුධාමානවාර යි.

41. යසං විතං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං තස්ස විතං:

යසං වා පන විතං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං තස්ස විතං:

42. යසං විතං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං තස්ස විතං:

යසං වා පන විතං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතීක්කනාං අතීක්කනාකාලං තස්ස විතං:

අතීක්කනාකාලවාරො.

ධම්මවාරො

43. යං විතං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣස්සති න උපපජ්ජස්සති:

යං වා පන තං නිරුජ්ඣස්සති න උපපජ්ජස්සති තං විතං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති:

44. යං විතං න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣස්සති උපපජ්ජස්සති:

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣස්සති උපපජ්ජස්සති තං විතං න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣති:

උප්පාදනීරොධකාලසමූහවාරො.

45. යං විතං උපපජ්ජති තං විතං උපපන්නං:

යං වා පන විතං උපපන්නං තං විතං උපපජ්ජති:

46. යං විතං න උපපජ්ජති තං විතං න උපපන්නං:

යං වා පන විතං න උපපන්නං තං විතං න උපපජ්ජති:

උප්පාද්ධපන්නවාරො.

47. යං විතං නිරුජ්ඣති තං විතං උපපන්නං:

යං වා පන විතං උපපන්නං තං විතං නිරුජ්ඣති:

48. යං විතං න නිරුජ්ඣති තං විතං න උපපන්නං:

යං වා පන විතං න උපපන්නං තං විතං නිරුජ්ඣති:

නිරොධ්වපන්නවාරො.

41. යමක්භට උත්පාදකෂණ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීත කාල වෙයි නම් ඔහට නිරොධකෂණ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට නිරොධකෂණ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට උත්පාදකෂණ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

42. යමක්භට උත්පාදකෂණ නො වූ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට නිරොධකෂණ නො වූ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට නිරොධකෂණ නො වූ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට උත්පාදකෂණ නො වූ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

අතීත්තත්තකාලවාර යි.

ධම්මාරය

43. යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදනේ නම් ඒ සිත උපදී යැ නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

44. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදනේය යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදනේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

උත්පාදනිරොධකාලසම්භේදවාර යි.

45. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

46. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

උත්පාදෙත්තත්තවාර යි.

47. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

48. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

නිරොධොත්තත්තවාර යි.

49. යං විනං උපපජ්ඣති තං විනං උපපජ්ඣසු:

යං වා පන විනං උපපජ්ඣසු තං විනං න උපපජ්ඣති:

50. යං විනං න උපපජ්ඣති තං විනං න උපපජ්ඣසු:

යං වා පන විනං න උපපජ්ඣසු තං විනං න උපපජ්ඣසු:

51. යං විනං උපපජ්ඣති තං විනං උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං උපපජ්ඣසසති තං විනං උපපජ්ඣති:

52. යං විනං උපපජ්ඣති තං විනං න උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං න උපපජ්ඣසසති තං විනං න උපපජ්ඣති:

53. යං විනං උපපජ්ඣසු තං විනං උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං උපපජ්ඣසසති තං විනං උපපජ්ඣසු:

54. යං විනං න උපපජ්ඣසු තං විනං න උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං න උපපජ්ඣසසති තං විනං න උපපජ්ඣසු:

උපපාදවාදො.

55. යං විනං නිරුජ්ඣති තං විනං නිරුජ්ඣසු:

යං වා පන විනං නිරුජ්ඣසු තං විනං නිරුජ්ඣති:

56. යං විනං න නිරුජ්ඣති තං විනං න නිරුජ්ඣසු:

යං වා පන විනං න නිරුජ්ඣසු තං විනං න නිරුජ්ඣති:

57. යං විනං නිරුජ්ඣති තං විනං නිරුජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං නිරුජ්ඣසසති තං විනං නිරුජ්ඣති:

58. යං විනං න නිරුජ්ඣති තං විනං නිරුජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං න නිරුජ්ඣසසති තං විනං න නිරුජ්ඣති:

49. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

50. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

51. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපදුනේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

52. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

53. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපදුනේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

54. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදුනේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්තරාදිවාර සි.

55. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

56. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම්, ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

57. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

58. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

59. යං විතං නිරුජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣසීති:

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣසීති තං විතං නිරුජ්ඣති:

60. යං විතං නිරුජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣසීති තං විතං න නිරුජ්ඣති:

නිරොධවාරො.

61. යං විතං උපපජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣති:

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣති තං විතං උපපජ්ඣති:

62. යං විතං න උපපජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣති:

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣති තං විතං න උපපජ්ඣති:

63. යං විතං උපපජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣසීති:

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣසීති තං විතං උපපජ්ඣති:

64. යං විතං න උපපජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣසීති තං විතං න උපපජ්ඣති:

65. යං විතං උපපජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣසීති:

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣසීති තං විතං උපපජ්ඣති:

66. යං විතං න උපපජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣසීති තං විතං න උපපජ්ඣති:

උප්පාදනිරොධවාරො.

67. යං විතං උපපජ්ඣති තං විතං න නිරුජ්ඣති:

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣති තං විතං උපපජ්ඣති:

68. යං විතං න උපපජ්ඣති තං විතං නිරුජ්ඣති:

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣති තං විතං න උපපජ්ඣති:

උපපජ්ඣන නිරොධවාරො.

59. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

60. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරෝධවාර යි.

61. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

62. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

63. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

64. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

65. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

66. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්සාද නිරෝධවාර යි.

67. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

68. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

උත්පද්‍යාමාන නිරෝධවාර යි.

69. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං උපපන්නං:

යං චා පන විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං:

70. යං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං න උපපන්නං:

යං චා පන විඤ්ඤානං න උපපන්නං තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානං:

උපපජ්ජමානානුසන්තවාරො.

71. යං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣමානං තං විඤ්ඤානං උපපන්නං:

යං චා වන විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣමානං:

72. යං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣමානං තං විඤ්ඤානං න උපපන්නං:

යං චා පන විඤ්ඤානං න උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං:

නිරුජ්ඣමානානුසන්තවාරො.

73. යං විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං:

යං චා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං උපපන්නං:

74. යං විඤ්ඤානං න උපපන්නං තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානං:

යං චා පන විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං න උපපන්නං:

75. යං විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං:

යං චා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං උපපන්නං:

76. යං විඤ්ඤානං න උපපන්නං තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානං:

යං චා පන විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං න උපපන්නං:

උපපන්නානුසන්තවාරො.

77. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං නො ච තං විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං:

යං චා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං නො ච තං විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං:

69. යම් සිතෙක් උපදිමින් පවතී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදිමින්
පවතී යැ යත්:

70. යම් සිතෙක් උපදිමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො
උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදිමින්
නො පවතී යැ යත්:

උත්පද්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

71. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඒ සිත
උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින්
පවතී යැ යත්:

72. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඒ සිත
නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ
වෙමින් නො පවතී යැ යත්:

නිරුද්ධාමානොත්පන්නවාර යි.

73. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

74. යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ
යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො
උපති යැ යත්:

75. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

76. යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නො
උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො
උපන්නේ යැ යත්:

උත්පන්නොත්පද්‍යවාර යි.

77. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපන්නේ
නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපන්නේ
නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

78. යං විතං න උපපජ්ඣති නො ච තං විතං න උපපන්නං තං විතං න උපපජ්ඣසීති;

යං වා පන විතං න උපපජ්ඣසීති නො ච තං විතං න උපපන්නං තං විතං න උපපජ්ඣති;

අභිකානාගතවාරො.

79. උපපන්නං උපපජ්ඣමානං උපපජ්ඣමානං උපපන්නං;

80. න උපපන්නං න උපපජ්ඣමානං න උපපජ්ඣමානං න උපපන්නං;

උපපත්තුපාජ්ජමානවාරො.

81-82. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානං නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධං;

න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධං;

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරො.

83. යං විතං උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තං කාලං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තං කාලං තං විතං;

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තං කාලං උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තං කාලං තං විතං;

84. යං විතං න උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තං කාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තං කාලං තං විතං;

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තං කාලං න උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතික්ඛන්තං අභික්ඛන්තං කාලං තං විතං;

අභික්ඛන්තකාලවාරො.

85. යස්ස යං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣසීති න උපපජ්ඣසීති;

යස්ස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣසීති න උපපජ්ඣසීති තස්ස තං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති;

78. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

අතීතානාගතවාර යි.

79. උපන් (සිත) උපදිමින් පවති නම් උපදිමින් පවත්නා (සිත) උපන්නේ යැ යත්:

80. නො උපන් (සිත) උපදිමින් නො පවති නම් උපදිමින් නො පවත්නා (සිත) නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්පන්නොත්පදාමානවාර යි.

81-82. නිරුද්ධ වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් පවති නම් නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා (සිත) නිරුද්ධ යැ යත්:

නිරුද්ධ නො වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් නො පවති නම් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා (සිත) නො නිරුද්ධ යැ යත්:

නිරුද්ධනිරුධාමානවාර යි.

83. යම් සිතෙක් උත්පාදඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීත-කාල සම්බන්ධයට යේ නම් නිරෝධ (භවය) ඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධයට යේ නම් ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරෝධඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීත-කාල සම්බන්ධයට යේ නම් උත්පාදඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධයට යේ නම් ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

84. යම් සිතෙක් උත්පාදඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීත-කාල සම්බන්ධයට නො යේ නම් නිරෝධඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධයට නො යේ නම් ඒ සිත අතීත-නො වෙයි යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරෝධඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධයට නො යේ නම් උත්පාදඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධයට නො යේ නම් ඒ සිත අතීතකාල නො වෙයි යත්:

අතීත්තන්තකාලවාර යි.

85. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වෙ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නෙ යැ නූපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නෙ නම් නූපදනෙ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

86. යසං යං විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣතිස්සති උපපජ්ඣති:

යසං වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣතිස්සති උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති:

උසාදනිරොධකාලසංඛ්‍යාවාරො.

87. යසං යං විතං උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං උපපන්නං:

යසං වා පන යං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං උපපජ්ඣති:

88. යසං යං විතං න උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

යසං වා පන යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣති:

උසංඝසපන්නාවාරො.

89. යසං යං විතං නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං උපපන්නං:

යසං වා පන යං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣති:

90. යසං යං විතං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

යසං වා පන යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣති:

නිරොධසපන්නාවාරො.

91. යසං යං විතං උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං උපපජ්ඣත්:

යසං වා පන යං විතං උපපජ්ඣත් තස්ස තං විතං උපපජ්ඣති:

92. යසං යං විතං න උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣත්:

යසං වා පන යං විතං න උපපජ්ඣත් තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣති:

93. යසං යං විතං උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං උපපජ්ඣත්ති.

යසං වා පන යං විතං උපපජ්ඣත්ති තස්ස තං විතං උපපජ්ඣති:

86. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදනෙ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී, නිරුද්ධ වෙයි යත්:

උත්පාදනිරෝධකාලසමොදවාර යි.

87. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

88. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපනී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යත්:

උත්පාදෙත්තත්තවාර යි.

89. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

90. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපනී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

නිරෝධොත්තත්තවාර යි.

91. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

92. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යැ යත්:

93. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

94. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න උපපජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං න උපපජ්ඣසීති තසස තං විතං න උපපජ්ඣති:

95. යසස යං විතං උපපජ්ඣත් තසස තං විතං උපපජ්ඣසීති:
යසස වා පන යං විතං උපපජ්ඣසීති තසස තං විතං උපපජ්ඣත්:

96. යසස යං විතං න උපපජ්ඣත් තසස තං විතං න උපපජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං න උපපජ්ඣසීති තසස තං විතං න උපපජ්ඣත්:

උපපාදිවාරො.

97. යසස යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං නිරුජ්ඣසීති:
යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං නිරුජ්ඣති:

98. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣති:

99. යසස යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං නිරුජ්ඣසීති:
යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං නිරුජ්ඣති:

100. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣති:

101. යසස යං විතං නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං නිරුජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

102. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣසීති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසීති:

නිරෝධවාරො.

94. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යැ යත්:

95. යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

96. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උත්සාදවාර යි.

97. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

98. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

99. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

100. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

101. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

102. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරෝධවාර යි.

103. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං නිරුජ්ඣති:
 යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති:

104. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 න උපපජ්ඣති:

105. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති:

106. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 න උපපජ්ඣති:

107. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති:

108. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 න උපපජ්ඣති:

උපාදානිරොධවාරො.

109. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣති:
 යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති.

110. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣති . තසස තං විතං න
 උපපජ්ඣති:

උපසස්මාන න නිරොධවාරො.

111. යසස යං විතං උපපසස්මානං තසස තං විතං උපපනං:
 යසස වා පන යං විතං උපපනං තසස තං විතං උපපජ්ඣ-
 මානං:

103. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යෑ යත්:

104. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යෑ යත්:

105. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යෑ යත්:

106. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යෑ යත්:

107. යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යෑ යත්:

108. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යෑ යත්:

උත්පාද නිරෝධවාර යි.

109. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යෑ යත්:

110. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී යෑ යත්:

උත්පද්‍යමාන න නිරෝධවාර යි.

111. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදිමින් පවතී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපදිමින් පවතී යෑ යත්:

112. යසං යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

යසං වා පන යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

උපපන්නංඥාපනතවාරො.

113. යසං යං විතං නිරුජ්ඣමානං තස්ස තං විතං උපපන්නං:

යසං වා පන යං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣමානං:

114. යසං යං විතං න නිරුජ්ඣමානං තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

යසං වා පන යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමංඥාපනතවාරො.

115. යසං යං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං උපපත්තී:

යසං වා පන යං විතං උපපත්තී තස්ස තං විතං උපපන්නං:

116. යසං යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපත්තී:

යසං වා පන යං විතං න උපපත්තී තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

117. යසං යං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං උපපත්තිසත්ති:

යසං වා පන යං විතං උපපත්තිසත්ති තස්ස තං විතං උපපන්නං:

118. යසං යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපත්තිසත්ති:

යසං වා පන යං විතං න උපපත්තිසත්ති තස්ස තං විතං න උපපන්නං:

උපපන්නංඥාපනතවාරො..

119. යසං යං විතං උපපත්තී නො ව තස්ස තං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං උපපත්තිසත්ති:

යසං වා පන යං විතං උපපත්තිසත්ති නො ව තස්ස තං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං උපපත්තී:

112. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදිමින් නො පවතී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදිමින් නො පවතී යැ යත්:

උත්පදාමානොත්පන්නවාර සි.

113. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී යැ යත්:

114. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී යැ යත්:

නිරුද්ධාමානොත්පන්නවාර සි.

115. යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

116. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපනි නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

117. යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

118. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උත්පන්නොත්පදවාර සි.

119. යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපන යත්: ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපනි ද: ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

120. යසස යං විතං න උපරජ්ඣන් නො ව තසස තං විතං න උපරතං තසස තං විතං න උපරජ්ඣන්ති;

යසස වා පන යං විතං න උපරජ්ඣන්ති නො ව තසස තං විතං න උපරතං තසස තං විතං න උපරජ්ඣන්ති;

අභිනානාගතවාරො.

121. උපරතං උපරජ්ඣන්තං උපරජ්ඣන්තං උපරතං:

122. න උපරතං න උපරජ්ඣන්තං න උපරජ්ඣන්තං න උපරතං:

උපරතාසජ්ඣන්තවාරො.

123. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣන්තං නිරුජ්ඣන්තං නිරුද්ධං:

124. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣන්තං න නිරුජ්ඣන්තං න නිරුද්ධං:

නිරුද්ධනිරුජ්ඣන්තවාරො.

125. යසස යං විතං උපරජ්ඣන්තං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං, නිරුජ්ඣන්තං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං තසස තං විතං:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣන්තං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං උපරජ්ඣන්තං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං තසස තං විතං:

126. යසස යං විතං න උපරජ්ඣන්තං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං න නිරුජ්ඣන්තං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං තසස තං විතං:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣන්තං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං න උපරජ්ඣන්තං ඛණං ඛණං විනික්ඛන්තං අනික්ඛන්තකාලං තසස තං විතං:

120. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපති නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපති නම් ඔහට ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

අතීතානුගතවාර යි.

121. උපන් (සිත) උපදිමින් පවත්නේ වේ ද යත්: උපදිමින් පවත්නා (සිත) උපන්නේ වේ ද යත්:

122. නො උපන් (සිත) උපදිමින් නො පවත්නේ වේ ද යත්: උපදිමින් නො පවත්නා (සිත) නො උපන්නේ වේ ද යත්:

උත්පන්නොත්පද්‍යාමානවාර යි.

123. නිරුද්ධ වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නේ වේ ද යත්: නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා (සිත) නිරුද්ධ වූයේ වේ ද යත්:

124. නිරුද්ධ නො වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නේ වේ ද යත්: නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා (සිත) නො නිරුද්ධ වූයේ වේ ද යත්:

නිරුද්ධ නිරුද්ධාමානවාර යි.

125. යමක්භට යම් සිතෙක් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවයේ නම් නිරෝධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවයේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරෝධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවයේ නම් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවයේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීතකාල වෙයි යත්:

126. යමක්භට යම් සිතෙක් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය නො යේ නම් නිරෝධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය නො යේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරෝධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය නො යේ නම් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සම්බන්ධතාවය නො යේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීතකාල වෙයි යත්:

127-2016. යසස සරාගං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස විතරාගං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස සදෙසං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස විතදෙසං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස සමොහං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස විතමොහං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස සඬබ්බිතං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස විකබ්බිතං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස මහග්ගතං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අමහග්ගතං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස ස උක්ඛාරං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අනුක්ඛාරං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස සමාහිතං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අසමාහිතං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස විමුක්ඛං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අවිමුක්ඛං විතං උපපජ්ඣති -පෙ-

සරාගාදිපදමිසසකවාරො.

2017-536256. යසස කුසලං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අකුසලං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස අබ්‍යාතතං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- යසස සුඛාය වෙදනාය සමප්ප්‍යතං විතං උපපජ්ඣති -පෙ- (එතෙන උපායෙන යාව සරණං අරණං උභරිතබ්බා), යසස අරණං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති තස්ස අරණං විතං නිරුජ්ඣතිස්සති න උපපජ්ඣස්සති:

යසස වා පන අරණං විතං නිරුජ්ඣතිස්සති න උපපජ්ඣස්සති තස්ස අරණං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති -පෙ-

කුසලාදිපදමිසසකවාරො.

උදෙසවාරො.

127-2016. යමක්භට සරාග සිත උපදී නම් ... යමක්භට විතරාග සිත උපදී නම් ... යමක්භට සදෙස සිත උපදී නම් ... යමක්භට විත දෙස සිත උපදී නම් ... යමක්භට සමොග සිත උපදී නම් ... යමක්භට විත මොග සිත උපදී නම් ... යමක්භට සංක්ෂිප්ත සිත උපදී නම් ... යමක්භට වික්ෂිප්ත සිත උපදී නම් ... යමක්භට මහද්ගත සිත උපදී නම් ... යමක්භට අමහද්ගත සිත උපදී නම් ... යමක්භට සංඋත්තර සිත උපදී නම් ... යමක්භට අනුත්තර සිත උපදී නම් ... යමක්භට සමාහිත සිත උපදී නම්... යමක්භට අසමාහිත සිත උපදී නම් ... යමක්භට විමුක්ත සිත උපදී නම් ... යමක්භට අවිමුක්ත සිත උපදී නම්

සරාගාදිපදමිස්සකවාර යි.

2017-536256. යමක්භට කුශලචිත්තය උපදී නම් ... යමක්භට අකුශලචිත්තය උපදී නම් ... යමක්භට අව්‍යාකෘතචිත්තය උපදී නම් ... යමක්භට සුඛ වේදනා සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තය උපදී නම් ... (මේ උපායයෙන් සරණ අරණයන් තාක් උඤ්ඤා කළයුතුයි.) යමක්භට අරණචිත්තය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට අරණ චිත්තය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට අරණචිත්තය නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඔහුට අරණචිත්තය උපදී නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

කුසලාදිපදමිස්සකවාර යි.

උද්දෙශවාර යි.

2. නිදෙදස වාරො

පුග්ගල වාරො

1. යසස වීතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති තස්ස වීතං නිරුජ්ඣස්සති න උපපජ්ඣස්සතිති: පටිඝමවීතස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං වීතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣස්සති න උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං වීතස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං වීතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣස්සති වෙව උපපජ්ඣස්සති ව.

යසස වා පන වීතං නිරුජ්ඣස්සති න උපපජ්ඣස්සති තස්ස වීතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣතිති: ආමන්තො.

2. යසස වීතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති තස්ස වීතං න නිරුජ්ඣස්සති උපපජ්ඣස්සතිති: නො.

යසස වා පන වීතං න නිරුජ්ඣස්සති උපපජ්ඣස්සති තස්ස වීතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣතිති: නඤ්ඤි.

උප්පාදනිරොධකාලසමෙහද වාරො.

3. යසස වීතං උපපජ්ඣති තස්ස වීතං උප්පන්නානති: ආමන්තො.

යසස වා පන වීතං උප්පන්නං තස්ස වීතං උපපජ්ඣතිති: වීතස්ස හඬකඛණේ තෙසං වීතං උප්පන්නං, නො ව තෙසං වීතං උපපජ්ඣති, වීතස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං වීතං උප්පන්නං සේච්ච උපපජ්ඣති ව.

4. යසස වීතං න උපපජ්ඣති තස්ස වීතං න උප්පන්නානති: වීතස්ස හඬකඛණේ තෙසං වීතං න උපපජ්ඣති, නො ව තෙසං වීතං න උප්පන්නං, ජිරොධසමාපන්නානං අසංඝ්ඤාසන්නානං තෙසං වීතං න වෙව උපපජ්ඣති න ව උප්පන්නං.

යසස වා පන වීතං න උප්පන්නං තස්ස වීතං න උපපජ්ඣතිති: ආමන්තො.

උප්පාද්ධසන්න වාරො

5. යසස වීතං නිරුජ්ඣති තස්ස වීතං උප්පන්නානති: ආමන්තො.

යසස වා පන වීතං උප්පන්නං තස්ස වීතං නිරුජ්ඣතිති: වීතස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං වීතං උප්පන්නං, නො ව තෙසං වීතං නිරුජ්ඣති. වීතස්ස හඬකඛණේ තෙසං වීතං උප්පන්නං සේච්ච නිරුජ්ඣති ව.

2. නිර්දේශවාර

පුද්ගලවාර

1. යමක්භට සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නූපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම (වුත්) විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඒ කම්මානවයනට (වුත්) විත්තය (උත්පාදකත්වයට පැමිණි බැවින්) උපදී. (හඬයට නොපත් බැවින්) නිරුද්ධ නො වෙයි, (හඬයට පැමිණ) නිරුද්ධ වන්නේ යැ, (අප්‍රායන්ධික බැවින් අන් සිතක්) නූපදනෙ යැ. (ලෝකස්‍යාලෝකස්‍යා පාර්ශ්වන) යෙස්සන්ගේ විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත (උත්පාදකත්වයෙහි සම්බන්ධතාවයෙන්) උපදී, (හඬයට නොපත් බැවින්) නිරුද්ධ නො වෙයි, (හඬයට පැමිණ) නිරුද්ධ වන්නේ මැ උපදනෙ ද වෙයි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් නූපදනෙ නම් ඔහට සිත උපදියි, නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

2. යමක්භට සිත නූපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදනෙ යැ යත්: නො වේ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදනෙ නම් ඔහට සිත නූපදියි නිරුද්ධ වෙයි යත්: නැතී.

උත්පාදනිරෝධකාලසම්පූර්ණවාර යි.

3. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපනි නම් ඔහට සිත උපදී යත්: විත්තයාගේ හඬකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නෙ ද උපදිමින් සිටුනෙ ද වෙයි.

4. යමක්භට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නූපන යත්: විත්තයාගේ හඬකත්වයෙහි ඔවුනට සිත නූපදී, ඔවුනට සිත නො ද නූපන්නෙ යැ, නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යන ඔවුනට සිත නො ද උපදී, නො ද උපන්නෙ යැ.

තව ද යමක්භට සිත නූපන්නෙ නම් ඔහට සිත නූපදී යත්: එසේ යි.

උත්පාදකත්වනවාර යි.

5. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපනි නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, විත්තයාගේ හඬකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපනි ද වේ නිරුද්ධ ද වේ.

6. යසස විතං න නිරුජ්ඣති තස්ස විතං න උප්පන්නාති: විතංසං උප්පාදකඛණේ තෙසං විතං න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං න උප්පන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසංඝායන්නානං තෙසං විතං න චෙව නිරුජ්ඣති න ච උප්පන්නං.

යසස වා පන විතං න උප්පන්නං තස්ස විතං න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තං.

නිරොධුප්පන්නවාරො.

7. යසස විතං උප්පජ්ඣති තස්ස විතං උප්පජ්ඣතීති: ආමන්තං.

යසස වා පන විතං උප්පජ්ඣති තස්ස විතං උප්පජ්ඣතීති: විතංසං භව්වාකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසංඝායන්නානං තෙසං විතං උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං උප්පජ්ඣති, විතංසං උප්පාදකඛණේ තෙසං විතං උප්පජ්ඣති චෙව උප්පජ්ඣති ච.

8. යසස විතං න උප්පජ්ඣති තස්ස විතං න උප්පජ්ඣතීති: උප්පජ්ඣති.

යසස වා පන විතං න උප්පජ්ඣති තස්ස විතං න උප්පජ්ඣතීති: නත්ථි.

9. යසස විතං උප්පජ්ඣති තස්ස විතං උප්පජ්ඣසීතිති: පච්ඡිමවිතංසං උප්පාදකඛණේ තෙසං විතං උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං උප්පජ්ඣසීති, ඉතරෙසං විතංසං උප්පාදකඛණේ තෙසං විතං උප්පජ්ඣති චෙව උප්පජ්ඣසීති ච.

යසස වා පන විතං උප්පජ්ඣසීති තස්ස විතං උප්පජ්ඣතීති: විතංසං භව්වාකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසංඝායන්නානං තෙසං විතං උප්පජ්ඣසීති, නො ච තෙසං විතං උප්පජ්ඣති, විතංසං උප්පාදකඛණේ තෙසං විතං උප්පජ්ඣසීති චෙව උප්පජ්ඣති ච.

10. යසස විතං න උප්පජ්ඣති තස්ස විතං න උප්පජ්ඣසීතිති: විතංසං භව්වාකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසංඝායන්නානං තෙසං විතං න උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං න උප්පජ්ඣසීති පච්ඡිමවිතංසං භව්වාකඛණේ තෙසං විතං න චෙව උප්පජ්ඣති න ච උප්පජ්ඣසීති.

යසස වා පන විතං න උප්පජ්ඣසීති තස්ස විතං න උප්පජ්ඣතීති: පච්ඡිමවිතංසං උප්පාදකඛණේ තෙසං විතං න උප්පජ්ඣසීති, නො ච තෙසං විතං න උප්පජ්ඣති, පච්ඡිමවිතංසං භව්වාකඛණේ තෙසං විතං න චෙව උප්පජ්ඣසීති න ච උප්පජ්ඣති.

6. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපන යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නො උපන, නිරොධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වේ නොද උපනි.

තව ද යමක්භට සිත න උපනි නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

නිරොධොක්ෂත්තවාර යි.

7. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත් විත්තයාගේ භව්‍යාකෘතියෙහි නිරොධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත උපන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නේ ද උපදිමින් සිටුනෙ ද වේ.

8. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: නැති.

9. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපදී, ඔවුනට සිත නො ද උපදින්නේ යැ, ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි සිත උපදිමින් සිටුනේ ද උපදින්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත උපදින්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භව්‍යාකෘතියෙහි නිරොධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත උපදින්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උපදින්නේ ද උපදිමින් සිටුනේ ද වේ.

10. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපදින්නේ ද යත්: විත්තයාගේ භව්‍යාකෘතියෙහි නිරොධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නො උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, පශ්චිම විත්තයාගේ භව්‍යාකෘතියෙහි ඔවුනට සිත නො ද උපදී, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නො උපදින්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද නො උපදී, පශ්චිම විත්තයාගේ භව්‍යාකෘතියෙහි ඔවුනට සිත නො ද උපදින්නේ යැ, නො ද උපදී.

11. යසස විතං උපපජ්ඣන්තස්ස විතං උපපජ්ඣස්සනීති: පච්ඡිමවිතකසමඛිතං තෙසං විතං උපපජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං විතං උපපජ්ඣස්සනී, ඉතරෙසං තෙසං විතං උපපජ්ඣන්තං චෙව උපපජ්ඣස්සනී ච.

යසස වා පන විතං උපපජ්ඣස්සනී තස්ස විතං උපපජ්ඣන්තාති: ආමන්තා.

12. යසස විතං න උපපජ්ඣන්තස්ස විතං න උපපජ්ඣස්සනීති: නත්ථි.

යසස වා පන විතං න උපපජ්ඣස්සනී තස්ස විතං න උපපජ්ඣන්තාති: උපපජ්ඣන්තං.

උප්පාද්ධාරො.

13. යසස විතං නිරුජ්ඣති තස්ස විතං නිරුජ්ඣන්තාති: ආමන්තා.

යසස වා පන විතං නිරුජ්ඣන්තස්ස විතං නිරුජ්ඣනීති: විතස්ස උප්පාදකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසංඝිකානානං තෙසං විතං නිරුජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං විතං නිරුජ්ඣති, විතස්ස භවනකඛණේ තෙසං විතං නිරුජ්ඣන්තං චෙව නිරුජ්ඣති ච.

14. යසස විතං න නිරුජ්ඣති තස්ස විතං න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තං.

යසස වා පන විතං න නිරුජ්ඣන්තස්ස විතං න නිරුජ්ඣනීති: නත්ථි.

15. යසස විතං නිරුජ්ඣති තස්ස විතං නිරුජ්ඣස්සනීති: පච්ඡිමවිතකසමඛිතස්ස භවනකඛණේ තෙසං විතං නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං නිරුජ්ඣස්සනී, ඉතරෙසං විතස්ස භවනකඛණේ තෙසං විතං නිරුජ්ඣති, චෙව නිරුජ්ඣස්සනී ච.

යසස වා පන විතං නිරුජ්ඣස්සනී, තස්ස විතං නිරුජ්ඣනීති, විතස්ස උප්පාදකඛණේ නිරොධසමාපන්නානං අසංඝිකානානං තෙසං විතං නිරුජ්ඣස්සනී, නො ච තෙසං විතං නිරුජ්ඣති, විතස්ස භවනකඛණේ තෙසං විතං නිරුජ්ඣස්සනී චෙව නිරුජ්ඣති ච.

16. යසස විතං න නිරුජ්ඣති තස්ස විතං න නිරුජ්ඣස්සනීති: නිරුජ්ඣස්සනී.

යසස වා පන විතං න නිරුජ්ඣස්සනී තස්ස විතං න නිරුජ්ඣනීති: නිරුජ්ඣති.

11. යමක්භව සිත උපන්නේ නම් ඔහුට සිත උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රියාමයී වූ ඔවුනට සිත උපන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උපදින්නේ යැ ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත උපන්නේ ද වෙයි, උපදින්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භව සිත උපදින්නේ නම් ඔහුට සිත උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

12. යමක්භව සිත නො උපන්නේ නම් ඔහුට සිත නො උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භව සිත නො උපදින්නේ නම් ඔහුට සිත නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

උත්පාදවාරය යි.

13. යමක්භව සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භව සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: වික්‍රියාමයේ උත්පාදකත්වයෙහි නිරෝධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වී යැ, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, වික්‍රියාමයේ භවගතත්වයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනේ ද වේ.

14. යමක්භව සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යමක්භව සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: නැති.

15. යමක්භව සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රියාමයේ භවගතත්වයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට වික්‍රියාමයේ භවගතත්වයෙහි සිත නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනේ ද නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භව සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: වික්‍රියාමයේ උත්පාදකත්වයෙහි නිරෝධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, වික්‍රියාමයේ භවගතත්වයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනේ ද වේ.

16. යමක්භව සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යමක්භව සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: නිරුද්ධ වේ.

17. යසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිත්තං තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සතිති: පච්ඡිමචිත්තස්ස භවගතඛලේ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣතිත්තං, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති, ඉතරෙසං තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣතිත්තං චෙව නිරුජ්ඣතිස්සති ච.

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිත්තාති: ආමනායා:

18. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිත්තං තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: නත්ථී.

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිත්තාති: නිරුජ්ඣතිත්තං.

නිරොධවාරො.

19. යසස චිත්තං උපපජ්ඣති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිත්තාති: ආමනායා.

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣතිත්තං තසස චිත්තං උපපජ්ඣතිති: චිත්තස්ස භවගතඛලේ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣතිත්තං, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣති, චිත්තස්ස උපපාදකඛලේ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣතිත්තං චෙව උපපජ්ඣති ච.

20. යසස චිත්තං න උපපජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිත්තාති: නිරුජ්ඣතිත්තං.

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිත්තං තසස චිත්තං න උපපජ්ඣතිති: නත්ථී.

21. යසස චිත්තං උපපජ්ඣති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සතිති: ආමනායා,

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං උපපජ්ඣතිති: චිත්තස්ස භවගතඛලේ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣති, චිත්තස්ස උපපාදකඛලේ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣතිස්සති චෙව උපපජ්ඣති ච.

22. යසස චිත්තං න උපපජ්ඣති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: චිත්තස්ස භවගතඛලේ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං චිත්තං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති, පච්ඡිමචිත්තස්ස භවගතඛලේ තෙසං චිත්තං න චෙව උපපජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තං න උපපජ්ඣතිති: ආමනායා.

17. යමක්හට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රියාමයේ භවිෂ්‍යයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ විය, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

18. යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නිරුද්ධ විය.

නිරෝධවාර යි.

19. යමක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: වික්‍රියාමයේ භවිෂ්‍යයෙහි නිරෝධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාකරණයට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ විය, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, වික්‍රියාමයේ උත්පාදකයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද උපදීමින් සිටුනේ ද වේ.

20. යමක්හට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: නිරුද්ධ විය.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: නැති.

21. යමක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: වික්‍රියාමයේ භවිෂ්‍යයෙහි නිරෝධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාකරණයට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, වික්‍රියාමයේ උත්පාදකයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද උපදීමින් සිටුනේ ද වේ.

22. යමක්හට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: වික්‍රියාමයේ භවිෂ්‍යයෙහි නිරෝධයට සම්පන්නවුනට ද අසංඥාකරණයට දැයි ඔවුනට සිත නො උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, පශ්චිම වික්‍රියාමයේ භවිෂ්‍යයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදනේ ද නො නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

23. යස්ස චිත්තං උපපජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣාදිස්සතිති: පටිඤ්චවිතතස්ස භවතකඛ්ඤාණෙ තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣාදි, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣාදිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣාදි චෙව, නිරුජ්ඣාදිස්සති ච.

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣාදිස්සති තස්ස චිත්තං උපපජ්ඣාදිති: ආමන්තා.

24. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣාදිස්සතිති: නත්ථි.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣාදිස්සති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ඣාදිති: උපපජ්ඣාදි.

උපාදතිරොධවාරො.

25. යස්ස චිත්තං උපපජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣාදිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං උපපජ්ඣාදිති: නිරොධසමාපන්නානං අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣාදි, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣාදි, චිත්තස්ස උපාදකඛ්ඤාණෙ තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣාදි චෙව උපපජ්ඣාදි ච.

26. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣාදිති: නිරොධසමාපන්නානං අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං චිත්තං න උපපජ්ඣාදි, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣාදි, චිත්තස්ස භවතකඛ්ඤාණෙ තෙසං චිත්තං න උපපජ්ඣාදි චෙව නිරුජ්ඣාදි ච.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣාදි තස්ස චිත්තං න උපපජ්ඣාදිති: ආමන්තා.

උපපජ්ජමාන න නිරොධවාරො.

27. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජමානං තස්ස චිත්තං උපපන්නතති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජමානතති: චිත්තස්ස භවතකඛ්ඤාණෙ තෙසං චිත්තං උපපන්නං, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ජමානං, චිත්තස්ස උපාදකඛ්ඤාණෙ තෙසං චිත්තං උපපන්නං චෙව උපපජ්ජමානාණි.

28. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජමානං තස්ස චිත්තං න උපපන්නතති: චිත්තස්ස භවතකඛ්ඤාණෙ තෙසං චිත්තං න උපපජ්ජමානං, නො ච තෙසං චිත්තං න උපපන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජමානං න ච උපපන්නං.

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජමානතති: ආමන්තා.

උපපජ්ජමානුපපන්නවාරො.

23. යම්ක්හට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රියයාගේ භඩගණ්ණයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නේ ය, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත උපන්නේ ද වෙයි, නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යම්ක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

24. යම්ක්හට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම්ක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

උත්පාද නිරෝධවාර යි.

25. යම්ක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම්ක්හට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඤ්ඤායනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ නො වේ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, සිත උපත් කෙණෙහි ඔවුනට සිත නො නිරුද්ධ වන්නේ ද උපදනේ ද වේ.

26. යම්ක්හට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඤ්ඤායනට දැයි ඔවුනට සිත නො ද උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, වික්‍රියයාගේ භඩගණ්ණයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදිමින් සිටුවන ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුවන ද වේ.

තව ද යම්ක්හට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පද්‍යාමාන න නිරෝධවාර යි.

27. යම්ක්හට සිත උපදිමින් පවතී නම් ඔහට සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම්ක්හට සිත උපනී නම් ඔහට සිත උපදිමින් පවතී ද යත්: වික්‍රියයාගේ භඩගණ්ණයෙහි ඔවුනට සිත උපනී, ඔවුනට සිත නො ද උපදිමින් පවතී. වික්‍රියයාගේ උත්පාද්‍යාමානයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නේ ද උපදිමින් සිටුවන ද වේ.

28. යම්ක්හට සිත උපදිමින් නො පවතී නම් ඔහට සිත නො උපනී යත්: වික්‍රියයාගේ භඩගණ්ණයෙහි ඔවුනට සිත උපදිමින් සිටුවන නො වෙයි, සිත නො ද නො පවත්නා යැ, නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඤ්ඤායනට දැයි ඔවුනට සිත නො ද උපදිමින් සිටුවන යැ නො ද උපන්නේ යැ.

තව ද යම්ක්හට සිත නො පවත්නේ නම් ඔහට සිත උපදිමින් සිටුවන නො වෙයි යත්: එසේ යි.

උත්පද්‍යාමානෝපන්නවාර යි.

29. යසස චිත්තං නිරුජ්ඣමානං තසස චිත්තං උපපන්නතති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං නිරුජ්ඣමානතති: චිත්තසස උපපාදකමණේ තෙසං චිත්තං උපපන්නං, නො ව තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣමානං, චිත්තසස භවකකමණේ තෙසං චිත්තං උපපන්නං වෙව නිරුජ්ඣමානඤ්ච.

30. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං තසස චිත්තං න උපපන්නතති: චිත්තසස උපපාදකමණේ තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං, නො ව තෙසං චිත්තං න උපපන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤයන්නානං තෙසං චිත්තං න වෙව නිරුජ්ඣමානං, න ව උපපන්නං.

යසස වා පන චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣමානතති: ආමනතා.

නිරුජ්ඣමානුපාන්නවාරො.

31. යසස චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං උපපජ්ඣාති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තං උපපජ්ඣත් තසස චිත්තං උපපන්නතති: නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤයන්නානං තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣත්, නො ව තෙසං චිත්තං උපපන්නං, චිත්තසමබ්භිතං තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣත් වෙව උපපන්නඤ්ච.

32. යසස චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න උපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

යසස වා පන චිත්තං න උපපජ්ඣත් තසස චිත්තං න උපපන්නතති: නත්ථි.

33. යසස චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං උපපජ්ඣස්සතිති: පටික්ඛේත්තසමබ්භිතං තෙසං චිත්තං උපපන්නං, නො ව තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣස්සති, ඉතරෙසං චිත්තසමබ්භිතං තෙසං චිත්තං උපපන්නඤ්ච උපපජ්ඣස්සති ව.

යසස වා පන චිත්තං උපපජ්ඣස්සති තසස චිත්තං උපපන්නතති: නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤයන්නානං තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣස්සති, නො ව තෙසං චිත්තං උපපන්නං, චිත්තසමබ්භිතං තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣස්සති වෙව උපපන්නඤ්ච.

34. යසස චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න උපපජ්ඣස්සතිති: උපපජ්ඣස්සති.

යසස වා පන චිත්තං න උපපජ්ඣස්සති තසස චිත්තං න උපපන්නතති: උපපන්නං.

උපපනනුපාදවාරො.

29. යමක්භට සිත නිරුධාමාන (නිරුද්ධ වෙමින් සිටුන) නම් ඔහට සිත උත්පන්න (ඉපදෙයිවිය) වෙයි යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නිරුධාමාන වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත උත්පන්න වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නිරුධාමාන වෙයි, විත්තයාගේ භවිෂ්‍යත්වයෙහි ඔවුනට සිත උත්පන්න ද නිරුධාමාන ද වේ.

30. යමක්භට සිත නිරුධාමාන නො වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සිත නිරුධාමාන නො වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නොත්පන්න වෙයි, නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්තියනට ද සි ඔවුනට සිත නො ද නිරුධාමාන වෙයි, නො ද උත්පන්න වෙයි.

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුධාමාන නො වෙයි යත්: එසේ යැ.

නිරුධාමානොත්පන්නවාර යි.

31. යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපන්නෙ නම් ඔහට සිත ඉපද සිටුනෙ යැ යත්: නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්තියනට ද සි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො උත්පන්න වෙයි, විත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට සිත උපන්නෙ ද ඉපද සිටුනෙ ද වේ.

32. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්: උපන.

තවද යමක්භට සිත නූපන්නෙ නම් ඔහට සිත ඉපද සිටුනෙ නො වෙයි යත්: නැති.

33. යමක්භට සිත ඉපද සිටුනෙ නම් ඔහට සිත (මතු) උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම විත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට සිත ඉපද සිටුනෙ යැ, ඔවුනට සිත නො ද (මතු) උපදනෙ යැ, සෙසු විත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට ඉපද සිටුනෙ ද (මතු) උපදනෙ ද වෙයි.

තව ද යමක්භට සිත (මතු) උපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වී ද යත්: නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්තියනට ද සි ඔවුනට සිත (මතු) උපදනෙ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උත්පන්න වෙයි, විත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට සිත උපදනෙ ද ඉපද සිටුනෙ ද වේ.

34. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්: උපදනෙ යැ.

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වේ යත්: උත්පන්න වේ.

උත්පන්නොත්පාදවාර යි.

35. යසස චිත්තං උපපජ්ඣන්තො ච තසස චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං උපපජ්ඣසසකීති: ආමන්තා.

යසස චා පන චිත්තං උපපජ්ඣසසකී නො ච තසස චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං උපපජ්ඣන්තාති: ආමන්තා.

36. යසස චිත්තං න උපපජ්ඣන්තො ච තසස චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න උපපජ්ඣසසකීති: නස්ථි.

යසස චා පන චිත්තං න උපපජ්ඣසසකී නො ච තසස චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න උපපජ්ඣන්තාති: උපපජ්ඣන්තො.

අතීතානාගතවාරො.

37. උපපන්නං උපපජ්ජමානන්ති: හබ්බකඛ්ඤෙ උපපන්නං නො ච උපපජ්ජමානං උපපාදකඛ්ඤෙ උපපන්නංචෙව උපපජ්ජමානාඤච.

උපපජ්ජමානං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

38. න උපපන්නං න උපපජ්ජමානන්ති: ආමන්තා.

න උපපජ්ජමානං න උපපන්නන්ති: හබ්බකඛ්ඤෙ න උපපජ්ජමානං නො ච න උපපන්නං අතීතානාගතචිත්තං න චෙව උපපජ්ජමානං න ච උපපන්නං.

උපපනුසුපපජ්ජමානවාරො.

39. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානන්ති: නො

නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධන්ති: නො.

40. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානන්ති: හබ්බකඛ්ඤෙ න නිරුද්ධං නො ච න නිරුජ්ඣමානං. උපපාදකඛ්ඤෙ අනාගතාඤච චිත්තං න චෙව නිරුද්ධං, න ච නිරුජ්ඣමානං.

න නිරුජ්ඣමානං, න නිරුද්ධන්ති: අතීතං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං, නො ච න නිරුද්ධං, උපපාදකඛ්ඤෙ අනාගතං ච චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣමානං න ච නිරුද්ධං.

නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානවාරො.

35. යමක්භට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නො ද ඉපැදූ සිටුවන වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත (මතු) උපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද ඉපැදූ සිටුවන නම් ඔහට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ වී යත්: එසේ යි.

36. යමක්භට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නො ද නොත්පන්න වී නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්: නැත.

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද නොත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ නො වී යත්: ඉපැදූ නිරුද්ධ වී.

අභිකානාගතවාර යි.

37. උත්පන්න වූයෙ උත්පදාමාන වෙයි යත්: භඩගණ්ණයෙහි උත්පන්න වෙයි, නො ද උත්පදාමාන වෙයි, උත්පාදණ්ණයෙහි උත්පන්න ද උත්පදාමාන ද වේ.

උත්පදාමාන වූයෙ උත්පන්න වෙයි යත්: එසේ යි.

38. උත්පන්න නො වූයෙ උත්පදාමාන නො වෙයි යත්: එසේ යි.

උත්පදාමාන නො වූයෙ උත්පන්න නො වෙයි යත්: භඩගණ්ණයෙහි උත්පදාමාන නො වෙයි, නො ද නොත්පන්න වෙයි, අභිකානාගත සිත නො ද උත්පදාමාන යැ, නො ද උත්පන්න යි.

උත්පන්නොත්පදාමානවාර යි.

39. නිරුද්ධ වූයෙ නිරුධාමාන වෙයි යත්: නැත.

නිරුද්ධාමාන වූයෙ නිරුද්ධ වෙයි යත්: නැත.

40. නිරුද්ධ නො වූයෙ නිරුධාමාන නො වෙයි යත්: භඩගණ්ණයෙහි නිරුද්ධ වූයෙ නො වෙයි. නො ද නිරුධාමාන නො වූයෙ වෙයි. උත්පාදණ්ණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ යැ, නො ද නිරුධාමාන යි.

නිරුධාමාන නො වූයෙ නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: අභික වික්තය නිරුධාමාන නො වෙයි, නො ද නිරුද්ධ නො වූයෙ වෙයි, උත්පාදණ්ණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුධාමාන යැ නො ද නිරුද්ධ යි.

නිරුද්ධ නිරුධාමානවාර යි.

41. යසස වීතං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තසස වීතන්ති; භවගතඛණං වීතං උපපාදකඛණං වීතික්කන්තං භවගතඛණං අවීතික්කන්තං, අතිතං වීතං උපපාදකඛණං ච වීතික්කන්තං භවගතඛණං ච වීතික්කන්තං.

යසස වා පන වීතං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තසස වීතන්ති; අතිතං වීතං.

42. යසස වීතං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තසස වීතන්ති; උපපාදකඛණං අනාගතං වීතං.

යසස වා පන වීතං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තසස වීතන්ති; භවගතඛණං වීතං භවගතඛණං අවීතික්කන්තං, නො ච උපපාදකඛණං අවීතික්කන්තං, උපපාදකඛණං අනාගතං ච වීතං. භවගතඛණං ච අවීතික්කන්තං, උපපාදකඛණං ච අවීතික්කන්තං.

අතික්කන්තකාලවාරො.

ධම්මවාරො

43. යං වීතං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තං වීතං නිරුජ්ඣති සසති න උපපජ්ජතිති; ආමන්තා.

යං වා පන වීතං නිරුජ්ඣති සසති න උපපජ්ජති තං වීතං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣතිති; ආමන්තා.

44. යං වීතං න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣති තං වීතං න නිරුජ්ඣති සසති උපපජ්ජතිති; නො.

යං වා පන වීතං න නිරුජ්ඣති සසති උපපජ්ජති තං වීතං න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣතිති; නඤ්ඤි.

උපපාද නිරොධකාලසමූහවාරො.

45. යං වීතං උපපජ්ජති තං වීතං උපපන්නන්ති; ආමන්තා.

යං වා පන වීතං උපපන්නං තං වීතං උපපජ්ජතිති, භවගතඛණං වීතං උපපන්නං, නො ච තං වීතං උපපජ්ජති උපපාදකඛණං වීතං උපපන්නං චෙව උපපජ්ජති ච.

41. යමක්භට සිත උත්පාදකෂණය ක්‍ෂණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් නිරෝධකෂණය ක්‍ෂණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් ඔහට සිත අතීතකාල වෙයි යත්: භවිග්‍යකෂණයෙහි සිත උත්පාදකෂණය ඉක්මැගිය යැ, භවිග්‍යකෂණය නො ඉක්මැගිය යැ, අතීත වික්‍රමය උත්පාදකෂණය ද ඉක්මැගිය යැ, භවිග්‍යකෂණය ද ඉක්මැගිය යි.

තවද යමක්භට සිත නිරෝධකෂණය ක්‍ෂණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් උත්පාදකෂණය ක්‍ෂණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් ඔහට සිත අතීත වෙයි යත්: අතීත සිත වෙයි.

42. යමක්භූගේ සිත උපදමින් පවත්නා කෙණෙහි නො වූයේ කෂණයක් ඉක්මැගියක් වැ ඉක්මැගිය කල් ඇත්තේ නම් ඔහුගේ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි නො වූයේ කෂණයක් ඉක්මැගියක් වැ ඉක්මැගිය කල් ඇත්තේ වේ ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත අනාගත යැ.

තව ද යමක්භූගේ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි නොවූයේ කෂණයක් ඉක්මැගියක් වැ ඉක්මැගිය කල් ඇත්තේ නම් ඔහුගේ සිත උපදමින් පවත්නා කෙණෙහි නොවූයේ කෂණයක් ඉක්මැගියක් වැ ඉක්මැගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භවිග්‍යකෂණයෙහි සිත භවිග්‍යකෂණය නො ඉක්මැ වී යැ, උත්පාදකෂණය නො ද නො ඉක්මැ වී යැ. උත්පාදකෂණයෙහි සිත අනාගත ද වේ යි. භවිග්‍යකෂණය ද නො ඉක්මැ වී ය, උත්පාදකෂණය ද නො ඉක්මැ වී යැ.

අතික්‍රාන්තකාලවාර යි.

ධම්මවාරය

43. යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

44. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද උපදින්නේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැතී.

උත්පාද නිරෝධකාලයම්භෙදවාර යි.

45. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපනී යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: භවිග්‍යකෂණයෙහි සිත උපනී, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදකෂණයෙහි සිත උපන්නේ ද වේ, උපදී ද වේ.

46. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපන්නානති: භවිතංඤ්ඤානං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති, නො ව තං විඤ්ඤානං උපපන්නං, අතීතානාගතං විඤ්ඤානං ච චෙව උපපජ්ඣති, න ච උපපන්නං.

යං වා පන විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣතිති: ආමනස්සා.

උපපාද්ධපනනවාරො.

47. යං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපන්නානති: ආමනස්සා.

යං වා පන විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣතිති: උපපාද්ධකංඤ්ඤානං විඤ්ඤානං උපපන්නං, නො ව තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣති, භවිතංඤ්ඤානං විඤ්ඤානං උපපන්නං චෙව නිරුජ්ඣති ව.

48. යං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපන්නානති: උපපාද්ධකංඤ්ඤානං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, නො ව තං විඤ්ඤානං උපපන්නං, අතීතානාගතං විඤ්ඤානං ච චෙව නිරුජ්ඣති න ච උපපන්නං.

යං වා පන විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣතිති: ආමනස්සා.

නිරොධුපපනනවාරො.

49. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣතිති: නො.

යං වා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣතිති: නො.

50. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣතිති: අතීතං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති, නො ව තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති, භවිතංඤ්ඤානං අනාගතං විඤ්ඤානං ච චෙව උපපජ්ඣති, න ච උපපජ්ඣති.

යං වා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣතිති: උපපාද්ධකංඤ්ඤානං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති, නො ව තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති, භවිතංඤ්ඤානං අනාගතං ව විඤ්ඤානං ච චෙව උපපජ්ඣති, න ච උපපජ්ඣති.

51. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣතිති: නො.

යං වා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣතිති: නො.

52. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣතිති: අනාගතං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති, නො ව තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති, භවිතංඤ්ඤානං අතීතං ව විඤ්ඤානං ච චෙව උපපජ්ඣති, න ච උපපජ්ඣති.

යං වා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣතිති: උපපාද්ධකංඤ්ඤානං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති, නො ව තං විඤ්ඤානං උපපජ්ඣති, භවිතංඤ්ඤානං අතීතං ව විඤ්ඤානං ච චෙව උපපජ්ඣති, න ච උපපජ්ඣති.

46. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: හඬගැසුණයෙහි සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත සිත නො ද උපදී. නො උපනී ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පාදොත්පත්තවාර යි.

47. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත උපනී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වේ, හඬගැසුණයෙහි සිත උපනී ද වේ යි, නිරුද්ධ ද වේ.

48. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වේ, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වේ යි. නො ද උපනී ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

නිරොධොත්පත්තවාර යි.

49. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

50. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, හඬගැසුණයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද උපදී, නො ද උපන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදී, හඬගැසුණයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද නො උපන්නේ යි. නො ද උපදී.

51. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

52. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, හඬගැසුණයෙහි අතීත වූ සිත ද නො ද උපදී යි. නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ නො ද නො උපදී, හඬගැසුණයෙහි අතීත වූ සිත ද නො ද උපදින්නේ යි. නො උපදී ද වේ.

53. යං විභං උපපජ්ඣති තං විභං උපපජ්ඣන්තිති; නො.

යං වා පන විභං උපපජ්ඣන්ති තං විභං උපපජ්ඣන්තිති; නො.

54. යං විභං න උපපජ්ඣති තං විභං න උපපජ්ඣන්තිති; අනාගතං විභං න උපපජ්ඣති, නො ච තං විභං න උපපජ්ඣන්තිති. පච්චිසංඝාතං විභං න චෙව උපපජ්ඣති, න ච උපපජ්ඣන්තිති.

යං වා පන විභං න උපපජ්ඣන්ති තං විභං න උපපජ්ඣන්තිති; අනිතං විභං න උපපජ්ඣන්තිති, නො ච තං විභං න උපපජ්ඣති, පච්චිසංඝාතං විභං න චෙව උපපජ්ඣන්තිති, න ච උපපජ්ඣති.

උපපාදවාරො.

55. යං විභං නිරුජ්ඣති තං විභං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

යං වා පන විභං නිරුජ්ඣති තං විභං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

56. යං විභං න නිරුජ්ඣති තං විභං න නිරුජ්ඣන්තිති; අනිතං විභං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං විභං න නිරුජ්ඣති, උපපාදකම්මෙණ අනාගතං ච විභං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣති.

යං වා පන විභං න නිරුජ්ඣති තං විභං න නිරුජ්ඣන්තිති; භග්ගකම්මෙණ විභං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං විභං න නිරුජ්ඣති, උපපාදකම්මෙණ අනාගතං ච විභං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣති.

57. යං විභං නිරුජ්ඣති තං විභං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

යං වා පන විභං නිරුජ්ඣන්ති තං විභං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

58. යං විභං න නිරුජ්ඣති තං විභං න නිරුජ්ඣන්තිති; උපපාදකම්මෙණ අනාගතං ච විභං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං විභං න නිරුජ්ඣන්තිති, අනිතං විභං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣන්තිති.

යං වා පන විභං න නිරුජ්ඣන්ති තං විභං න නිරුජ්ඣන්තිති; භග්ගකම්මෙණ විභං න නිරුජ්ඣන්තිති, නො ච තං විභං න නිරුජ්ඣති, අනිතං විභං න චෙව නිරුජ්ඣන්තිති, න ච නිරුජ්ඣති.

59. යං විභං නිරුජ්ඣති තං විභං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

යං වා පන විභං නිරුජ්ඣන්ති තං විභං නිරුජ්ඣන්තිති; නො.

53. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

54. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂපන්න වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂපන්න වූ සිත නො ද උපදින්නේ යැ. නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාදවාර යි.

55. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

56. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ, උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිග්‍යක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී යැ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි, උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

57. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

58. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නිරුද්ධ නො වේ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, අතීත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිග්‍යක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ, අතීත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නිරුද්ධ ද නො වේ.

59. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

60. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි අනාගත වූ සිත ද නිරුද්ධ නො වී ය, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී ය, භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

නිරෝධවාර යි.

61. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

62. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ, භවිෂ්‍යත්වයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො උපදී, නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදී, භවිෂ්‍යත්වයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ, නො ද උපදී.

63. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: අනාගත වූ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදකත්වයෙහි සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද වෙයි, ඉපදී ද වේ.

64. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, භවිෂ්‍යත්වයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදී, නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

65. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

66. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති යයි කියනු ලබන්නේ අනාගතං ව විඤ්ඤානං උපපජ්ජති, නො ව තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති යයි, හඬකඩකරණ විඤ්ඤානං වෙව උපපජ්ජති, න ව නිරුජ්ඣති යයි.

යං වා පන විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති කියනු ලබන්නේ අනාගතං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, නො ව තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති, හඬකඩකරණ විඤ්ඤානං වෙව නිරුජ්ඣති, න ව උපපජ්ජති.

උපාදානිකානිවාරණං.

67. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති කියනු ලබන්නේ.

යං වා පන විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති, අනාගතං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, නො ව තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති, උපාදානිකානිකරණ විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති වෙව උපපජ්ජති ව.

68. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති කියනු ලබන්නේ අනාගතං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජති, නො ව තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, හඬකඩකරණ විඤ්ඤානං න උපපජ්ජති වෙව නිරුජ්ඣති ව.

යං වා පන විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති කියනු ලබන්නේ.

උපපජ්ජමානානිවාරණං.

69. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං උපපන්නති කියනු ලබන්නේ.

යං වා පන විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානති, හඬකඩකරණ විඤ්ඤානං උපපන්නං, නො ව තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං, උපාදානිකානිකරණ විඤ්ඤානං උපපන්නං වෙව උපපජ්ජමානති.

70. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං තං විඤ්ඤානං උපපන්නති කියනු ලබන්නේ හඬකඩකරණ විඤ්ඤානං න උපපජ්ජමානං, නො ව තං විඤ්ඤානං න උපපන්නං, අනාගතං විඤ්ඤානං වෙව උපපජ්ජමානං න ව උපපන්නං.

යං වා පන විඤ්ඤානං න උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානති කියනු ලබන්නේ.

උපපජ්ජමානානිවාරණං.

66. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද උපන්නේ යැ, නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාද නිරෝධවාර යි.

67. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: අතීතානාගත වූ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදකත්වයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි උපදීම ද වේ.

68. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: අතීතානාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද උපදී නිරුද්ධ ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පදාමාන හ නිරෝධවාර යි.

69. යම් සිතෙක් උපදිමින් පවතී නම් ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත උපදිමින් පවතී ද යත්: භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත උපනී. ඒ සිත නො ද උපදිමින් පවතී, උත්පාදකත්වයෙහි සිත උපනී ද වේ යි, උපදිමින් පවත්නේ ද වේ.

70. යම් සිතෙක් උපදිමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො උපදිමින් පවතී, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත නො ද උපදිමින් පවතී, නො ද උපනී.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදිමින් පවතී ද යත්: එසේ යි.

උත්පදාමානොත්පන්නවාර යි.

71. යං විතං නිරුජ්ඣමානං තං විතං උප්පන්නාති: ආමනතා.

යං වා පන විතං උප්පන්නං තං විතං නිරුජ්ඣමානනාති: උප්පාදකඛණේ විතං උප්පන්නං, නො ව තං විතං නිරුජ්ඣමානං, හඬනකඛණේ විතං උප්පන්නකෙඤ්ච නිරුජ්ඣමානකඤ්ච.

72. යං විතං න නිරුජ්ඣමානං තං විතං න උප්පන්නාති: උප්පාදකඛණේ විතං න නිරුජ්ඣමානං, නො ව තං විතං න උප්පන්නං, අතීතානාගතං විතං න වෙච්ච නිරුජ්ඣමානං න ව උප්පන්නං.

යං වා පන විතං න උප්පන්නං තං විතං න නිරුජ්ඣමානනාති: ආමනතා.

නිරුජ්ඣමානුප්පන්නවාරො.

73. යං විතං උප්පන්නං තං විතං උප්පජ්ඣාති: නො.

යං වා පන විතං උප්පජ්ඣ තං විතං උප්පන්නනාති: නො.

74. යං විතං න උප්පන්නං තං විතං න උප්පජ්ඣාති: අතීතං විතං න උප්පන්නං, නො ව තං විතං න උප්පජ්ඣ, අනාගතං විතං න වෙච්ච උප්පන්නං, න ව උප්පජ්ඣ.

යං වා පන විතං න උප්පජ්ඣ තං විතං න උප්පන්නනාති: පඤ්චසකං විතං න උප්පජ්ඣ, නො ව තං විතං න උප්පන්නං අනාගතං විතං න වෙච්ච උප්පජ්ඣ, න ව උප්පන්නං.

75. යං විතං උප්පන්නං තං විතං උප්පජ්ඣක්ඛති: නො.

යං වා පන විතං උප්පජ්ඣක්ඛති තං විතං උප්පන්නනාති: නො.

76. යං විතං න උප්පන්නං තං විතං න උප්පජ්ඣක්ඛති: අනාගතං විතං න උප්පන්නං, නො ව තං විතං න උප්පජ්ඣක්ඛති, අතීතං විතං න වෙච්ච උප්පන්නං, න ව උප්පජ්ඣක්ඛති.

යං වා පන විතං න උප්පජ්ඣක්ඛති තං විතං න උප්පන්නනාති: පඤ්චසකං විතං න උප්පජ්ඣක්ඛති, නො ව තං විතං න උප්පන්නං අතීතං විතං න වෙච්ච උප්පජ්ඣක්ඛති, න ව උප්පන්නං.

උප්පත්තුප්පාදවාරො.

71. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඒ සිත උපති ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත උපති, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙමින් පවතී, භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත උපති ද වෙයි, නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නේ ද වෙ.

72. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපති ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී, ඒ සිත නො ද නො උපති. අතීතානාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙමින් පවතී යි. නො උපති ද වෙ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී ද යත්: එසේ යි.

නිරුද්ධාමානොත්පත්තවාර යි.

73. යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපති ද යත්: නැති.

74. යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපති, ඒ සිත නො ද උපන්නේ යැ. අනාගත වූ සිත නො උපති ද වෙයි, නො ද උපන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපති ද යත්: ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපති, අනාගත වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ, නො ද උපති.

75. යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපති ද යත්: නැති.

76. යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපති, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, අතීත වූ සිත නො ද උපති, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපති ද යත්: ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපති, අතීත වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ, නො ද උපති.

උත්පත්තොත්පාදවාර යි.

77. යං විතං උපපජ්ඣන් නො ව තං විතං උපපන්නං තං විතං උපපජ්ඣන්තිති නො.

යං වා පන විතං උපපජ්ඣන්ති නො ව තං විතං උපපන්නං තං විතං උපපජ්ඣන්තිති නො.

78. යං විතං න උපපජ්ඣන් නො ව තං විතං න උපපන්නං යං විතං න උපපජ්ඣන්තිති ආමන්යා.

යං වා පන විතං න උපපජ්ඣන්ති නො ව තං විතං න උපපන්නං තං විතං න උපපජ්ඣන්තිති ආමන්යා.

අතිතානාගකවාථො.

79. උපපන්නං උපපජ්ඣමානන්ති හබ්බකඛ්ඤා උපපන්නං නො ව උපපජ්ඣමානං, උපපාදකඛ්ඤා උපපන්නං වෙව උපපජ්ඣමානංඤ්ච, උපපජ්ඣමානං උපපන්නන්ති ආමන්යා.

80. න උපපන්නං න උපපජ්ඣමානන්ති ආමන්යා. න උපපජ්ඣමානං න උපපන්නන්ති හබ්බකඛ්ඤා න උපපජ්ඣමානං, නො ව න උපපන්නං, අතිතානාගතං විතං න වෙව උපපජ්ඣමානං න ව උපපන්නං.

උපපනුසුප්පජ්ඣමානවාථො.

81. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානන්ති නො, නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධන්ති නො.

82. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානන්ති හබ්බකඛ්ඤා න නිරුද්ධං, නො ව න නිරුජ්ඣමානං, උපපාදකඛ්ඤා අනාගතං ව විතං න වෙව නිරුද්ධං න ව නිරුජ්ඣමානං, න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධන්ති අතීතං විතං න නිරුජ්ඣමානං, නො ව න නිරුද්ධං, උපපාදකඛ්ඤා අනාගතං ව විතං න වෙව නිරුජ්ඣමානං න ව නිරුද්ධං.

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාථො

83. යං විතං උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීථික්කන්තං අතික්කන්තකාලං, නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීථික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තං විතන්ති හබ්බකඛ්ඤා විතං උපපාදකඛ්ඤා වීථික්කන්තං හබ්බකඛ්ඤා අතික්කන්තං, අතීතං විතං උපපාදකඛ්ඤා ව වීථික්කන්තං හබ්බකඛ්ඤා ව වීථික්කන්තං.

යං වා පන විතං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීථික්කන්තං අතික්කන්තකාලං, උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීථික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තං විතන්ති අතීතං විතං.

77. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපනි නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපනි නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

78. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපනි නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපනි නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

අතීතානාගතවාර යි.

79-80. උපථ් (සිත) උපදිමින් පවතී ද යත්: භවගසෂණයෙහි උපනි, නො ද උපදිමින් පවතී, උත්පාදසෂණයෙහි උපන්නේ ද වෙයි, උපදිමින් පවත්නේ ද වෙයි, උපදිමින් පවත්නා සිත උපනි ද යත්: එසේ යි. නො උපත් (සිත) උපදිමින් නො පවතී ද යත්: එසේ යි.

උපදිමින් නො පවත්නා සිත නො උපනි ද යත්: භවගසෂණයෙහි උපදිමින් නො පවතී, නො ද නො උපනි, අතීතානාගත වූ සිත උපදිමින් නො ද පවතීයි. නො උපනි ද වේ.

උත්පත්තොත්පදාමානවාර යි.

81. නිරුද්ධ වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී ද යත්: නැති. නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා සිත නිරුද්ධ ද යත්: නැති.

82. නිරුද්ධ නො වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී ද යත්: භවගසෂණයෙහි නො නිරුද්ධ යැ, නො ද නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී, උත්පාදසෂණයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නිරුද්ධ වෙමින් නො ද පවත්නේ වෙයි, නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා සිත නො නිරුද්ධ ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී. නො ද නො නිරුද්ධ යැ, උත්පාදසෂණයෙහි අනාගත වූ ද සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො ද පවතී යි, නො නිරුද්ධ ද වේ.

නිරුද්ධ නිරුද්ධාමානවාර යි.

83. යම් සිතෙක් උපදිමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භවගසෂණයෙහි වූ සිත උත්පාදසෂණය ඉක්මණි, භවගසෂණය නො ඉක්මණි, අතීත වූ සිත උත්පාදසෂණය ද ඉක්මණි, භවගසෂණය ද ඉක්මණි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත උපදිමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: සිත ඉක්මණි.

84. යං විතං න උපපජ්ඣානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතීක්කනානාකාලං, න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතීක්කනානාකාලං තං විතතති: උප්පාදකඛණං අනාගතං විතං.

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතීක්කනානාකාලං, න උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කනානං අතීක්කනානාකාලං තං විතතති: භවගකඛණං විතං භවගකඛණං අවීතික්කනානං, නො ව උප්පාදකඛණං අවීතික්කනානං, උප්පාදකඛණං අනාගතං ව විතං, භවගකඛණං ව අවීතික්කනානං උප්පාදකඛණං ව අවීතික්කනානං.

අතීක්කනානාකාලවාගො.

සුගගලධම්මවාගො

85. යස්ස යං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣස්සති න උපපජ්ඣස්සතීති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣස්සති න උපපජ්ඣස්සති තස්ස තං විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣතීති: ආමනනා.

86. යස්ස යං විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣස්සති උපපජ්ඣස්සතීති: නො.

යස්ස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣස්සති උපපජ්ඣස්සති තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣතීති: නස්මි.

උප්පාදනිරොධකාලසම්භවවාගො.

87. යස්ස යං විතං උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං උපපන්නතති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං උපපජ්ඣතීති: භවගකඛණං විතං උපපන්නං, නො ව තස්ස තං විතං උපපජ්ඣති, උප්පාදකඛණං විතං උපපන්නං වෙව උපපජ්ඣති ව.

88. යස්ස යං විතං න උපපජ්ඣති තස්ස තං විතං න උපපන්නතති: භවගකඛණං විතං න උපපජ්ඣති, නො ව තස්ස තං විතං න උපපන්නං. අතීතානාගතං විතං න වෙව උපපජ්ඣති, න ව උපපන්නං.

යස්ස වා පන යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣතීති: ආමනනා.

උප්පාද්ධපන්නවාගො.

84. යම් සිතෙක් උපදමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මරිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මරිය කල් ඇත්තේ ද යත්: උත්පාදසෂණයෙහි සිත අනාගත යැ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මරිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත උපදමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මරිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භවිගසෂණයෙහි සිත භවිගසෂණය නො ඉක්මිණ, උත්පාදසෂණය නො ද නො ඉක්මිණ, උත්පාදසෂණයෙහි සිත අනාගත ද භවිගසෂණය නො ඉක්මවූයේ ද උත්පාදසෂණය නො ඉක්මවූයේ ද වෙති.

අභික්‍රාන්තකාලවාර යි.

පුද්ගල ධර්මවාරය

85. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

86. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

උත්පාද නිරෝධකාලසම්භෙදවාර යි.

87. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: භවිගසෂණයෙහි සිත උපනී. ඔහට ඒ සිත නො ද උපදී. උත්පාදසෂණයෙහි සිත උපනී ද වෙයි, උපදී ද වේ.

88. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපනී ද යත්: භවිගසෂණයෙහි සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත නො ද උපදී, නො උපනී ද වේ.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පාදෙක්ෂන්තවාර යි.

89. යස්ස යං විතං නිරුජ්ඣති කස්ස තං විතං උප්පන්නති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යං විතං උප්පන්නං කස්ස තං විතං නිරුජ්ඣති: උප්පාදකකමෙණ විතං උප්පන්නං, නො ව කස්ස තං විතං නිරුජ්ඣති, භව්‍යකකමෙණ විතං උප්පන්නං වෙව නිරුජ්ඣති ව.

90. යස්ස යං විතං න නිරුජ්ඣති කස්ස තං විතං න උප්පන්නති: උප්පාදකකමෙණ විතං න නිරුජ්ඣති, නො ව කස්ස තං විතං න උප්පන්නං, අතීතානාගතං විතං න වෙව නිරුජ්ඣති. න ව උප්පන්නං.

යස්ස වා පන යං විතං න උප්පන්නං කස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣති: ආමන්තා.

නිරෝධුප්පන්නවාරො.

91. යස්ස යං විතං උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣාති: නො.

යස්ස වා පන යං විතං උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣති: නො.

92. යස්ස යං විතං න උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣාති: අතීතං විතං න උප්පජ්ඣති, නො ව කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣති, භව්‍යකකමෙණ අනාගතං ව විතං න වෙව උප්පජ්ඣති, න ව උප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යං විතං න උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣති: උප්පාදකකමෙණ විතං න උප්පජ්ඣති, නො ව කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣති, භව්‍යකකමෙණ අනාගතං ව විතං න වෙව උප්පජ්ඣති, න ව උප්පජ්ඣති.

93. යස්ස යං විතං උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣාස-
ති: නො.

යස්ස වා පන යං විතං උප්පජ්ඣාසති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣති: නො.

94. යස්ස යං විතං න උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣාසති: අනාගතං විතං න උප්පජ්ඣති, නො ව කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣාසති, භව්‍යකකමෙණ අතීතං ව විතං න වෙව උප්පජ්ඣති, න ව උප්පජ්ඣාසති.

යස්ස වා පන යං විතං න උප්පජ්ඣාසති කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣති: උප්පාදකකමෙණ විතං න උප්පජ්ඣාසති, නො ව කස්ස තං විතං න උප්පජ්ඣති, භව්‍යකකමෙණ අතීතං ව විතං න වෙව උප්පජ්ඣාසති, න ව උප්පජ්ඣති.

95. යස්ස යං විතං උප්පජ්ඣති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣාස-
ති: නො.

යස්ස වා පන යං විතං උප්පජ්ඣාසති කස්ස තං විතං උප්පජ්ඣාසාති: නො.

89. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපති ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපති නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත උපති, ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වේ. භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත උපති ද වෙයි, නිරුද්ධ ද වේ.

90. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපති ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වේ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපති, අතීතානාගත සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො උපති ද වේ.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

නිරොධොක්ෂත්තවාර යි.

91. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

92. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ. භවිෂ්‍යත්වයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො ද උපදී. නො ද උපන්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත නො උපන්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදී. භවිෂ්‍යත්වයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදී.

93. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

94. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද උපදින්නේ යැ. භවිෂ්‍යත්වයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදී, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි සිත නො උපදින්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදී. භවිෂ්‍යත්වයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදින්නේ යැ, නො ද උපදී.

95. යමක්භට යම් සිතෙක් උපති නම් ඔහට ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපති ද යත්: නැති.

96. යසං යං විතං න උපපජ්ඣත්තං තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣන්තිති: අනාගතං විතං න උපපජ්ඣත්තං, නො ච තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣන්ති. පච්චුප්පන්නං විතං න චෙව උපපජ්ඣත්තං, න ච උපපජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යං විතං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣන්ති: අනිතං විතං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තස්ස තං විතං න උපපජ්ඣත්තං. පච්චුප්පන්නං විතං න චෙව උපපජ්ඣන්ති, න ච උපපජ්ඣත්තං.

උප්පාද්ධාරො.

97. යසං යං විතං නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣන්ති: නො.

යසං වා පන යං විතං නිරුජ්ඣත්තං තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣන්ති: නො.

98. යසං යං විතං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣන්ති: අනිතං විතං න නිරුජ්ඣති, නො ච තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣත්තං. උප්පාද්ධකමණං අනාගතං ච විතං න චෙව නිරුජ්ඣති න ච නිරුජ්ඣත්තං.

යසං වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣත්තං, තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣන්ති: භවග්ගකමණං විතං න නිරුජ්ඣත්තං, නො ච තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣති. උප්පාද්ධකමණං අනාගතං ච විතං න චෙව නිරුජ්ඣත්තං, න ච නිරුජ්ඣති.

99. යසං යං විතං නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣන්ති: නො.

යසං වා පන යං විතං නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣන්ති: නො.

100. යසං යං විතං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣන්ති: උප්පාද්ධකමණං අනාගතං ච විතං න නිරුජ්ඣති, නො ච තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣන්ති. අනිතං විතං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣන්ති: භවග්ගකමණං විතං න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣති, අනිතං විතං න චෙව නිරුජ්ඣන්ති, න ච නිරුජ්ඣති.

101. යසං යං විතං නිරුජ්ඣත්තං තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣන්ති: නො.

යසං වා පන යං විතං නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣන්ති: නො.

96. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපන්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යි. ප්‍රත්‍යක්ෂත්වන වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදින්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ. ප්‍රත්‍යක්ෂත්වන වූ සිත නො ද උපදින්නේ යැ. නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාදවාර යි.

97. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

98. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත සිත නිරුද්ධ නො වේ. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී ය. උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වී ය.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිෂ්‍යක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී ය. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ. උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

99. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

100. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නිරුද්ධ නො වේ. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. අතීත සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිෂ්‍යක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ. අතීත සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

101. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

102. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣිත්තං තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣිස්සතිති: උප්පාදකඛණේ අනාගතං ව විතං න නිරුජ්ඣිත්තං, නො ව තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣිස්සති, භව්‍යකඛණේ විතං න චෙව නිරුජ්ඣිත්තං, න ව නිරුජ්ඣිස්සති.

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣිත්තාති: අතීතං විතං න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ව තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣිත්තං, භව්‍යකඛණේ විතං න චෙව නිරුජ්ඣිස්සති, න ව නිරුජ්ඣිත්තං.

නිරෝධවාචො.

103-126. (යසස විතතකෙ සකභාවෙන නිඤ්ඤේ යං විතතකෙ ව යසස යං විතතකෙ ව එකසේන නිඤ්ඤේ)

127-2016. යසස සරාගං විතං උප්පජ්ඣති න නිරුජ්ඣිති තස්ස සරාගං විතං නිරුජ්ඣිස්සති න උප්පජ්ඣස්සතිති: සරාග පච්ඡේදවිතතස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං සරාගං විතං උප්පජ්ඣති න නිරුජ්ඣිති, නිරුජ්ඣිස්සති, න උප්පජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සරාගවිතතස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං -පෙ-

සරාගාදිපදමිඤ්ඤවාචො.

2017-536256. යසස කුසලං විතං උප්පජ්ඣති න නිරුජ්ඣිති. තස්ස කුසලං විතං නිරුජ්ඣිස්සති න උප්පජ්ඣස්සතිති: පච්ඡේද කුසල විතතස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං කුසලං විතං උප්පජ්ඣති, න නිරුජ්ඣිති, නිරුජ්ඣිස්සති. න උප්පජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කුසල විතතස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං -පෙ- යසස වා පන -පෙ- ආචන්තා. -පෙ-

යසස අකුසලං විතං උප්පජ්ඣති න නිරුජ්ඣිති -පෙ- යසස අඛ්‍යාතකං විතං උප්පජ්ඣති, න නිරුජ්ඣිති -පෙ- (මූලයමකං විතයමකං ධම්මයමකනති තීණි යමකානි යාව සරණ අරණා ගච්ඡන්ති.)

කුසලාදිපදමිඤ්ඤවාචො.

නිද්දෙසවාචො

මිත්‍රායමකං නිට්ඨිතං.

102. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදකත්වයෙහි අනාගත සිත ද නිරුද්ධ නො වී යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

නව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ. භවිෂ්‍යත්වයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නො ද නිරුද්ධ වී ය.

නිරෝධවාර යි.

103-126. (සසස වික්‍රියකයෙහි සක භාවයෙන් දක්වන ලද්ද යංවික්‍රියක යෙහි ද යසස යං වික්‍රියකයෙහි ද සමානාර්ථයෙන් දක්වන ලද්දේ යි.

127-2016. යමක්භට සරාග සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සරාග සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපන්නේ ද යත්: සරාග පශ්චිම වික්‍රියකයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සරාග සිත උපදී, නිරුද්ධ නො වේ, නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො උපදින්නේ යැ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සරාග වික්‍රියකයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ...

සරාගාදි පදමිශ්‍රක වාරයි.

2017-536258. යමක්භට කුශලවික්‍රිය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට කුශලවික්‍රිය නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම කුශලවික්‍රියකයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට කුශල වික්‍රිය උපදී, නිරුද්ධ නො වේ, නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො උපදින්නේ යැ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලවික්‍රියකයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ... නව ද යමක්භට එසේ යි ...

යමක්භට අකුශලවික්‍රිය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ... යමක්භට අව්‍යාකාත වික්‍රිය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ...

(මුලයමක යැ වික්‍රියමක යැ ධම්මයමක යැ යන තුන් යමකයෝ සරණ අරණයන් තෙක් යෙකි.)

කුසලාදි පද මිශ්‍රකවාර යි.

නිර්දේශවාර යි.

වික්‍රියමකය නිමි.

9. ධම්මයමකං

පණ්ණාසකිඋදෙසවාරො

1. කුසලා කුසලා ධම්මා:
කුසලා ධම්මා කුසලා:
2. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
අකුසලා ධම්මා අකුසලා:
3. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
අබ්‍යාකතා ධම්මා අබ්‍යාකතා: (අනුලොමං)
4. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
න කුසලා ධම්මා න කුසලා:
5. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
න අකුසලා ධම්මා න අකුසලා:
6. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
න අබ්‍යාකතා ධම්මා න අබ්‍යාකතා: (පච්චතීකං)

පදසොධනවාරො.

7. කුසලා කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා ධම්මා:
8. කුසලා කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
9. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා ධම්මා:
10. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
11. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා ධම්මා:
12. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා ධම්මා: (අනුලොමං)
13. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා ධම්මා:
14. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:

9. ධම්මයමකය

ප්‍රඥප්ති - උදෙසවාරය

1. (එක්වීසි කුශල චිත්තොත්පාද සංඛ්‍යාත) කුශලයෝ කුශල ධර්ම වෙති යත්:
කුශලධර්මයෝ කුශල වෙති යත්;
2. (ආදශ අකුශල චිත්තොත්පාද සංඛ්‍යාත) අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
අකුශලධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්;
3. (සතිස් විපාක සිත් යැ වීසි ක්‍රියා සිත් යැ අටවීසි රූප යැ නිර්වාණ යැ යන) අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්: (අනුලොම සි.)
4. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්මයෝ නො වෙති යත්:
කුශලධර්ම නො වූවාහු කුශලයෝ නො වෙති යත්;
5. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:
අකුශලධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්;
6. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්:
අව්‍යාකෘත ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:
(ප්‍රත්‍යභීක සි.)

පදශොධනවාර සි.

7. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්;
8. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්;
9. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්;
10. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්;
11. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්;
12. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘත ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: (අනුලොම සි.)
13. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්;
14. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්:

15. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා ධම්මා:
16. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න අඛ්‍යාකතා ධම්මා:
17. න අඛ්‍යාකතා න අඛ්‍යාකතා ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා ධම්මා:
18. න අඛ්‍යාකතා න අඛ්‍යාකතා ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා ධම්මා:

(පච්චිකං)

පදසොධනමුලවකකචාරො.

19. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:
20. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා:
21. අඛ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා අඛ්‍යාකතා: (අනුලොමං)
22. න කුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා:
23. න අකුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා:
24. න අඛ්‍යාකතා න ධම්මා:
න ධම්මා න අඛ්‍යාකතා:

(පච්චිකං)

සුඤ්ඤාචාරො.

25. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා:
26. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අඛ්‍යාකතා:
27. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:
28. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා අඛ්‍යාකතා:
29. අඛ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:

15. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුසලධර්ම නො වෙති යත්:
16. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්:
17. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්:
18. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:

(ප්‍රත්‍යතීක සි.)

පදශොධනමූලවක්‍රවාර සි.

19. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ කුශල වෙති යත්:
20. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්:
21. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්: (අනුලොම සි.)
22. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්:
23. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:
24. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:

(ප්‍රත්‍යතීක සි.)

ශුද්ධ ධර්මවාර සි.

25. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්:
26. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්:
27. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ කුශල වෙති යත්:
28. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්:
29. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ කුශල වෙති යත්:

30. අඛ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා: (අනුලෝමං)
31. න කුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා:
32. න කුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අඛ්‍යාකතා:
33. න අකුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා:
34. න අකුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අඛ්‍යාකතා:
35. න අඛ්‍යාකතා න ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා:
36. න අඛ්‍යාකතා න ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා:
(පච්චිනිකං)

සුඤ්ඤාචාරාමයො.

පණ්ණාසකි - උදෙසාවාරො.

30. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්: අනුලෝම යි.
31. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:
32. කුශල නො වූවාහු ධර්ම වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:
33. අකුශල වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්:
34. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:
35. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්:
36. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:
(ප්‍රත්‍යක්ෂ යි)

ඉද්ධ ධර්ම මූලචක්‍රවාර යි.

ප්‍රඥප්ති - උද්දෙශවාරය යි.

නීර්දේශවාරෝ

1. කුසලා කුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
කුසලා ධර්මා කුසලානි: ආමන්තා.
2. අකුසලා අකුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
අකුසලා ධර්මා අකුසලානි: ආමන්තා.
3. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධර්මානි: ආමන්තා
අබ්‍යාකතා ධර්මා අබ්‍යාකතානි: ආමන්තා. (අනුලෝමං)
4. න කුසලා න කුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
න කුසලා ධර්මා න කුසලානි: ආමන්තා.
5. න අකුසලා න අකුසලා ධර්මානි: ආමන්තා:
න අකුසලා ධර්මා න අකුසලානි: ආමන්තා.
6. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධර්මානි: ආමන්තා.
න අබ්‍යාකතා ධර්මා න අබ්‍යාකතානි: ආමන්තා. (පට්ඨනිකං)

සදසොධනවාරෝ.

7. කුසලා කුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
ධර්මා අකුසලා ධර්මානි: අකුසලා ධර්මා ධර්මා වෙව් අකුසලා
ධර්මා ච අවසෙසා ධර්මා න අකුසලා ධර්මා.
8. කුසලා කුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
ධර්මා අබ්‍යාකතා ධර්මානි: අබ්‍යාකතා ධර්මා ධර්මා වෙව්
අබ්‍යාකතා ධර්මා ච. අවසෙසා ධර්මා න අබ්‍යාකතා ධර්මා.
9. අකුසලා අකුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
ධර්මා කුසලා ධර්මානි: කුසලා ධර්මා ධර්මා වෙව් කුසලා
ධර්මා ච අවසෙසා ධර්මා න කුසලා ධර්මා.
10. අකුසලා අකුසලා ධර්මානි: ආමන්තා.
ධර්මා අබ්‍යාකතා ධර්මානි: අබ්‍යාකතා ධර්මා ධර්මා වෙව්
අබ්‍යාකතා ධර්මා ච. අවසෙසා ධර්මා න අබ්‍යාකතා ධර්මා.
11. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධර්මානි: ආමන්තා.
ධර්මා කුසලා ධර්මානි: කුසලා ධර්මා ධර්මා වෙව් කුසලා
ධර්මා ච. අවසෙසා ධර්මා න කුසලා ධර්මා.

නිර්දේශවාරය

1. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
කුශලධර්මයෝ කුශල වෙති යත්: එසේ යි.
2. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
අකුශලධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්: එසේ යි.
3. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘත ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්: එසේ යි.
(අනුලොම යි.)
4. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
කුශලධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්: එසේ යි.
5. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
අකුශලධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්: එසේ යි.
6. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘත ධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
අව්‍යාකෘතධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්ෂ යි.)

සද්දශාධනවාර යි.

7. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුශලධර්මයෝ ද වෙති. අවශේෂ ධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.
8. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති. අවශේෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.
9. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු කුශලධර්ම ද වෙති, අවශේෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.
10. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති, අවශේෂ ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.
11. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ කුශලධර්ම ද වෙති, අවශේෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

12. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනායා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. (අනුලොමං)

13. න කුසලා න කුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

14. න කුසලා න කුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනායා.

15. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

න ධම්මා න කුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

16. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනායා.

17. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනායා.

න ධම්මා න කුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

18. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනායා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

(පච්චනීකං)

පදසොධනමුලවක්කවාරො.

19. කුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව කුසලා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

20. අකුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා.

21. අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනායා.

ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: අබ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා චෙව අබ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා.

(අනුලොමං)

22. න කුසලා න ධම්මාති: කුසලං යපෙඤා අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා. කුසලංඤා ධම්මෙ ච යපෙඤා අවසෙසා න චෙව කුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න කුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

12. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුශලධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. (අනුලොම යි.)

13. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

14. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

15. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

16. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

17. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

18. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
(ප්‍රත්‍යක්ෂීක යි.)

පදශොධනමූලවක්‍රවාර යි.

19. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ කුශලධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

20. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුශල ධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

21. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. (අනුලොම යි.)

22. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: කුශලය කඛා අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. කුශලය ද ධර්මයන් ද කඛා අවශෙෂයෝ කුශලය ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙති.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

23. න අකුසලා න ධම්මාති: අකුසලං ධර්මස්ස අවසේසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලස්ස ධම්මෙ ච ධර්මස්ස අවසේසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති ආමන්තා.

24. න අබ්‍යාකතා න ධම්මාති: අබ්‍යාකතං ධර්මස්ස අවසේසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා. අබ්‍යාකතස්ස ධම්මෙ ච ධර්මස්ස අවසේසා න චෙව අබ්‍යාකතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා. (පච්චනිකා)

සුඤ්ඤිමාදර්ශනං.

25. කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා.

26. කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: අබ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා චෙව අබ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා.

27. අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව කුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

28. අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: අබ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා චෙව අබ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා.

29. අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව කුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

30. අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. (අනුලෝමං)

31. න කුසලා න ධම්මාති: කුසලං ධර්මස්ස අවසේසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා. කුසලස්ස ධම්මෙ ච ධර්මස්ස අවසේසා න චෙව කුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

23. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

24. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්..

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
(ප්‍රත්‍යානික යි.)

ශුද්ධ ධර්මවාර යි.

25. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශල ධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුශලධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

26. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

27. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්මයෝ ද වූවාහු මැ කුශලධර්මයෝ ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ කුශලයෝ නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

28. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

29. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ කුශල ධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ කුශල ධර්ම ද වෙති. අවශෙෂ ධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

30. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශල ධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ වූවාහු මැ අකුශල ධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. (අනුලෝම යි.)

31. කුශල නො වූවාහු ධර්ම වෙති යත්: කුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. කුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ කුශල ද නොවූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

32. න කුසලා න ධම්මානි: කුසලං යපෙතො අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා. කුසලෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙතො අවසෙසා න චෙව කුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මානි: ආමනාහා.

33. න අකුසලා න ධම්මානි: අකුසලං යපෙතො අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙතො අවසෙසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මානි: ආමනාහා.

34. න අකුසලා න ධම්මානි: අකුසලං යපෙතො අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙතො අවසෙසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මානි: ආමනාහා.

35. න අබ්‍යාකතා න ධම්මානි: අබ්‍යාකතං යපෙතො අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා. අබ්‍යාකතෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙතො අවසෙසා න චෙව අබ්‍යාකතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න කුසලා ධම්මානි: ආමනාහා.

36. න අබ්‍යාකතා න ධම්මානි: අබ්‍යාකතං යපෙතො අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා. අබ්‍යාකතෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙතො අවසෙසා න චෙව අබ්‍යාකතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මානි: ආමනාහා.

(පච්චනීකං)

සුද්ධධම්මමූලවක්කවාරො.

පණ්ණාසකි - නිද්දෙසවාරො නිධ්විතො.

32. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: කුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. කුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ කුශලය ද නො වූවාහු මැ ධර්මයෝ ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

33. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

34. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති. ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො වෙති යත්: එසේ යි.

35. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්මයෝ ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

36. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්ෂීක යි)

ශුද්ධ ධර්මමූලචක්‍රවාර යි.

ප්‍රඥප්ති - නිර්දේශවාරය නිමි.

උපපාදවාරො

1. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

2. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සංඛේසං උපපජ්ජන්තානං පටිඤ්ඤා කුසල-විපාක්‍යතවිතකසං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

3. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සංඛේසං උපපජ්ජන්තානං, පටිඤ්ඤා අකුසල-විපාක්‍යතවිතකසං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති (අනුලොමස්ථග්‍ර).

4. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තං.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තං.

5. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තං.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අසංකූලසංතො තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. චතුරොවාකාරෙ, පඤ්චොවාකාරෙ තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

උත්පාදවාරය

1. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

තව ද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

2. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාද්‍යත්වයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චොපාකාරභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාද්‍යත්වයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්.

තව ද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: උපද්‍යා වූ සියල්ලන්ගේ ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාද්‍යත්වයෙහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චොපාකාර භවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාද්‍යත්වයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිති. කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

3. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාද්‍යත්වයෙහි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චොපාකාරභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාද්‍යත්වයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිත්.

තව ද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: උපද්‍යා වූ සියල්ලන්ගේ ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාද්‍යත්වයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පඤ්චොපාකාරභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාද්‍යත්වයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

(අනුපොම පුද්ගල යි.)

4. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි කුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

5. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥයානු වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති, චතුරොපාකාරයෙහි ද පඤ්චොපාකාරයෙහි දැයි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති. කුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්.

6. යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් අබ්බාතතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්බාතතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අසංඝිග්ගසකෙත තත් අබ්බාතතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ව තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. චතුචෝකාරෙ පඤ්චෝකාරෙ තත් අබ්බාතතා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොමඛකාය)

7. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

8. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අබ්බාතතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ව තෙසං තත් අබ්බාතතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චෝකාරෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අබ්බාතතා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාතතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සංඛේසං උපපජ්ජන්තානං, පටිනෙත කුසලවිපායුත්තවිතකසා උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අබ්බාතතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චෝකාරෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අබ්බාතතා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

9. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අබ්බාතතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ව තෙසං තත් අබ්බාතතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චෝකාරෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අබ්බාතතා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාතතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සංඛේසං උපපජ්ජන්තානං, පටිනෙත අකුසලවිපායුත්තවිතකසා උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අබ්බාතතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ව තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චෝකාරෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අබ්බාතතා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොම-ඉක්කලොකාය)

6. යම් තැනකදී අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනකදී අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥාසංකප්ප වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. චතුර්වේදිකාරයෙහි ද පඤ්චවේදිකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමාවකාශ නි.)

7. යම්කිසි යම් තැනකදී කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

තවද යම්කිසි යම් තැනකදී අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

8. යම්කිසි යම් තැනකදී කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකාරණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිති. පඤ්චවේදිකාරභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකාරණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්.

තවද යම්කිසි යම් තැනකදී අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචායනයෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදකාරණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පඤ්චවේදිකාරයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකාරණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

9. යම්කිසි යම් තැනකදී අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකාරණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පඤ්චවේදිකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකාරණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්.

තවද යම්කිසි යම් තැනකදී අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචායනයෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදකාරණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නොද උපදිත්. පඤ්චවේදිකාර භවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකාරණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමසූද්ධලාවකාශ යි.)

10. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: අකුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස භවකකඛණේ, කුසලච්ඡායුත්ත අකුසලච්ඡායුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංඝර්ශකතානං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස චා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: කුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස භවකකඛණේ, අකුසලච්ඡායුත්ත කුසලච්ඡායුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංඝර්ශකතානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති..

11. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පටිකේන කුසලච්ඡායුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පටිකේන චිත්තස්ස භවකකඛණේ, අරූපෙ අකුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: අරූපෙ කුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පටිකේන චිත්තස්ස භවකකඛණේ, අරූපෙ අකුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

12. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පටිකේන අකුසල ච්ඡායුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පටිකේන චිත්තස්ස භවකකඛණේ, අරූපෙ කුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: අරූපෙ අකුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පටිකේන චිත්තස්ස භවකකඛණේ, අරූපෙ කුසලානං උප්පාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. (පට්ඨනීකපුග්ගල)

10. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත් සියල්ලනට චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද කුශලචිත්‍රයුක්ත අකුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නාවුනට ද අසංඥාසන්ධියට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද අකුශලචිත්‍රයුක්ත කුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නාවුනට ද අසංඥාසන්ධියට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

11. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශල ධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. චක්‍ර වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි ද අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. චක්‍ර වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිති, කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිත්.

12. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල චිත්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. චක්‍ර වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. චක්‍ර වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශල ධර්මයෝ ද නූපදිත්. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි.)

13. යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: ආමන්තා.

යස් වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: ආමන්තා.

14. යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: උපපජ්ඣති.

යස් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: නස්.

15. යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: උපපජ්ඣති.

යස් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: නස්. (පච්චතීකම්බාය)

16. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: අකුසලානං උපපාදකම්මේන තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්‍යකම්මේන, කුසලවිපා-
යුක්ත අකුසලවිපායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකම්මේන, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

යස්ස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: කුසලානං උපපාදකම්මේන තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්‍යකම්මේන, අකුසලවිපායුක්ත කුසලවිපායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකම්මේන, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

17. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං උපපජ්ඣන්තානං, පටිසෙක කුසලවිපායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකම්මේන තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පටිසෙක චිත්තස්ස භව්‍යකම්මේන, අරූපෙ අකුසලානං උපපාදකම්මේන තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: අරූපෙ කුසලානං උපපාදකම්මේන තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පටිසෙක චිත්තස්ස භව්‍යකම්මේන, අරූපෙ අකුසලානං උපපාදකම්මේන තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

13. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

14. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදිත්.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

15. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදිත්.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යක්ෂිකාවකාශ යි.)

16. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. සියල්ලනට විත්තයාගේ භට්ඨගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත අකුශල විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. සියල්ලනට විත්තයාගේ භට්ඨගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්ත කුශල විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥ සත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිත්.

17. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපද්‍යා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නූපදිත්, ව්‍යුහ වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි විත්තයාගේ භට්ඨගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිති, ව්‍යුහ වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි විත්තයාගේ භට්ඨගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

18. යස්ස යථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තථ අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පටිකෙත අකුසලවිපාසුකත්වික්කස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තථ අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පටිකෙත වික්කස්ස හඛකඛණේ, අරුපෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තථ අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්බාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස චා පන යථ අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තථ අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චචන්තානං, පටිකෙත වික්කස්ස හඛකඛණේ, අරුපෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තථ අබ්බාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. (පච්චනිකපුග්ගලොකාසය)

19. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා.

20. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස චා පන අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා.

21. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස චා පන අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

22. යථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා.

යථ චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා.

23. යථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තථ අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා.

යථ චා පන අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අස කුසලසංකේත තථ අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. චතුර්වේදිකාසංකේතං තථ අබ්බාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

18. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාන්ති‍යෙහි අකුශල විප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. ව්‍යුත්ත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාන්ති‍යෙහි විත්තයාගේ භඨගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශල-යන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. ව්‍යුත්ත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රචාන්ති‍යෙහි විත්තයාගේ භඨගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්. (ප්‍රත්‍යාතීකපුද්ගලාවකාශ සි.)

19. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපතහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපතහ යත්: එසේ සි.

20. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපතහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපතහ යත්: එසේ සි.

21. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපතහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපතහ යත්: එසේ සි. (අනුලොමපුද්ගල සි.)

22. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපතහ යත්: එසේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපතහ යත්: එසේ සි.

23. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපතහ යත්: එසේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපතහ යත්: අභංගභව වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නු යැ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. චකුචොකාර-භවයෙහි ද පඤ්චොකාරභවයෙහි ද සි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

24. යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනාහු.

යස් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: අසඤ්ඤාසංකත තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ව තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. චතුචොකාරො පඤ්චොපාකාරො තස් අබ්‍යාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්. (අනුලොමධිකාස)

25. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනාහු.

යස්ස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරායානං දුතියො අකුසලො විකෙත විකතමානෙ තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ව තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොපාකාරානං තෙසං තස් අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්.

26. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනාහු.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරායානං දුතියො විකෙත විකතමානෙ අසඤ්ඤාසංකතානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ව තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොපාකාරානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්.

27. යස්ස යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනාහු.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරායානං දුතියො විකෙත විකතමානෙ, අසඤ්ඤාසංකතානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ව තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොපාකාරානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්. (අනුලොමප්‍රග්‍ය-ලොකාස)

28. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

29. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

24. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: අසංඤ්ඤා වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපන්න, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. චතුර්වේදිකාරයනට ද පඤ්චවේදිකාරයනට ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමාවකාශ යි.)

25. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පඤ්චවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ ද උපන්න. කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

26. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඤ්ඤායනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පඤ්චවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

27. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඤ්ඤායනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පඤ්චවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

28. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

29. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

30. යසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ථි.

යසස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ථි. (පච්චනිකප්‍රග්ගල)

31. යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමනතා.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමනතා.

32. යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣත්.

යස් වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ථි.

33. යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣත්.

යස් වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ථි. (පච්චනිකඔක්කාස)

34. යසස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියෙ අකුසලෙ විනේත වත්තමානෙ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්. සුඤ්ඤාචාරානං දුතියෙ විනේත වත්තමානෙ, අසංකප්පකානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣත්, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣත්.

යසස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමනතා.

35. යසස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස තස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියෙ විනේත වත්තමානෙ, අසංකප්පකානං තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣත්. සුඤ්ඤාචාරානං උපපජ්ඣන්තානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣත්, අබ්බාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣත්.

යසස වා පන යස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමනතා.

36. යසස යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස තස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියෙ විනේත වත්තමානෙ, අසංකප්පකානං තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣත්. සුඤ්ඤාචාරානං උපපජ්ඣන්තානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣත්, අබ්බාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣත්.

යසස වා පන යස් අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමනතා. (පච්චනික-පුග්ගලොක්කාස)

අනිත්තවාදො.

30. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගල යි.)

31. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: එසේ යි.

32. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

33. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ යි.)

34. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපන්න. ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද නූපන්න.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: එසේ යි.

35. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්න. ශුද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපන්න.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: එසේ යි.

36. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්න. ශුද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපන්න.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අතීතවාර යි.

37. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: යස්ස විතැස්ස ආනන්දා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

38. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධිනිං, අරහන්‍යානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

39. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධිනිං, අරහන්‍යානං, යස්ස විතැස්ස ආනන්දා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොමප්‍රග්‍රහල)

40. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

41. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අසංඝිකොකත තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. චතුර්වේකාරෙ පඤ්චවේකාරෙ තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

42. යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අසංඝිකොකත තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. චතුර්වේකාරෙ පඤ්චවේකාරෙ තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොමවිකාය)

37. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

38. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතී වුවනට ද රහතුනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ. ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

39. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීනට ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි.)

40. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

41. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුචොකාරහවයෙහි ද පඤ්චචොකාරහවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

42. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුචොකාරහවයෙහි ද පඤ්චචොකාරහවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමාවකාශ යි.)

43. යස්ස යත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: යස්ස විඤ්ඤාණ අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුචොක්ඛාරානං පඤ්චොචොක්ඛාරානං තෙසං තත්තුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අතුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

44. යස්ස යත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමඛිතං, අරහන්තානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුචොක්ඛාරානං පඤ්චොචොක්ඛාරානං තෙසං තත්තුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අතුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

45. යස්ස යත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමඛිතං, අරහන්තානං, යස්ස විඤ්ඤාණ අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්තුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුචොක්ඛාරානං පඤ්චොචොක්ඛාරානං තෙසං තත්තුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අතුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොම-ප්‍රාග්ධනාස)

46. යස්ස තුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අතුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අතුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: යස්ස විඤ්ඤාණ අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අතුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. අග්ගමග්ගසමඛිතං අරහන්තානං තෙසං අතුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, තුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

47. යස්ස තුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමඛිතං, අරහන්තානං තෙසං තුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. පටිඤ්ඤාසමඛිතං තෙසං තුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

43. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පක්ඛිවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

44. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිනිතට ද රහත්තට ද අසංඥාසංඛිතයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පක්ඛිවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

45. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිනිතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥාසංඛිතයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පක්ඛිවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමප්‍රඥාලාචකාය යි.)

46. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමඛිනිතට ද රහත්තට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

47. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිනිතට ද රහත්තට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිමවිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

48. යසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධීනං, අරහත්භ්‍යානං, යසං වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, පටිඝිමචික්කසමධීනං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා, (පට්ඨනිකපුග්ගං)

49. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

50. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: උපපජ්ඣන්ති.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: නත්.

51. යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: උපපජ්ඣන්ති.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: නත්. (පට්ඨනිකමකාස)

52. යසං යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

යසං වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: යසං වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අග්ගමග්ගසමධීනං, අරහත්භ්‍යානං, අසංඝිකසත්තානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

53. යසං යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමධීනං, අරහත්භ්‍යානං, අසංඝිකසත්තානං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, පටිඝිමචික්කසමධීනං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා.

48. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද යම් සිත්කට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුන්ට ද අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුන්ට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිම විත්තසමඛිතී වූ ඔවුන්ට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තිකසුද්ගල යි.)

49. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

50. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති.

51. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි.)

52. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: යම් සිත්කට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුන්ට එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුන්ට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

53. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුන්ට එහි කුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ. ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ, පශ්චිම විත්තසමඛිතී වූ ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

54. යස්ස යථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තථ අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසම්ධර්ශිනං, අරහන්යානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පච්චික්ඛිස්සන්ති, අසංකෘසකතානං තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තථ අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. පච්චිකම්පිතසම්ධර්ශිනං තෙසං තථ අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්බාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යථ අබ්බාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා. (පච්චික්ඛිග්ගලොකාය)

අනාගතවාචො.

55. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකම්මණේ, කුසලවිප්පයුක්ඛචිත්තස්ස උප්පාදකම්මණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංකෘසකතානං තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. කුසලානං උප්පාදකම්මණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

56. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකම්මණේ, කුසලවිප්පයුක්ඛචිත්තස්ස උප්පාදකම්මණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංකෘසකතානං තෙසං අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. කුසලානං උප්පාදකම්මණේ තෙසං අබ්බාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

57. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භව්වකම්මණේ, අකුසලවිප්පයුක්ඛචිත්තස්ස උප්පාදකම්මණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංකෘසකතානං තෙසං අබ්බාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. අකුසලානං උප්පාදකම්මණේ තෙසං අබ්බාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොමප්පග්ගලො)

58-60. යථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. -ථෙ- (අනුලොමඔකාය)

54. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට ආනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පස්විමච්ඡිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානික පුද්ගලාචක්‍යාය යි.)

අනාගතවාර යි.

55. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපනාහ යත්: එසේ යි:

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපනාහ, කුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්.

56. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

57. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

58-60. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපනාහ යත්:... (අනුලොමාචක්‍යාය යි.)

61. යස්ස යත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣති තස්ස තත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣත්වාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣත්තු තස්ස තත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣතිති: සබ්බස්සං චිත්තස්ස හරිතකම්මේ, තුසලච්ඡායානුත්ථානස්ස උපාදකම්මේ තෙසං තත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣත්තු, නො ච තෙසං තත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣති. තුසලානං උපාදකම්මේ තෙසං තත්තු සලාධම්මො ච උපාජ්ඣත්තු, තුසලා ච උපාජ්ඣති.

62. යස්ස යත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣති තස්ස තත්තු අබ්බාසකාධම්මො උපාජ්ඣත්වාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්තු අබ්බාසකාධම්මො උපාජ්ඣත්තු තස්ස තත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣතිති: සබ්බස්සං චිත්තස්ස හරිතකම්මේ, තුසලච්ඡායානුත්ථානස්ස උපාදකම්මේ, අසංඝර්ශනානං තෙසං තත්තු අබ්බාසකාධම්මො උපාජ්ඣත්තු, නො ච තෙසං තත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣති. තුසලානං උපාදකම්මේ තෙසං තත්තු අබ්බාසකා ච උපාජ්ඣත්තු, තුසලා ච උපාජ්ඣති.

63. යස්ස යත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣති තස්ස තත්තු අබ්බාසකාධම්මො උපාජ්ඣත්වාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්තු අබ්බාසකාධම්මො උපාජ්ඣත්තු තස්ස තත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣතිති: සබ්බස්සං චිත්තස්ස හරිතකම්මේ, අතුසලච්ඡායානුත්ථානස්ස උපාදකම්මේ, අසංඝර්ශනානං තෙසං තත්තු අබ්බාසකාධම්මො උපාජ්ඣත්තු, නො ච තෙසං තත්තු සලාධම්මො උපාජ්ඣති. අතුසලානං උපාදකම්මේ තෙසං තත්තු අබ්බාසකා ච උපාජ්ඣත්තු, අතුසලා ච උපාජ්ඣති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

64. යස්ස සලාධම්මො න උපාජ්ඣති තස්ස අතුසලාධම්මො න උපාජ්ඣත්වාති: උපාජ්ඣත්තු.

යස්ස වා පන අතුසලාධම්මො න උපාජ්ඣත්තු තස්ස සලාධම්මො න උපාජ්ඣතිති: නත්ථි.

65. යස්ස සලාධම්මො න උපාජ්ඣති තස්ස අබ්බාසකාධම්මො න උපාජ්ඣත්වාති: උපාජ්ඣත්තු.

යස්ස වා පන අබ්බාසකාධම්මො න උපාජ්ඣත්තු තස්ස සලාධම්මො න උපාජ්ඣතිති: නත්ථි.

66. යස්ස අතුසලාධම්මො න උපාජ්ඣති තස්ස අබ්බාසකාධම්මො න උපාජ්ඣත්වාති: උපාජ්ඣත්තු.

යස්ස වා පන අබ්බාසකාධම්මො න උපාජ්ඣත්තු තස්ස අතුසලාධම්මො උපාජ්ඣතිති: නත්ථි. (පච්චිකම්පනල)

67-69. යත්තු සලාධම්මො න උපාජ්ඣති තත්තු අතුසලාධම්මො න උපාජ්ඣත්වාති. -පෙ- (පච්චිකම්පනල)

61. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපනභ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

62. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපනභ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශල යන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

63. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපනභ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශල-යන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමප්‍රද්ගලාවකාශ යි.)

64. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

65. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

66. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනිකාප්‍රද්ගල යි.)

67-69. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: ... (ප්‍රත්‍යනිකාප්‍රද්ගල යි.)

70. යස්ස යත්තු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්තු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: සංඛේධසං. විතර්කස්ස භවිතකම්මේ, කුසලවිප්ලව්විතර්කස්ස උපපාදකම්මේ තෙසං. තත්තු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං. තත්තු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සුඤ්ඤාචාරාමං සුඤ්ඤාචාරාමං විතර්කමානො, අසංකප්පකානං. තෙසං. තත්තු කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස චා පන යත්තු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්තු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

71. යස්ස යත්තු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්තු අබ්බාසකා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: සංඛේධසං. විතර්කස්ස භවිතකම්මේ, කුසලවිප්ලව්විතර්කස්ස උපපාදකම්මේ, අසංකප්පකානං. තෙසං. තත්තු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං. තත්තු අබ්බාසකා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සුඤ්ඤාචාරාමං උපපජ්ජන්තානං. තෙසං. තත්තු කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්බාසකා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස චා පන යත්තු අබ්බාසකා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්තු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

72. යස්ස යත්තු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්තු අබ්බාසකා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: සංඛේධසං. විතර්කස්ස භවිතකම්මේ, අකුසලවිප්ලව්විතර්කස්ස උපපාදකම්මේ, අසංකප්පකානං. තෙසං. තත්තු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං. තත්තු අබ්බාසකා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සුඤ්ඤාචාරාමං උපපජ්ජන්තානං. තෙසං. තත්තු අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්බාසකා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස චා පන යත්තු අබ්බාසකා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්තු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා. (පච්චර්තික-පුග්ගලොකාස)

පච්චුසන්තානීකවාරො.

73. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකම්මේ, යස්ස විතර්කස්ස අනානරො අග්ගමග්ගං පච්චර්තිකානි තස්ස විතර්කස්ස උපපාදකම්මේ තෙසං. කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං. අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං. කුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං. කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යස්ස චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සංඛේධසං. විතර්කස්ස භවිතකම්මේ, කුසලවිප්ලව්විතර්කස්ස උපපාදකම්මේ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංකප්පකානං. තෙසං. අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං. කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං. අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

70. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපත්භ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපත්භ. ශුද්ධාවාසයනට ශුද්ධ සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශල ධර්මයෝ ද නූපත්භ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපත්තාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

71. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් යහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපත්තාහු ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපත්තාහු යැ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට ඒහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපත්තාහු යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපත්තාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි

72. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපත්තාහු ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපත්තාහු යැ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපත්තාහු යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රකාශිකසුද්ධලොචකාශ යි.)

ප්‍රසූක්තවිත්තධර්මයෝ යි.

73. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධයමාපන්නයනට ද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

74. යසසි කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීතිති: ආමනනා.

යසසි වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලච්ඡායුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, නිෂේධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣසීති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

75. යසසි අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීතිති: ආමනනා.

යසසි වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, අකුසලච්ඡායුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣසීති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති (අනුලොමස්ථානල)

76-78. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣසීතිති: -පෙ- (අනුලොමධිකාස)

79. යසසි යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣසීතිති: අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකඛණේ, යසසි චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභීසීතිති, තස්ස චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣසීති. ඉතරෙයං කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣසීති.

යසසි වා පන යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣසීති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලච්ඡායුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣසීති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

80. යසසි යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීතිති: ආමනනා.

යසසි වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලච්ඡායුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣසීති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

74. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතත්කරණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්කරණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්කරණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

75. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතත්කරණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්කරණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශලධර්මයන්ගේ උත්පාදක්කරණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදිත් (අනුලොමසුද්ගල යි.)

76-78. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: ...

(අනුලොමාවකාශ යි.)

79. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්කරණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්කරණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිත්, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්කරණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතත්කරණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්කරණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්කරණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

80. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතත්කරණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්කරණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්කරණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

81. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සතීති: ආමන්‍යා.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සතී තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතීති: සංඛේදසං විතතස්ස හඬකකිංණේ, අකුසලවිප්‍රසන්නවිතතස්ස උපපාදකිංණේ, අසංකෘද්ධසත්‍යානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣස්සතී, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතී. අකුසලානං උපපාදකිංණේ තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣස්සතී, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣතී. (අනුලොමස්ථානලෝකාස)

82. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතීති: සංඛේදසං විතතස්ස හඬකකිංණේ, කුසලවිප්‍රසන්නවිතතස්ස උපපාදකිංණේ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංකෘද්ධසත්‍යානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී. අග්ගමග්ගස්ස හඬකකිංණේ, අරහන්‍යානානං, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සතී තස්ස විතතස්ස හඬකකිංණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතී, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතීති: අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකිංණේ, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සතී තස්ස විතතස්ස උපපාදකිංණේ තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී. අග්ගමග්ගස්ස හඬකකිංණේ, අරහන්‍යානානං, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සතී තස්ස විතතස්ස හඬකකිංණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතී.

83. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතීති: සංඛේදසං විතතස්ස හඬකකිංණේ, කුසලවිප්‍රසන්නවිතතස්ස උපපාදකිංණේ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංකෘද්ධසත්‍යානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී. පටික්ඛවිතතසමඞ්ගීනං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතී, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතීති: ආමන්‍යා.

84. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතීති: සංඛේදසං විතතස්ස හඬකකිංණේ, අකුසලවිප්‍රසන්නවිතතස්ස උපපාදකිංණේ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංකෘද්ධසත්‍යානං තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතී, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී. පටික්ඛවිතතසමඞ්ගීනං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතී, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සතී තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතීති: ආමන්‍යා. (පච්චනිකපුග්ගල)

81. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමප්‍රද්ගලාවකාශ යි.)

82. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නුපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නුපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥාසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නුපදිත්, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නුපදනාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නුපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද නුපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නුපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නුපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නුපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නුපදිත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නුපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නුපදිත්.

83. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නුපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයට ද අසංඥාසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නුපදිත්, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නුපදනාහ. පශ්චිම චිත්තසමභිති වූ ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නුපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නුපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නුපදිති යත්: එසේ යි.

84. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නුපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥාසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නුපදිති ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නුපදනාහ, පශ්චිමචිත්තසමභිති වූ ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නුපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නුපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නුපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රකානිකප්‍රද්ගල යි)

85-87. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: -පෙ- (පච්චිතිකඛිකාස)

88. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස හඬහකඛිතේ, කුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකඛිතේ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති. අභ්‍යමග්ගස්ස හඬහකඛිතේ, අරහත්භාවානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සති තස්ස චිත්තස්ස හඬහකඛිතේ, අසංඥාසත්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතිති.

යස්ස චා පන යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: අභ්‍යමග්ගස්ස උපපාදකඛිතේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සති තස්ස චිත්තස්ස උපපාදකඛිතේ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. අභ්‍යමග්ගස්ස හඬහකඛිතේ, අරහත්භාවානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අසංගමග්ගං පටිලභිස්සති තස්ස චිත්තස්ස හඬහකඛිතේ, අසංඥාසත්තානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතිති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

89. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස හඬහකඛිතේ, කුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකඛිතේ, අසංඥාසත්තානං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති. පටිලභිතසමඛිතං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතිති.

යස්ස චා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: ආමන්තා.

90. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස හඬහකඛිතේ, අකුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකඛිතේ, අසංඥාසත්තානං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති. පටිලභිතසමඛිතං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතිති.

යස්ස චා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: ආමන්තා. (පච්චිතික-සුග්ගලොකාස)

පච්චිසන්තානාගතවාරො.

85-87. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි.)

88. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදින්, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිති, අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

89. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිම චිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

90. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිමචිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂපන්නානාගතවාර යි.

91. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තති: අග්ගමග්ගසමධරීනං, අරහන්තානං, යසං වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තං.

92. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තති: පටිලභිස්සන්ති. තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තං.

93. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තති: පටිලභිස්සන්ති. තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තං. (අනුලොමප්‍රභංග)

94-96. යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තති: -පෙ- (අනුලොමඛකාස)

97. යසං යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තති: අග්ගමග්ගසමධරීනං, අරහන්තානං, යසං වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්චාසානං දුතියෙ වීරෙහ වික්කමානෙ තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්.

98. යසං යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්තති: පටිලභිස්සන්ති. තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

91. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපද්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬඨීනට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපද්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ යැ. අකුශලධර්මයෝ ද උපද්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපද්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු ද යත්: එසේ යි.

92. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්නාහ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඬඨී වූ ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපද්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපද්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු ද යත්: එසේ යි.

93. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්නාහ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඬඨී වූ ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපද්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපද්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි. (අනුලොමප්‍රද්ධලෙ යි.)

94-96. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපද්නාහ යත්: ... (අනුලොමාවකාශ යි.)

97. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපද්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬඨීනට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපද්නාහ. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පඤ්චවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපද්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපද්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපද්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පඤ්චවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපද්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

98. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්නාහ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඬඨී වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපද්නාහ. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පඤ්චවේදිකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපද්නාහ.

යසං වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ වීරෙහි වික්කමානෙ, අසංඝිකානානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣත්.

99. යසං යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: පටිමච්ඡිකසමඛිනං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්, නො ව තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තත් අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣත්, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ වීරෙහි වික්කමානෙ, අසංඝිකානානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්චොක්කාරානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣත්. (අනුලොම-පුග්ගලොක්කාය)

100. යසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ථි.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣත්.

101. යසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ථි.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣත්.

102. යසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නත්ථි.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣත්. (පච්චිකපුග්ගල)

103-105. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: -පෙ- (පච්චිකමකාය)

106. යසං යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ වීරෙහි වික්කමානෙ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත්, නො ව තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. අසංඝිකානානං තෙසං තත් කුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣත්. අකුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්‍යානු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධයනට දැයි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්‍යාන, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො ද උපන්න. සෙසු චතුර්වාරයනට ද පඤ්චවාරයනට දැයි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපද්‍යාන, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

99. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නානු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්‍යාන යත්: පශ්චිමචිත්තසම්බන්ධී වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපද්‍යාන. සෙසු චතුර්වාරයනට ද පඤ්චවාරයනට දැයි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපද්‍යාන.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්‍යානු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධයනට දැයි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපද්‍යාන, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුර්වාරයනට ද පඤ්චවාරයනට දැයි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපද්‍යාන, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමප්‍රද්ගලාවකාශ සි.)

100. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපන්නානු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපද්‍යාන යත්: නැතී.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපද්‍යානු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

101. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපන්නානු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපද්‍යාන යත්: නැතී.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපද්‍යානු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න.

102. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නානු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපද්‍යාන යත්: නැතී.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපද්‍යානු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: උපන්න. (ප්‍රත්‍යන්තිකප්‍රද්ගල සි.)

103-105. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නානු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපද්‍යාන යත්: ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ සි.)

106. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නානු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපද්‍යාන යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්න, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපද්‍යාන. අසංඥසන්ධී වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද නූපද්‍යාන.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සනති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති: අග්ගමග්ගසමධිනිං, අරහන්තානං, යස්ස විතක්ඛ අනන්තරා අනමග්ගං පටිලභීස්සනති තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සනති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති. අසංකප්පකානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සනති, කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති.

107. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සනති: උප්පජ්ඣස්සනති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සනති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති: උප්පජ්ඣත්ති.

108. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සනති: උප්පජ්ඣස්සනති.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ඣස්සනති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ඣත්ති: උප්පජ්ඣත්ති. (පට්ටනීක සුග්ගලොකාස)

උප්පාද්ධාරො නිට්ඨිතො.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපත්හ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ථිතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි අකුශලධර්මයෝ නූදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපත්හ. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපත්හ.

107. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපත්හ යත්: උපත්හ.

108. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපත්හ යත්: උපත්හ.
(ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශ යි.)

උත්පාදවාර නිමි.

නිරෝධවාග්‍රො.

1. යසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානිති: නො.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානිති: නො.

2. යසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානිති: අරුපෙ කුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානි. පඤ්චොපාකාරෙ කුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානි, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානි.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානි තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානිති: සංඛේයං චිචන්තානං, පච්චෙත කුසලථිප්පුත්තථිත්තස්ස භවිතකම්මේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානි, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි. පඤ්චොපාකාරෙ කුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානි, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානි.

3. යසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානිති: අරුපෙ අකුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානි. පඤ්චොපාකාරෙ අකුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානි, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානි.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානි තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානිති: සංඛේයං චිචන්තානං, පච්චෙත අකුසලථිප්පුත්තථිත්තස්ස භවිතකම්මේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානි, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි. පඤ්චොපාකාරෙ අකුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානි, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානි. (අනුලොමපුග්ගල)

4. යස ධුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානිති: ආමන්තා.

යස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානිති: ආමන්තා.

5. යස ධුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානිති: ආමන්තා.

යස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානි තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානිති: අසංඝායනෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣානි, නො ච තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣානි. චතු-චොපාකාරෙ පඤ්චොපාකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානි, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣානි.

නිරෝධවාරය

1. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

2. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරුපයෙහි කුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. පඤ්චොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: චූෂ්‍ය චන්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාර්තියෙහි කුශල විප්‍රසුක්තචිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

3. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරුපයෙහි අකුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. පඤ්චොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: චූෂ්‍ය චන්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාර්තියෙහි අකුශල විප්‍රසුක්තචිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්: (අනුලොමප්‍රදගල සි.)

4. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත් එසේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ සි.

5. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අසංඤ්‍යා වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. චතුරොකාර පඤ්චොකාර වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

6. යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනාං.

යස් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: අසංඝසංගෙ තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. චතු-
පොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති,
අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමමකාස)

7. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: නො.

යස්ස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: නො.

8. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: අරූපෙ කුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොකාරෙ කුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සංවේසං චචන්තානං, පටිත්තෙ කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොකාරෙ කුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

9. යස්ස යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: අරූපෙ අකුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොකාරෙ අකුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සංවේසං චචන්තානං, පටිත්තෙ අකුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්ච-
පොකාරෙ අකුසලානං භව්‍යකම්මෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොම-
පුත්තලොකාස)

6. යම් තැනෙකු අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අසංඥයනවු එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. චතුර්වේදාර්යෙහි ද පඤ්චවේදාර්යෙහි ද යන එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමාවකාශ යි.)

7. යමක්භට යම් තැනෙකු කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකු අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

8. යමක්භට යම් තැනෙකු කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවේදාර්යෙහි කුශලයන් ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: ව්‍යුත්ත වත්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවේදාර්යෙහි කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

9. යමක්භට යම් තැනෙකු අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවේදාර්යෙහි අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: ව්‍යුත්ත වත්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවේදාර්යෙහි අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ යි.)

10. යසස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: අකුසලානං භවිතකම්මේන තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති. සංඛේසං චිත්තස්ස උපපාදකම්මේන, කුසලවිපප්පන්න අකුසලවිපප්පන්නචිත්තස්ස භවිතකම්මේන, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝි-සත්තානං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති.

යසස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: කුසලානං භවිතකම්මේන තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති. සංඛේසං චිත්තස්ස උපපාදකම්මේන, අකුසලවිපප්පන්න කුසලවිපප්පන්නචිත්තස්ස භවිතකම්මේන, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝි-සත්තානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති.

11. යසස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: සංඛේසං චචන්තානං, පච්ඤේන කුසල-විපප්පන්නචිත්තස්ස භවිතකම්මේන තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති. සංඛේසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤේන චිත්තස්ස උපපාදකම්මේන, අරුපෙ අකුසලානං භවිතකම්මේන තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති.

යසස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: අරුපෙ කුසලානං භවිතකම්මේන තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති. සංඛේසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤේන චිත්තස්ස උපපාදකම්මේන, අරුපෙ අකුසලානං භවිතකම්මේන තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති.

12. යසස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනතිති: සංඛේසං චචන්තානං, පච්ඤේන අකුසල-විපප්පන්නචිත්තස්ස භවිතකම්මේන තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣනති. සංඛේසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤේන චිත්තස්ස උපපාදකම්මේන, අරුපෙ කුසලානං භවිතකම්මේන තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣනති.

10. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. සියල්ලන්ට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. සියල්ලන්ට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්ත කුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති. කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

11. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුත චන්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

12. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුත චන්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. අරුපෙ අකුසලානං භව්‍යකම්මේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජානානං, පටිභේන විතතස්ස උපපාදකම්මේ, අරුපෙ කුසලානං භව්‍යකම්මේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. (පච්චනිකප්‍රග්‍රහල)

13. යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමනනා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමනනා.

14. යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්ති.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නත්ථී.

15. යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්ති.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නත්ථී. (පච්චනිකම්මකාය)

16. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: අකුසලානං භව්‍යකම්මේ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං විතතස්ස උපපාදකම්මේ, කුසල-විපප්‍යුත අකුසලවිපප්‍යුතවිතතස්ස භව්‍යකම්මේ, අසංඝඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: කුසලානං භව්‍යකම්මේ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං විතතස්ස උපපාදකම්මේ, අකුසල-විපප්‍යුත කුසලවිපප්‍යුතවිතතස්ස භව්‍යකම්මේ, අසංඝඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගල යි.)

13. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

14. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති.

15. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානීකාවකාශ යි.)

16. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රසූක්ත අකුශල විප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද අසංඥසත්තයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: කුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්ත කුශලවිප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද අසංඥසත්තයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

17. යසං යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්සං වචනානාං, පවනෙ කුසලවිපරිප්පුනවිනාසස්ස භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බස්සං උපපජ්ජනානාං, පවනෙ විනාසස්ස උප්පාදකම්මෙණ, අරුපෙ අකුසලානාං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. ඌස්ස තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: අරුපෙ කුසලානාං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බස්සං උපපජ්ජනානාං, පවනෙ විනාසස්ස උප්පාදකම්මෙණ, අරුපෙ අකුසලානාං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

18. යසං යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්සං වචනානාං, පවනෙ අකුසලවිපරිප්පුනවිනාසස්ස භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බස්සං උපපජ්ජනානාං, පවනෙ විනාසස්ස උප්පාදකම්මෙණ, අරුපෙ කුසලානාං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: අරුපෙ අකුසලානාං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බස්සං උපපජ්ජනානාං, පවනෙ විනාසස්ස උප්පාදකම්මෙණ, අරුපෙ කුසලානාං භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. (පච්චතිකපුග්ගලොකාස)

පච්චසන්නවාගේ.

19. යසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා.

20. යසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා.

17. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චූෂ්ණ වත්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි කුශල විප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුන්ට එහි කුශල ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත් උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශල-යන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

18. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චූෂ්ණ වත්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුන්ට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුන්ට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුන්ට එහි අකුශල ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශල-යන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුන්ට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්. (ප්‍රත්‍යානික පුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රකාශත්වත්තවාර යි.

19. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

20. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

21. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා,

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

22. යත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

23. යත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අසංඝිකයනෙ තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ව තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. චතුචොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ තත් අබ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී.

24. යත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අසංඝිකයනෙ තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ව තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. චතුචොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ තත් අබ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. (අනුලොමකාය)

25. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සුඛංවාසානං දුක්ඛෙ අකුසලෙ වීර්ණෙ වත්තමානෙ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී.

26. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සුඛංවාසානං දුක්ඛෙ වීර්ණෙ වත්තමානෙ අසංඝිකයනානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී.

21. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

22. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

23. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: අසංඥාසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ. එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වුහ. චතුර්වේදාරයෙහි ද පඤ්චවේදාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ.

24. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: අසංඥාසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වුහ. චතුර්වේදාරයෙහි ද පඤ්චවේදාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ. අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ. (අනුලොමාවකාශ යි.)

25. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: ශුද්ධාවාස-යනට දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වුහ. සෙසු චතුර්වේදාරයනට ද පඤ්චවේදාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ.

26. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හිද අසංඥාසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වුහ. සෙසු චතුර්වේදාරයනට ද පඤ්චවේදාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ, කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ.

27. යස්ස යථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තථ අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යථ අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තස්ස තථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ විනේන වික්ඛම්බානේ, අසංකප්පසන්නානං තෙසං තථ අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, ඉතරෙසං චතුචෝකාරානං පඤ්චචෝකාරානං තෙසං තථ අධ්‍යාත්මා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

28. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

29. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

යස්ස වා පන අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

30. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

යස්ස වා පන අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී. (පච්චතීකපුග්ගල)

31. යථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යථ වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

32. යථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්තී.

යථ වා පන අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී.

33. යථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්තී.

යථ වා පන අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තී තථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථී. (පච්චතීකඔකාස)

27. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාසත්තයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. සෙසු චතුර්වේණියනට ද පඤ්චවේණියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. (අනුලොමසුද්ධොපකාශ යි.)

28. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමකුට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

29. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

30. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානිකසුද්ධොප යි.)

31. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

32. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

33. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානිකාපකාශ යි.)

34. යස්ස යත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ අතුසලෙ විකේත වත්තමානෙ තෙසං තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්තු අතුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඛවාසානං දුතියෙ විකේත වත්තමානෙ, අසංඝිකානානං තෙසං තත්තු සලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අතුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්තු අතුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා.

35. යස්ස යත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ විකේත වත්තමානෙ අසංඝිකානානං තෙසං තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඛවාසං උපපජ්ජනානං තෙසං තත්තු සලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්බාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු සලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා.

36. යස්ස යත්තු අතුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සුඛවාසානං දුතියෙ විකේත වත්තමානෙ, අසංඝිකානානං තෙසං තත්තු අතුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඛවාසං උපපජ්ජනානං තෙසං තත්තු අතුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්බාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්තු අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්තු අතුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා. (පව්වන පුග්ගලොකාස)

අනිත්තවාරො.

37. යස්ස සලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අතුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදකවග්ගො, යස්ස විකේත අනානරො අනගමග්ගො පච්චිත්තිස්සනති තෙසං සලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අතුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං සලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අතුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අතුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස සලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා.

34. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ඉද්ධාවාස වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

35. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාස-යෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

36 යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ, ඉද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යාතීක්ෂද්වයොවකාශ යි.)

අභිනවාර යි.

37. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්සාද-ක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිබඳවන්නාහු නම් ඔවුනට ද සි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

38. යසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: ආමන්‍යාං.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: අභ්‍යමග්ගස්ස භබ්බකඛණේ, අරහන්‍යානං තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති නො ව තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

39. යසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: ආමන්‍යාං.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: අභ්‍යමග්ගස්සමධිනං, අරහන්‍යානං, යසං වික්ඛස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ව තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. (අනුලොමප්පග්ගල)

40-42. යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: -පෙ- (අනුලොමඛිකාය)

43. යසං යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: අභ්‍යමග්ගස්ස උප්පාදකඛණේ, යසං වික්ඛස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ව තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස් කුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යසං වා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: ආමන්‍යාං.

44. යසං යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: ආමන්‍යාං.

යසං වා පන යස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: අභ්‍යමග්ගස්ස භබ්බකඛණේ, අරහන්‍යානං, අසඤ්ඤාසන්‍යානං තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ව තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

45. යසං යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: ආමන්‍යාං.

38. යමක්භට ඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට ඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවික්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට ඤාලොධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, ඤාලොධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

39. යමක්භට අඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසංවිධිතව ද රහත්තව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිබන්ධනාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අඤාලොධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අඤාලොධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි.)

40-42. යම් තැනෙක ඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමවිකාශ යි.)

43. යමක්භට යම් තැනෙක ඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාද්‍යණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිබන්ධනාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි ඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අඤාලොධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු විකුචොක්කාරයනට ද පක්ඛිචොක්කාරයනට ද යි ඔවුනට එහි ඤාලොධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අඤාලොධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි ඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

44. යමක්භට යම් තැනෙක ඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි ඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවික්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද අසංඝට්ඨයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි ඤාලොධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු විකුචොක්කාරයනට ද පක්ඛිචොක්කාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, ඤාලොධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

45. යමක්භට යම් තැනෙක අඤාලොධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

යසස වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සනති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සනතිති: අග්ගමග්ගසමඛිනං, අරහත්ථානං, යසස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති, අසංඤ්ඤිකානං තෙසං තත්ථ අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සනති, නො ව තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සනති. ඉතරෙසං චතුළොකාරානං පඤ්චොළොකාරානං තෙසං තත්ථ අධ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සනති, අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සනති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

46. යසස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනතිති: ආමන්‍යා.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනතිති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදකඛණේ, යසස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති, නො ව තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති. අග්ගමග්ගස්ස භබ්බකඛණේ, අරහත්ථානං තෙසං අකුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති, කුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති.

47. යසස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනතිති: අග්ගමග්ගස්ස භබ්බකඛණේ, අරහත්ථානං තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති, නො ව තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති පටිච්චික්ඛාස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං කුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති, අධ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනතිති: ආමන්‍යා.

48. යසස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනතිති: අග්ගමග්ගසමඛිනං, අරහත්ථානං, යසස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති, නො ව තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති. පටිච්චික්ඛාස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං අකුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති, අධ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනතිති: ආමන්‍යා. (පට්ටනිකපුග්ගල)

49-51. යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනතිති: -පප- (පට්ටනිකඛකාස)

52. යසස යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනතිති: ආමන්‍යා.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසම්මිථිතව ද රහත්තව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥාසන්ධිතව ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුරව්‍යාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ සි.)

46. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද සි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද සි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

47. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද සි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ සි.

48. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසම්මිථිතව ද රහත්තව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද සි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ සි. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල සි.)

49-51. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ සි.)

52. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ සි.

යසස වා පන යථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකඛණේ, යසස වික්කස්ස අනානරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. අග්ගමග්ගස්ස භවකඛණේ, අරහත්භාවානං, අසංඝිකත්වානං තෙසං තථ අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

53. යසස යථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: අග්ගමග්ගස්ස භවකඛණේ, අරහත්භාවානං, අසංඝිකත්වානං තෙසං තථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පටිලභිස්සන්ති භවකඛණේ තෙසං තථ කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යසස වා පන යථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: ආමන්ත.

54. යසස යථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: අග්ගමග්ගසම්ඛිනි, අරහත්භාවානං, යසස වික්කස්ස අනානරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, අසංඝිකත්වානං තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පටිලභිස්සන්ති භවකඛණේ තෙසං තථ අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යසස වා පන යථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තිති: ආමන්ත. (පටිච්ඡිකප්පග්ගලොකාස)

අනාගතවාසො.

55. යසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්ත.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: සට්ඨෙසං වික්කස්ස උපපාදකඛණේ කුසල-විප්පයුක්තවික්කස්ස භවකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝිකත්වානං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලානං භවකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද දී ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුලෙධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද අසංඥසන්ධයනට ද දී ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුලෙධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

53. යමක්භට යම් තැනෙක කුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද අසංඥසන්ධයනට ද දී ඔවුනට එහි කුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුලෙධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

54. යමක්භට යම් තැනෙක අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමිධිතට ද රහත්තට ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥසන්ධයනට ද දී ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි.)

අනාගතවාර යි.

55. යමක්භට කුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුලෙච්ඡුක්‍ෂ්‍ය චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධයනට ද දී ඔවුනට අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුලෙධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. කුලෙයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුලෙධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුලෙධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

56. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සංඛෙයං විතැස්ස උප්පාදකඛණේ, කුසල-විපප්පුනාවිතැස්ස භවකඛණේ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඝෙයසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භවකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

57. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සංඛෙයං විතැස්ස උප්පාදකඛණේ, අකුසල-විපප්පුනාවිතැස්ස භවකඛණේ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඝෙයසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. අකුසලානං භවකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමප්‍රශ්න)

58—60. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: -පෙ- (අනුලොමමකාස)

61. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සංඛෙයං විතැස්ස උප්පාදකඛණේ, කුසලවිපප්පුනාවිතැස්ස භවකඛණේ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භවකඛණේ තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

62. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සංඛෙයං විතැස්ස උප්පාදකඛණේ, කුසලවිපප්පුනාවිතැස්ස භවකඛණේ, අසංඝෙයසත්තානං, තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භවකඛණේ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

63. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

56. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසක්ඛයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

57. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසක්ඛයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමප්‍රදගල යි.)

58-60. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ... (අනුලොමවකාශ යි.)

61. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

62. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසක්ඛයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

63. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: සබ්බසං විනාශස්ස උප්පාදකංඡෙ, අකුසලවිප්පයුක්ඛවිනාශස්ස භව්‍යකම්ඡෙ, අසංඝර්ෂකතානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. අකුසලානං භව්‍යකම්ඡෙ තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොම-සුග්ගලොකාස)

64. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නත්ති.

65. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නත්ති.

66. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නත්ති. (පට්ටනිකප්පග්ග)

67-69. යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: -පෙ- (පට්ටනිකප්පකාස)

70. යස්ස යත් කුසලා: ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: සබ්බසං විනාශස්ස උප්පාදකංඡෙ, කුසලවිප්පයුක්ඛවිනාශස්ස භව්‍යකම්ඡෙ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඛවාසානං සුතියෙ විනො වන්තමානො, අසංඝර්ෂකතානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

71. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: සබ්බසං විනාශස්ස උප්පාදකංඡෙ, කුසලවිප්පයුක්ඛවිනාශස්ස භව්‍යකම්ඡෙ, අසංඝර්ෂකතානං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඛවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තවිත්ත-යාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. අකුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ යි.)

64. යමක්භව කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භව අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති.

65. යමක්භව කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භව අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති.

66. යමක්භව අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භව අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානික-සුද්ගල යි.)

67-69. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි.)

70. යමක්භව යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තවිත්ත-යාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ, ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

71. යමක්භව යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තවිත්ත-යාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසන්ධ්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ඉද්ධාචාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

72. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස උපපාදකවණේ, අකුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස භව්‍යකවණේ, අසංඝ්‍රයස්සත්තානං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඤ්චායං උපපජ්ජත්තානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා. (පච්චිතික-පුග්ගලොකාස)

පච්චිප්පත්තාතිකවාචො.

73. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: අභ්‍යමග්ගස්ස භව්‍යකවණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භව්‍යකවණේ තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං කුසලානං භව්‍යකවණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස උපපාදකවණේ, කුසල-ච්ඡායුක්තචිත්තස්ස භව්‍යකවණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංඝ්‍රයස්සත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භව්‍යකවණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

74. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස උපපාදකවණේ, කුසල-ච්ඡායුක්තචිත්තස්ස භව්‍යකවණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංඝ්‍රයස්සත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භව්‍යකවණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

75. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස උපපාදකවණේ, අකුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස භව්‍යකවණේ, නිරෝධසමාපත්තානං, අසංඝ්‍රයස්සත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලානං භව්‍යකවණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

72. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්; සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධංවාසයෙහි උපද්‍රව වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත්, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානික-සුද්ධොචක්ඛාය යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තාභිකවාර යි.

73. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

74. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

75. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමසුද්ධර යි.)

76-78. යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනාති තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති: -පථ- (අනුලොමභිකාස)

79. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනාති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති: අග්ගමග්ගස්ස භව්ගකඛ්ඤාණං, යස්ස විතක්ඛාණං අනානාරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනාති තස්ස විතක්ඛාණං භව්ගකඛ්ඤාණං තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනාති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති, ඉතරෙසං කුසලානං භව්ගකඛ්ඤාණං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනාති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනාති.

යස්ස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනාති, සබ්බෙසං විතක්ඛාණං උපපාදකඛ්ඤාණං, කුසලවිප්පයුක්ඛාණස්ස භව්ගකඛ්ඤාණං තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනාති. කුසලානං භව්ගකඛ්ඤාණං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනාති.

80. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනාති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති: ආමනායා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනාති: සබ්බෙසං විතක්ඛාණං උපපාදකඛ්ඤාණං, කුසලවිප්පයුක්ඛාණස්ස භව්ගකඛ්ඤාණං, අසංඝිකානානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනාති, කුසලානං භව්ගකඛ්ඤාණං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනාති.

81. යස්ස යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනාති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති: ආමනායා.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනාති: සබ්බෙසං විතක්ඛාණං උපපාදකඛ්ඤාණං, අකුසලවිප්පයුක්ඛාණස්ස භව්ගකඛ්ඤාණං, අසංඝිකානානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනාති. අකුසලානං භව්ගකඛ්ඤාණං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනස්සනාති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනාති. (අනුලොමවුත්ථාපනාස)

76-78. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ¹ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමාවකාශ යි.)

79. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධවන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

80. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාභවයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

81. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාභවයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ යි.)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

82. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන් තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස උපපාදකත්වං, කුසලචිත්තසුත්තචිත්තස්ස භව්‍යත්වං, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන්, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති. අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකත්වං, අරහත්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනන්ති තස්ස චිත්තස්ස උපපාදකත්වං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන්, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන්ති: අග්ගමග්ගස්ස භව්‍යත්වං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනන්ති තස්ස චිත්තස්ස භව්‍යත්වං තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන්ති. අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකත්වං, අරහත්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනන්ති තස්ස චිත්තස්ස උපපාදකත්වං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන්ති.

83. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන් තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති: සබ්බස්ස උපපාදකත්වං, කුසලචිත්තසුත්තචිත්තස්ස භව්‍යත්වං, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති. පට්ඨමචිත්තස්ස භව්‍යත්වං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන්ති: ආමන්‍යා.

84. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන් තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති: සබ්බස්ස උපපාදකත්වං, අකුසලචිත්තසුත්තචිත්තස්ස භව්‍යත්වං, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති. පට්ඨමචිත්තස්ස භව්‍යත්වං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන්ති: ආමන්‍යා. (පටිනිකපුග්ගල)

85-87. යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනන් තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සනන්ති: --පෙ- (පටිනිකමිකාස)

82. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

83. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවග-ක්ෂණයෙහි නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

84. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්ත-යාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යතිකප්පදගල යි.)

85-87. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්:... (ප්‍රත්‍යතිකාවකාශ යි).

88. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ද නො වන්නාහ යත්: සියල්ලාට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත-චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

89. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලාට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත-චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ සි.

90. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලාට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්ත-චිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ සි. (ප්‍රත්‍යතිකපුද්ගලාටකාශ ස.)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

91. යසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති: අශාමග්ගසමධීනං, අරහන්තානං, යසස විඤ්ඤා අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභීස්සනති තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති.

යසස චා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති: ආමන්තා.

92. යසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති: පටිඤ්චිඤ්ඤා හබ්බකංගං තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති.

යසස චා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති: ආමන්තා.

93. යසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති: පටිඤ්චිඤ්ඤා හබ්බකංගං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති. ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති.

යසස චා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති: ආමන්තා. (අනුලොමප්‍රග්ගල)

94-96 යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති: -60- (අනුලොමමකාස)

97. යසස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති: අශාමග්ගසමධීනං, අරහන්තානං, යසස විඤ්ඤා අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභීස්සනති තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති. ඉතරෙසං චතුපොකාරානං පඤ්ඤිචොකාරානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති.

යසස චා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති: සුඤ්ඤාචාරානං දුඤ්ඤා විඤ්ඤා චිත්තමානෙ තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත. ඉතරෙසං චතුපොකාරානං පඤ්ඤිචොකාරානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත.

98. යසස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත තස්ස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති: පටිඤ්චිඤ්ඤා හබ්බකංගං තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත, නො ච තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති. ඉතරෙසං චතුපොකාරානං පඤ්ඤිචොකාරානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තයනති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

91. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛථිතට ද රහත්තට ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිබන්තාහු ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

92. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමච්ඡත්තයාගේ හධගක්ෂණ-යෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

93. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමච්ඡත්තයාගේ හධගක්ෂණ-යෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමප්‍රද්ධං යි.)

94-96. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමාවකාශ යි.)

97. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛථිතට ද රහත්තට ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිබන්තාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුළොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත් පච්ඡන්තා කලහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුළොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

98. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම ච්ඡත්තයාගේ හධගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුළොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

යසං වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති: සුඛධාවාසානං දුක්ඛෙ වීර්තෙ වත්තමානෙ, අසංකප්පකතානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති, නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති, කුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති.

99. යසං යත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති: පඤ්චවිත්තස්ස භව්වාකමණං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති, නො ව තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති.

යසං වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති: සුඛධාවාසානං දුක්ඛෙ වීර්තෙ වත්තමානෙ, අසංකප්පකතානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති, නො ව තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති, අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්සානති.

(අනුලොමප්‍රාග්ලොකාස)

100. යසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති: නස්ථි.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති: නිරුජ්ඣන්සානති.

101. යසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති: නස්ථි.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති: නිරුජ්ඣන්සානති.

102. යසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති තත් තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති: නස්ථි.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති: නිරුජ්ඣන්සානති.

(පඤ්චිකප්පග්ගලො)

103-105. යත් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්සානති: - පෙ -

(පඤ්චිකප්පග්ගලො)

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ඉද්ධා-වාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥස්ථයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුරොපාරයනට ද පඤ්චොපාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

99. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුරොපාරයනට ද පඤ්චොපාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥස්ථයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුරොපාරයනට ද පඤ්චොපාරයනට ද එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. (අනුලොම පුද්ගලාවකාශ සි.)

100. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ නො වූහ.

101. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

102. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල සි.)

103-105. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යානිකා වකාශ සි.)

106. යසස යථා කුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤා තසස තථා අකුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤානිති: සුද්ධාචාරානං දුතියෙ විනේ වක්ඛමානෙ තෙසං තථා කුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤා, නො ච තෙසං තථා අකුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤානි. අසංකල්පනානං තෙසං තථා කුසලා ච ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤා, අකුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤානි.

යසස චා පන යථා අකුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤා තසස තථා කුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤාති: අග්ගමග්ගසම්ඤ්ඤා, අරහන්යානං, යසස වික්ඛායස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තථා අකුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤානි, නො ච තෙසං තථා කුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤා. අසංකල්පනානං තෙසං තථා අකුසලා ච ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤානි, කුසලා ච ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤා.

107. යසස යථා කුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤා තසස තථා අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤානිති: නිරුපකිඤ්ඤානි.

යසස චා පන යථා අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤානි තසස තථා කුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤාති: නිරුපකිඤ්ඤා.

108. යසස යථා අකුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤා තසස තථා අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤානිති: නිරුපකිඤ්ඤානි.

යසස චා පන යථා අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤානි තසස තථා අකුසලා ධම්මාන නිරුපකිඤ්ඤාති: නිරුපකිඤ්ඤා.

(පට්ටනීකපුග්ගලොකාස)

අභිකානුගතවාරො.

නිරොධවාරො නිධ්‍යොතො.

106. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යක්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අසංඥසත් වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යක්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪිනට ද රහස්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. අසංඥසත් වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද: නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

107. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යක්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යක්: නිරුද්ධ වූහ.

108. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යක්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යක්: නිරුද්ධ වූහ. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ සි.)

අනීත්‍යාගතවාර සි.

නිරෝධවාර නිමි.

උපාදනිරෝධවාතරා.

1. යසස කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනති තසස අකුසලා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතතීති: නො.

යසස වා පන අකුසලා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතති තසස කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනතීති: නො.

2. යසස කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනති තසස අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතතීති: නො.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතති තසස කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනතීති: නො.

3. යසස අකුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනති තසස අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතතීති: නො.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතති තසස අකුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනතීති: නො. (අනුලොමවුග්ගල)

4. යස ණ කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනති තස අකුසලා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතතීති: ආමනතා.

යස වා පන අකුසලා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතති තස කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනතීති: ආමනතා.

5. යස ණ කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනති තස අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතතීති: ආමනතා.

යස වා පන අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතති තස කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනතීති: අසංඝඤ්ඤානෙත තස අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතතී, නො ව තස කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනති. චතුරොක්කාරෙ පඤ්චොක්කාරෙ තස අබ්‍යාකතා ව ඛම්මො නිරුජ්ඣිතති, කුසලා ව ඛම්මො උපපජ්ජනති.

6. යස අකුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනති තස අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතතීති: ආමනතා.

යස වා පන අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතති තස අකුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනතීති: අසංඝඤ්ඤානෙත තස අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතතී, නො ව තස අකුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනති. චතුරොක්කාරෙ පඤ්චොක්කාරෙ තස අබ්‍යාකතා ව ඛම්මො නිරුජ්ඣිතති, අකුසලා ව ඛම්මො උපපජ්ජනති. (අනුලොමඛිකාස)

7. යසස යස කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනති තසස තස අකුසලා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතතීති: නො.

යසස වා පන යස අකුසලා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතති තසස තස කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනතීති: නො.

8. යසස යස කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනති තසස තස අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතතීති: නො.

යසස වා පන යස අබ්‍යාකතා ඛම්මො නිරුජ්ඣිතති තසස තස කුසලා ඛම්මො උපපජ්ජනතීති: නො.

උත්පාද නිෂ්පාදිතය.

1. යම්කිසි කුලයකට අයත් උපදික් නම් ඔහුට අනුකූලවර්ගයේ නිරුද්ධ වෙති යන්න නැති.

තවද යම්කිසි අකුලලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහුට කුලල
ධර්මයෝ උපදිනී යත්. නැති.

2. යම්කිසි කුලයකට අයත් වූ පුද්ගලයෙකුගේ නම සහ අවසාන
 නම සඳහා වෙනම යන්ත්‍රණයක් තිබේ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට
කුශලධර්මයෝ උපදිති යැයි: නැතී.

3. යමක්හට අකුලෙධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අවිශාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යක්: නැති.

තවද යම්කිසි අවශ්‍යතාවයක් නිරූපිත වෙන් නම් ඔබට අනුලබ්ධියක් ලැබේ යැයි කියයි. (අනුලබ්ධියක් ලැබේ.)

4. යම් තෘතෝක්ත කුලයෙහි උපදිත් නම් එහි අනුග්‍රහ
ධර්මයෝ නිරූපිත වෙති යන්න: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුඹුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි
කුඹුලධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

5. යම් තැනෙක කුලකර්මයේ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත කර්මයේ නිරුද්ධ වෙයි යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්. අසංඥසත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. චතුර්වි-කාරයෙහි ද පඤ්චොපාකාරයෙහි ද ශී එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

6. යම් තැනෙක අකුලයටර්මයේ උපදිත් නම් එහි අවශාකකය
 ධර්මයේ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිත් යත්: අසංඤ්‍යානි වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි අකුශලධර්මයෝ නොද උපදිත්. චක්‍රවොක්කාරයෙහි ද පඤ්චොක්කාරයෙහි දී යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමාවකාශ යි)

7. යමක්හට යම් තැනෙක කුලදර්මයේ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුලදර්මයේ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක දකුණලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුණලධර්මයෝ උපදිති යත්. නැති.

8. යම්කිසි යම් තැනෙක කුලලිඳ්වලට උපදිත් නම් ඔහුට ඵහි අවනාකානවයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්; නැති.

නවද යමක්හට යම් තැනෙක අවශ්‍යතානිධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුසලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

9. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: නො.

යස්ස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: නො.

(අනුලොමප්‍රභලොකාස)

10. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: අකුසලානං භව්‍යකම්මේ තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. කුසලං චීරප්‍රත්‍යක්ඛින්නස්ස උප්පාදකම්මේ, අකුසලචීරප්‍රත්‍යක්ඛින්නස්ස භව්‍යකම්මේ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඤ්ඤිකානං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: කුසලානං උප්පාදකම්මේ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. අකුසලචීරප්‍රත්‍යක්ඛින්නස්ස භව්‍යකම්මේ, කුසලචීරප්‍රත්‍යක්ඛින්නස්ස උප්පාදකම්මේ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඤ්ඤිකානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

11. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: සංඛේසං චචන්තානං, පච්ඤන චිත්තස්ස භව්‍යකම්මේ තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සංඛේසං උපපජ්ඣන්තානං, පච්ඤන කුසලචීරප්‍රත්‍යක්ඛින්නස්ස උප්පාදකම්මේ, අරූපෙ කුසලාකුසලානං භව්‍යකම්මේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: කුසලානං උප්පාදකම්මේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සංඛේසං උපපජ්ඣන්තානං, පච්ඤන කුසලචීරප්‍රත්‍යක්ඛින්නස්ස උප්පාදකම්මේ, අරූපෙ කුසලාකුසලානං භව්‍යකම්මේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

12. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: සංඛේසං චචන්තානං, පච්ඤන චිත්තස්ස භව්‍යකම්මේ තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සංඛේසං උපපජ්ඣන්තානං, පච්ඤන අකුසලචීරප්‍රත්‍යක්ඛින්නස්ස උප්පාදකම්මේ, අරූපෙ කුසලාකුසලානං භව්‍යකම්මේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

9. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති. (අනුලොම පුද්ගලාවකාශ යි.)

10. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. කුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධ-සමාපත්තයනට ද අසංඥසත්තයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. අකුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි කුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්ත-යනට ද අසංඥසත්තයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

11. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුහ වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත්-උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල චිත්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල චිත්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

12. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුහ වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල චිත්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්,

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣතිති: අකුසලානං උපාදකඛණං තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පටිකෙත අකුසල විපසුක්ඛවිතෙසස්ස උපාදකඛණං, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භව්‍යක්ඛණං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, අකුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣති.

(පච්චිනිකපුග්ගල)

13. යත් කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති: ආමන්තා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තත් කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣතිති: ආමන්තා.

14. යත් කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති: නිරුජ්ඣිතාති.

යත් වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තත් කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣතිති: තත්ථී.

15. යත් අකුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති: නිරුජ්ඣිතාති.

යත් වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තත් අකුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣතිති: නාථී.

(පච්චිනිකමකාස.)

16. යසස යත් කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති: අකුසලානං භව්‍යක්ඛණං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති. කුසලවිපසුක්ඛවිතෙසස්ස උපාදකඛණං, අකුසලවිපසුක්ඛවිතෙසස්ස භව්‍යක්ඛණං, අසංඝිකසන්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති.

යසස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣතිති: කුසලානං උපාදකඛණං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති. අකුසලවිපසුක්ඛවිතෙසස්ස භව්‍යක්ඛණං, කුසලවිපසුක්ඛවිතෙසස්ස උපාදකඛණං, අසංඝිකසන්තානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, කුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣති.

17. යසස යත් කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති: සබ්බෙසං වට්ඨන්තානං, පටිකෙත විතෙසස්ස භව්‍යක්ඛණං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පටිකෙත කුසලවිපසුක්ඛවිතෙසස්ස උපාදකඛණං, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භව්‍යක්ඛණං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්; අකුශලයන්ගේ උත්පාද-
ක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට
අකුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද
ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූප-
යෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අව්‍යාකෘත
ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.
(ප්‍රත්‍යනීකප්‍රද්ධං යි.)

13. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අකුශල
ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම්
එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි.

14. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් අව්‍යාකෘත
ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත්
නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති.

15. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි
අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම්
එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශං යි.)

16. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම්
ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ
භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට
එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙති. කුශලවිප්‍රසූක්ත
චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ
භවිතක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද
නො උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො
වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: කුශලයන්ගේ
උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො
වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති අකුශල
විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ
උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්‍යනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්ම-
යෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති. කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

17. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම්
ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුත
වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද
ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත
ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තී-
යෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි
කුශලාකුශලයන්ගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද
නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

යසස වා පන යථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති තස්ස තථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති, නො ච තෙසං තථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සංඛෙසං උපපජ්ඣන්තානං, පටිනෙක කුසලවීජ්‍යසුක්ඛවික්ඛාස්ස උපපාදකඛණේ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකඛණේ තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

18. යසස යථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති: සංඛෙසං චචන්තානං, පටිනෙක වික්ඛාස්ස භවිතකඛණේ තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති. සංඛෙසං උපපජ්ඣන්තානං, පටිනෙක අකුසලවීජ්‍යසුක්ඛවික්ඛාස්ස උපපාදකඛණේ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකඛණේ තෙසං තථ අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති.

යසස වා පන යථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති තස්ස තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති: අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති, නො ච තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. සංඛෙසං උපපජ්ඣන්තානං, පටිනෙක අකුසලවීජ්‍යසුක්ඛවික්ඛාස්ස උපපාදකඛණේ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකඛණේ තෙසං තථ අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිනති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති. (පටිච්ඡිකප්පග්ගලොකාස) පට්ටුප්පත්තවාරො.

19. යසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමන්තං.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත් තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතාති: ආමන්තං.

20. යසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමන්තං.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිත් තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතාති: ආමන්තං.

21. යසස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමන්තං.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිත් තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතාති: ආමන්තං. (අනුලොමප්පග්ගලො)

22. යථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමන්තං.

යථ වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත් තථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතාති: ආමන්තං.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි ද කුශලාකුශලයන්ගේ භවගත්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්, කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

18. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුත වන්නා වූ භෑම දෙකට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භවගත්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භවගත්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භවගත්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නො නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්. (ප්‍රත්‍යක්ෂප්‍රද්ග්‍රාහකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තවාර යි.

19. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි.

20. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි.

21. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි. (අනුලොමප්‍රද්ග්‍රාහකාශ යි.)

22. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි.

23. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නාති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තාති: අසඤ්ඤාසංකතා කස්ස අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස, නො ව කස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස. චතුරොපාකාරො පඤ්චොපාකාරො කස්ස අබ්බාසකතා ව ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස.

24. යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නාති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තාති: අසඤ්ඤාසංකතා කස්ස අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස, නො ව කස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස. චතුරොපාකාරො පඤ්චොපාකාරො කස්ස අබ්බාසකතා ව ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස. (අනුලොමඛිකාස)

25. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස කස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුප්පන්නාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස කස්ස කස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තාති: සුද්ධාවාසානං දුතියං අකුසලො විනේන විහතමානො තෙසං කස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස, නො ව තෙසං කස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස. ඉතරෙසං චතුරොපාකාරානං පඤ්චොපාකාරානං තෙසං කස්ස අකුසලා ව ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස.

26. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස කස්ස අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස කස්ස කස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තාති: සුද්ධාවාසානං දුතියං විනේන විහතමානො අසඤ්ඤාසංකතානං තෙසං කස්ස අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස, නො ව තෙසං කස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස. ඉතරෙසං චතුරොපාකාරානං පඤ්චොපාකාරානං තෙසං කස්ස අබ්බාසකතා ව ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස.

27. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස කස්ස අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස කස්ස කස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තාති: සුද්ධාවාසානං දුතියං විනේන විහතමානො අසඤ්ඤාසංකතානං තෙසං කස්ස අබ්බාසකතා ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස, නො ව තෙසං කස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස. ඉතරෙසං චතුරොපාකාරානං පඤ්චොපාකාරානං තෙසං කස්ස අබ්බාසකතා ව ධම්මා නිරුප්පන්නස්ස, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තස්ස. (අනුලොමච්ඡිකාලොකාස)

28. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පන්නාති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පන්නස්ස කස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: නත්ථි.

23. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: අසංඥානිවු එහි අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. චතුචොකාරයෙහි ද පඤ්චොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

24. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: අසංඥානිවු එහි අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. චතුචොකාරයෙහි ද පඤ්චොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමාවකාශ යි.)

25. යම්කිසිකිසි යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහුට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම්කිසිකිසි යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ඉද්ධාචායයනට දෙවන අකුශල සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

26. යම්කිසිකිසි යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම්කිසිකිසි යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ඉද්ධාචායයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥානිවුයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

27. යම්කිසිකිසි යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම්කිසිකිසි යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහුට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ඉද්ධාචායයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥානිවුයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු චතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමාවකාශ යි.)

28. යම්කිසිකිසි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහුට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

තවද යම්කිසිකිසි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහුට කුශල ධර්මයෝ නො උපන්න යත්: නැතී.

29. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නත්ථී.

යස්ස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: නත්ථී.

30. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නත්ථී.

යස්ස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: නත්ථී. (පච්චතීකපුඤ්ඤාල)

31. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: ආමනතා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: ආමනතා.

32. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තං.

යත් වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: නත්ථී.

33. යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තං.

යත් වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: නත්ථී. (පච්චතීකඛකාස)

34. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: සුඤ්ඤාචාරායානං දුතියං අකුසලෙ විනෝ වනොමානෙ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං. සුඤ්ඤාචාරායානං දුතියං විනෝ වනොමානෙ, අසංඝඤ්ඤායානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: ආමනතා.

35. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: සුඤ්ඤාචාරායානං දුතියං විනෝ වනොමානෙ, අසංඝඤ්ඤායානං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං. සුඤ්ඤාචාරායානං උපපජ්ඣන්තං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං.

යස්ස වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තං තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තාති: ආමනතා.

29. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න යත්: නැති.

30. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි.)

31. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: එසේ යි.

32. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: නැති.

33. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි.)

34. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ශුද්ධාවාස-යනට දෙවන අකුශල සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශල-ධර්මයෝ නො උපන්නාහු ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසං-ඥානට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහු, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: එසේ යි.

35. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥානට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහු යැ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: එසේ යි.

36. යසං යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සුඛධාවාසානං දුතියෙ විතෙසා විතතමානො, අසංගිකසත්තානං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති සුඛධාවාසං උපපජ්ඣන්ති. තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: ආමන්‍යා.

(පට්ඨනිකපුග්ගලොකාස)

අභිතවායො.

37. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. යසං විතෙසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්‍යා.

38. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. යසං විතෙසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: අග්ගමග්ගසම්බන්ධං, අරහත්තානං තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

39. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. යසං විතෙසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා උපපජ්ඣන්ති: අග්ගමග්ගසම්බන්ධං, අරහත්තානං. යසං විතෙසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුග්ගලො)

40. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්‍යා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්‍යා.

36. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ශුද්ධා-වාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාසංචයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්න, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ශුද්ධවාසයෙහි උපද්‍රව්‍ය වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: එසේ යි.

(ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අභිකවාර යි.

37. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපද්‍රව්‍ය නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරුවැ අග්‍ර-මාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපද්‍රව්‍ය, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපද්‍රව්‍ය, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපද්‍රව්‍ය යත්: එසේ යි.

38. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපද්‍රව්‍ය නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපද්‍රව්‍ය යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීනට ද රහස්නට ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශල ධර්මයෝ නො ද උපද්‍රව්‍ය. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපද්‍රව්‍ය.

39. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපද්‍රව්‍ය නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපද්‍රව්‍ය යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීනට ද රහස්-නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නො ද උපද්‍රව්‍ය. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපද්‍රව්‍ය. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

40. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපද්‍රව්‍ය නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපද්‍රව්‍ය යත්: එසේ යි.

41. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අසංඝායකො තත් අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, නො ව තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති. චතුචොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ තත් අබ්බාතතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති.

42. යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යත් වා පන අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අසංඝායකො තත් අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, නො ව තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති. චතුචොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ තත් අබ්බාතතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති (අනුලොමඛිකාස)

43. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: යස්ස විකල්පාන අනන්තරා අග්ග මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති නො ව තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

44. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසම්ඛිනං, අරහන්තානං, අසංඝායකානං තෙසං තත් අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අබ්බාතතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති.

45. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසම්ඛිනං, අරහන්තානං, යස්ස විකල්පාන අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, අසංඝායකානං තෙසං තත් අබ්බාතතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, නො ව තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අබ්බාතතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

41. යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥාසනි වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුර්වේදාර්යයෙහි ද පඤ්චවේදාර්යයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

42. යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥාසනි වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුර්වේදාර්යයෙහි ද පඤ්චවේදාර්යයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමා-වක්ඛාය යි.)

43. යම්කිසිව යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහුට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: යම් සිත්කව අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුර්වේදාර්යයනට ද පඤ්චවේදාර්යයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යම්කිසිව යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

44. යම්කිසිව යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම්කිසිව යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සම්බන්ධතාව ද රහත්තාව ද අසංඥාසනිතාව ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වේදාර්යයනට ද පඤ්චවේදාර්යයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

45. යම්කිසිව යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම්කිසිව යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහුට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සම්බන්ධතාව ද රහත්තාව ද යම් සිත්කව අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥාසනිතාව ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වේදාර්යයනට ද පඤ්චවේදාර්යයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමස්සද්ග්ගලාවක්ඛාය යි.)

46. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තූ.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: යස්ස විතර්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, නො ව තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති. අග්ගමග්ගසමඤ්චිනං, අරහත්ථානං තෙසං අකුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, කුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති.

47. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමඤ්චිනං, අරහත්ථානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, නො ව තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. පඤ්චවික්ඛක්ඛානං හබ්බකඛණං තෙසං කුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තූ.

48. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: අග්ගමග්ගසමඤ්චිනං, අරහත්ථානං, යස්ස විතර්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, නො ව අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති, පඤ්චවික්ඛක්ඛානං හබ්බකඛණං තෙසං අකුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තූ. (පච්චනිකපුග්ගල)

49. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තූ.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තූ.

50. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්තිති.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: නත්ථි.

51. යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්තිති.

යත් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: නත්ථි. (පච්චනිකඛකාස)

46. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහ යත්: යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශල ධර්මයෝ නො ද නො උපද්‍යාහ. අග්‍ර මාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්න්ට ද දැයි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශල ධර්මයෝ ද නො උපද්‍යාහ.

47. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිතීන්ට ද රහත්න්ට ද දැයි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පස්විච්චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපද්‍යාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහ යත්: එසේ යි.

48. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්න්ට ද යම් සිත්තට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අකුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පස්විච්චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නො උපද්‍යාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි.)

49. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහ යත්: එසේ යි.

50. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහ යත්: නැති.

51. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපද්‍යාහ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි.)

52. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: යස්ස විතසස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, නො ව තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අග්ගමග්ගසමධරීනං, අරහන්යානං, අසඤ්ඤස්සන්තං තෙසං තස්ස අකුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, කුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

53. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: අග්ගමග්ගසමධරීනං, අරහන්යානං, අසඤ්ඤස්සන්තං තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති. පටිඤ්චිත්තස්ස භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තස්ස කුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

54. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: අග්ගමග්ගසමධරීනං, අරහන්යානං, යස්ස විතසස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, අසඤ්ඤස්සන්තං තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති. පටිඤ්චිත්තස්ස භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තස්ස අකුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

(පට්ඨනිකපුග්ගලොකාස)

අනාගතවාචො.

55. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සට්ඨස්ස විතසස්ස භව්‍යකම්මෙණ, කුසලවිපාද්‍යන්තං විතසස්ස උපපාදකම්මෙණ, නිරොධසම්පන්නානං, අසඤ්ඤස්සන්තං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. කුසලානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

52. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: යම් සිත්කට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමධිගීනට ද රහත්නට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ.

53. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිගීනට ද රහත්නට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

54. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිගීනට ද රහත්නට ද යම් සිත්කට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

(ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලවකාශ යි.)

අනාගතවාර යි.

55. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසන්නචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත.

56. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සංඛේසං චිත්තස්ස භව්‍යක්ඛිතේ, කුසලච්ඡායුත්තං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛිතේ, නිරොධසමාපන්නානාං, අසංඝිඤ්ඤානානාං තෙසං. අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, නො ව තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදක්ඛිතේ තෙසං අබ්බාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣති.

57. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සංඛේසං චිත්තස්ස භව්‍යක්ඛිතේ, අකුසල ච්ඡායුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛිතේ, නිරොධසමාපන්නානාං, අසංඝිඤ්ඤානානාං තෙසං. අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, නො ව තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. අකුසලානං උපපාදක්ඛිතේ තෙසං අබ්බාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣති. (අනුලොමවුග්ගල)

58-60 යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තාති: -පෙ- (අනුලොමවුකාස)

61. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සංඛේසං චිත්තස්ස භව්‍යක්ඛිතේ, කුසලච්ඡායුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛිතේ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදක්ඛිතේ තෙසං තත් අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣති.

62. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සංඛේසං චිත්තස්ස භව්‍යක්ඛිතේ, කුසලච්ඡායුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛිතේ, අසංඝිඤ්ඤානානාං තෙසං තත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, නො ව තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදක්ඛිතේ තෙසං තත් අබ්බාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣති.

63. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තාති: ආමන්තා.

56. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තියනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්.

57. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තියනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමසුද්ධල යි.)

58-80. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ... (අනුලොමවිකාශ යි.)

61. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

62. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

63. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

යසස වා පන යථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා තස්ස තථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතිති: සංවේශං චිත්තස්ස භවකකම්මේ, අකුසලච්ඡායාචිත්තස්ස උපපදකම්මේ, අසංගෘහස්සානං තෙසං තථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, නො ච තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣතිති. අකුසලානං උපපදකම්මේ තෙසං තථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තා, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣතිති. (අනුලොම-සුගතලොකාස)

64. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තා.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: නථී.

65. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තා.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: නථී.

66. යසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: නිරුජ්ඣන්තා.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: නථී. (පච්චනිකපුග්ගල)

67-69. යථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: -පෙ- (පච්චනිකමිත්තාස)

70. යසස යථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: සංවේශං චිත්තස්ස භවකකම්මේ, කුසලච්ඡායාචිත්තස්ස උපපදකම්මේ තෙසං තථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති, නො ච තෙසං තථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා. සුඤ්චායානං සුතියෙ චිත්තෙ චක්ඛානෙ, අසංගෘහස්සානං තෙසං තථ කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතිති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා.

යසස වා පන යථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා තස්ස තථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: ආමනායා.

71. යසස යථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස තථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තාති: සංවේශං චිත්තස්ස භවකකම්මේ, කුසලච්ඡායාචිත්තස්ස උපපදකම්මේ, අසංගෘහස්සානං තෙසං තථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති, නො ච තෙසං තථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා, සුඤ්චායානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තථ කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතිති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා.

යසස වා පන යථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තා තස්ස තථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: ආමනායා.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භට්ඨකක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසක්ඛයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ සි.)

64. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ. යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ පො උපදිති යත්: නැති.

65. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති.

66. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යන්තසුද්ගල සි.)

67-69. යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යන්තාවකාශ සි.)

70. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භට්ඨකක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසක්ඛයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ සි.

71. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භට්ඨකක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසක්ඛයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ සි.

72. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: සබ්බෙසං විතක්ඛණං, අකුසලවිපාසුතචිත්තස්ස උප්පාදකඛණං, අසංඤ්ඤායතනානං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, සුඤ්ඤායං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස චා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: ආමන්‍යා. (පච්චනිකා-පුග්ගලොකාස)

පට්ටුපානනාසීතවාරො.

73. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිහතිති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදකඛණං, යස්ස විතක්ඛණං අනාගාරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විතක්ඛණං උප්පාදකඛණං තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, ඉතරෙසං කුසලානං උප්පාදකඛණං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යස්ස චා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සබ්බෙසං විතක්ඛණං, කුසලවිපාසුතචිත්තස්ස උප්පාදකඛණං, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤායතනානං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උප්පාදකඛණං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

74. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්තිති: ආමන්‍යා.

යස්ස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සබ්බෙසං විතක්ඛණං, කුසලවිපාසුතචිත්තස්ස උප්පාදකඛණං, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඤ්ඤායතනානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උප්පාදකඛණං තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

75. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්තිති: ආමන්‍යා.

72. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාචායයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්ෂප්‍රදේශලාවණාය යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තාඝිතවාර යි.

73. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසුවනට කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශල-ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්න-යනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

74. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිත-ක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි නිරොධ-සමාපන්නයනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

75. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සංඛෙසං විතසස්ස භවිතකම්මේ, අකුසල විපාසුතාවිතසස්ස උපපාදකම්මේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝිඤ්ජානානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, අකුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති. (අනුලොමසුග්ගල)

76-78. යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති: -ප- (අනුලොමඛකාස)

79. යසස යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති: අභ්මමග්ගස්ස උපපාදකම්මේ, යසස විතසස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තස්ස විතසස්ස උපපාදකම්මේ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති. ඉතරෙසං කුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති.

යසස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සංඛෙසං විතසස්ස භවිතකම්මේ, කුසලවිපාසුතාවිතසස්ස උපපාදකම්මේ, තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

80. යසස යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති: ආමන්තා.

යසස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සංඛෙසං විතසස්ස භවිතකම්මේ, කුසලවිපාසුතාවිතසස්ස උපපාදකම්මේ, අසංඝිඤ්ජානානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, කුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

81. යසස යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති: ආමන්තා.

යසස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සංඛෙසං විතසස්ස භවිතකම්මේ, අකුසලවිපාසුතාවිතසස්ස උපපාදකම්මේ, අසංඝිඤ්ජානානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, අකුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිකානති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති. (අනුලොමසුග්ගලොකාස)

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අකුශලච්ඡුක්කවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ-සමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද ශ්‍රී ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමසුද්ගල සි.)

76-78. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමවිකාශ සි.)

79. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශල-ධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුක්කවිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශල-ධර්මයෝ ද උපදිත්.

80. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්ත-යාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුක්කවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද ශ්‍රී ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

81. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අකුශල ච්ඡුක්කවිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද ශ්‍රී ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති. (අනුලොම-සුද්ගලවිකාශ සි.)

82. යසං කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති: සංකප්පං විතප්පං භවකකම්මං, කුසලා විපස්සනවිතප්පං උපාදකම්මං, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංකප්පං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති, අභ්මග්ගස්ස භවකකම්මං අරහන්යානං යසං විතප්පං අනන්තරං අභ්මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විතප්පං භවකකම්මං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති.

යසං චා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති: අභ්මග්ගස්ස උපාදකම්මං, යසං විතප්පං අනන්තරං අභ්මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විතප්පං උපාදකම්මං තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති. අභ්මග්ගස්ස භවකකම්මං, අරහන්යානං, යසං විතප්පං අනන්තරං අභ්මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විතප්පං භවකකම්මං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති, කුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣති.

83. යසං කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති තස්ස අබ්බාසකා ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති: සංකප්පං විතප්පං භවකකම්මං, කුසලා විපස්සනවිතප්පං උපාදකම්මං, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංකප්පං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං අබ්බාසකා ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති. පටිච්චිතප්පං භවකකම්මං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣති, අබ්බාසකා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති.

යසං චා පන අබ්බාසකා ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති: ආමන්සා.

84. යසං අකුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති තස්ස අබ්බාසකා ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති: සංකප්පං විතප්පං භවකකම්මං, අකුසලා විපස්සනවිතප්පං උපාදකම්මං, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංකප්පං තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං අබ්බාසකා ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති. පටිච්චිතප්පං භවකකම්මං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපාජ්ඣති, අබ්බාසකා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති.

යසං චා පන අබ්බාසකා ධම්මා න නිරුජ්ඣති සංකප්පිති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපාජ්ඣති: ආමන්සා. (පටිච්චිකප්පග්ගල)

82. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අකුශල-ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුක්ඛචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඤ්‍යාභවයනට ද සි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අග්‍ර-මාර්ගයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. කුශල-ධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

83. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුක්ඛචිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඤ්‍යාභවයනට ද සි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි.

84. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අකුශල ච්ඡුක්ඛචිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඤ්‍යාභවයනට ද සි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානික පුද්ගල යි.)

85-87. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති: -ප- (පච්චනිකඛිකාය)

88. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති: සබ්බෙසං විතක්ඛණ්ණ භවකකම්මේ, කුසලවිප්පයුත්තවිතක්ඛණ්ණ උප්පාදකම්මේ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති, අග්ගමග්ගස්ස භවකකම්මේ, අරහන්යානං, යස්ස විතක්ඛණ්ණ අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විතක්ඛණ්ණ භවකකම්මේ, අසංඤ්ඤාසන්තානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති.

යස්ස චා පන යත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදකම්මේ, යස්ස විතක්ඛණ්ණ අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විතක්ඛණ්ණ උප්පාදකම්මේ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අග්ගමග්ගස්ස භවකකම්මේ, අරහන්යානං, යස්ස විතක්ඛණ්ණ අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විතක්ඛණ්ණ භවකකම්මේ, අසංඤ්ඤාසන්තානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

89. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති: සබ්බෙසං විතක්ඛණ්ණ භවකකම්මේ, කුසලවිප්පයුත්තවිතක්ඛණ්ණ උප්පාදකම්මේ, අසංඤ්ඤාසන්තානං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති. පච්ඡම්විතක්ඛණ්ණ භවකකම්මේ තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති.

යස්ස චා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

90. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති: සබ්බෙසං විතක්ඛණ්ණ භවකකම්මේ, අකුසලවිප්පයුත්තවිතක්ඛණ්ණ උප්පාදකම්මේ, අසංඤ්ඤාසන්තානං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති. පච්ඡම්විතක්ඛණ්ණ භවකකම්මේ තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣස්සන්ති.

85-87. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ සි.)

88. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අග්‍ර-මාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

89. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ සි.

90. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අකුශලච්ඡුයුක්ත-චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

යසං වා පන යස් අධ්‍යාත්මා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති නිසං තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමන්තං. (පච්චනික-පුග්ගලොකාස)

පච්චසන්නානාගතවාරො.

91. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති නිසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති නිසං: අග්ගමග්ගසමධීනං, අරහන්තානං, යසං විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති නිසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තං.

92. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති නිසං අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති නිසං: පච්චමවිතතස්ස භව්‍යකම්මෙ තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යාත්මා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති නිසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තං.

93. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති නිසං අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති නිසං: පච්චමවිතතස්ස භව්‍යකම්මෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යාත්මා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන අධ්‍යාත්මා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති නිසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තං. (අනුලොමප්‍රග්ගල)

94-96. යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති නිසං: - පෙ- (අනුලොමග්ගකාස)

97. යසං යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති නිසං තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති නිසං: අග්ගමග්ගසමධීනං, අරහන්තානං, යසං විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුර්වාරානං පඤ්චවාරානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තානාගතවාර යි.

91. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශල-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසම්බන්ධතාව ද රහත්තව ද යම් සිත්කට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි.

92. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමච්ඡික්කයාගේ හඬගත්මණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි.

93. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමච්ඡික්කයාගේ හඬගත්මණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

94-96. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: (අනුලොමාවකාශ යි.)

97. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සම්බන්ධතාව ද රහත්තව ද යම් සිත්කට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුර්වේදිකාරයනට ද පඤ්චවේදිකාරයනට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

යසස වා පන යත් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි තසස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති: සුඤ්චායාසානං දුතියෙ විනේ වත්තමානෙ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොචොකාරානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣත්.

98. යසස යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තසස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි: පච්චිම්බිකසස භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොචොකාරානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣත්, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි.

යසස වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි තසස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති: සුඤ්චායාසානං දුතියෙ විනේ වත්තමානෙ අසංඤ්ඤායකානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොචොකාරානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣත්.

99. යසස යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තසස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි: පච්චිම්බිකසස භව්‍යකම්මෙණ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොචොකාරානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣත්, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි තසස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති: සුඤ්චායාසානං දුතියෙ විනේ වත්තමානෙ, අසංඤ්ඤායකානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොචොකාරානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්පසන්නි, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣත්. (අනුලොම සුගමලොකාස)

100. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තසස අකුසලා ධම්මා න නිරුප්කම්පසන්නි: නත්ථි.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුප්කම්පසන්නි තසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

101. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්කම්පසන්නි: නත්ථි

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්කම්පසන්නි තසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුලෙධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනම් එහි කුලෙධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුලෙධර්මයෝ ද උපන්නාහ.

98. යමක්භට යම් තැනෙක කුලෙධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම විත්තයාගේ භග්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුලෙධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි කුලෙධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුලෙධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥාසංකප්පයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුලෙධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුලෙධර්මයෝ ද උපන්නාහ.

99. යමක්භට යම් තැනෙක අකුලෙධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම විත්තයාගේ භග්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුලෙධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද කුලෙධර්මයෝ ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුලෙධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පඤ්චොපාකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුලෙධර්මයෝ ද උපන්නාහ (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ සි.)

100. යමක්භට කුලෙධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අකුලෙධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුලෙධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ.

101. යමක්භට කුලෙධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුලෙධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ.

102. යසං අකුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සතිති: නත්ථී.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති නස්ස අකුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති. (පච්චිකප්පග්ගල)

103-105. යත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්තස්ස අකුසලා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සතිති: - පෙ - (පච්චිකප්පග්ගල)

106. යසං යත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්තස්ස තත් අකුසලා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සතිති: සුඛංවාසානං දුක්ඛං චිත්තෙ විතමානෙ තෙසං තත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති. අසංඝායකානං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති.

යසං වා පන යත් අකුසලා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති නස්ස තත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති: අග්ගමග්ගසමබ්බිතං, අරහන්‍යානං, යසං විතමස්ස අනන්තරං අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත් අකුසලා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති. අසංඝායකානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති.

107. යසං යත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සතිති: නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති.

යසං වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති නස්ස තත් කුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති.

108. යසං යත් අකුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සතිති: නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති.

යසං වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මාන නිරුජ්ඣක්ඛිස්සන්ති නස්ස තත් අකුසලා ධම්මාන උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති. (පච්චිකප්පග්ගලොකාස)

අභිකානාගතවාරො,

උපාදතිරොධවාරො.

පච්චිකප්පග්ගලොකාසො.

102. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල යි.)

103-105. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි.)

106. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශල-ධර්මයෝ නො උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අසංඤ්‍යාව වූ ඔවුනට එහි කුශල-ධර්මයෝ ද නො උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලඛින්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපන්නාහ. අසංඤ්‍යාව වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහ.

107. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ.

108. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අධීනානාගතවාර යි.

උත්සාදනිරොධවාර යි.

ප්‍රවෘත්තිවාර නිමි.

භාවනාවාරො

1. යො කුසලං ධම්මං භාවෙති සො අකුසලං ධම්මං පජහතිති:
ආමනතා.

යො වා පන අකුසලං ධම්මං පජහති සො කුසලං ධම්මං
භාවෙතිති: ආමනතා.

2—108. යො කුසලං ධම්මං න භාවෙති සො අකුසලං ධම්මං.
නපජහතිති ආමනතා.

යො වා පන අකුසලං ධම්මං නපජහති සො කුසලං ධම්මං
න භාවෙතිති: ආමනතා. —පෙ—

භාවනාවාරො නිවසිතො.

ධම්මසමකං නිවසිතං.

භාවනාවාරය

1. යමෙක් කුශලධර්මය වඩා නම් හේ අකුශලධර්මය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අකුශලධර්මය දුරු කෙරේ නම් හේ කුශලධර්මය වඩා ද යත්: එසේ යි.

2—108. යමෙක් කුශලධර්මය නො වඩා නම් හේ අකුශලධර්මය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අකුශලධර්මය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කුශල ධර්මය නො වඩා ද යත්: එසේ යි ...

භාවනාවාර නිමි.

ධම්මයමක නිමි.